

2024/1789

2024.7.15.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2024/1789 RENDELETE

(2024. június 13.)

a megújuló gáz, a földgáz és a hidrogén belső piacairól, az (EU) 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 és (EU) 2022/869 rendelet és az (EU) 2017/684 határozat módosításáról, valamint a 715/2009/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (átdolgozás)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 194. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Parlament és a Tanács 715/2009/EK rendeletét ⁽⁴⁾ több alkalommal jelentősen módosították. Mivel további módosítások szükségesek, a rendeletet az áttekinthetőség érdekében célszerű átdolgozni.
- (2) Az 1999 óta fokozatosan megvalósuló belső földgázpiac célja, hogy az Unió valamennyi fogyasztója, azaz a lakosság és a vállalkozások számára valós választási lehetőséget teremtsen, új üzleti lehetőségeket nyisson, és bővítse a határokon átnyúló kereskedelmet, és ezáltal hatékonyságjavulást, versenypiaci árakat és magasabb szintű szolgáltatásokat teremtsen, továbbá hogy hozzájáruljon az ellátás biztonságához és fenntarthatóságához.
- (3) Az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁵⁾ az Unió kötelezettséget vállalt az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére. A gáz-halmazállapotú tüzelőanyagokra vonatkozó belső piaci szabályokat össze kell hangolni az említett rendelettel. Ezzel összefüggésben az Unió meghatározta energiapiacai aktualizálásának módját, többek között a gázpiacok dekarbonizálásának tekintetében is, „A klímasegélyes gazdaság létrehozása: Uniói stratégia az energiarendszer integrációjának megteremtéséért” című és a „Hidrogénstratégia a klímasegélyes Európáért” című, 2020. július 8-i bizottsági közleményben (a továbbiakban: az uniós hidrogénstratégia), valamint az energiátárolással kapcsolatos átfogó európai megközelítésről szóló, 2020. július 10-i európai parlamenti állásfoglalásban ⁽⁶⁾. E rendeletnek hozzá kell járulnia az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló uniós célkitűzés megvalósításához, ugyanakkor biztosítania kell az ellátás biztonságát, valamint a földgáz és a hidrogén belső piacainak megfelelő működését.

⁽¹⁾ HL C 323., 2022.8.26., 101. o.

⁽²⁾ HL C 498., 2022.12.30., 83. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2024. április 11-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2024. május 21-i határozata.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 715/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 36. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasegélyesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament állásfoglalása (2020. július 10.) az energiátárolással kapcsolatos átfogó európai megközelítésről (2019/2189 (INI)) (HL C 371., 2021.9.15., 58. o.).

- (4) Ez a rendelet kiegészíti a kapcsolódó uniós szakpolitikai és jogalkotási eszközöket, különösen az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közlemény alapján javasoltakat, mint például az (EU) 2023/857 ⁽⁷⁾, az (EU) 2023/957 ⁽⁸⁾, az (EU) 2023/1805 ⁽⁹⁾ és az (EU) 2023/2405 ⁽¹⁰⁾ európai parlamenti és tanácsi rendeletet, valamint az (EU) 2023/959 ⁽¹¹⁾, az (EU) 2023/1791 ⁽¹²⁾ és az (EU) 2023/2413 ⁽¹³⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelvet, amelyek célja az uniós gazdaság dekarbonizációjának ösztönzése és annak biztosítása, hogy az (EU) 2021/1119 rendelettel összhangban az Unió a 2050-es klímasemlegességre irányuló teljesítési pályán maradjon. E rendelet fő célja, hogy lehetővé tegye és megkönnyítse a klímasemlegességre való áttérést azáltal, hogy biztosítja a hidrogénpiac bővülését és a földgázpiac hatékonyságát.
- (5) E rendelet célja, hogy az energiarendszeren belül megkönnyítse a megújuló gáz és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz és hidrogén térnyerését, és ezáltal lehetővé tegye a fosszilis gáztól való elmozdulást, továbbá azt, hogy a megújuló gáz és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz, valamint a hidrogén jelentős szerepet töltsön be az Unió 2030-ra kitűzött céljainak és a 2050-re megvalósítandó klímasemlegességnek az elérésében. E rendelet célja továbbá, hogy olyan szabályozási keretet hozzon létre, amely ösztönzésük mellett az összes piaci szereplő számára lehetővé teszi, hogy elmozduljanak a fosszilis gáztól és úgy tervezzék meg tevékenységeiket, hogy elkerüljék a bezáródási hatásokat, valamint e rendelet célul tűzi ki a fosszilis gáz fokozatos és időben történő kivezetésének biztosítását különösen az érintett ipari ágazatok összességében és a fűtési célú felhasználás tekintetében.
- (6) Az EU hidrogénstratégiája rámutat, hogy a tagállamok eltérő lehetőségekkel rendelkeznek a megújuló hidrogén előállítása terén, ezért a nyitott, versenyképes és akadálytalan határokon átnyúló kereskedelem jellemezte belső piac jelentős előnyökkel jár a verseny, a megfizethetőség és az ellátásbiztonság szempontjából. Az EU hidrogénstratégiája hangsúlyozza továbbá, hogy a hidrogén-árkereskedelmet folytató likvid piac felé történő elmozdulás megkönnyítené az új termelők piacra lépését, egyúttal elősegítené a más energiahordozókkal való szorosabb integrációt is, és egyértelmű árjelzésekkel szolgálna a beruházások és az operatív döntések számára. Az e rendeletben megállapított szabályoknak ezért elő kell segíteniük a hidrogénpiacok, a hidrogén-árkereskedelem és a likvid kereskedelmi központok létrejöttét. A tagállamoknak fel kell számolniuk az esetlegesen meglévő indokolatlan akadályokat, többek között a rendszerösszekötési pontokon felszámolt aránytalanul magas díjakat. Az alapvető különbségek elismerése mellett a hidrogénpiac tekintetében figyelembe kell venni azokat a meglévő szabályokat is, amelyek lehetővé tették a villamosenergia- és földgázpiacokon kialakított hatékony kereskedelmi műveleteket, valamint a kereskedelmet. Bár ez a rendelet megállapítja a hidrogénpiac működésére alkalmazandó általános elveket, ezen elvek alkalmazásakor helyénvaló figyelembe venni a piac fejlettségi szintjét.
- (7) A szénorientált és karbonintenzív régiók támogatása a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetésében és a megújuló energia fokozatos bevezetésében az igazságos átmenetre vonatkozó politika kulcsfontosságú eleme. Ezt a támogatást a vonatkozó jogi kerettel, különösen az (EU) 2021/1056 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁴⁾ létrehozott Igazságos Átmenet Alappal összhangban kell folytatni, amely lehetővé teszi a megújulóenergia-technológiák finanszírozását. A Bizottság kulcsszerepet játszik a széntüzelésű és más szilárd fűtőanyagot használó, meglévő
-
- ⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/857 rendelete (2023. április 19.) a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlatpolitikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentések meghatározásáról szóló (EU) 2018/842 rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (HL L 111., 2023.4.26., 1. o.).
- ⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/957 rendelete (2023. május 10.) az (EU) 2015/757 rendeletnek a tengeri közlekedési tevékenységek uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerbe történő bevonását, valamint további üvegházhatásúgáz-kibocsátások és további hajótípusokból származó kibocsátások nyomon követését, jelentését és hitelesítését célzó módosításáról (HL L 130., 2023.5.16., 105. o.).
- ⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1805 rendelete (2023. szeptember 13.) a megújuló és alacsony kibocsátású tüzelőanyagok tengeri szállításban való alkalmazásáról, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról, (HL L 234., 2023.9.22., 48. o.).
- ⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/2405 rendelete (2023. október 18.) a fenntartható légi közlekedés egyenlő versenyfeltételeinek biztosításáról (ReFuelEU Aviation) (HL L, 2023/2405, 2023.10.31., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj>).
- ⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/959 irányelve (2023. május 10.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK irányelv, valamint az üvegházhatású gázok uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez piaci stabilizációs tartalék létrehozásáról és működtetéséről szóló (EU) 2015/1814 határozat módosításáról (HL L 130., 2023.5.16., 134. o.).
- ⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1791 irányelve (2023. szeptember 13.) az energiahatékonyságról és az (EU) 2023/955 rendelet módosításáról (HL L 231., 2023.9.20., 1. o.).
- ⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/2413 irányelve (2023. október 18.) az (EU) 2018/2001 irányelvnek, az (EU) 2018/1999 rendeletnek és a 98/70/EK irányelvnek a megújuló energiaforrásokból előállított energia előmozdítása tekintetében történő módosításáról, valamint az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2023/2413, 2023.10.31., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).
- ⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1056 rendelete (2021. június 24.) az Igazságos Átmenet Alap létrehozásáról (HL L 231., 2021.6.30., 1. o.).

energiatermelési és bányászati kapacitások fokozatos csökkentését célzó nemzeti szakpolitikák ilyen támogatásának biztosításában. Ehhez a folyamathoz finanszírozásra van szükség a társadalmi és gazdasági hatások kezeléséhez, beleértve a munkaerő átképzését a strukturális átalakuláson áteső régiók tiszta energiára való áttállása céljából. A szénorientált és karbonintenzív régióknak nyújtott támogatásnak figyelembe kell vennie az egyes vonatkozó uniós finanszírozási programok konkrét céljait, hatókörét és kritériumait. Az Igazságos Átállás Alap nem biztosítja a megújuló energiaforrásoktól eltérő technológiák finanszírozását.

- (8) Az (EU) 2024/1788 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁵⁾ lehetővé teszi a kombinált rendszerüzemeltetést. Ennek következtében e rendelet nem határozza meg azoknak a nemzeti rendszereknek az átalakítását, amelyek összhangban vannak az említett irányelv vonatkozó rendelkezéseivel.
- (9) Meg kell határozni azokat a kritériumokat, amelyek alapján a hálózati hozzáférés díjait megállapítják; e kritériumoknak maradéktalanul meg kell felelniük a megkülönböztetésmentesség elvének, a megfelelően működő belső piac szükségleteinek, maradéktalanul figyelembe kell venniük a rendszeregyensúly szükségleteit, tükröznük kell a felmerült tényleges költségeket, amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony és szerkezetileg összehasonlítható hálózatzemeltető költségeinek, illetve átláthatóak, és egyidejűleg biztosítaniuk kell a befektetések megfelelő megtérülését, továbbá lehetővé kell tenniük a megújuló gáz és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz integrációját. A hálózathozzáférési díjakra vonatkozó, e rendeletben foglalt szabályokat az ilyen díjak tekintetében további szabályok egészítik ki, különösen az e rendelet alapján, az (EU) 2022/869⁽¹⁶⁾ és az (EU) 2024/1787⁽¹⁷⁾ európai parlamenti és tanácsi rendeletben, valamint az (EU) 2018/2001⁽¹⁸⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelvben és az (EU) 2023/1791 irányelvben elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások.
- (10) A keresztfinanszírozások elkerülése érdekében rendszerint az tekinthető a leghatékonyabbnak, ha az infrastruktúrát az infrastruktúra használóitól származó bevételekből finanszírozzák. Ezenkívül a keresztfinanszírozások a szabályozott eszközök esetében összeegyeztethetetlenek lennének a költségorientált díjak általános elvével. Kivételes esetekben a keresztfinanszírozások mindazonáltal társadalmi előnyökkel járhatnak, különösen a hálózathozzáférés kezdeti szakaszában, amikor a lekötött kapacitás a műszaki kapacitáshoz képest alacsony, és jelentős a bizonytalanság azzal kapcsolatban, hogy a jövőben mikor fog fellépni a kapacitásigény. A keresztfinanszírozások ezért eleinte hozzájárulhatnak a hálózathasználóknak felszámított észszerű és kiszámítható díjakhoz és kockázatmentesség tehetik a hálózatzemeltetők általi beruházásokat, hozzájárulva ezzel az Unió dekarbonizációs célkitűzéseit támogató beruházási környezet kialakításához. A várhatóan magasabb hálózati tarifák alternatívájaként - amelyeket egyébként a korai hidrogénhálózat használóinak kellene felszámítani - a hidrogénhálózat-üzemeltetők számára lehetővé kell tenni, hogy a hálózathozzáférés költségeit időben szétteríthessék azáltal, hogy a tagállamok megengedték annak a lehetőségnek a biztosítása, hogy egy időbeli költségelosztás révén a jövőbeli használók is viseljék a kezdeti költségek egy részét. Ezt az időbeli költségelosztást és az annak alapjául szolgáló módszertant és jellemzőit a szabályozó hatóságoknak kell jóváhagyni. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy ezt a mechanizmust a hidrogénhálózat-üzemeltetők pénzügyi kockázatának fedezésére szolgáló intézkedések – például valamely állami garancia – kísérjék, feltéve, hogy azok megfelelnek az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 107. cikkének. Amennyiben a hálózatoknak a hálózathasználók által fizetett hálózati hozzáférési díjakon keresztül történő finanszírozása nem valósítható meg, a szabályozó hatóság számára lehetővé kell tenni, hogy bizonyos feltételek mellett pénzügyi átcsoportosításokat engedélyezzen a földgáz- és hidrogénhálózatok különálló szabályozott szolgáltatásai között. A földgázhálózatok hidrogénhálózatokra való átalakításával kapcsolatos megvalósíthatósági tanulmányok költségei nem tekinthetők keresztfinanszírozásnak. A keresztfinanszírozásokat nem szabad más tagállamok hálózathasználói révén finanszírozni, ezért helyénvaló, ha a keresztfinanszírozások finanszírozására szolgáló forrásokat csak az adott tagállamon belül, a kiadási pontok és a végső felhasználók közötti útvonalon szedik be. Ezen túlmenően, mivel a keresztfinanszírozások kivételesek, biztosítani kell, hogy azok arányosak, átláthatók és időben korlátozottak legyenek, és szabályozási felügyelet mellett jöjjenek létre, amelyről értesíteni kell a Bizottságot és az (EU) 2019/942 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁹⁾ létrehozott Energiaszabályozók Európai Uniók Együttműködési Ügynökségét (ACER).

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2024/1788 irányelve (2024. június 13.) a megújuló gáz és a földgáz, valamint a hidrogén belső piacára vonatkozó közös szabályokról, az (EU) 2023/1791 irányelv módosításáról és a 2009/73/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1788, 2024.7.15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/869 rendelete (2022. május 30.) a tranzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, a 715/2009/EK, az (EU) 2019/942 és az (EU) 2019/943 rendelet, továbbá a 2009/73/EK és az (EU) 2019/944 irányelv módosításáról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 152., 2022.6.3., 45. o.).

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1787 rendelete (2024. június 13.) az energiaágazaton belüli metánkibocsátás csökkentéséről és az (EU) 2019/942 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1787, 2024.7.15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj>).

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/942 rendelete (2019. június 5.) az Energiaszabályozók Európai Uniók Együttműködési Ügynökségének létrehozásáról (HL L 158., 2019.6.14., 22. o.).

- (11) A díjak meghatározását célzó piaci alapú intézkedések, úgymint az aukciók alkalmazásának meg kell felelnie az (EU) 2024/1788 irányelvnek és az (EU) 2017/459 bizottsági rendeletnek ⁽²⁰⁾.
- (12) Szükséges, hogy a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások közös minimumszabályai a gyakorlatban is biztosítsák az Unió egész területén a hozzáférés egységes minimális szintjét, és biztosítsák, hogy a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások kellőképp összeegyeztethetők, valamint a megfelelően működő belső földgázpiacból származó előnyök kiaknázzhatók legyenek.
- (13) A harmadik felek hozzáféréseire vonatkozó rendelkezéseknek az e rendeletben meghatározott elveken kell alapulniuk. A 2013 októberében tartott XXIV. Európai Gázszabályozási Fórum (a továbbiakban: a Madridi Fórum) üdvözölte a betáplálási-kiadási rendszerek oly módon történő megszervezésének ötletét, hogy az lehetővé tegye a földgáz nem megszakítható kapacitás alapján való szabad allokálását. Ezért meg kell állapítani a betáplálási-kiadási rendszer fogalom meghatározását, ami hozzájárulna ahhoz, hogy a szállítás vagy az elosztás szintjén megjelenő megújuló gáz és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz egyenlő feltételek mellett vehessen részt a versenyben. Az elosztórendszer-üzemeltetők és a hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetők vonatkozó díjak megállapítását, valamint a földgáz és a hidrogén szállítási és elosztási szintje közötti kapacitásallokáció megszervezését a szabályozó hatóságokra kell bízni az (EU) 2024/1788 irányelvben meghatározott elvek alapján.
- (14) A betáplálási-kiadási rendszerhez való hozzáférésnek általánosságban a nem megszakítható kapacitáson kell alapulnia. Elő kell írni a hálózatüzemeltetők számára, hogy olyan módon működjenek együtt, amelynek révén maximalizálják a nem megszakítható kapacitás kínálatát, ugyanis ez lehetővé teszi, hogy egy adott betáplálási-kiadási rendszerben a hálózathasználók a nem megszakítható kapacitás alapján bármely betáplálási vagy kiadási ponthoz szabadon allokálják a betáplált vagy kiadott földgázt.
- (15) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy két vagy több szomszédos betáplálási-kiadási rendszer egyesítésével teljes vagy részleges regionális integrációt valósítsanak meg. Lehetővé kell tenni, hogy a részleges regionális integráció különböző egyensúlytartási zónákra is kiterjedjen, mivel azok fontos lépést jelentenek a töredezett földgázpiacok integrálása és a belső földgázpiac működésének javítása felé.
- (16) Ha regionális piaci integrációra kerül sor, az érintett szállítási rendszer-üzemeltetőknek és a szabályozó hatóságoknak kell foglalkozniuk a határokon átnyúló hatású kérdésekkel, mint például a díjszerkezetekkel, az egyensúlyozási rendszerrel, a fennmaradó határkeresztező pontok kapacitásaival, a beruházási tervekkel, valamint a szállítási rendszer-üzemeltetők és a szabályozó hatóságok feladatainak teljesítésével.
- (17) Feltételes kapacitás csak akkor kínálható fel, ha a hálózatüzemeltetők nem tudnak nem megszakítható kapacitást kínálni. A hálózatüzemeltetőknek a működési korlátok alapján, átlátható és világos módon kell meghatározniuk a feltételes kapacitásra vonatkozó feltételeket. A szabályozó hatóságoknak jóvá kell hagyniuk e feltételeket és biztosítaniuk kell, hogy a feltételhez kötött kapacitástermékek száma a földgázpiac töredezésének elkerülése érdekében és a harmadik felek hatékony hozzáférést biztosító elvének megfelelően korlátozott legyen.
- (18) A földgáz belső piacának kiteljesítése érdekében a földgáz tekintetében el kell érni a határkeresztező rendszerösszekötő kapacitások elégséges szintjét és ösztönözni kell a piaci integrációt.
- (19) E rendelet célja a fenntartható biometán Unión belüli előállításának támogatása. „A REPowerEU cselekvési terv végrehajtása: Beruházási igények, hidrogéngyorsító és a biometánra vonatkozó célok elérése” című, 2022. május 18-i bizottsági szolgálati munkadokumentumában, amely a „REPowerEU terv” (a továbbiakban: a REPowerEU terv) című 2022. május 18-i bizottsági közleményt kíséri, a Bizottság azt javasolta, hogy 2030-ig jelentősen, évi 35 milliárd m³-re növeljék a fenntartható biometán előállítását az Unióban.
- (20) A biogáz és a biometán bevezetésével összefüggő koordinált feltérképezés eszközként szolgál a tagállamok számára ahhoz, hogy meghatározzák a biometán hozzájárulását a 2021 és 2030 közötti időszakra vonatkozó becsült ütemtervükhöz, beleértve a várható teljes bruttó végsőenergia-fogyasztást és a teljes tervezett beépített kapacitást, az integrált nemzeti energia- és klímaterveikben előírtak szerint. Amennyiben a tagállamok kidolgozták a biogázra és a biometánra vonatkozó nemzeti ütemterveket, nemzeti energia- és klímaterveikben meg kell határozniuk a fejlesztésükre irányuló szakpolitikákat és intézkedéseket, mint például a fenntartható biogázra és biometánra vonatkozó nemzeti stratégiák elfogadását vagy az éves biometán-termelésre vagy -fogyasztásra vonatkozó nemzeti célok meghatározását, akár abszolút mennyiségekben, akár a földgázhálózathoz csatlakozó felhasználók által fogyasztott földgáz mennyiségének százalékában kifejezve. Ennek megkönnyítése érdekében a Bizottság a jelentős

⁽²⁰⁾ A Bizottság (EU) 2017/459 rendelete (2017. március 16.) a földgázszállító rendszerekben alkalmazott kapacitásallokációs mechanizmusokat szabályozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról és a 984/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 72., 2017.3.17., 1. o.).

biometán-potenciállal rendelkező tagállamok számára elvégezte a nemzeti potenciáljuk elemzését, valamint javaslatokat tett arra vonatkozóan, hogy miként lehetne a legjobban kihasználni a lehetőségeket. Továbbá az (EU) 2018/2001 irányelv 25. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében a tagállamok figyelembe vehetik az említett irányelv 25. cikkének (1) bekezdésében említett közlekedési ágazati célértékek tekintetében a nemzeti gázszállítási és -elosztási infrastruktúrába betáplált biogázt.

- (21) Meg kell erősíteni különösen a szállításrendszer-üzemeltetők és adott esetben az elosztórendszer-üzemeltetők közötti együttműködést és koordinációt a határokon átnyúló szállítóhálózatokhoz való tényleges és átlátható hozzáférés biztosítására és fenntartására vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzatok létrehozása céljából, valamint hogy a környezet szempontjainak megfelelő figyelembevétele mellett biztosítva legyen az uniós földgázrendszer összehangolt és kellőképpen előrettekintő tervezése és folyamatos műszaki fejlődése, beleértve a rendszerösszekötő kapacitások kialakítását is. Ezeknek az üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak összhangban kell lenniük a természetüknek fogva kötelező erővel nem rendelkező és az ACER által kidolgozott keret jellegű iránymutatásokkal. Az ACER-nek részt kell vennie az üzemi és kereskedelmi szabályzatok tervezetének tényeken alapuló felülvizsgálatában – beleértve azoknak a keret jellegű iránymutatásokra való megfelelését –, és javasolhatja a szabályzatok Bizottság általi elfogadását. Az ACER-nek célszerű megvizsgálnia az üzemi és kereskedelmi szabályzatok javasolt módosításait, és jogosult kell legyen azok Bizottság általi elfogadásának javasolására. A szállításrendszer-üzemeltetőknek ezeknek az üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak megfelelően kell működtetniük hálózataikat.
- (22) Az Unión belüli földgázszállító hálózat optimális üzemeltetésének biztosítása érdekében rendelkezni kell a Földgázpiaci Szállítási rendszer-üzemeltetők Európai Hálózatáról (földgázpiaci ENTSO). A kis méretű, össze nem kapcsolt vagy elszigetelt tagállamok méltányos képviselőjének biztosítása érdekében a földgázszállítási rendszer-üzemeltetők mellett azon földgázrendszer-üzemeltetőknek, amelyekre kiterjed az (EU) 2024/1788 irányelv 60. cikkétől való eltérés az említett irányelv 86. cikke alapján, jogosultaknak kell lenniük arra, hogy a földgázpiaci ENTSO tagjai lehessenek. A Bizottság a földgázpiaci ENTSO alapszabályának jóváhagyásakor törekedhet a tagsági jogok megfelelő, a tagok eltérő státuszát tükröző differenciálására. A földgázpiaci ENTSO feladatait az uniós versenyjogi szabályokkal összhangban végzi, amelyeket alkalmazni kell a földgázpiaci ENTSO határozataira. A földgázpiaci ENTSO feladatainak jól meghatározottnak, és munkamódszereinek olyannak kell lenniük, hogy a hatékonyságot, az átláthatóságot és a földgázpiaci ENTSO reprezentativitását biztosítsák. Az ágazatközi kérdések tekintetében a földgázpiaci ENTSO és a Hidrogénhálózat-üzemeltetők Európai Hálózata (ENNOH) adott esetben közösen dolgozhat ki üzemi és kereskedelmi szabályzatokat. A földgázpiaci ENTSO által kidolgozott üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak nem céljuk, hogy a határokon nem átnyúló ügyekben alkalmazandó, szükséges nemzeti műszaki szabályzatok helyébe lépjenek. Minthogy regionális szintű megközelítéssel hatékonyabban lehet eredményeket elérni, a szállításrendszer-üzemeltetőknek az átfogó együttműködési struktúrában belül regionális struktúrákat kellene létrehozniuk, miközben gondoskodnak arról, hogy a regionális szintű tevékenység eredményei összhangban legyenek az uniós szintű üzemi és kereskedelmi szabályzatokkal és a nem kötelező érvényű tízéves hálózatfejlesztési tervekkel. Az ilyen regionális struktúrák keretében folytatott együttműködésnek előfeltétele a hálózati tevékenységek tényleges leválasztása a termelési és az ellátási tevékenységekről. Ilyen szétválasztás hiányában a szállításrendszer-üzemeltetők regionális szintű együttműködése a versenyellenes magatartás kockázatát hordozza magában. A tagállamoknak regionális szinten támogatniuk kell az együttműködést, és figyelemmel kell kísérniük a hálózat működésének hatékonyságát. A regionális szintű együttműködésnek összeegyeztethetőnek kell lennie a földgáz és a hidrogén versenyképes és hatékony belső piacainak irányába tett lépésekkel.
- (23) Az Unión belüli földgázszállító hálózat létrehozása nagyobb átláthatóságának biztosítása érdekében a földgázpiaci ENTSO-nak közös forгатókönyv és az összekapcsolt modell alapján nem kötelező érvényű, az Unió egészére kiterjedő tízéves földgázhálózat-fejlesztési tervet (a továbbiakban: az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési terv) kell készítenie, kiadnia és rendszeresen naprakésszé tennie. Az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési tervet átlátható, a nyilvánossággal, többek között független tudományos testületekkel folytatott érdemi konzultációt magában foglaló folyamatot követően kell kidolgozni, és annak objektív és tudományos kritériumokon kell alapulnia. E célból az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület észrevételeket nyújthat be az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési terv forгатókönyveihez az (EU) 2022/869 rendelet alapján. Ebbe az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési tervbe bele kell foglalni a kereskedelmi vagy ellátásbiztonsági szempontból releváns megvalósítható földgázszállító hálózatokat és a szükséges regionális rendszerösszekötőket. Az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési tervnek elő kell mozdítania az „első az energiahatékonyság” elvet és az energiarendszer integrációját, és hozzá kell járulnia a természeti erőforrások körültekintő és észszerű felhasználásához, valamint az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljainak eléréséhez.
- (24) A versenynek a likvid nagykereskedelmi földgázpiac kialakításán keresztül történő felélénkítése szempontjából létfontosságú, hogy a földgázkereskedés független legyen attól, hogy az ügylet tárgyát képező földgázmennyiség a rendszerben hol helyezkedik el. Ez egyedül akkor lehetséges, ha a hálózathasználók szabadon, egymástól függetlenül köthetnek le betáplálási és kiadási kapacitást, azaz a földgázszállítás zónákon keresztül, nem pedig szerződésben rögzített útvonalakon valósul meg. Annak biztosítása érdekében, hogy a betáplálási és kiadási

pontokon szabadon, egymástól függetlenül lehessen kapacitást lekötni, az egy adott betáplálási pont tekintetében meghatározott díjak nem kapcsolódhatnak az egy adott kiadási pont tekintetében meghatározott díjakhoz, hanem ehelyett azokra az említett pontok tekintetében külön-külön kell ajánlatot tenni, továbbá a díjat nem lehet a betáplálási és kiadási díj összevonásából képezett csomagárként felszámítani.

- (25) A 312/2014/EU bizottsági rendelet ⁽²¹⁾ rögzíti az egyensúlyozási rendszer kiépítését meghatározó műszaki szabályok megállapítására vonatkozó előírásokat, ugyanakkor az egy adott betáplálási-kiadási rendszerhez tartozó különböző egyensúlyozási rendszerek kialakítása tekintetében több alternatívát is lehetővé tesz. A kiválasztott alternatívák kombinációja az adott betáplálási-kiadási rendszerben alkalmazandó egyedi egyensúlyozási rendszert eredményez, amely jelenleg főként a tagállamok területéhez igazodik.
- (26) A hálózathasználók felelősséget viselnek betáplálásaik és vételezéseik egyensúlyban tartásáért, a kereskedési platformok létrehozása pedig hatékonyabbá teszi a hálózathasználók közötti földgáz-kereskedelmet. A megújuló gázok és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok egyenlő piacra jutásának biztosítása érdekében az egyensúlytartási zónának – amennyire lehetséges – ki kell terjednie az elosztórendszer szintjére is. A hálózathasználók egyensúlyozási számlái közötti földgáz-kereskedelemre a virtuális kereskedelmi pontot kell használni.
- (27) A szállításirendszer-üzemeltetők hálózathoz történő, megkülönböztetésmentes hozzáférésre vonatkozó harmonizált szállítási szerződésekre vonatkozó hivatkozások nem jelentik azt, hogy egy bizonyos rendszerüzemeltető szállítási szerződésébe foglalt szerződési feltételeknek meg kell egyezniük az ugyanazon tagállam vagy egy másik tagállam másik szállításirendszer-üzemeltetőjének szállítási szerződésébe foglalt szerződési feltételekkel, kivéve amennyiben minimumkövetelményeket állapítanak meg, amely minimumkövetelményeknek valamennyi szállítási szerződésnek meg kell felelniük.
- (28) Ahhoz, hogy a piaci szereplők felmérhessék a mindenkorin keresletet és kínálatot, és megérthessék a nagykereskedelmi ár mozgásának okait, az szükséges, hogy egyenlő mértékben hozzáférjenek a rendszer fizikai állapotára és hatékonyságára vonatkozó információkhoz. Pontosabb információkhoz kell jutniuk különösen a kínálatra és a keresletre, a hálózat kapacitására, a hálózaton keresztül megvalósuló földgázforgalomra, a hálózat-karbantartásra, az egyensúlyozásra, valamint a tárolókapacitás rendelkezésre állására és kihasználtságára vonatkozóan. Mivel a piac működése szempontjából rendkívül fontos információkról van szó, oldani kell azon meglévő korlátozásokat, amelyek titoktartási megfontolások alapján eddig határt szabtak közzétételüknek.
- (29) Az üzleti szempontból érzékeny információkra vonatkozó titoktartási követelmények mindazonáltal különösen relevánsak abban az esetben, ha a vállalat számára kereskedelmi stratégiai jellegű adatokról van szó, amennyiben egy földgáztárolónak csak egyedüli használója van, vagy ha egy rendszeren vagy alrendszeren belüli olyan kiadási pontokra vonatkozó adatokról van szó, melyek nem kapcsolódnak másik szállító-vagy elosztórendszerhez, hanem egyetlen ipari végső felhasználóhoz, ha az ilyen adatok nyilvánosságra hozatala ezen felhasználó gyártási folyamatára vonatkozó titkos információt fedne fel.
- (30) A piacba vetett bizalom megerősítése érdekében a piaci szereplőket biztosítani kell afelől, hogy a visszaélésszerű magatartások hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat vonnak maguk után. A hatáskörrel rendelkező hatóságokat olyan jogokkal kell felruházni, amelyek révén hatékonyan vizsgálhatják ki a vélt piaci visszaéléseket. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak ezért hozzá kell férniük azokhoz az adatokhoz, amelyekből megismerhetik az ellátó vállalkozások operatív döntéseit. A földgázpiacon a rendszerüzemeltetők – kapacitásfoglalás, nominálás és a rendszerbe ténylegesen belépő és az onnan ténylegesen kilépő mennyiségek formájában – valamennyi ilyen döntésről értesítést kapnak. A rendszerüzemeltetőknek ezt az információt egy meghatározott ideig a hatáskörrel rendelkező hatóságok rendelkezésére kell bocsátaniuk és biztosítaniuk kell e hatóságok egyszerű hozzáférését. Ezen felül a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak rendszeresen nyomon kell követniük, hogy a rendszerüzemeltetők betartják-e a szabályokat.
- (31) A földgáztárolók és a cseppfolyósított földgáz (LNG) létesítmények hozzáférhetősége egyes tagállamokban elégtelen, és ezért a meglévő szabályozás végrehajtását javítani kell az átláthatóság és a REPowerEU terv céljai tekintetében is. E javításnak e létesítmények tekintetében figyelembe kell vennie a megújuló gáz és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz potenciálját és elterjedését a belső piacon.
- (32) A szállításirendszer-üzemeltetők által működtetett, megkülönböztetésmentes és átlátható földgáz-egyensúlyozási rendszerek lényeges mechanizmust jelentenek, különösen az újonnan piacra lépők esetében, akik számára teljes értékesítési portfóliójuk egyensúlyban tartása fokozottabb nehézséget jelenthet, mint azon vállalatok számára, akik az adott piacon már régóta jelen vannak. Ezért meg kell határozni azokat a szabályokat, amelyek biztosítják, hogy a szállításirendszer-üzemeltetők ezeket a mechanizmusokat a hálózathoz való hozzáférés megkülönböztetésmentes, átlátható és hatékony feltételeinek megfelelő módon működtessék.

⁽²¹⁾ A Bizottság 312/2014/EU rendelete (2014. március 26.) a gázszállításirendszer-üzemeltetők közötti rendszeregyensúlyozásra vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról (HL L 91., 2014.3.27., 15. o.).

- (33) A szabályozó hatóságok biztosítják az e rendeletnek, valamint az e rendelet alapján elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak és iránymutatásoknak való megfelelést.
- (34) A részletesebb szabályokat a mellékletben foglalt iránymutatások tartalmazzák. Adott esetben ezek a szabályok idővel várhatóan változni fognak, figyelembe véve a nemzeti földgázrendszerek különbözőségeit és alakulását.
- (35) A mellékletben foglalt iránymutatások módosítására irányuló javaslatát megelőzően a Bizottságnak a Madridi Fórum keretén belül előzetes konzultációt kell folytatnia a szakmai szervezetek által képviselt és az említett iránymutatások által érintett valamennyi érdekelt féllel, valamint a tagállamokkal.
- (36) A tagállamoknak és az illetékes nemzeti hatóságoknak kérésre meg kell adniuk a megfelelő információt a Bizottság számára. Az információkérésnek tartalmaznia kell azokat az okokat, amelyek miatt az információ e rendelet végrehajtása céljából szükséges. Ezeket az információkat a Bizottság bizalmasan kezeli.
- (37) E rendelet és az e rendelet alapján elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások nem érintik az uniós versenyszabályok alkalmazását.
- (38) A tagállamoknak és az Energiaközösség szerződő feleinek szorosan együtt kell működniük az integrált földgáz-kereskedelmi régió kialakításával kapcsolatos valamennyi kérdésben, és nem hozhatnak olyan intézkedéseket, amelyek veszélyeztetik a földgázpiacok további integrációját, valamint a tagállamok és a szerződő felek ellátásbiztonságát.
- (39) Az energetikai átalakulás és a földgázpiac folytatódó integrációja a szállításirendszer-üzemeltetők engedélyezett vagy célbevételeinek fokozott átláthatóságát teszi szükségessé. A földgázhálózatokkal kapcsolatos számos döntés alapját ennek az információnak kell képeznie. Így például a szállításra szolgáló eszközöknek valamely földgázhálózat-üzemeltetőről egy hidrogénhálózat-üzemeltetőre való átruházása vagy a szállításirendszer-üzemeltetők közötti ellentételezési mechanizmus (ITC-mechanizmus) végrehajtása a jelenleginél nagyobb átláthatóságot igényel. Emellett a díjak hosszú távú alakulásának értékelése mind a földgázkereslet, mind a várható költségek tisztázását igényli. Az engedélyezett bevételekre vonatkozó átláthatóság valószínűleg megkönnyíti a költségekre vonatkozó előrejelzéseket. A szabályozó hatóságoknak különösen rendszeresen tájékoztatást kell nyújtaniuk a szállításirendszer-üzemeltetők bevétele, a szabályozói eszközalapjuk értéke és idővel bekövetkező értékcsökkenése, a működési kiadások értéke, a szállításirendszer-üzemeltetők alkalmazott tőkeköltés, valamint az alkalmazott ösztönzők és felárak tekintetében használt számítási módszerekről, továbbá a szállítási díjak hosszú távú, a szállításirendszer-üzemeltetők engedélyezett vagy célbevétele és a földgázkereslet várható változásai alapján becsült alakulásáról. Annak érdekében, hogy a szállításirendszer-üzemeltetők hatékonyságáról szóló, átlátható és reprodukálható összehasonlítható tanulmányhoz szükséges adatok gyűjtési és értelmezési folyamatának koordinálása megfelelő legyen, az ACER összeköttetést tart fenn a szállításirendszer-üzemeltetőkkel és a földgázpiaci ENTSO-val.
- (40) A szállításirendszer-üzemeltetők kiadásai túlnyomórészt állandó költségek. Üzleti modelljük és a jelenlegi nemzeti szabályozási keretek a hálózatuk hosszú távú, hosszú, 30–60 éves értékcsökkenési időszakokkal járó kihasználásának feltételezésén alapulnak. Az energetikai átalakulással összefüggésben ezért lehetővé kell tenni, hogy a szabályozó hatóságok előre felkészüljenek a földgázkereslet várható csökkenésére, és így kellő időben módosíthassák a szabályozási rendelkezéseket, továbbá megelőzhessék, hogy a szállításirendszer-üzemeltetők díjak révén történő költségmegtérülése az állandó költségeket a földgázkereslethez viszonyított növekvő aránya miatt veszélyt jelentsen a földgázfelhasználók általi megfizethetősége szempontjából. Szükség esetén a szállításra szolgáló eszközök értékcsökkenési profilja vagy árképzése például módosítható lehetne.
- (41) Annak érdekében, hogy a hálózathasználók összehasonlítható teljesítményértékelést és értékelést végezhesse, átláthatóbbá kell tenni a szállításirendszer-üzemeltetők engedélyezett vagy célbevételeit. Az átláthatóságot annak érdekében is fokozni kell, hogy elősegítse a határokon átnyúló együttműködést és a szállításirendszer-üzemeltetők közötti ITC-mechanizmusok kialakítását is egyrészt a regionális integráció, másrészt pedig a megújuló gázra és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázra vonatkozó, e rendeletben meghatározott díjkezdmények végrehajtása tekintetében.
- (42) A megújuló gáz és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz előállítására szolgáló leggazdaságosabb helyszínek kihasználása érdekében a hálózathasználóknak kedvezményekben kell részesülniük a kapacitásalapú szállítási díjak tekintetében. E kedvezmények kiterjedhetnek a megújuló gázt és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázt előállító létesítményekből származó bevitelre, a földgáztárolók betáplálási-kiadási pontjain alkalmazott díjakra, valamint a tagállamok közötti rendszerösszekötési pontokon felszámított, határokon átnyúló díjakra. A szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy úgy döntsenek, bizonyos körülmények között az említett díjakra nem alkalmaznak kedvezményeket. Ha a nem határon átnyúló kedvezmények értéke változik, a szabályozó hatóságnak egyensúlyt kell teremtenie a hálózathasználók és a hálózatüzemeltetők érdekei között, figyelembe véve a kifejezetten a meglévő

beruházások – különösen a megújulóenergia-termelő létesítmények – számára kialakított stabil pénzügyi kereteket. Amennyiben lehetséges, a kedvezmény módosítására vonatkozó bármely döntés meghozatala előtt kellő mértékben rendelkezésre kell bocsátani a kedvezmény módosítását alátámasztó mutatókat vagy feltételeket. Célszerű, ha a kedvezmény nem érinti az általános díjszabási módszert, hanem azt utólag alkalmazza a vonatkozó díjra. A kedvezmény igénybevételéhez a hálózathasználóknak az (EU) 2018/2001 irányelv 31a. cikkében említett uniós adatbázisban nyilvántartott fenntarthatósági tanúsítvány alapján a szállítási rendszer-üzemeltető részére be kell nyújtaniuk a szükséges információkat.

- (43) A kedvezmények alkalmazásából eredő bevételecsökkenést általános – például a csökkentett kapacitásértékesítésnek betudható – bevételecsökkenésként kell kezelni, és azt a díjak révén kellő időben ellentételeznék, például az egyedi díjaknak az e rendeletben foglalt általános szabályokkal összhangban történő emelésével.
- (44) Az uniós földgázelosztó hálózatok hatékonyságának növelése, valamint a szállítási rendszer-üzemeltetőkkel és a földgázpiaci ENTSO-val való szoros együttműködés biztosítása érdekében, továbbá az uniós hidrogénelosztó hálózatok hatékonyságának növelése, valamint a hidrogénszállítási hálózat-üzemeltetőkkel és az ENNOH-val való szoros együttműködés biztosítása céljából létre kell hozni az elosztórendszer-üzemeltetők európai szervezetét (a továbbiakban: EU DSO). Az EU DSO-nak a földgázelosztórendszer-üzemeltetőket is magában kell foglalnia, és képesnek kell lennie a hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetők bevonására is. Az EU DSO feladatainak jól meghatározottnak kell lenniük, munkamódszereinek pedig biztosítaniuk kell a hatékonyságot, az átláthatóságot és az uniós elosztórendszer-üzemeltetők és hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetők reprezentativitását. Célszerű, hogy az EU DSO maga határozhassa meg alapszabályát és eljárási szabályzatát, figyelembe véve a földgáz-, a hidrogén- és a villamosenergia-ágazat közötti különbségeket. Az EU DSO-nak adott esetben szorosan együtt kell működnie a földgázpiaci ENTSO-val és az ENNOH-val az üzemi és kereskedelmi szabályzatok kidolgozása és végrehajtása során, valamint iránymutatást kell adnia többek között az elosztott termelés integrálása tekintetében, és más, az elosztóhálózatok irányításához kapcsolódó területeken.
- (45) Az elosztórendszer-üzemeltetők fontos szerepet játszanak a megújuló gáz és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz rendszerbe történő integrálásában, így például a biometán-termelési kapacitás mintegy fele csatlakozik az elosztóhálózathoz. Annak érdekében, hogy a gázok könnyebben jelenhessenek meg a nagykereskedelmi piacon, az elosztóhálózathoz kapcsolódó termelőlétesítményeknek valamennyi tagállamban hozzáféréssel kell rendelkezniük a virtuális kereskedelmi ponthoz. Továbbá e rendelet alapján az elosztórendszer-üzemeltetőknek és a szállítási rendszer-üzemeltetőknek együtt kell működniük, hogy biztosítsák az elosztóhálózathoz a szállítóhálózatba irányuló kétirányú szállításra alkalmas infrastruktúrát, vagy hogy a megújuló gáz és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz piaci integrációjának elősegítése érdekében ezzel egyenértékű alternatív eszközökkel biztosítsák az elosztórendszer integrációját.
- (46) A földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmus, valamint a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus kulcsfontosságú szerepet játszhatnak az Unió következő energiapolitikai célkitűzéseinek elérésében: a piac átláthatósága, dekarbonizáció, az ellátás diverzifikációja és biztonsága.
- (47) A földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmus, valamint a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus az átláthatóság javítása, valamint az energiaforrások iránti kereslet láthatóságának az érintett szolgáltatók számára való biztosítása révén hozzájárul az Unió energiapiacának egységéhez.
- (48) A földgázkereslet összesítése fokozhatja a földgázszállítók – legyen az vezetékes földgáz- vagy LNG-szállító – nemzetközi szintű elérését, amely elengedhetetlen az uniós energiapolitika célkitűzéseinek és az uniós energiapiac egységének eléréséhez. Különösen a tagállamokkal és a tagállamok között a harmadik országokkal összefüggésben folytatott sokkal szorosabb koordináció a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmus, valamint a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus révén biztosítaná az Unió kollektív súlyának hatékonyabb kihasználását.
- (49) A földgáz iránti kereslet összesítése hozzájárulhat az Unió dekarbonizációs célkitűzéseivel azáltal, hogy a környezetvédelmi normákat beépíti a kereslet összesítésébe és az ajánlatok összegyűjtésébe. A hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus elindítása szintén hozzájárulhat e célkitűzések eléréséhez.
- (50) Az e rendelet alapján létrehozott földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusnak több lépést is magában kell foglalnia, kezdve azzal, hogy az Unióban letelepedett földgázipari vállalkozások vagy földgázfogyasztó vállalkozások számára lehetővé kell tenni, hogy földgázkeresletüket a Bizottság által szerződöttné szolgáltatón keresztül összesítsék. Ez lehetővé tenné a földgázszállítók számára, hogy nagy, összesített mennyiségek alapján tegyenek ajánlatokat, az őket egyenként megkereső vásárlóknak tett sok kisebb ajánlat helyett. A szolgáltató

ezt követően összegyűjthetné a kínálati ajánlatokat, és összevethetné azokat a korábban összesített földgázmenyiségekkel. A keresletösszesítést követően a földgázvásárlási szerződések megtárgyalásának és megkötésének önkéntesnek kell lennie.

- (51) A keresletösszesítés a tagállamokban egyenlőbb hozzáférést biztosíthat a vállalkozások számára az új vagy további földgázforrásokhoz, és a végső felhasználók javát szolgálva versenyképes szerződéses feltételekhez vezet a tagállamokból és harmadik országokból történő földgázvásárlás tekintetében. A keresletösszesítésnek továbbra is támogatnia kell azokat a vállalkozásokat is, amelyek korábban kizárólag vagy főként egyedüli szolgáltatótól vásároltak földgázt, segítve őket abban, hogy előnyös feltételek mellett szerezzék be a földgázt alternatív földgázszállítótól vagy -szolgáltatóktól. A keresletösszesítés javíthatja az ilyen vállalkozások pozícióját a globális LNG-piacokon.
- (52) A Bizottságnak biztosítania kell, hogy a szolgáltatók az e rendeletben meghatározott feladataikat a mechanizmus célkitűzéseinek és a földgáz sajátosságainak figyelembevételével szervezzék meg. Különösen a földgázellátási ajánlatoknak a keresletet összesítő vállalkozások közötti allokációjakor a szolgáltatóknak olyan módszereket kell alkalmazniuk, amelyek nem tesznek különbséget a kisebb és a nagyobb résztvevők között. Így például a szolgáltatóknak a földgázellátási ajánlatokat az egyes vállalkozások által keresletként bejelentett mennyiségekkel arányosan kell allokálniuk. Ez akkor lehet releváns, ha a kínálat nem elégíti ki megfelelően az uniós energiapiacra a földgáz iránti keresletet. A Bizottságnak a vonatkozó kiírási feltételekben meg kell határoznia a szolgáltatók feladataira alkalmazandó releváns követelményeket.
- (53) A Bizottságnak az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²²⁾ szerinti vonatkozó közbeszerzési eljárások keretében szerződést kell kötnie a szolgáltatók szükséges szolgáltatásairól az e rendelet alapján létrehozott mechanizmusok végrehajtása érdekében. Az Unió vagy valamely tagállam alapvető biztonsági érdekeinek vagy ellátásbiztonságának védelme érdekében a szolgáltatásokat az Unióban letelepedett szolgáltatóktól kell beszerezni.
- (54) A földgáz iránti kereslet összesítésének folyamatát megfelelő szolgáltatónak kell végeznie. A kereslet összesítése és a földgáz beszerzése olyan összetett folyamat, amelynek során olyan különböző elemeket kell figyelembe venni, amelyek nem korlátozódnak az árakra, hanem magukban foglalják a mennyiségeket, a teljesítési pontokat és más paramétereket is. Tekintettel a földgázkereslet-összesítéssel kapcsolatos szolgáltatások, valamint a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus fontosságára az Unió átláthatósága, diverzifikálása, dekarbonizációja és ellátásbiztonsága szempontjából, különösen az ellátásbiztonsági helyzet romlása esetén, az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 29. cikke vagy az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó vállalkozásokat, vagy az ilyen uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó bármely természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv közvetlen vagy közvetett tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló, vagy azok nevében vagy irányítása szerint eljáró vállalkozásokat ki kell zárni abból, hogy földgázkereslet-összesítési szolgáltatóvá vagy a hidrogénpiac fejlesztését támogató mechanizmus szolgáltatójává váljanak. A Bizottságnak a kiírási feltételekben meg kell határoznia a szolgáltatók feladataira vonatkozó követelményeket.
- (55) Azon ipari fogyasztók számára is előnyös lehet a keresletösszesítés, amelyek termelési folyamataik során intenzíven használnak földgázt – mint például a műtrágya-, acél-, kerámia- vagy üvegyártók –, azáltal, hogy lehetővé válik számukra, hogy összevonnassák keresletüket, leköthessenek földgáz- és LNG-szállításokat, és ezeket egyedi szükségleteiknek megfelelően strukturálhassák. A keresletösszesítés megszervezése folyamatának átlátható szabályokkal kell rendelkeznie a csatlakozás módjára vonatkozóan, és biztosítania kell annak nyitottságát.
- (56) A földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusnak, valamint a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmusnak nyitva kell állnia az Unióban letelepedett vállalkozások, valamint – tekintettel az uniós energiaügyi vívmányokkal és a belső energiapiaccal való szoros összefüggésre – az Energiaközösség szerződő feleinek területén letelepedett vállalkozások előtt, feltéve, hogy hatályban vannak a szükséges intézkedések vagy megállapodások.

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

- (57) Ugyanakkor az Uniónak az uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó harmadik országbeli vállalkozások által szolgáltatott földgáztól vagy hidrogéntől való meglévő függőségének fokozatos megszüntetése vagy az újak elkerülése, valamint az alapvető biztonsági érdekek védelme érdekében a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmus, valamint a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus nem nyitható meg az EUSZ 29. cikke vagy az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó vállalkozások előtt, továbbá az ilyen korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó valamely természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv közvetlen vagy közvetett tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló, vagy nevében vagy irányítása szerint eljáró vállalkozások előtt. Az ilyen vállalkozásokat ezért ki kell zárni a két mechanizmusban - különösen szállítóként vagy vevőként - való részvételből.
- (58) Annak érdekében, hogy ténylegesen részt vegyenek a földgáz közös beszerzésében és a földgázra vonatkozó megállapodásokat kössenek a szállítókkal, a vállalkozások konzorciumokat hozhatnak létre vagy más együttműködési formákat alakíthatnak ki azzal a céllal, hogy az uniós jogban meghatározott korlátokon belül közösen tárgyaljanak a vásárlás bizonyos feltételeiről, például a mennyiségekről, a vásárlási pontok szállítási feltételeiről és az időpontokról. A közös beszerzésben részt vevő vállalkozásoknak azonban biztosítaniuk kell, hogy a közvetlenül vagy közvetve kicserélt információk a kitűzött cél eléréséhez feltétlenül szükséges mértékre korlátozódjanak. Az e rendelet szerinti közös beszerzések kialakítását és végrehajtását az uniós versenyszabályokkal, különösen az EUMSZ 101. és 102. cikkével összhangban kell elvégezni.
- (59) A bizalmas üzleti adatok védelme kiemelkedő fontosságú, amikor a Bizottságnak, az irányítóbizottságnak, a koordinációs csoportoknak, a szakértői csoportoknak vagy a szolgáltatónak információkat bocsátanak a rendelkezésére. A Bizottságnak ezért hatékony eszközöket kell alkalmaznia ezen információknak bármely jogosulatlan hozzáféréssel és kiberbiztonsági kockázattal szembeni védelmére. A földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmus, valamint a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus részeként esetlegesen kezelt bármely személyes adatot az (EU) 2016/679 ⁽²³⁾ és az (EU) 2018/1725 ⁽²⁴⁾ európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban kell kezelni.
- (60) Az Oroszország által Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított és indokolatlan, Belarusz által támogatott, 2022 februárja óta tartó háború, és az azt követően fegyverként alkalmazott földgázszállítás-csökkentés, valamint a piacoknak a földgázáramlások szándékos megzavarása révén történő manipulálása nyilvánvalóvá tette az Unióban és tagállamaiban fennálló sebezhetőségeket és függőségeket, amelyek egyértelműen alkalmasak arra, hogy közvetlen és súlyos hatást gyakoroljanak az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekeire és az energiaellátásuk biztonságára. Ugyanakkor a globális LNG-piacról származó alternatív gázellátási források 2022-ben és 2023-ban csak szerény mértékben növekedtek. Jelentős új LNG-cseppfolyósítási kapacitás csak 2025 folyamán válik majd elérhetővé. Ezért a globális földgázpiacok nagyon szűkek, és várhatóan egy bizonyos ideig még továbbra is szűkek maradnak, amely az Unió és tagállamai továbbra is kiszolgáltatott helyzetéhez vezet. Mindezeknek alapján helyénvaló intézkedéseket hozni e folyamatos sebezhetőség kezelésére.
- (61) A keresletösszesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmus fontos eszköz a földgázellátás diverzifikálásának megszervezésére és az orosz földgáztól való függőség fokozatos megszüntetésére számos tagállamban, összhangban a Bizottság „REPowerEU: Közös európai fellépés a megfizethetőbb, biztonságosabb és fenntarthatóbb energiáért” című, 2022. március 8-i közleményével (a továbbiakban: REPowerEU). Az Unió vagy valamely tagállama alapvető biztonsági érdekeinek, valamint az ellátás biztonságának védelme érdekében, továbbá a földgázfüggőség hatékony és gyors felszámolásának lehetővé tétele céljából az Oroszországi Föderációból vagy Belaruszból származó földgázszállítások és az Oroszországi Föderációban vagy Belaruszban található LNG-létesítményekből származó LNG-szállítások 2025. december 31-ig nem ajánlhatók fel a keresletösszesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmuson keresztül. Az említett időpont után a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy úgy határozhasson, legfeljebb egyéves időszakokra – amelyek indokolt esetben meghosszabbíthatók – ideiglenesen kizárja az Oroszországi Föderációból vagy Belaruszból származó földgázt vagy az ott található LNG-létesítményekből származó LNG-szállításokat, amennyiben ez az Unió vagy valamely tagállam alapvető biztonsági érdekeinek vagy ellátásbiztonságának védelméhez szükséges. Az ilyen korlátozások nem akadályozhatják indokolatlanul a belső földgázpiac megfelelő működését és a tagállamok közötti határkeresztező földgázáramlásokat, nem áthatják alá az

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

Unió vagy valamely tagállam ellátásbiztonságát, tiszteletben kell tartaniuk az energiapolitikai szolidaritás elvét, és összhangban kell lenniük az Unió vagy a tagállamok harmadik országokkal szemben fennálló jogaival és kötelezettségeivel.

- (62) A Bizottságnak meg kell hoznia a rendelkezésre álló megfelelő intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az Oroszországi Föderációból vagy Belarusból származó földgáz- és LNG-szállítások, és az ott található LNG-létesítményekből származó LNG-szállítások keresletösszesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusból való kizárása hatékony legyen. E tekintetben a Bizottságnak fel kell kérnie a releváns szolgáltatót a szükséges ellenőrzések elvégzésére. Ezek az ellenőrzések megvalósulhatnak többek között a keresletösszesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban részt vevő földgázszállítók vagy -termelők arra irányuló felkérése formájában, hogy az ellátás teljesítésekor rendelkezésre bocsássák a vonatkozó szállítási okmányokat, amennyiben ez műszakilag megvalósítható. Ezenkívül a keresletösszesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmus résztvevőit fel kell kérni, hogy biztosítékot nyújtsanak arra vonatkozó kötelezettségük teljesítéséről, miszerint nem kínálnak vagy szállítanak az Oroszországi Föderációból vagy Belarusból származó földgázt vagy, adott esetben, az ott található LNG-létesítményekből származó LNG-t.
- (63) A Bizottság munkáját a tagállamok és a Bizottság képviselőiből álló irányítóbizottságnak kell segítenie a földgázkereslet-összesítéssel kapcsolatos koordináció és információcsere megkönnyítése érdekében. A tagállamok részvételének önkéntesnek kell lennie, és az különösen az irányítóbizottsági ülések napirendjétől függ.
- (64) A hidrogén olyan energiahordozó, amely a minőség, a szállítás és a keresleti mintázatok tekintetében a földgáztól eltérő jellemzőkkel rendelkezik. Emellett még mindig jelentős különbség van a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén előállításának költségei és a kevésbé fenntartható alternatívák piaci ára között, ami állami beavatkozást tehet szükségessé az ösztönzők biztosítása érdekében mindaddig, amíg az elektrolízátorok és más kapcsolódó hidrogéntekológiák és -inputok kellőképpen versenyképesek lesznek.
- (65) Mindazonáltal az Unió jelentős megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogéntermelési potenciállal rendelkezik. E tekintetben a Bizottság 2023 márciusában elindította az Európai Hidrogénbank kezdeményezését. Az Európai Hidrogénbank számos olyan tevékenységet ír le, amelyek révén a Bizottság elősegíti az uniós hidrogénpiac létrehozását, lehetővé teszi a megbízható nemzetközi partnerek általi ellátást, valamint információkat gyűjt és terjeszt az uniós hidrogénpiac fejlődéséről és a hidrogénprojektek finanszírozásáról. Ezeket a tevékenységeket a vonatkozó meglévő jogi eszközök, például a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁵⁾ keretében végzik. Az Európai Hidrogénbank keretében a hidrogénre alkalmazott önkéntes eszközöknek – különösen a hidrogénpiac fejlesztését támogató mechanizmusnak – az uniós hidrogéntermelés és hidrogénpiac-fejlesztés növekedésének felgyorsítására kell összpontosítaniuk, többek között a hidrogén iránti kereslet, a hidrogénkínálat, -áramlás és -árak átláthatóságának növelése, valamint koordinációs szerep betöltése, a gyártók és a fogyasztók összekapcsolása, továbbá a meglévő pénzügyi eszközökkel való ötvözés megkönnyítése révén.
- (66) Az Európai Hidrogénbank keretében végzett munkával összefüggésben a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy létrehozza a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmust, különös tekintettel az uniós alapú termelésre. Tekintettel a hidrogén és a hidrogénpiac jellemzőire, ezt a mechanizmust korlátozott időtartamra kell létrehozni az Unión belüli hidrogénkereslet és -kínálat azonosítására szolgáló leghatékonyabb eszközök meghatározása, valamint a legoptimálisabb piaci és infrastrukturális intézkedések feltárása érdekében.
- (67) A hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus keretében a szállítók és a vételezők információkhoz való hozzáférést az említett vállalkozások hozzájárulásához és az uniós versenyjognak való megfeleléshez kell kötni.
- (68) A Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy saját maga vagy a releváns szolgáltatók igénybe vételén keresztül végrehajtsa a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmust. Amennyiben a Bizottság úgy dönt, hogy egy ilyen mechanizmust szolgáltatón keresztül hajt végre, e rendeletnek a szolgáltatókkal kötött szerződésekre, a szolgáltatók kiválasztáskritériumaira és a szolgáltatók feladataira vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

- (69) A hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus az átláthatóságra, a piacfejlesztés láthatóságára és az önkéntes keresletfelmérésre összpontosító eszközökből állhat. Az említett mechanizmust az Európai Hidrogénbank keretében kell végrehajtani. Az Európai Hidrogénbanknak össze kell hangolnia a hidrogénkínálatra, -keresletre, -áramlásra és -árakra vonatkozó információkat annak érdekében, hogy megerősítse a fejlődő hidrogénpiacba vetett bizalmat, és a kereslet tekintetében nagyobb láthatóságot biztosítson a hidrogéngyártók és a hidrogénvételezők számára. A hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmusnak figyelembe kell vennie a hidrogénpiac érettségét és likviditását, valamint az infrastruktúra rendelkezésre állását.
- (70) Amennyiben a Bizottság koordinációs csoportot hoz létre a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmussal kapcsolatos kérdések kezeléséhez, e koordinációs csoportnak kifejezetten a hidrogénnel kell foglalkoznia.
- (71) Az Oroszországi Föderációból származó földgázellátástól való függőség fokozatos megszüntetésére és az újak elkerülésére, valamint az Unió és a tagállamok alapvető biztonsági érdekeinek védelmére irányuló uniós erőfeszítéseknek tükröződnie kell a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus összefüggésében is, tekintettel arra is, hogy az Oroszországi Föderáció fegyverként használja fel az energiaellátást, amit a földgázellátás csökkenése és a földgázáramlás zavarai is bizonyítanak. A Bizottság számára ezért lehetővé kell tenni, hogy a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus keretében úgy döntsön, hogy végrehajtási határozat útján korlátozza az Oroszországi Föderációból vagy Belaruszból származó hidrogénszállítmányokra vonatkozó ajánlatok értékelésével kapcsolatos tevékenységeket. Ilyen határozatot csak akkor kell hozni, ha az az Unió és a tagállamok alapvető biztonsági érdekeinek védelméhez szükséges, és a határozatnak ugyanazon elveken kell alapulnia, mint amelyek a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban való részvételre vonatkoznak, de a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus keretében végzett tevékenységekhez igazodnak. Az ilyen határozat elfogadásának és előzetes értékelésének ütemezését különösen a mechanizmus működésének tervezett elindításához kell igazítani.
- (72) A hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus lejárt előtt, de legkésőbb 2029. december 31-ig a Bizottságnak jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli a mechanizmus teljesítményét, és különösen azt, hogy az mennyiben járult hozzá az uniós hidrogénpiac fejlődéséhez. Ezen értékelés alapján a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy jogalkotási javaslatot nyújtson be az önkéntes hidrogénkereslet-összesítési mechanizmus és a közös hidrogénbeszerzési mechanizmus kidolgozására vonatkozóan.
- (73) A növekvő mennyiségű megújuló gáz és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz uniós földgázrendszerbe történő integrálása meg fogja változtatni az Unióban szállított és fogyasztott földgáz minőségét. A földgáz akadálytalan határokon átnyúló áramlásának biztosítása, a piacok interoperabilitásának fenntartása és a piaci integráció lehetővé tétele érdekében a gáz minősége és kezelési költségei tekintetében növelni kell az átláthatóságot, rögzíteni kell a szabályozó hatóságok és a rendszerüzemeltetők feladat- és felelősségi körével kapcsolatos harmonizált megközelítést, továbbá meg kell erősíteni a határokon átnyúló koordinációt. Jóllehet a határkeresztesző rendszerösszekötési pontokon harmonizált megközelítést kell biztosítani a gázminőség tekintetében, a tagállamoknak változatlanul kellő mozgásteret kell hagyni ahhoz, hogy nemzeti földgázrendszerükben gázminőségi szabványokat alkalmazzanak.
- (74) A hidrogén földgázrendszerbe történő betáplálása csak végső esetben alkalmazandó megoldás lehet, mivel kevésbé hatékony, mint a tiszta hidrogén használata, és emellett a hidrogén értékét is csökkenti. Hatással van továbbá a földgáz-infrastruktúra működésére, a végső felhasználói alkalmazásokra, valamint a határokon átnyúló rendszerek interoperabilitására. Ezért előnyben kell részesíteni a hidrogén tiszta formában történő előállítását és felhasználását, valamint az erre a célra szolgáló hidrogénrendszeren belüli továbbítását. Minden erőfeszítést meg kell tenni annak érdekében, hogy elkerüljünk a hidrogén használatát olyan területeken, ahol léteznek energiahatékonyabb alternatívák. A hidrogénbetáplálás nemzeti földgázrendszerekben való alkalmazását illetően továbbra is a tagállamoknak kell döntési jogkörrel rendelkezniük. Ugyanakkor a hidrogén földgázrendszerbe történő betáplálására alkalmazott harmonizált megközelítés – azaz a tagállamok közötti határkeresztesző rendszerösszekötési pontokon érvényes, uniós szinten meghatározott felső határérték – csökkentené a piaci szegmentáció kockázatát, ugyanis a felső határérték alatti arányban betáplált hidrogént tartalmazó földgáz a szállítási rendszer-üzemeltetőknek el kellene fogadniuk. A szomszédos szállítórendszerek számára továbbra is lehetővé kell tenni, hogy a határkeresztesző rendszerösszekötési pontok esetében magasabb vagy alacsonyabb hidrogénbetáplálási szintekben állapodjanak meg. Az ilyen megállapodások mérlegelésekor a tagállamoknak konzultálniuk kell azon többi tagállammal, amelyeket az intézkedés valószínűleg érint, és figyelembe kell venniük az említett tagállamokban fennálló helyzetet.
- (75) A szállítási rendszer-üzemeltetők közötti, a gáz minőségével – többek között a betáplált biometánnal és hidrogénnel – kapcsolatos erős, határokon átnyúló koordinációs és vitarendezési folyamat elengedhetetlen az Unión belüli földgázrendszerek közötti hatékony földgázszállítás előmozdításához, és ezáltal a nagyobb mértékű belső piaci integráció felé való elmozduláshoz. A gázminőségi paraméterekre – többek között az égéshőre, a Wobbe-indexre, az

oxigéntartalomra és a hidrogénbetáplálásra –, valamint az azok időközbeni fejlesztésére vonatkozó fokozott átláthatósági követelmények és a hozzájuk kapcsolódó nyomonkövetési és jelentéstételi kötelezettségek vélhetően hozzájárulnak a nyitott és hatékony belső földgázpiaci megfelelő működéséhez.

- (76) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy továbbra is az eredeti gázminőségi előírásait alkalmazzák, amennyiben a szabályozó hatóságok vagy az ACER úgy dönt, hogy fenntartja a hidrogénbetáplálási szintek vagy gyakorlatok eltérései miatt bevezetett, határokon átnyúló korlátozást. Az ilyen határokon átnyúló korlátozás fenntartásának lehetősége különösen fontos azokban a tagállamokban, ahol egyedüli rendszerösszekötési pont működik, vagy amelyekben a földgáz mennyiségek főként egyetlen rendszerösszekötési ponton keresztül érkeznek be. A határkeresztesző áramlás akadálytalanságának biztosítása és a belső energiapiac integritásának megőrzése érdekében az érintett szabályozó hatóságokat és az ACER-t adott esetben fel kell hatalmazni arra, hogy a földgázpiacokon és -technológiákban bekövetkezett fejlemények figyelembevétele érdekében gördülő jelleggel újrakezdjék a közös vitarendezési eljárást.
- (77) A földgázrendszerre vonatkozó, az (EU) 2015/703 bizottsági rendeletben⁽²⁶⁾ foglalt interoperabilitási és adatcsere-szabályok alapvető jelentőségűek, különös tekintettel az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásokra, beleértve az áramlásszabályozás szabályait, a földgáz mennyiségek és a földgázminőség mérésének elveit, az egyeztetés szabályait, a földgáz mennyiségek allokációjának szabályait, valamint a kivételes körülmények bekövetkezésekor követendő kommunikációs eljárásokat; a közös mértékegységeket, a gázminőséget, ideértve a határkeresztesző gázkereskedés gázminőségi és szagosítási eltérések miatti korlátozásának kezelését, a gázminőség rövid és hosszú távú nyomon követését és a tájékoztatást; az adatcserét és a gázminőséggel kapcsolatos jelentéstételt; valamint a releváns piaci szereplők közötti átláthatóságot, kommunikációt, tájékoztatást és együttműködést.
- (78) Az uniós hidrogénhálózat optimális üzemeltetésének biztosítása érdekében, valamint abból a célból, hogy az Unión belül lehetővé váljon a határokon átnyúló hidrogénkereskedelem és -ellátás, létre kell hozni az ENNOH-ot. Az ENNOH a feladatait az uniós versenyjogi szabályokkal összhangban végzi. Az ENNOH feladatainak jól meghatározottaknak kell lenniük, munkamódszereinek pedig biztosítaniuk kell a hatékonyságot, az átláthatóságot és az ENNOH reprezentatív jellegét. Az ágazatközi kérdések tekintetében a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH adott esetben közösen dolgozhat ki üzemi és kereskedelmi szabályzatokat.
- (79) Annak biztosítása érdekében, hogy az ENNOH-ban valamennyi hidrogénszállítási hálózatot fejlesztő tagállam képviseltesse magát, lehetővé kell tenni számukra, hogy az e rendeletben meghatározott ENNOH tagságra vonatkozó általános szabálytól eltérve az (EU) 2024/1788 irányelv 68. cikkétől való eltérést élvező hidrogénszállítási hálózat-üzemeltető jelöljenek az ENNOH tagjaként, feltéve, hogy az üzemeltető olyan tagállamban telepedett le, ahol egyetlen más hidrogénszállítási hálózat-üzemeltető sem tagja az ENNOH-nak. Azon tagállamok számára, amelyek még nem rendelkeznek kijelölt hidrogénszállítási hálózat-üzemeltetővel, de az integrált nemzeti energia- és klímaterveikkel összhangban hidrogénszállítási hálózat fejlesztését tervezik, lehetővé kell tenni, hogy az ENNOH-on belül társult partnerként kijelöljenek egy szervezetet, amely tájékoztatást kap az ENNOH által végzett munkáról, és így részt vehetnek a közgyűlési, igazgatósági és bizottsági üléseken, valamint a munkacsoportokban mindaddig, amíg hidrogénhálózat-üzemeltetőik az ENNOH tagjaivá nem válnak. E célból a tagállamok a hidrogénnel foglalkozó valamely nemzeti szövetség képviselőjét delegálhatják.
- (80) Az Unión belüli hidrogénhálózat kialakításával kapcsolatos fokozott átláthatóság biztosítása érdekében az ENNOH-nak a hidrogénre vonatkozóan a fejlődő hidrogénpiacok igényeit tükröző, nem kötelező érvényű, az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési tervet (a továbbiakban: az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési terv) kell készítenie és kiadnia, továbbá rendszeresen naprakésszé tennie. Ebbe az uniós hidrogénhálózat-fejlesztési tervbe bele kell foglalni a kereskedelmi szempontból releváns megvalósítható hidrogéntovábbító hálózatokat és a szükséges rendszerösszekötőket. A közös érdekű projektek és a kölcsönös érdeket képviselő projektek uniós listájának összeállítása végett az ENNOH-nak részt kell vennie az (EU) 2022/869 rendelet 11., 12. és 13. cikkében foglalt, az energiarendszer egészére kiterjedő költség-haszon elemzés – ezen belül a villamosenergia-, földgáz- és hidrogéntovábbítási infrastruktúrára, valamint a tárolásra, az LNG-re és az elektrolizátorokra kiterjedő összekapcsolt energiapiaci és hálózati modell –, a tízéves hálózatfejlesztési tervekben szereplő forgatókönyvek, valamint az infrastrukturális hiányosságok azonosításáról szóló jelentés kidolgozásában. E célból és az energiarendszer integrációjának megkönnyítése érdekében az ENNOH-nak szorosan együtt kell működnie a Villamosenergia-piaci Átvitelrendszer-üzemeltetők Európai Hálózatával (a továbbiakban: a villamosenergia-piaci ENTSO) és a földgázpiaci ENTSO-val.

⁽²⁶⁾ A Bizottság (EU) 2015/703 rendelete (2015. április 30.) az interoperabilitás és az adatcsere szabályaira vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról (HL L 113., 2015.5.1., 13. o.).

- (81) Az energiarendszer integrációjának megkönnyítése, a szinergiák kiaknázása és az általános rendszerhatékonyság támogatása érdekében az ENNOH-nak, a villamosenergia-piaci ENTSO-nak és a földgázpiaci ENTSO-nak szorosan együtt kell működnie az uniós szintű integrált hálózattervezésben. Az említett együttműködésnek ki kell terjednie a villamos energiára, a hidrogénre és a földgázra vonatkozó közös forgatókönyvek, az infrastrukturális hiányosságokról szóló összehangolt jelentések, az energiarendszer egészére kiterjedő költség-haszon elemzés következtetéses módszertantervezeteinek és az integrált modellnek az (EU) 2022/869 rendelet 11., 12. és 13. cikke szerinti elkészítésére. Az együttműködés hatékonyságának biztosítása érdekében az ENNOH-nak, a villamosenergia-piaci ENTSO-nak és a földgázpiaci ENTSO-nak közös munkacsoportokat kell létrehozni, amelyek előkészítik az említett anyagokat. A 2027. január 1-jéig tartó átmeneti időszakban a földgázpiaci ENTSO-nak ki kell dolgoznia a 2026-os uniós szintű hidrogénhálózat-fejlesztési tervet. E célból a földgázpiaci ENTSO-nak teljes mértékben be kell vonnia a hidrogénszállításihálózat-üzemeltetőket és, amint létrejön az ENNOH, az ENNOH-t is. Az Unió egészére kiterjedő 2026-os hidrogénhálózat-fejlesztési tervnek két külön fejezetből kell állnia: egy hidrogénre és egy földgázra vonatkozóból. Az ENNOH-nak az e rendelet szerinti uniós szintű integrált hálózattervezéssel összhangban ki kell dolgoznia a 2028-as uniós szintű hidrogénhálózat-fejlesztési tervet.
- (82) Valamennyi piaci szereplőnek érdeke fűződik az ENNOH által végzett feladatokhoz. Ezért a hatékony konzultációs folyamat alapvető fontosságú. Összességében az ENNOH-nak a többi releváns piaci szereplővel és azok szövetségeivel együttműködve törekednie kell az infrastruktúratervezéssel, -fejlesztéssel és -üzemeltetéssel kapcsolatos tapasztalatok megszerzésére, felhasználására és munkafolyamataiba való beépítésére.
- (83) Minthogy regionális szintű megközelítéssel hatékonyabban lehet eredményeket elérni, a hidrogénszállításihálózat-üzemeltetőknél az átfogó együttműködési struktúrán belül regionális struktúrákat kell létrehozniuk, és eközben gondoskodniuk kell arról, hogy a regionális szintű tevékenység eredményei összhangban legyenek az üzemi és kereskedelmi szabályzatokkal és az uniós hidrogénhálózat-fejlesztési tervekkel. A tagállamoknak regionális szinten támogatniuk kell az együttműködést, és nyomon kell követniük a hálózat hatékonyságát.
- (84) Átláthatósági követelményekre van szükség annak biztosításához, hogy a piaci szereplők körében kialakulhasson az Unió létrehozás alatt álló hidrogénpiacba vetett bizalom. Ahhoz, hogy a piaci szereplők felférhessék a mindenkori keresletet és kínálatot, és megérthessék a piaci ár alakulásának okait, az szükséges, hogy egyenlő mértékben hozzáférjenek a hidrogénrendszer fizikai állapotára és működésére vonatkozó információkhoz. Az információkat mindig érthető és könnyen hozzáférhető formában, valamint megkülönböztetésmentes módon kell közzétenni.
- (85) Az ENNOH-nak létre kell hoznia egy központi webalapú platformot, amely a hidrogénhálózathoz való hatékony hozzáférés érdekében a piaci szereplők számára releváns valamennyi adatot elérhetővé teszi.
- (86) A hidrogénhálózatokhoz való hozzáférés feltételeinek a hidrogénpiac kialakulásának korai szakaszában biztosítaniuk kell a hidrogénhálózat-használók számára a hatékony üzemelést, a megkülönböztetésmentességet és az átláthatóságot, ugyanakkor meg kell őrizniük a kellő rugalmasságot a hidrogénhálózat-üzemeltetők számára. A kapacitáslektési szerződések maximális időtartamának korlátozása várhatóan csökkenti a szerződéses szűkületek és a kapacitásfelhalmozás kockázatát.
- (87) A hidrogénhálózat-használók megkülönböztetésmentes és átlátható hozzáférése érdekében e rendeletben meg kell határozni a harmadik felek hidrogéntárolókhoz és hidrogénterminálokhoz való hozzáféréseinek általános feltételeit.
- (88) A hidrogénhálózat-üzemeltetőknek együtt kell működniük a határokon átnyúló hidrogénhálózatokhoz való átlátható és megkülönböztetésmentes hozzáférés biztosítására és fenntartására vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzatok kidolgozása, valamint az Unión belüli összehangolt hidrogénhálózat-fejlesztés biztosítása érdekében, beleértve a rendszerösszekötő kapacitások kialakítását is. A Bizottságnak az e rendeletben előírtaknak megfelelően egy évvel az ENNOH létrehozását követően összeállítja azt az első prioritási listát, amely a hidrogénre vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzatok kidolgozása során figyelembe veendő területek azonosítására szolgál. Ezeknek az üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak meg kell felelniük az ACER által kidolgozott, keret jellegű iránymutatásoknak. Az ACER-nek részt kell vennie az üzemi és kereskedelmi szabályzatok tervezetének tényeken alapuló felülvizsgálatában – amely többek között a szabályzatoknak a keret jellegű iránymutatásoknak való megfelelésére irányul –, és javasolhatja a szabályzatok Bizottság általi elfogadását. Az ACER megvizsgálja az üzemi és kereskedelmi szabályzatok javasolt módosításait, és jogosult kell legyen arra, hogy javasolja azok Bizottság általi elfogadását. A hidrogénhálózat-üzemeltetőknek ezen üzemi és kereskedelmi szabályzatokkal összhangban kell működtetniük hidrogénhálózataikat.
- (89) Az ENNOH által elkészített üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak nem céljuk, hogy a nem határokon átnyúló hálózatok tekintetében szükséges nemzeti szabályok helyébe lépjenek.
- (90) Az Unióban továbbított és fogyasztott hidrogén minősége a termelési technológiától és a szállítási sajátosságoktól függően változhat. Ezért a határkeresztező rendszerösszekötők tekintetében a hidrogénminőség kezelésére vonatkozó, uniós szintű harmonizált megközelítés várhatóan a hidrogén határokon átnyúló áramlását eredményezi, és piaci integrációhoz vezet.

- (91) Amennyiben a szabályozó hatóság szükségesnek ítéli, az alkalmazandó hidrogénminőségi szabványok keretében a hidrogénzállításihálózat-üzemeltetők válhatnak felelőssé a hálózataik hidrogénminőségének kezeléséért, ezáltal megbízható és stabil hidrogénminőséget biztosítva a végső fogyasztók számára.
- (92) A hidrogénzállításihálózat-üzemeltetők közötti erős, határokon átnyúló koordinációs és vitarendezési folyamat elengedhetetlen az Unión belüli hidrogénzállítási hálózatok közötti hidrogénzállítás előmozdításához, és ezáltal a nagyobb mértékű belső piaci integráció felé való elmozduláshoz. A hidrogénminőségi paraméterekre, valamint az azok időközbeni fejlesztésére vonatkozó fokozott átláthatósági követelmények és a hozzájuk kapcsolódó nyomkövetési és jelentéstételi kötelezettségek vélhetően hozzájárulnak a nyitott és hatékony belső hidrogénpiac megfelelő működéséhez.
- (93) Ahhoz, hogy e rendelet nem alapvető fontosságú elemeit módosítani lehessen, vagy hogy egyes, a piaci integráció szempontjából alapvető területek nem alapvető fontosságú elemei tekintetében ki lehessen egészíteni, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan: a szállítási rendszer-üzemeltetők vagy a hidrogénzállításihálózat-üzemeltetők által követendő eljárás részleteinek meghatározására vonatkozó iránymutatások, a szállítási rendszer-üzemeltetők bevételeinek strukturális egyensúlyhiányát mérséklő kedvezménysszintek módosítása, az egyes regionális együttműködési struktúrák által lefedett földrajzi terület meghatározásának megállapítása, figyelembe véve a meglévő regionális együttműködési struktúrákat, a földgázra és a hidrogénre vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások létrehozását, a mellékletben meghatározott iránymutatások módosítását, valamint az új földgáz- és hidrogéninfrastruktúrára vonatkozó iránymutatások kidolgozását. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽²⁷⁾ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kell, hogy kézhez kapjon minden dokumentumot, és szakértőik számára rendszeresen lehetővé kell tenni a részvételt a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (94) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében az EUMSZ 291. cikkével összhangban a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²⁸⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (95) Az üzemi és kereskedelmi szabályzatok és az iránymutatások a harmadik országok betáplálási-kiadási pontjaira egyaránt alkalmazandók. A konkrét körülmények – többek között a hatályos hosszú távú szerződéses megállapodások megléte vagy a harmadik országokban letelepedett szállításihálózat-üzemeltetőkkel vagy földgázszolgáltatókkal folytatott vitarendezési eljárás kialakításával kapcsolatos jogi nehézségek – rövid távon megakadályozhatják a hatékony alkalmazást. Amennyiben azt objektív okok indokolják, a szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy a Bizottságtól eltérést kérjenek az üzemi és kereskedelmi szabályzatok vagy iránymutatások, vagy azok olyan egyedi rendelkezései alkalmazásától, amelyek nem hajthatók végre a harmadik országok betáplálási-kiadási pontjain. Az ilyen eltéréseket időben korlátozni kell az üzemi és kereskedelmi szabályzatok vagy iránymutatások alkalmazása előtt álló akadályok felszámolásához szükséges minimális időtartamra.
- (96) Az európai hidrogénhálózatok hatékony működésének biztosítása érdekében a hidrogénhálózat-üzemeltetőknek más hidrogénhálózat-üzemeltetőkkel és a hálózathoz kapcsolódó más rendszerüzemeltetőkkel szoros együttműködésben felelősséget kell vállalniuk a hidrogéntovábbító hálózat üzemeltetéséért, karbantartásáért és fejlesztéséért, ezzel is előmozdítva az energiarendszer integrációját.
- (97) A belső piac megfelelő működése érdekében uniós szinten harmonizált szabványokra van szükség. Ha egy ilyen szabványra való hivatkozást már közzétettek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, az annak való megfelelés esetén vélelmezni kell az ezen rendelet alapján elfogadott végrehajtási intézkedésben meghatározott követelményeknek való megfelelést, ugyanakkor engedélyezni kell a megfelelés más módon történő igazolását. Az 1025/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁹⁾ 10. cikkével összhangban a Bizottság felkérheti az európai szabványügyi

⁽²⁷⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1025/2012/EU rendelete (2012. október 25.) az európai szabványosításról, a 89/686/EGK és a 93/15/EGK tanácsi irányelv, a 94/9/EK, a 94/25/EK, a 95/16/EK, a 97/23/EK, a 98/34/EK, a 2004/22/EK, a 2007/23/EK, a 2009/23/EK és a 2009/105/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 87/95/EGK tanácsi határozat és az 1673/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 316., 2012.11.14., 12. o.).

szervezeteket műszaki előírások, európai szabványok és harmonizált szabványok kidolgozására. A harmonizált szabványok egyik elsődleges rendeltetése, hogy segítsék az üzemeltetőket az e rendelet és az (EU) 2024/1788 irányelv alapján elfogadott végrehajtási intézkedések alkalmazása tekintetében.

- (98) Az 1025/2012/EU rendeleten alapuló jelenlegi uniós szabványosítási keret jelenti az alapértelmezett keretet az olyan szabványok kidolgozásához, amelyek alapján vélemezhető az e rendeletben, vagy az e rendelet alapján elfogadott konkrét felhatalmazáson alapuló vagy végrehajtási jogi aktusokban megállapított releváns követelményeknek való megfelelés. Az európai szabványoknak piacorientáltaknak kell lenniük, és figyelembe kell venniük a közérdeket, valamint a Bizottság egy vagy több európai szabványügyi szervezethez intézett azon felkérésében egyértelműen megfogalmazott szakpolitikai célkitűzéseket, hogy meghatározott határidőn belül dolgozzanak ki harmonizált szabványokat, amelyeknek konszenzuson kell alapulniuk. A harmonizált szabványokra való megfelelő hivatkozások hiányában azonban, vagy ha a szabványosítási folyamat elakad, vagy késedelem merül fel a megfelelő harmonizált szabványok kidolgozásában, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy felhatalmazáson alapuló vagy végrehajtási jogi aktusok révén közös előírásokat állapítson meg e rendelet követelményeire vonatkozóan, feltéve hogy ennek során kellően tiszteletben tartja az európai szabványügyi szervezetek szerepét és funkcióit. Ezt a lehetőséget kivételes tartalékmegoldásként kell értelmezni, amely megkönnyíti az üzemeltetők számára az e rendelet és az (EU) 2024/1788 irányelv alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló vagy végrehajtási jogi aktusok szerinti vonatkozó intézkedések alkalmazását. Amennyiben a harmonizált szabványok késedelmes kidolgozása az érintett szabvány műszaki összetettségének tudható be, a Bizottságnak ezt mérlegelnie kell, mielőtt fontolóra venné a közös előírások kidolgozását.
- (99) A hidrogén végső felhasználói minőségi követelményeinek teljes körű figyelembevétele érdekében a hidrogénhálózat hidrogénminőségére vonatkozó műszaki előírásoknak és szabványoknak figyelembe kell venniük az ilyen végső felhasználói követelményeket meghatározó, már meglévő szabványokat, például az EN 17124 szabványt.
- (100) A hidrogénszállításihálózat-üzemeltetőknek megfelelő határkeresztesző kapacitást kell kiépíteniük a hidrogén szállítására, amely az ilyen kapacitás iránti minden, gazdaságilag indokolt és műszakilag kivitelezhető igényt kielégít és ezáltal lehetővé teszi a piaci integrációt.
- (101) Tekintettel a hidrogénben mint energiahordozóban rejlő lehetőségekre, valamint arra a lehetőségre, hogy a tagállamok harmadik országokkal fognak hidrogénkereskedelmet folytatni, világossá kell tenni, hogy az energetika területén a földgázzal kapcsolatos kormányközi megállapodásokra vonatkozó, az (EU) 2017/684 európai parlamenti és tanácsi határozat⁽³⁰⁾ szerinti értesítési kötelezettség a hidrogénre – többek között a hidrogénvegyületekre, mint például az ammóniára és a folyékony szerves hidrogénhordozókra – vonatkozó kormányközi megállapodásokra is alkalmazandó. Az említett határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (102) Fokozottan támogatni kell a jelentős új infrastruktúrába való beruházásokat, ugyanakkor biztosítani kell a földgáz és a hidrogén belső piacainak megfelelő működését. A mentesített infrastruktúra-projektek által a versenyre és az ellátás biztonságára gyakorolt pozitív hatás növelése érdekében a projektek tervezési szakaszában fel kell mérni a piaci érdeklődést és érvényesíteni kell a szűkületkezelésre vonatkozó szabályokat. Ha egy infrastruktúra egynél több tagállam területén helyezkedik el, a mentesítési kérelmet végső esetben az ACER-nek kell kezelnie a mentesítés határokon átnyúló vonatkozásainak jobb figyelembevétele és a kérelemmel kapcsolatos ügyvitel megkönnyítése érdekében. Ezenfelül az új, jelentősebb mentesített infrastruktúra-projektek kivitelezésének a szokásostól eltérő kockázati profilja miatt lehetővé kell tenni, hogy az ellátási és termelési érdekeltségekkel rendelkező vállalkozások az érintett projektek tekintetében ideiglenesen egészében vagy részben eltérjenek a szétválasztási szabályoktól. Az ellátás biztonságával kapcsolatos okokból ez különösen az Unió belüli, harmadik országokból az Unióba földgázt szállító új csővezetékekre alkalmazandó. A 2003/55/EK⁽³¹⁾ és a 2009/73/EK⁽³²⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján nyújtott mentességeket és eltéréseket továbbra is alkalmazni kell arra az időszakra, amelyre a vonatkozó mentesség vagy eltérés alapján azokat megadták.
- (103) Az Ukrajna elleni 2022 februárja óta tartó orosz katonai agresszió eszkalálódása az említett országból származó földgázellátás csökkenéséhez vezetett, és a földgáz-értékesítésből származó forrásokat Oroszország az Unió határán folytatott háborújának finanszírozására használja fel. Különösen az Oroszországból Belaruszon és az Északi Áramlat 1 vezetéken keresztüli vezetékes földgázszállítás leállt, valamint az Ukrajnán keresztüli földgázszállítás egyenletesen csökkent, Unió-szerte súlyosan veszélyeztetve az energiaellátás biztonságát. A fegyverként alkalmazott földgázszállítás-csökkentés, valamint a piacoknak a földgázáramlások szándékos megzavarása révén történő manipulálása

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/684 határozata (2017. április 5.) a tagállamok és harmadik országok által kötött kormányközi energiaügyi megállapodásokra és nem kötelező erejű jogi eszközökre vonatkozó információcsere-mechanizmus létrehozásáról és a 994/2012/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 99., 2017.4.12., 1. o.).

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/55/EK irányelve (2003. június 26.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 98/30/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2003.7.15., 57. o.).

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/73/EK irányelve (2009. július 13.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.).

nyilvánvalóvá tette az Unióban és tagállamaiban fennálló sebezhetőségeket és függőségeket, amelyek egyértelműen alkalmasak arra, hogy közvetlen és súlyos hatást gyakoroljanak az Unió és tagállamai alapvető nemzetközi biztonsági érdekeire. A múltbeli tapasztalatok is azt mutatják, hogy a földgáz fegyverként felhasználva manipulálni lehet az energiapiacokat – például a földgázinfrastruktúra-kapacitások felhalmozása révén –, az Unió alapvető nemzetközi biztonsági érdekeinek kárára. Az ilyen események hatásának enyhítése érdekében – mind a jelenlegi körülmények között, mind a jövőben – kivételesen lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy arányos intézkedéseket hozzanak abból a célból, hogy az Oroszországi Föderációból és Belaruszból történő szállítások tekintetében ideiglenesen korlátozzák a betáplálási pontokon és az LNG-terminálokon rendelkezésre álló kapacitásra vonatkozó, bármely egyedüli hálózathasználó általi előzetes ajánlattételt, amennyiben ez az alapvető biztonsági érdekeiknek és az Unió alapvető biztonsági érdekeinek a védelméhez szükséges, figyelembe véve az Unión belüli ellátásbiztonság szavatolásának szükségességét is. Indokolt esetben lehetővé kell tenni az ilyen ideiglenes intézkedések megújítását. Ez a lehetőség csak az Oroszországi Föderáció és Belarusz tekintetében alkalmazandó, annak érdekében, hogy a tagállamok a REPowerEU terv célkitűzéseivel összhangban megfelelő intézkedésekkel reagálhassanak az alapvető érdekeiket és az Unió érdekeit fenyegető, a helyzetből eredő bármely veszélyre, többek között oly módon, hogy fokozatosan megszüntetik az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségüket egyebek mellett úgy, hogy idejekorán intézkedéseket hoznak. Ezek a korlátozások nem lehetnek ellentétesek az Unió vagy a tagállamok nemzetközi kötelezettségeivel, és összhangban kell lenniük az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény XXI. cikkével. Mielőtt bármely ilyen korlátozást alkalmaznának, a tagállamoknak konzultálniuk kell a Bizottsággal és – amennyiben a korlátozás valószínűleg érinti őket – a többi tagállammal, az Energiaközösség szerződő feleivel, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás szerződő feleivel, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságával, és figyelembe kell venniük az e tagállamokban és harmadik országokban fennálló helyzetet, különösen az ellátás biztonságát illetően. A tagállamoknak bármely tervezett korlátozás megfelelőségének és hatályának értékelésekor megfelelően figyelembe kell venniük intézkedésük más tagállamokra gyakorolt lehetséges hatásait, és különösen tiszteletben kell tartaniuk az energiaszolidaritás elvét, egyebek mellett az ellátásbiztonság garantálása céljából.

- (104) Az európai energiaágazat jelentős, a megújuló energiaforrásokon alapuló, igen hatékony, dekarbonizált gazdaság irányába mutató változáson megy keresztül, miközben az ellátásbiztonságot és a versenyképességet is biztosítani kell. Jóllehet a villamosenergia-alágazat kiberbiztonsága a határokon átnyúló villamosenergia-áramlásra vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat révén már előrehaladást ért el, az uniós energiarendszer biztonságának szavatolása érdekében a földgázalágazatra vonatkozóan kötelező ágazatspecifikus szabályokra van szükség.
- (105) A 2021 őszén tapasztalt jelentős uniós szintű energiaár-emelkedésekre és azok negatív hatásaira válaszul „Az emelkedő energiaárak kezelése: a cselekvés és a támogatás eszköztára” című 2021. október 13-i bizottsági közlemény kiemelte a megfelelően működő belső energiapiac, valamint az ellátásbiztonság határokon átnyúló jobb koordinálásának jelentőségét a jövőben bekövetkező sokkhatásokkal szembeni reziliencia érdekében. Az Európai Tanács 2021. október 20–21-én következtetéseket fogadott el, amelyekben felkérte a Bizottságot, hogy mihamarabb mérlegeljen olyan intézkedéseket, köztük az ellátásbiztonság javítására irányuló intézkedéseket, amelyek növelik az Unió energiarendszerének és belső energiapiacának rezilienciáját. Ukrajna Oroszország általi lerohanására válaszul a Bizottság 2022. március 8-án előterjesztette a REPowerEU tervet, amelynek célja, hogy fokozatosan megszüntesse az Unió orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségét, és felgyorsítsa a tiszta energiára való átállást. Hozzájárulva az e válságra és az esetleges ismételt uniós szintű válságokra adott következetes és időben történő válaszlépésekhez, a szorosabb együttműködés és a fokozott reziliencia érdekében – különösen a szolidaritási szabályok tekintetében – e rendelet és az (EU) 2017/1938 európai parlamenti és tanácsi rendeletbe ⁽³³⁾ egyedi szabályokat kell bevezetni. Ezért az (EU) 2017/1938 rendeletet ennek megfelelően módosítani kell.
- (106) A 2017., 2021. és 2022. évi, egész Unióra kiterjedő szimulációk rámutattak, hogy az ellátás helyzetének jelentős romlása esetén a regionális együttműködési és szolidaritási intézkedések elengedhetetlenek az Unió rezilienciájának biztosításához. A veszélyhelyzetben alkalmazandó szolidaritási intézkedéseknek biztosítaniuk kell a szolidaritási alapon védett felhasználók, például a háztartások határokon átnyúló ellátását. A tagállamoknak el kell fogadniuk a szolidaritási mechanizmusra vonatkozó rendelkezések végrehajtásához szükséges intézkedéseket, ideértve azt is, hogy az érintett tagállamok megállapodnak egymással a műszaki, jogi és pénzügyi szabályokról. A tagállamoknak a vészhelyzeti terveikben ismertetniük kell e megállapodások részleteit. Azon tagállamok esetében, amelyek nem kötöttek kétoldalú megállapodást, a hatékony szolidaritás biztosítása érdekében e rendelet alapértelmezett szabályait kell alkalmazni.
- (107) Az ilyen szolidaritási intézkedések következeképpen azt a kötelezettséget róhatják egy tagállamra, hogy ellentételezést fizessen az intézkedései által érintettek számára. Annak biztosítása érdekében, hogy a szolidaritást kérő tagállam által a szolidaritást nyújtó tagállamnak fizetett ellentételezés méltányos és észszerű legyen, a szabályozó hatóságoknak és az ACER-nek mint független hatóságoknak hatáskörrel kell rendelkezniük arra, hogy

⁽³³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1938 rendelete (2017. október 25.) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a 994/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 280., 2017.10.28., 1. o.).

ellenőrizték a kért és kifizetett ellentételezés összegét, és szükség esetén helyesbítést kérjenek, figyelembe véve különösen a szolidaritás nem piaci alapú intézkedések alapján történő nyújtása miatt felmerült közvetett költségek szintjét. Az e rendelet szerinti piaci alapú intézkedéseket alkalmazó, közvetetten összekapcsolt tagállamok között újonnan létrehozott együttműködés szintén hozzájárul a nem piaci alapú, költségesebb intézkedések alkalmazása során esetlegesen felmerülő jelentős költségek csökkentéséhez.

- (108) Az (EU) 2017/1938 rendeletbe be kell vezetni az önkéntes földgáz-hozzájárulás piaci alapú intézkedésekkel történő biztosítását a közvetett összeköttetésben lévő tagállamok számára, különösen annak elkerülése érdekében, hogy a közvetlen összeköttetésben lévő tagállamoknak ne kelljen nem piaci alapú intézkedéseket alkalmazniuk, amennyiben egy másik, nem közvetlen összeköttetésben lévő tagállam piaci alapú intézkedések alkalmazásával szolidaritásból tudna földgázt biztosítani. A piaci alapú intézkedések önkéntes jellege és az ebből eredő földgáz-hozzájárulás nem érinti a tagállamok azon kötelezettségét, hogy kellő időben értékeljék és jelezzék, hogy a piaci alapú intézkedések biztosíthatják-e a kért földgázt, és ha igen, hogyan. Egy ilyen mechanizmus célja a szolidaritás közvetett és összköltségének csökkentése, elkerülve a költségesebb, nem piaci alapú intézkedések alkalmazását. A közvetett összeköttetésben lévő tagállamok közötti szolidaritás több tagállam között osztja el a terheket, és megkönnyíti az LNG-létesítményekkel nem rendelkező tagállamok hozzáférését a globális LNG-ellátáshoz.
- (109) A gázellátás biztonságának értékelésére szolgáló kockázatalapú megközelítésnek, valamint a megelőző és mérséklési intézkedések kidolgozásának tartalmaznia kell a földgázkereslet energiamegtakarítási vagy energiahatékonysági intézkedések révén történő csökkenésének hatását vizsgáló forgatókönyveket, többek között a földgázellátás és az infrastruktúra zavaraira vonatkozó forgatókönyvek e rendelet szerinti uniós szintű szimulációiban. Az energiamegtakarítási és energiahatékonysági forgatókönyvek vizsgálata biztosítja, hogy az uniós szintű szimuláció, valamint az azt követő nemzeti és közös kockázateértékelések és megelőző intézkedések időtállóak legyenek, összeegyeztethetők legyenek az „első az energiahatékonyság” elvvel és az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott uniós klímasemlegességi célkitűzésekkel, valamint hogy hozzájáruljanak az Unió orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének fokozatos megszüntetéséhez. Ez a rendelet azt is lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy csökkentsék a védett felhasználók nem alapvető gázfogyasztását annak érdekében, hogy – különösen válság idején – több földgázmegtakarítást lehessen elérni.
- (110) Az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió által kiváltott gázellátás biztonságát érintő kockázatok, amelyek megalapozták az (EU) 2017/1938 rendeletnek az (EU) 2022/1032 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁴⁾ által bevezetett módosításait, ma is fennállnak. Emellett további kockázatok is figyelembe kell venni, mint például a kritikus fontosságú infrastruktúrák további zavarait az Északi Áramlat gázvezetékek elleni 2022. szeptemberi szabotázsakciók után és a „Balticconnector”-gázvezeték 2023. októberi zavarait követően, valamint a geopolitikai környezet romlását és az ellátó régiók fenyegetettségi helyzetét például a közel-keleti válság miatt. Ezért a Bizottság által 2025. február 28-ig benyújtandó jelentést szükség esetén az (EU) 2017/1938 rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatnak kell kísérnie.
- (111) E rendelet egyes rendelkezései az Ukrajna elleni orosz agresszív háborúra és az azt követő földgázellátási válságra válaszul az (EU) 2022/2576 tanácsi rendelettel⁽³⁵⁾ bevezetett válságintézkedéseken alapulnak. Míg az (EU) 2022/2576 rendelet – többek között a meglévő állandó kerettől való eltérés révén – kezelte egy azonnali és súlyos földgázellátási válságot, e rendelet célja, hogy a válságintézkedések egy részét a földgázpiac állandó elemeivé alakítsa át. Ez különösen a keresletösszesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmust, az LNG-létesítmények és a földgáztárolók használatának fokozását célzó intézkedéseket, valamint a földgázellátás miatt kialakuló vészhelyzet esetén alkalmazandó további szolidaritási intézkedéseket érinti. A földgázpiac ezen állandó elemeinek megvalósításához azonban időre van szükség, többek között a keresletösszesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmushoz szükséges közbeszerzési eljárások miatt, amelyek 2024 vége előtt nem zárulnak le. Emellett a földgázellátással kapcsolatos kockázatok 2024-ben várhatóan megmaradnak az Unióban. Ezért az említett intézkedésekkel kapcsolatos előkészítő szakasz kellő figyelembevétele érdekében, valamint az (EU) 2022/2576 rendelettel bevezetett intézkedésekkel való átfedések elkerülése érdekében e rendelet vonatkozó rendelkezéseit csak

⁽³⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1032 rendelete (2022. június 29.) az (EU) 2017/1938 és a 715/2009/EK rendeletnek a földgáztárolás tekintetében történő módosításáról (HL L 173., 2022.6.30., 17. o.).

⁽³⁵⁾ A Tanács (EU) 2022/2576 rendelete (2022. december 19.) a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb koordinálása, megbízható ár-referenciaértékek és a határokon átnyúló gázkereskedelem révén történő fokozásáról (HL L 335., 2022.12.29., 1. o.).

2025. január 1-jétől kell alkalmazni. E rendeletnek a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmus keretében feladatokat ellátó szolgáltató létrehozására és kiválasztására vonatkozó rendelkezéseit e rendelet hatálybalépésének napjától kell alkalmazni annak biztosítása érdekében, hogy a mechanizmus az (EU) 2022/2576 rendelet hatályvesztésének napjától működőképes legyen.

- (112) Az 1227/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet ⁽³⁶⁾ és az (EU) 2019/942 és (EU) 2022/869 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (113) Mivel e rendelet célját – nevezetesen a földgázszállító hálózatokhoz, földgáztárolókhoz és LNG-létesítményekhez való hozzáférés feltételeire vonatkozó tisztességes szabályok, valamint a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusra, továbbá a hidrogénpiac fejlesztését támogató mechanizmusra vonatkozó intézkedések meghatározását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme vagy hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az EUSZ 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

TÁRGY, HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy és hatály

Ez a rendelet:

- a) a nemzeti és a regionális piacok sajátos jellegzetességeinek figyelembevételével megkülönböztetésmentes szabályokat állapít meg a földgáz- és hidrogénrendszerekhez való hozzáférés feltételeire vonatkozóan, a földgáz és a hidrogén belső piacainak megfelelő működése, valamint az energiarendszer rugalmasságához való hozzájárulás érdekében; valamint
- b) elősegíti a megfelelően működő és átlátható földgáz- és hidrogénpiacok kialakulását és működését, amelyeket az ellátás nagyfokú biztonsága jellemez, valamint olyan mechanizmusokat biztosít, amelyek által összehangolásra kerülnek a földgáz és a hidrogén határokon átnyúló kereskedelmére vonatkozó hálózat-hozzáférési szabályok.

Az első bekezdésben említett célok magukban foglalják:

- a) a földgázhálózathoz való hozzáférés díjának – kivéve a földgáztárolókhoz való hozzáférés díjának – megállapítására, vagy az e díjak kiszámításának módszereire alkalmazandó harmonizált elvek megállapítását;
- b) a harmadik felek részére nyújtandó hozzáférési szolgáltatások létrehozását, a kapacitásallokációra és a szűkületkezelésre alkalmazandó harmonizált elvek kialakítását;
- c) az átláthatósági követelmények, az egyensúlyozásra vonatkozó szabályok és az egyensúlyozási díjak megállapítását, valamint a kapacitáskereskedelem elősegítését.

A 34. cikk (5) bekezdésében foglalt rendelkezés kivételével ez a rendelet csak az (EU) 2024/1788 irányelv 33. cikke (3) és (4) bekezdésében említett földgáztárolókra vagy a 37. cikkében említett hidrogéntároló létesítményekre alkalmazandó.

A tagállamok létrehozhatnak az (EU) 2024/1788 irányelvvel összhangban felállított és e rendelet követelményeinek megfelelő szervezetet vagy testületet egy vagy több olyan feladat ellátása céljából, amely feladat általában a szállítási rendszer-üzemeltetőkre vagy a hidrogénszállítási hálózat-üzemeltetőkre hárul. E szervezetet vagy testületet e rendelet 14. cikkével összhangban tanúsítani kell, valamint az (EU) 2024/1788 irányelv 71. cikkével összhangban ki kell jelölni.

⁽³⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1227/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról (HL L 326., 2011.12.8., 1. o.).

2. cikk

Fogalommeghatározások

(1) E rendelet alkalmazásában:

1. „szabályozói eszközalap”: valamely szállításirendszer-üzemeltetőnek, elosztórendszer-üzemeltetőnek, hidrogénszállítási hálózat-üzemeltetőnek és hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetőnek a szabályozott hálózati szolgáltatások nyújtására használt olyan hálózati eszközei, amelyet a hálózattal kapcsolatos szolgáltatásból származó bevétel kiszámításakor figyelembe vesznek;
2. „szállítás”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 17. pontjában meghatározott szállítás;
3. „szállítási szerződés”: a szállításirendszer-üzemeltető vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető által a hálózathasználóval a földgáz- vagy hidrogénszállítási szolgáltatás tárgyában kötött szerződés;
4. „kapacitás”: normál köbméter/időegységben vagy energiaegység/időegységben kifejezett maximális szállított mennyiség, amelyre a hálózathasználó a szállítási szerződés előírásainak megfelelően jogosult;
5. „fel nem használt kapacitás”: az a nem megszakítható kapacitás, amelyet a hálózathasználó a szállítási szerződés keretében ugyan megszerzett, de a szerződésben meghatározott határidő lejártára nem nominált;
6. „szűkületkezelés”: a szállításirendszer-üzemeltető kapacitás portfóliójának olyan kezelését jelenti, amely a műszaki kapacitás optimális és maximális használatát és a jövőbeni szűkületi és telítődési pontok kellő időben való észrevételét célozza meg;
7. „másodlagos piac”: az elsődleges piacon kívül értékesített kapacitás piaca;
8. „nominálás”: a hálózathasználónak a szállításirendszer-üzemeltető részére a betáplálást vagy kivezetést megelőzően adott értesítése arról, hogy a hálózathasználó mennyi gázt kíván a rendszerbe betáplálni vagy onnan vételezni;
9. „újranominálás”: valamely nominálást követően történő értesítés a nominálás korrigálásáról;
10. „rendszeregyensúly”: bármely olyan állapot, amikor a földgáz vagy a hidrogén nyomása és minősége a minimum és maximum határok között marad, hogy a földgáz vagy a hidrogén szállítása műszaki szempontból garantált legyen;
11. „egyensúlyozási időszak”: azon időszak, amelynek során egy energiaegységben kifejezett földgáz- vagy hidrogénmennyiség kivétele minden hálózathasználó által ellentételezendő ugyanazon földgáz- vagy hidrogénmennyiség bevitelével, az üzemi és kereskedelmi szabállyal összhangban;
12. „hálózathasználó”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 60. pontjában meghatározott hálózathasználó;
13. „megszakítható szolgáltatások”: a szállításirendszer-üzemeltető, vagy adott esetben az elosztórendszer-üzemeltető, vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető által kínált, a megszakítható kapacitásra vonatkozó szolgáltatások;
14. „megszakítható kapacitás”: olyan földgáz- vagy hidrogénszállítási kapacitás, amelyet a szállításirendszer-üzemeltető, vagy adott esetben az elosztórendszer-üzemeltető, vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető a szállítási szerződésben meghatározott feltételekkel összhangban megszakíthat;
15. „hosszú távú szolgáltatások”: a szállításirendszer-üzemeltető, vagy adott esetben az elosztórendszer-üzemeltető, vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető által kínált egyéves vagy annál hosszabb időre szóló szolgáltatások;
16. „rövid távú szolgáltatások”: a szállításirendszer-üzemeltető, vagy adott esetben az elosztórendszer-üzemeltető, vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető által kínált egy évnél rövidebb időre szóló szolgáltatás;
17. „nem megszakítható kapacitás”: olyan földgáz- vagy hidrogénszállítási és -elosztó kapacitás, amelynek megszakításmentességét a szállításirendszer-üzemeltető, vagy adott esetben az elosztórendszer-üzemeltető, vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető szerződésben garantálja;
18. „nem megszakítható szolgáltatások”: a szállításirendszer-üzemeltető, vagy adott esetben az elosztórendszer-üzemeltető, vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető által kínált, a nem megszakítható kapacitásra vonatkozó szolgáltatások;

19. „műszaki kapacitás”: az a maximális nem megszakítható kapacitás, amely felkínálható a hálózathasználóknak, figyelembe véve a szállítási rendszer-üzemeltetőre, vagy adott esetben az elosztórendszer-üzemeltetőre, vagy a hidrogénhálózat-üzemeltetőre vonatkozó rendszeregyensúlyt és üzemeltetési követelményeket;
20. „szerződéses kapacitás”: az a kapacitás, amely szállítási szerződés keretében a hálózathasználónak kiosztásra került;
21. „szabad kapacitás”: a műszaki kapacitásnak az a része, amely nem került kiosztásra, és amely a rendszerben egy adott időpontban továbbra is rendelkezésre áll;
22. „szerződéses szűkület”: az a helyzet, amikor a nem megszakítható kapacitás iránti kereslet szintje meghaladja a műszaki kapacitást;
23. „elsődleges piac”: közvetlenül a szállítási rendszer-üzemeltető, vagy adott esetben az elosztórendszer-üzemeltető, vagy a hidrogén szállítási hálózat-üzemeltető által értékesített kapacitás piaca;
24. „fizikai szűkület”: az a helyzet, amikor a tényleges szállítások iránti kereslet szintje egy adott időpontban meghaladja a műszaki kapacitást;
25. „LNG-létesítménybeli kapacitás”: az LNG-terminálon belül a földgáz cseppfolyósítására vagy az LNG behozatalára, átfertésére, ideiglenes tárolására, újragázosítására, és az LNG-vel kapcsolatos kiegészítő szolgáltatásokra rendelkezésre álló kapacitás;
26. „mobilkapacitás”: az a földgáz- vagy hidrogéntérfogat, amelyet a tároló létesítmény használója jogosult földgáz- vagy hidrogéntárolásra felhasználni;
27. „kitárolási kapacitás”: az a térfogatáram, amellyel a tároló létesítmény használója jogosult a földgáztárolóból vagy a hidrogéntároló létesítményből földgázt vagy hidrogént lefejtetni;
28. „betárolási kapacitás”: az a térfogatáram, amellyel a tároló létesítmény használója jogosult a földgáztárolóba vagy a hidrogéntároló létesítménybe földgázt vagy hidrogént tölteni;
29. „tárolókapacitás”: a mobilkapacitás, a kitárolási kapacitás és a betárolási kapacitás valamely együttese;
30. „betáplálási-kiadási rendszer”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 57. pontjában meghatározott betáplálási-kiadási rendszer;
31. „egyensúlytartási zóna”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 58. pontjában meghatározott egyensúlytartási zóna;
32. „virtuális kereskedelmi pont”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 59. pontjában meghatározott virtuális kereskedelmi pont;
33. „betáplálási pont”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 61. pontjában meghatározott betáplálási pont;
34. „kiadási pont”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 62. pontjában meghatározott kiadási pont;
35. „feltételes kapacitás”: olyan nem megszakítható kapacitás, amely átlátható és előre meghatározott feltételek alapján biztosít hozzáférést a virtuális kereskedelmi ponthoz vagy a korlátozott mértékű kioszthatósághoz;
36. „kioszthatóság”: bármely betáplálási kapacitás és bármely kiadási kapacitás szabadon mérlegelhető kombinációja, vagy fordítva;
37. „engedélyezett bevétel” adott szabályozási időszakon belül egy meghatározott periódusban a szállítási rendszer-üzemeltető által nyújtott szállítási és nem szállítási szolgáltatásokért kapott bevételek, amelyet a szállítási rendszer-üzemeltető nem ársapka-szabályozás esetén jogosan szedhet be, és amelynek meghatározása az (EU) 2024/1788 irányelv 78. cikke (7) bekezdésének a) pontja szerint történik;
38. „célbevétel”: ársapka-szabályozás esetén az adott szabályozási időszakon belül egy meghatározott periódusban a szállítási rendszer-üzemeltető által nyújtott szolgáltatás tekintetében a 17. cikk (1) bekezdése szerinti elvekkel összhangban kiszámított várható szállítási bevételnek és a várható nem szállítási bevételnek az összege;
39. „új infrastruktúra”: olyan infrastruktúra, amely 2003. augusztus 4-ig nem készült el;
40. „földgáz”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott földgáz;

41. „megújuló gáz”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 2. pontjában meghatározott megújuló gáz;
42. „földgázrendszer”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 3. pontjában meghatározott földgázrendszer;
43. „hidrogénrendszer”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 4. pontjában meghatározott hidrogénrendszer;
44. „hidrogéntároló létesítmény”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 5. pontjában meghatározott hidrogéntároló létesítmény;
45. „hidrogéntároló-üzemeltető”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 6. pontjában meghatározott hidrogéntároló-üzemeltető;
46. „hidrogénterminál”: az (EU) 2024/1788 földgázirányelv 2. cikkének 8. pontjában meghatározott hidrogénterminál;
47. „hidrogénterminál-üzemeltető”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 9. pontjában meghatározott hidrogénterminál-üzemeltető;
48. „hidrogénminőség”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 10. pontjában meghatározott hidrogénminőség;
49. „alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 11. pontjában meghatározott, alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén;
50. „alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 12. pontjában meghatározott alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz;
51. „szállításirendszer-üzemeltető”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 18. pontjában meghatározott szállításirendszer-üzemeltető;
52. „upstream csővezeték-hálózat”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 16. pontjában meghatározott upstream csővezeték-hálózat;
53. „elosztás”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 19. pontjában meghatározott elosztás;
54. „elosztórendszer-üzemeltető”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 20. pontjában meghatározott elosztórendszer-üzemeltető;
55. „hidrogénhálózat”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 21. pontjában meghatározott hidrogénhálózat;
56. „hidrogéntovábbítás”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 22. pontjában meghatározott hidrogéntovábbítás;
57. „hidrogénszállítási hálózat”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 23. pontjában meghatározott hidrogénszállítási hálózat;
58. „hidrogénelosztó hálózat”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 24. pontjában meghatározott hidrogénelosztó hálózat;
59. „hidrogénhálózat-üzemeltető”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 25. pontjában meghatározott hidrogénhálózat-üzemeltető;
60. „hidrogénszállítási hálózat-üzemeltető”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 26. pontjában meghatározott hidrogénszállítási hálózat-üzemeltető;
61. „hidrogénelosztó hálózat-üzemeltető”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 27. pontjában meghatározott hidrogénelosztó hálózat-üzemeltető;
62. „ellátás”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 28. pontjában meghatározott ellátás;
63. „földgáztároló”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 31. pontjában meghatározott földgáztároló;
64. „földgáztárolási rendszer-üzemeltető”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 32. pontjában meghatározott földgáztárolási rendszer-üzemeltető;

65. „LNG-létesítmény”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 33. pontjában meghatározott LNG-létesítmény;
66. „LNG-létesítmény rendszerüzemeltetője”: valamely LNG-létesítmény (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 34. pontjában meghatározott rendszerüzemeltetője;
67. „rendszer”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 35. pontjában meghatározott rendszer;
68. „kiegészítő szolgáltatások”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 36. pontjában meghatározott kiegészítő szolgáltatások;
69. „rendszerösszekötő”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 39. pontjában meghatározott rendszerösszekötő;
70. „hidrogén-rendszerösszekötő”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 40. pontjában meghatározott hidrogén-rendszerösszekötő;
71. „rendszerhasználó”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 46. pontjában meghatározott rendszerhasználó;
72. „felhasználó”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 47. pontjában meghatározott felhasználó;
73. „végső felhasználó”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 50. pontjában meghatározott végső felhasználó;
74. „nagykereskedelmi felhasználó”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 51. pontjában meghatározott nagykereskedelmi felhasználó;
75. „irányítás”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 55. pontjában meghatározott irányítás;
76. „hosszú távú szerződés”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 56. pontjában meghatározott hosszú távú szerződés;
77. „rendszerösszekötési pont”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 63. pontjában meghatározott rendszerösszekötési pont;
78. „virtuális rendszerösszekötési pont”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 64. pontjában meghatározott virtuális rendszerösszekötési pont;
79. „piaci szereplő”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 65. pontjában meghatározott piaci szereplő;
80. „interoperabilitás”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 71. pontjában meghatározott interoperabilitás;
81. „első az energiahatékonyság”: az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁷⁾ 2. cikkének 18. pontjában meghatározott első az energiahatékonyság;
82. „átalakítás”: az (EU) 2022/869 rendelet 2. cikkének 18. pontjában meghatározott átalakítás;
83. „vertikálisan integrált vállalkozás”: az (EU) 2024/1788 irányelv 2. cikkének 43. pontjában meghatározott vertikálisan integrált vállalkozás.

(2) Az (1) bekezdés 4– 24. pontjában a szállítás tekintetében előírt fogalommeghatározások a tárolók és az LNG-létesítmények tekintetében is alkalmazandók.

⁽³⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK, a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

II. FEJEZET

A FÖLDGÁZRENDSZEREKRE ÉS A HIDROGÉNRENDSZEREKRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

1. szakasz

A piacok szervezésére és az infrastruktúrához való hozzáférésre vonatkozó általános szabályok

3. cikk

Általános elvek

A tagállamok, az (EU) 2024/1788 irányelv 76. cikke alapján kijelölt szabályozó hatóságok (a továbbiakban: a szabályozó hatóságok), a földgázrendszer- vagy hidrogénrendszer-üzemeltetők, valamint a megbízott üzemeltetők – például a területi piaci igazgatók vagy a lekötésiplatform-üzemeltetők – biztosítják, hogy a földgáz- és hidrogénpiacok üzemeltetése a következő elveknek megfelelően történjen:

- a) a földgáz és a hidrogén árképzése a keresleten és a kínálaton alapul;
- b) a szállításirendszer-üzemeltetők és az elosztórendszer-üzemeltetők, valamint a hidrogénszállításihálózat-üzemeltetők és a hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetők együttműködnek egymással annak érdekében, hogy a hálózathasználók szabadon, egymástól függetlenül köthessenek le betáplálási és kiadási kapacitást; a földgázt és 2033-tól a hidrogént a betáplálási-kiadási rendszeren keresztül, nem pedig szerződésben rögzített útvonalakon kell szállítani;
- c) a földgázrendszer és a hidrogénrendszer betáplálási és kiadási pontjain felszámított díjakat úgy kell kialakítani, hogy hozzájáruljanak a piaci integrációhoz, fokozzák az ellátásbiztonságot és előmozdítják a földgázhálózatok és a hidrogénhálózatok összekapcsolását;
- d) az egyazon betáplálási-kiadási rendszerben működő vállalkozásoknak a virtuális kereskedelmi ponton kell bonyolítaniuk a földgázkereskedelmet és 2033-tól a hidrogén-kereskedelmet; a megújuló gázok és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok termelőinek egyenlő hozzáféréssel kell rendelkezniük a virtuális kereskedelmi ponthoz, függetlenül attól, hogy rákapcsolódtak-e az elosztórendszerre vagy a szállítási rendszerre; a földgáz és 2033-tól a hidrogén fizikai kereskedelmét a harmadik országok felől való betáplálási pontokon vagy a harmadik országok felé való kiadási pontokon lehet lebonyolítani;
- e) egyensúlyozási portfólióik egyensúlyban tartásáért maguk a hálózathasználók felelnek annak érdekében, hogy a szállításirendszer-üzemeltetőknek és a hidrogénszállításihálózat-üzemeltetőknek a lehető legritkábban kelljen egyensúlyozó intézkedéseket hozniuk;
- f) az egyensúlyozó intézkedéseket szabványosított termékek alapján kell végrehajtani az e rendelet szerint létrehozott, a rendszeregyensúlyozásra vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzattal összhangban, és azokat valamely kereskedési platformon vagy egyensúlyozási szolgáltatások igénybevételével kell lebonyolítani az említett üzemi és kereskedelmi szabályzattal összhangban;
- g) a piaci szabályok kialakításakor kerülni kell az olyan intézkedéseket, amelyek megakadályozzák a földgáz és a hidrogén keresletén és kínálatán alapuló árképzést;
- h) a piaci szabályok biztosítják a fogyasztóközpontú és energiahatékony megközelítést a földgáz- és hidrogénpiacokon;
- i) a piaci szabályoknak elő kell segíteniük a földgáz és a hidrogén likvid kereskedelmének kialakulását és működését, előmozdítva az árképzést és az árak átláthatóságát;
- j) a piaci szabályoknak lehetővé kell tenniük a földgázrendszerek és a hidrogénrendszerek dekarbonizálását, többek között azáltal, hogy lehetővé teszik a megújuló energiaforrásokból előállított földgáz és hidrogén piacaiba történő integrációt, ösztönzik az energiamegtakarítást és az energiahatékonyt, a keresletsökkentést, a keresletoldali rugalmasságot és az energiarendszer integrációját, valamint elősegítik az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljainak elérését;
- k) a piaci szabályoknak megfelelő beruházásösztönzőket kell biztosítaniuk, különösen a dekarbonizált és fenntartható földgázrendszerbe és hidrogénrendszerbe való hosszú távú beruházások, az energiatárolás, az energiahatékonyt, a keresletsökkentést, valamint a piaci igények és a rendszerintegráció iránti igények kielégítését célzó keresletoldali válasz céljából, és elő kell segíteniük a tisztességes versenyt és az ellátásbiztonságot, miközben végrehajtják az „első az energiahatékonyt” elvet a meg nem térülő eszközöket eredményező beruházásösztönzők elkerülése érdekében;

- l) a hálózattervezésre vonatkozó szabályoknak adott esetben a hidrogénnek a nehezen dekarbonizálható ágazatokban való felhasználására kell irányulniuk, figyelembe véve az üvegházhatásúgáz-csökkentési potenciált, ösztönözniük kell a fosszilis gázok iránti kereslet csökkentésére irányuló intézkedéseket, és hozzá kell járulniuk a természeti erőforrások körütekintő és észszerű felhasználásához, valamint az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljainak eléréséhez;
- m) a betáplálási-kiadási rendszerek közötti határokon átnyúló földgáz- és hidrogénáramlás akadályait, amennyiben léteznek ilyenek, meg kell szüntetni;
- n) a piaci szabályoknak elő kell segíteniük a regionális együttműködést és az integrációt.

4. cikk

A megújuló gáz és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz felhasználásának növelése a szénorientált és karbonintenzív régiókban

A Bizottság támogatja és ösztönzi a megújuló gázok és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok, különösen a hidrogén és a biometán elterjedését az Unió energiarendszerében, különösen a szénorientált és karbonintenzív régiókban, azzal a céllal, hogy növelje a megújuló gáz részarányát, különösen az ipari folyamatokban, a távfűtésben és az energiatárolásban, és ezáltal felgyorsítsa a szilárd fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivételét az ipari és a távfűtési ágazatokból. A Bizottság támogatja továbbá a fosszilis tüzelőanyagokról a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénre és biometánra való átállást, valamint a hidrogénre felkészített munkaerő megteremtését.

5. cikk

A szabályozói eszközalapok szétválasztása

(1) Ha egy szállítási rendszer-üzemeltető, elosztórendszer-üzemeltető vagy hidrogénhálózat-üzemeltető szabályozott földgáz-, hidrogén- vagy villamosenergia-szolgáltatást nyújt, meg kell felelnie az (EU) 2024/1788 irányelv 75. cikkében és az (EU) 2019/944 európai parlament és tanácsi irányelv⁽³⁸⁾ 56. cikkében meghatározott, az elszámolások szétválasztására vonatkozó követelménynek, és a földgáz-, hidrogén-, vagy villamosenergia-eszközök tekintetében külön-külön szabályozói eszközalappal kell rendelkeznie. A külön szabályozói eszközalap biztosítja, hogy:

- a) az egyes szabályozott szolgáltatások nyújtásából származó bevételt csak a szabályozott szolgáltatásnyújtás alapjául szolgáló szabályozói eszközalapba tartozó eszközökhöz kapcsolódó tőkekiadások és operatív kiadások megtérülésére lehessen felhasználni;
- b) amikor az eszközöket egy másik szabályozói eszközalapra ruházzák át, állapítsák meg azok értékét, amelyet a szabályozó hatóságnak ellenőriznie kell és jóvá kell hagynia, és a megállapított értéknek olyannak kell lennie, hogy ne fordulhasson elő keresztfinanszírozás.

(2) A tagállamok nem engedélyezhetik az (1) bekezdésben foglaltak szerint elkülönülő szabályozott szolgáltatások közötti pénzügyi transzfereket.

(3) A tagállamok lehetővé tehetik a hidrogénhálózat-üzemeltetők számára, hogy a hidrogénhálózat költségeinek hálózathozzáférési díjak révén történő megtérülését időben elosszák annak biztosítása érdekében, hogy a jövőbeli felhasználók megfelelően hozzájáruljanak a hidrogénhálózat kezdeti fejlesztési költségeihez. Ezt az időbeli költségfelosztást, és az alapjául szolgáló módszert a szabályozó hatóságnak jóvá kell hagynia. A tagállamok intézkedéseket – például állami garanciát – vezethetnek be a hidrogénhálózat-üzemeltetők azon pénzügyi kockázatának fedezésére, amely az időbeli költségfelosztás alkalmazásából eredő kezdeti költségmegtérülési réshez kapcsolódik, feltéve, hogy ezek az intézkedések megfelelnek az EUMSZ 107. cikkének.

(4) A (2) bekezdéstől eltérve a tagállamok engedélyezhetik az (1) bekezdésben foglaltak szerint elkülönülő szabályozott szolgáltatások közötti pénzügyi transzfereket, feltéve, hogy a szabályozó hatóság megállapította, hogy a hálózatoknak kizárólag a hálózathasználók által fizetett hálózathozzáférési díjak révén történő finanszírozása nem lehetséges. A szabályozó hatóság értékelése során többek között figyelembe veszi a tervezett pénzügyi transzferek értékét, a transzferek eredményeként az érintett hálózatok felhasználói között kialakuló keresztfinanszírozást és a pénzügyi transzferek költséghatékonyságát.

Az e bekezdés szerinti pénzügyi transzferekre a következő feltételek vonatkoznak:

⁽³⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

- a) a pénzügyi transzferhez szükséges valamennyi bevételt külön díjtételként szedik be;
 - b) a külön díjtételt csak a kiadási pontok és azon végső felhasználók közötti útvonal tekintetében szedik be, amelyek ugyanazon tagállamban találhatók, mint a pénzügyi transzfer kedvezményezettje;
 - c) a külön díjtételt és a pénzügyi transzfert, illetve a kiszámításuk alapjául szolgáló módszereket hatálybalépésük előtt a szabályozó hatóság hagyja jóvá;
 - d) a jóváhagyott külön díjtételt és pénzügyi transzfert – valamint a módszereket, ha módszerek jóváhagyására is sor kerül – legkésőbb a végrehajtásuk napja előtt harminc nappal közzéteszik;
 - e) a tagállam értesítette a Bizottságot és az ACER-t arról, hogy engedélyezte a pénzügyi transzfereket.
- (5) A szabályozó hatóság akkor hagyhatja jóvá a (4) bekezdésben említett pénzügyi transzfert és külön díjtételt, ha:
- a) a hálózathozzáférési díjakat a szabályozói eszközalap azon felhasználóinak számolják fel, amelyek a pénzügyi transzfer kedvezményezettjei;
 - b) a pénzügyi transzferek és a hálózathozzáférési díjak révén beszedett, szolgáltatásokból származó bevétel összege nem haladja meg az engedélyezett vagy célbevételt;
 - c) a pénzügyi transzfert korlátozott időtartamra hagyják jóvá, amely időtartam nem haladhatja meg az érintett infrastruktúra értékcsökkenési időszaka fennmaradó részének egyharmadát.
- (6) 2025. augusztus 5-ig az ACER ajánlásokat ad ki a szállításrendszer-üzemeltetők, az elosztórendszer-üzemeltetők, a hidrogénhálózat-üzemeltetők és a szabályozó hatóságok részére az időbeli költségelosztás meghatározására szolgáló módszerek tekintetében.

Az ACER az első albekezdésben említett ajánlásokat legalább kétfévente naprakésszé teszi.

Az ACER ajánlásokat adhat ki a szállításrendszer-üzemeltetők, az elosztórendszer-üzemeltetők, a hidrogénhálózat-üzemeltetők és a szabályozó hatóságok részére a következőkre vonatkozó módszerekről:

- a) a más szabályozói eszközalapra átruházott eszközök értékének meghatározása, valamint az ebből eredő esetleges nyereségek és veszteségek rendeltetési helye;
- b) a pénzügyi transzfer és a külön díjtétel mértékének és maximális időtartamának kiszámítása;
- c) a külön díjtételhez való hozzájárulásoknak a szabályozói eszközalaphoz kapcsolódó végső felhasználók közötti elosztására vonatkozó kritériumok.

6. cikk

A szállításrendszer-üzemeltetők által harmadik felek részére nyújtandó hozzáférési szolgáltatások

- (1) A szállításrendszer-üzemeltetők:
- a) valamennyi hálózathasználó számára megkülönböztetésmentes módon kínálnak kapacitást és szolgáltatásokat;
 - b) egyaránt biztosítanak nem megszakítható és megszakítható kapacitást; a megszakítható kapacitás ára tükrözi a megszakítás valószínűségét;
 - c) hosszú távú és rövid távú kapacitást egyaránt kínálnak a hálózathasználók számára.

Ami az első albekezdés a) pontját illeti, ha a szállításrendszer-üzemeltető különböző felhasználók számára ugyanazt a szolgáltatást nyújtja, akkor azonos szerződési feltételeket kell alkalmaznia, vagy harmonizált szállítási szerződések vagy a szabályozó hatóság által az (EU) 2024/1788 irányelv 78. vagy 79. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően jóváhagyott közös üzemi és kereskedelmi szabályzat használatával.

- (2) 2025. augusztus 5-ig a Bizottság:

- a) elvégzi egy olyan díjszábillási rendszer földgázrendszerre gyakorolt hatásának értékelését, amelynek értelmében a tagállamok közötti rendszerösszekötési pontokon, illetve az olyan harmadik országokkal való rendszerösszekötési pontokon, amelyek rendszerei két vagy több tagállamot kötnek össze, nem számítanak fel díjakat a szállítási rendszerekhez való hozzáférésért; valamint
- b) jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

Adott esetben jogalkotási javaslatok csatolhatók a jelentéshez az értékelés során azonosított akadályok kezelése érdekében.

(3) A nem szabványos kezdőnapal aláírt vagy a szabványos egyéves szállítási szerződéseknél rövidebb időtartamra kötött szállítási szerződések a 17. cikk (1) bekezdésében meghatározott elveknek megfelelően nem eredményezhetnek a szolgáltatás piaci értékét nem tükröző, önkényesen alkalmazott magasabb vagy alacsonyabb díjakat.

(4) Ha két szomszédos betáplálási-kiadási rendszert két vagy több rendszerösszekötési pont köt össze, akkor az érintett szomszédos szállításrendszer-üzemeltetőknek egyetlen virtuális rendszerösszekötési ponton kell felkínálniuk a szabad kapacitást a rendszerösszekötési pontokban. A rendszerösszekötési pontokon lekötött szerződéses kapacitást – a szerződés megkötésének dátumától függetlenül – át kell ruházni a virtuális rendszerösszekötési pontra.

Virtuális rendszerösszekötési pont akkor alakítható ki, ha a következő feltételek teljesülnek:

- a) a virtuális rendszerösszekötési pont teljes műszaki kapacitása a virtuális rendszerösszekötési pontban egyesített rendszerösszekötési pontok műszaki kapacitásainak az összegével egyenlő, vagy annál nagyobb;
- b) a virtuális rendszerösszekötési pont hozzájárul a rendszer gazdaságos és hatékony kihasználásához, ideértve a 10. és 11. cikkben foglalt szabályokat.

(5) Adott esetben a harmadik felek részére nyújtandó hozzáférési szolgáltatás köthető ahhoz a feltételhez, hogy a hálózathasználók adjanak megfelelő garanciákat a hitelképességükről. Ezek a garanciák nem képezhetik a piacra jutás indokolatlan akadályát, és azoknak megkülönböztetésmenteseknek, átláthatóknak és arányosoknak kell lenniük.

(6) A szállításrendszer-üzemeltetők számára, ha feladatuk ellátásához szükséges, beleértve a határokon átnyúló szállítás feladatait is, biztosítani kell a hozzáférést más szállításrendszer-üzemeltetők hálózatához.

(7) Az (1)–(6) bekezdés nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy arányos intézkedéseket hozzanak abból a célból, hogy az Oroszországi Föderációból és Belarusból történő földgázszállítások ideiglenes korlátozása érdekében meghatározott ideig – amely indokolt esetben meghosszabbítható – az Oroszországi Föderáció vagy Belarusz tekintetében korlátozzák a betáplálási pontokon rendelkezésre álló kapacitásra vonatkozó, bármely hálózathasználó általi előzetes ajánlattételt, amennyiben ez az alapvető biztonsági érdekeiknek és az Unió alapvető biztonsági érdekeinek a védelméhez szükséges, feltéve, hogy ezen intézkedések:

- a) nem zavarják meg indokolatlanul a belső földgázpiacnak és a földgáz tagállamok közötti, határokon átnyúló áramlásának a megfelelő működését, és nem ássák alá az Unió vagy valamely tagállam ellátásbiztonságát;
- b) tiszteletben tartják az energiaszolidaritás elvét;
- c) meghozataluk az Unió és a tagállamok harmadik országokkal szembeni jogaival és kötelezettségeivel összhangban történik.

Figyelembe véve az Unió ellátásbiztonsága biztosításának szükségességét, a tagállamok által az első albekezdés alapján hozott intézkedések irányulhatnak a földgázellátás diverzifikálására az orosz földgáztól való függőség fokozatos megszüntetése érdekében, amennyiben bizonyítható, hogy az ilyen intézkedések szükségesek a tagállamok és az Unió alapvető biztonsági érdekeinek védelméhez.

Az első albekezdésben említett intézkedésre vonatkozó döntés meghozatala előtt az érintett tagállam konzultál a Bizottsággal és – amennyiben a szóban forgó intézkedés valószínűleg érinti őket – a többi tagállammal, az Energiaközösség szerződő feleivel, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás szerződő feleinek minősülő harmadik országokkal, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságával. Az érintett tagállam a lehető legteljesebb mértékben figyelembe veszi az említett tagállamok és harmadik országok helyzetét, valamint az e tagállamok, harmadik országok vagy a Bizottság által e tekintetben felvetett bármely aggályt.

7. cikk

A hidrogénhálózat-üzemeltetők által harmadik felek részére nyújtandó hozzáférési szolgáltatások

- (1) A hidrogénhálózat-üzemeltetők valamennyi hálózathasználó számára megkülönböztetésmentes módon, ugyanazon szolgáltatásra vonatkozóan azonos szerződési feltételek mellett nyújtanak szolgáltatásokat. A hidrogénhálózat-üzemeltetők honlapjukon közzéteszik a szerződéses feltételeket és a hálózati hozzáférésért felszámított díjakat, valamint adott esetben az szerezélyozási díjakat.
- (2) A rendszeregyensúly és a hatékony és biztonságos hálózatüzemeltetés szempontjainak figyelembevételével a piaci szereplők számára hozzáférhetővé kell tenni az adott hidrogénhálózat maximális kapacitását.
- (3) A kapacitáslekötési szerződések maximális időtartama a 2028. január 1. előtt befejezett infrastruktúrák esetében 20 év, az említett napon vagy az említett napot követően befejezett infrastruktúrák esetében pedig 15 év. A szabályozó hatóságoknak jogukban áll rövidebb maximális időtartamokat is megállapítani, ha ez a hidrogénpiac működésének biztosítása, a verseny védelme és a jövőbeli, határokon átnyúló integráció biztosítása érdekében szükséges. A rövidebb maximális időtartam előírására vonatkozó határozat elfogadásakor a szabályozó hatóságok figyelembe veszik többek között a hálózathasználók által a hálózat finanszírozására vállalt kötelezettséget, valamint a tervezési és refinanszírozási lehetőségekre gyakorolt negatív hatásokat.
- (4) A hidrogénszállítási hálózat-üzemeltetők kötelesek olyan megkülönböztetésmentes és átlátható szűkületkezelési eljárásokat alkalmazni és közzétenni, amelyek elősegítik a hidrogén megkülönböztetésmentes, határokon átnyúló kereskedelmét is.
- (5) A hidrogénhálózat-üzemeltetők kötelesek rendszeres időközönként felmérni az új beruházások iránti piaci igényt, figyelembe véve az ellátásbiztonságot és a hidrogén végső felhasználásának hatékonyságát.
- (6) 2033. január 1-jétől a hidrogénhálózatokat betáplálási-kiadási rendszerként kell megszervezni.
- (7) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák e cikk (6) bekezdését azon hidrogénhálózatokra, amelyekre vonatkozik az (EU) 2024/1788 irányelv 52. cikke szerinti eltérés, és nem kapcsolódnak más hidrogénhálózathoz.
- (8) 2033. január 1-jétől, vagy amennyiben egy tagállam úgy dönt, hogy 2033. január 1-je előtt az (EU) 2024/1788 irányelv 35. cikkével összhangban harmadik felek hidrogénhálózatokhoz való szabályozott hozzáférését alkalmazza, e rendelet 17. cikke alkalmazandó a hidrogénhálózatokhoz való hozzáférés díjaira, és a szállítási rendszer-üzemeltetők e rendelet 17. cikkének (1), (2), (4) és (5) bekezdésében meghatározott kötelezettségei alkalmazandók a hidrogénhálózat-üzemeltetőkre. E rendelet 18. és 19. cikke nem alkalmazandó a hidrogénhálózatokra. Ezeket a cikkeket csak a földgázhálózatokra kell alkalmazni.

A szabályozó hatóságok konzultálnak a közvetlen összeköttetésben lévő tagállamok szabályozó hatóságaival és a releváns érdekelt felekkel, mielőtt döntést hoznának a közvetlen összeköttetésben lévő tagállamok közötti határkeresztező rendszerösszekötési pontok betáplálási és kiadási pontjaira vonatkozó hidrogénhálózat-hozzáférési díjak meghatározásának módszeréről, beleértve a virtuális rendszerösszekötési pontokat is. A szabályozó hatóságok a tervezett díjszabási módszert is benyújtják az ACER-nek. A 17. cikktől eltérve a szabályozó hatóságok dönthetnek úgy, hogy nem vetnek ki hidrogénhálózat-hozzáférési díjakat, vagy ha a kapacitás elosztása árverés útján történik, a kikiáltási árakat nullában állapítják meg.

A tagállamok közötti rendszerösszekötési pontokon alkalmazott hidrogénhálózat-hozzáférési díjak megállapításának módszerére vonatkozó döntés meghozatalakor az érintett szabályozó hatóságok a 17. cikk (1), (2), (4) és (5) bekezdésében említett díjszabási elveket alkalmazzák, és figyelembe veszik az e bekezdés második albekezdésében említett konzultációk eredményét, különösen a közvetlen összeköttetésben lévő tagállamok szabályozó hatóságaival folytatott konzultációkat, valamint a választott hálózat-hozzáférési díjaknak a határokon átnyúló kereskedelemre és a piac működésére gyakorolt hatását a közvetlen összeköttetésben lévő tagállamokban.

A közvetlen összeköttetésben lévő tagállamok szabályozó hatóságai felkérhetik az ACER-t, hogy az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkének (5) bekezdésével összhangban adjon tényeken alapuló véleményt az említett tagállamok közötti határkeresztező rendszerösszekötési pontok betáplálási és kiadási pontjaira vonatkozó hidrogénhálózat-hozzáférési díjak vagy kikiáltási árak meghatározásának módszeréről. Az ACER megfelelő módon, az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkének (6) bekezdésével összhangban erről adott esetben tájékoztatja a Bizottságot. A tényeken alapuló vélemény kiadásakor az ACER az e rendelet 17. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett díjszabási elvek kellő figyelembevételével végzi el értékelését.

Az e bekezdés végrehajtásához szükséges további részleteket, különösen a határokon átnyúló konzultációra vagy az ACER véleményének kikérésére vonatkozó eljárást a 72. cikk (1) bekezdése szerint létrehozott üzemi és kereskedelmi szabályzatban kell meghatározni.

(9) 2033. január 1-jétől a hidrogénszállítási hálózat-üzemeltetőknek a szolgáltatásaik nyújtásakor meg kell felelniük az 5., 10. és 13. cikk szerinti, a szállítási rendszer-üzemeltetőkre vonatkozó követelményeknek, és a Hidrogénhálózat-üzemeltetők Európai Hálózata (ENNOH) által működtetett online platformon közzé kell tenniük az egyes hálózati pontokra vonatkozó díjakat. A hidrogénszállítási hálózatok kapacitásallokációjára vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzatnak a 72. cikk (1) bekezdésének d) pontja szerinti elfogadásáig és hatálybalépéséig a hidrogénszállítási hálózat-üzemeltetők honlapján közzétett díjakhoz vezető linkek is szolgálhatnak közzététel gyanánt.

8. cikk

A földgáztárolók, a hidrogénterminálok, az LNG-létesítmények és a hidrogéntárolók vonatkozásában harmadik felek részére nyújtandó hozzáférési szolgáltatások

(1) Az LNG-létesítmény-üzemeltetők, a hidrogénterminál-üzemeltetők, a hidrogéntároló-üzemeltetők, valamint a földgáztárolási rendszer-üzemeltetők:

- a) valamennyi, a piaci kereslet kielégítésére törekvő hálózathasználó számára megkülönböztetésmentes módon nyújtanak szolgáltatásokat; különösen, ha egy LNG-létesítmény-üzemeltető, egy hidrogénterminál-üzemeltető, egy hidrogéntároló-üzemeltető vagy egy földgáztárolási rendszer-üzemeltető ugyanazt a szolgáltatást különböző felhasználóknak kínálja, akkor ezt azonos szerződési feltételek alapján köteles tenni;
- b) olyan szolgáltatásokat nyújtanak, amelyek az összekapcsolt földgáz- és hidrogénszállítási rendszerek használatának megfelelnek, továbbá elősegítik a hozzáférést a szállítási rendszer-üzemeltetőkkel vagy a hidrogénhálózat-üzemeltetőkkel folytatott együttműködés révén; valamint
- c) az LNG-létesítmények, a földgáztárolók, a hidrogénterminálok vagy a hidrogéntárolók használóinak észszerű kereskedelmi igényeivel összeegyeztethető időkeretben közzéteszik az érdeklődésre számot tartó információkat, így különösen a szolgáltatások igénybevétele és elérhetőségével kapcsolatos adatokat, feltéve, hogy e közzétételt a szabályozó hatóság figyelemmel kíséri.

(2) Minden földgáztárolási rendszer-üzemeltető és hidrogéntároló-üzemeltető:

- a) egyaránt biztosítja a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos nem megszakítható és megszakítható szolgáltatásokat; a megszakítható kapacitás ára tükrözi a megszakítás valószínűségét;
- b) a tárolók használói részére hosszú és rövid távú szolgáltatásokat egyaránt nyújt;
- c) a tárolók használói részére kapcsolt és egyedi tárolókapacitási szolgáltatásokat egyaránt nyújt.

(3) Az LNG-létesítmény-rendszer-üzemeltetők az LNG-létesítmény használóinak az utóbbiak kifejezésre juttatott igényeiktől függően mind kapcsolt, mind egyedi szolgáltatásokat kínálnak az LNG-létesítményben belül.

(4) Az LNG-létesítmények és a földgáztárolók használatára vonatkozó szerződések, valamint a hidrogéntárolók és a hidrogénterminálok használatára vonatkozó szerződések nem eredményezhetnek indokolatlanul magas díjakat a következő esetekben:

- a) ha aláírásuk a gázpiaci gazdasági éven kívül, a szokásostól eltérő kezdési időponttal történik; vagy
- b) ha tartamuk rövidebb, mint az éves alapon szokásosan megkötött szerződéseké.

(5) Adott esetben a harmadik felek részére nyújtandó hozzáférési szolgáltatás köthető ahhoz a feltételhez, hogy a hálózathasználók adjanak megfelelő garanciákat a hitelképességükről. Ezek a garanciák nem képezhetik a piacra jutás indokolatlan akadályát, és azoknak megkülönböztetésmenteseknek, átláthatóknak és arányosoknak kell lenniük.

(6) Az LNG-létesítménybeli kapacitás vagy a hidrogénterminál-kapacitás, és a földgáz- vagy hidrogéntároló kapacitás iránti igény minimális nagyságára vonatkozóan szerződéses korlátozások csak úgy írhatók elő, ha azt műszaki megfontolás indokolja, és ezeknek a korlátozásoknak lehetővé kell tenniük, hogy a tárolók kisebb használói is hozzájussanak a tárolási szolgáltatásokhoz.

(7) Az (1)–(6) bekezdés nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy arányos intézkedéseket hozzanak abból a célból, hogy az Oroszországi Föderációból és Belarusból történő LNG-szállítások ideiglenes korlátozása érdekében meghatározott ideig – amely indokolt esetben meghosszabbítható – az Oroszországi Föderációból vagy Belarusból történő szállítások tekintetében korlátozzák az LNG-létesítménybeli kapacitásra vonatkozó, bármely egyedüli hálózathasználó általi előzetes ajánlattételt vagy a kapacitás biztosítását, amennyiben ez az alapvető biztonsági érdekeiknek és az Unió alapvető biztonsági érdekeinek a védelméhez szükséges, feltéve, hogy ezen intézkedések:

- a) nem zavarják meg indokolatlanul a belső földgázpiacnak és a földgáz tagállamok közötti, határokon átnyúló áramlásának a megfelelő működését, és nem ássák alá az Unió vagy valamely tagállam ellátásbiztonságát;
- b) tiszteletben tartják az energiaszolidaritás elvét;
- c) meghozataluk során az Unió és a tagállamok harmadik országokkal szembeni jogaival és kötelezettségeivel összhangban történik.

Figyelembe véve az Unió ellátásbiztonsága biztosításának szükségességét, a tagállamok által az első albekezdés alapján hozott intézkedések irányulhatnak az LNG-ellátás diverzifikálására az orosz földgáztól való függőség fokozatos megszüntetése érdekében, amennyiben bizonyítható, hogy az ilyen intézkedések szükségesek a tagállamok és az Unió alapvető biztonsági érdekeinek védelméhez.

Az első albekezdésben említett intézkedésre vonatkozó döntés meghozatala előtt az érintett tagállam konzultál a Bizottsággal és – amennyiben az érintett intézkedés valószínűleg érinti őket – a többi tagállammal, az Energiaközösség szerződő feleivel, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás szerződő feleinek minősülő harmadik országokkal, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságával. Az érintett tagállam a lehető legteljesebb mértékben figyelembe veszi az említett tagállamok és harmadik országok helyzetét, valamint az e tagállamok, harmadik országok vagy a Bizottság által e tekintetben felvetett bármely aggályt.

9. cikk

A megújuló gáz és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz LNG-létesítmény-rendszerüzemeltetők és földgáztárolásirendszer-üzemeltetők által végzett piacikereslet-felmérése

Az LNG-létesítmény-rendszerüzemeltetők és a földgáztárolásirendszer-üzemeltetők legalább két évente felméri a létesítményekben a megújuló gáz és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz – többek között a hidrogénvegyületek, például a folyékony ammónia és a folyékony szerves hidrogénhordozók – használatát lehetővé tevő új beruházások iránti piaci keresletet. Ezek az üzemeltetők tájékoztatják az érintett szabályozó hatóságokat a piaci kereslet felmérésének eredményéről. Az új beruházások tervezésekor az LNG-létesítmény-rendszerüzemeltetők és a földgáztárolásirendszer-üzemeltetők felméri a piaci keresletet annak érdekében, hogy létesítményeikben megkönnyítsék a megújuló gáz és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz használatát, és figyelembe vegyék az ellátás biztonságát. Az LNG-létesítmény-rendszerüzemeltetők és a földgáztárolásirendszer-üzemeltetők közléseket a létesítményeikben a megújuló gáz és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz használatát lehetővé tevő új beruházásokkal kapcsolatos terveket.

10. cikk

A kapacitásallokációs mechanizmusok és a szűkületkezelési eljárások elvei a szállításirendszer-üzemeltetők vonatkozásában

(1) A 33. cikk (3) bekezdésében említett valamennyi releváns ponton a rendszeregyensúly és a hatékony hálózatüzemeltetés figyelembevételével megállapított maximális kapacitást a piaci szereplők rendelkezésére kell bocsátani.

(2) A szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek olyan megkülönböztetésmentes és átlátható kapacitásallokációs mechanizmusokat alkalmazni és közzétenni, amelyek:

- a) megfelelő gazdasági jelzéseket adnak a műszaki kapacitás hatékony és maximális kihasználása érdekében, megkönnyítik az új infrastruktúrába, és az új infrastruktúrába való beruházást nem igénylő alternatív, keresletoldali megoldásokba történő beruházásokat, valamint megkönnyítik a határokon átnyúló földgáz-kereskedelmet;
- b) összeegyeztethetők a piaci mechanizmusokkal, ideértve az azonnali piacokat és a kereskedési pontokat is, ugyanakkor rugalmasak és képesek a változó piaci körülményekhez való alkalmazkodásra; valamint
- c) összeegyeztethetők a tagállamok hálózat-hozzáférési rendszereivel.

(3) A szállításirendszer-üzemeltető köteles olyan megkülönböztetésmentes és átlátható szűkületkezelési eljárásokat alkalmazni és közzétenni, amelyek megkülönböztetésmentes alapon elősegítik a földgáz határon keresztül történő kereskedelmét, és amelyek a következő elveken alapulnak:

- a) szerződéses szűkület esetén a szállításirendszer-üzemeltető a fel nem használt kapacitást legalább a következő napra köteles megszakítható alapon felkínálni az elsődleges piacon; valamint

- b) a hálózathasználók a fel nem használt szerződéses kapacitásukat a másodlagos piacon viszonteladásra bocsáthatják vagy alhaszonbérletbe adhatják.

Az első albekezdés a) pontja vonatkozásában a tagállam előírhatja, hogy a hálózathasználók erről értesítsék vagy tájékoztassák a szállítási rendszer-üzemeltetőket.

(4) A szállítási rendszer-üzemeltetők kötelesek rendszeres időközönként felmérni az új beruházások iránti piaci igényt, figyelembe véve az (EU) 2024/1788 irányelv 55. cikkén alapuló tízéves hálózatfejlesztési tervhez kidolgozott közös forgatókönyvet, valamint az ellátásbiztonságot.

11. cikk

A kapacitásallokációs mechanizmusok és a szűkületkezelési eljárások elvei a földgáztárolók, a hidrogénterminálok, a hidrogéntárolók és az LNG-létesítmények vonatkozásában

(1) A rendszeregyensúly és az üzemeltetés szempontjainak figyelembevételével a piaci szereplők számára hozzáférhetővé kell tenni a földgáztárolók, az LNG-létesítmények, a hidrogéntároló létesítmények, valamint a hidrogénterminálok maximális kapacitását.

(2) Az LNG-létesítmény-rendszer-üzemeltetők, a hidrogéntároló-üzemeltetők, a hidrogénterminál-üzemeltetők és a földgáztárolási rendszer-üzemeltetők kötelesek olyan megkülönböztetésmentes és átlátható kapacitásallokációs mechanizmusokat alkalmazni és közzétenni, amelyek:

- a) megfelelő gazdasági jelzéseket adnak a kapacitás hatékony és maximális kihasználása érdekében, és megkönnyítik az új infrastruktúrába való beruházásokat;
- b) összeegyeztethetők a piaci mechanizmusokkal, ideértve az azonnali piacokat és a kereskedési pontokat is, ugyanakkor rugalmasak és képesek alkalmazkodni a változó piaci körülményekhez; és
- c) összeegyeztethetők a kapcsolódó hálózat-hozzáférési rendszerekkel.

(3) Az LNG-terminálokra, a hidrogénterminálokra, a hidrogéntárolókra és a földgáztárolókra vonatkozó szerződésekben a következő, szerződéses szűkületek esetében érvényes elvek figyelembevételével gondoskodni kell a kapacitásfelhalmozás megelőzését szolgáló intézkedésekről:

- a) a rendszer-üzemeltető a fel nem használt kapacitást haladéktalanul felkínálja az elsődleges piacon, és földgáztárolók esetében az ilyen kapacitást legalább a következő napra, megszakíthatóként kínálja fel;
- b) a használók szerződéses kapacitásukat a másodlagos piacon viszonteladásra bocsáthatják;
- c) 2026. február 5-ig az LNG-létesítmény-rendszer-üzemeltetőknek, a hidrogénterminál-üzemeltetőknek, a hidrogéntároló-üzemeltetőknek és a földgáztárolási rendszer-üzemeltetőknek külön-külön vagy más üzemeltetővel közösen biztosítaniuk kell, hogy az LNG-létesítmények, hidrogénterminálok, hidrogéntárolók és földgáztárolók használói számára átlátható és megkülönböztetésmentes lekötési platform álljon rendelkezésre, amely lehetővé teszi e használók számára, hogy a b) pont értelmében a másodlagos piacon viszonteladásra bocsáthassák szerződéses kapacitásukat.

12. cikk

A kapacitásjogok kereskedelme

Valamennyi szállítási rendszer-üzemeltető, földgáztárolási rendszer-üzemeltető, LNG-létesítmény-rendszer-üzemeltető, hidrogénszállítási hálózat-üzemeltető, hidrogénterminál-üzemeltető és hidrogéntároló-üzemeltető észszerű mértékben megteszi a szükséges lépéseket a kapacitásjogokkal való szabad kereskedelem lehetővé tételére és átlátható és megkülönböztetésmentes megkönnyítésére. A szállításra, az LNG-létesítményekre, a hidrogénterminálokra, a földgáztárolókra és a hidrogéntárolókra vonatkozóan minden ilyen üzemeltető olyan harmonizált szerződéseket és eljárásokat dolgoz ki az elsődleges piacra, amelyek elősegítik a kapacitás másodlagos kereskedelmét és elismeri az elsődleges kapacitásjogok átruházását, ha arról a rendszerhasználóktól értesítést kap.

A harmonizált szerződésekről és eljárásokról értesíteni kell a szabályozó hatóságokat.

13. cikk

Egyensúlyozási szabályok és az egyensúlytól való eltérésért kiszabott díjak

(1) Az egyensúlyozási szabályokat tisztességes, megkülönböztetésmentes és átlátható módon, objektív kritériumok alapján kell kialakítani. Az egyensúlyozási szabályoknak a valós rendszerigényeket kell tükrözniük, figyelembe véve a szállításrendszer-üzemeltető rendelkezésére álló forrásokat. Az egyensúlyozási szabályoknak piaci alapúaknak kell lenniük.

(2) Annak érdekében, hogy a hálózathasználók kellő időben korrekciós intézkedéseket hajthassanak végre, a szállításrendszer-üzemeltető köteles – kellő időben, online eszközökkel – elegendő mennyiségű megbízható adatot a hálózathasználók rendelkezésére bocsátani kiegyensúlyozottsági helyzetükről.

A szolgáltatott információ szintjének igazodnia kell egyrészt a szállításrendszer-üzemeltető rendelkezésére álló információ szintjéhez, másrészt az egyensúlyozási díjak kiszámítására alkalmazott referencia-időszakhoz.

Az e bekezdés szerinti információszolgáltatásért semmilyen díj nem számítható fel.

(3) Az egyensúlyozási díjaknak a lehetséges mértékben költségorientáltaknak kell lenniük, ugyanakkor megfelelően ösztönözniük kell a hálózathasználókat, hogy kiegyensúlyozzák az általuk betáplált és kivételezett földgáz mennyiségét. A díjak megállapításában kerülni kell a hálózathasználók közötti keresztfinanszírozást és az új piaci szereplők piacra lépésének akadályozását.

Az egyensúlyozási díj kiszámításának módszertanát és a végleges értékeket a szabályozó hatóságoknak vagy adott esetben a szállításrendszer-üzemeltetőnek kell közzétennie.

(4) A virtuális kereskedelmi ponton zajló földgáz-kereskedelem megkönnyítése érdekében a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a szállításrendszer-üzemeltetők törekedjenek az egyensúlyozási rendszerek harmonizálására, valamint az egyensúlyozási díjak struktúráinak és szintjeinek egyszerűbbé tételére.

14. cikk

A szállításrendszer-üzemeltetők és a hidrogénszállításihálózat-üzemeltetők tanúsítása

(1) A Bizottság az (EU) 2024/1788 irányelv 71. cikkének (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a szállításrendszer-üzemeltető vagy a hidrogénszállításihálózat-üzemeltető tanúsításáról szóló határozatra vonatkozó minden bejelentést annak kézhezvétele után haladéktalanul megvizsgál. A Bizottság az ilyen bejelentés kézhezvételének napját követő 50 munkanapon belül véleményt ad az érintett szabályozó hatóság részére arról, hogy az összeegyeztethető-e a szállításrendszer-üzemeltetők tekintetében az (EU) 2024/1788 irányelv 71. cikkének (2) bekezdésével vagy 72. cikkével, valamint a 60. cikkével, vagy adott esetben a hidrogénszállításihálózat-üzemeltetők tekintetében az említett irányelv 68. cikkével.

Az első albekezdésben említett véleményének kidolgozásakor a Bizottság felkérheti az ACER-t a szabályozó hatóság határozatának véleményezésére. Ilyen esetben az első albekezdésben említett 50 munkanapos időszakot további 50 munkanappal meg kell hosszabbítani.

Ha a Bizottság az első és a második albekezdésben említett időszakon belül nem nyilvánít véleményt, akkor úgy kell tekinteni, hogy a Bizottság semmilyen kifogást nem emel a szabályozó hatóság határozatával szemben.

(2) A Bizottság (1) bekezdés szerinti véleményének kézhezvételétől számított 50 munkanapon belül a szabályozó hatóság – a legteljesebb mértékben figyelembe véve ezt a véleményt – végső határozatot fogad el a szállításrendszer-üzemeltető vagy a hidrogénszállításihálózat-üzemeltető tanúsításáról. A szabályozó hatóság határozatát és a Bizottság véleményét együtt kell közzétenni.

(3) A szabályozó hatóságok vagy a Bizottság az eljárás során bármikor kérheti a szállításrendszer-üzemeltetőtől, a hidrogénszállításihálózat-üzemeltetőtől vagy a termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozástól, hogy adja meg az e cikk szerinti feladatai ellátása szempontjából releváns bármely információt.

(4) A szabályozó hatóságok és a Bizottság megőrzik az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát.

(5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 80. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján olyan iránymutatásokkal egészítse ki e rendeletet, amelyek részletesen meghatározzák az e cikk (1) és (2) bekezdésének alkalmazásában követendő eljárásokat.

(6) Ha a Bizottság az (EU) 2024/1788 irányelv 60. cikkének (9) bekezdése szerinti bejelentést kapott egy szállításrendszer-üzemeltető tanúsításáról, a Bizottság a tanúsításra vonatkozó határozatot hoz. A szabályozó hatóság a Bizottság határozatának megfelelően jár el.

15. cikk

A földgáztárolásirendszer-üzemeltetők tanúsítása

(1) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy minden egyes földgáztárolásirendszer-üzemeltetőt, beleértve a valamely szállításirendszer-üzemeltető irányítása alatt álló földgáztárolásirendszer-üzemeltetőket is, az e cikkben meghatározott eljárással összhangban tanúsítsa a szabályozó hatóság vagy az érintett tagállam által az (EU) 2017/1938 rendelet 3. cikkének (2) bekezdése szerint kijelölt illetékes hatóság (a továbbiakban bármelyik esetben: a tanúsító hatóság).

E cikk a 2009/73/EK vagy az (EU) 2024/1788 irányelv alapján tanúsított szállításirendszer-üzemeltetők irányítása alatt álló földgáztárolásirendszer-üzemeltetőkre is alkalmazandó.

(2) A tanúsító hatóság 2023. február 1-ig vagy a (9) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételének napjától számított 150 munkanapon belül tanúsítási határozattervezetet ad ki a 3,5 TWh-nál nagyobb kapacitású föld alatti földgáztárolókat működtető földgáztárolásirendszer-üzemeltetők tekintetében, amennyiben a földgáztárolók összessége – a földgáztárolásirendszer-üzemeltetők számától függetlenül – 2021. március 31-én és 2022. március 31-én a maximális kapacitásuk átlagosan 30 %-ánál alacsonyabb szintig volt feltöltve.

Az első albekezdésben említett földgáztárolásirendszer-üzemeltetők tekintetében a tanúsító hatóság minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy a tanúsítási határozattervezetet 2022. november 1-ig közzétegye.

Az első albekezdésben említettektől eltérő földgáztárolásirendszer-üzemeltetők esetében a tanúsító hatóságnak 2024. január 2-ig, illetve a (8) vagy a (9) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételének napjától számított 18 hónapon belül kell tanúsítási határozattervezetet közzétennie.

(3) Az uniós energiaellátás biztonságát érintő kockázatok mérlegelése során a tanúsító hatóság figyelembe veszi a földgázellátás biztonságát uniós, nemzeti vagy regionális szinten fenyegető, többek között az alábbiakból eredő összes kockázatot, valamint az ilyen kockázatok bármely enyhítését:

- a) tulajdonosi helyzet, az ellátás alakulása vagy egyéb olyan üzleti kapcsolatok, amelyek negatívan befolyásolhatják a földgáztárolásirendszer-üzemeltetőnek a föld alatti földgáztároló feltöltésére való ösztönzését és képességét;
- b) az Uniónak a nemzetközi jogból eredő, harmadik ország tekintetében fennálló jogai és kötelezettségei, beleértve azokat az egy vagy több harmadik országgal kötött megállapodásokat is, amelyekben az Unió részes fél, és amelyek foglalkoznak az energiaellátás biztonságának kérdéseivel;
- c) az érintett tagállamoknak egy harmadik országgal szemben fennálló, az adott harmadik országgal vagy harmadik országokkal az érintett tagállamok által kötött megállapodásokból eredő jogai és kötelezettségei, amennyiben az említett megállapodások megfelelnek az uniós jognak; vagy
- d) az ügy bármely egyéb konkrét ténye és körülménye.

(4) A tanúsító hatóságnak meg kell tagadnia a tanúsítást, ha arra a megállapításra jut, hogy a földgáztárolásirendszer-üzemeltető felett közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorló vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakorló személy veszélyeztetheti az Unió vagy bármely tagállam energiaellátásának biztonságát vagy alapvető biztonsági érdekeit. A tanúsító hatóság ehelyett olyan feltételek figyelembevétele mellett is közzétehet tanúsítási határozatot, amelyek biztosítják azon kockázatok kellő szintű enyhítését, amelyek negatívan befolyásolhatják a föld alatti földgáztárolók feltöltését, feltéve, hogy hatékony végrehajtás és nyomon követés révén teljes mértékben biztosítható a feltételek gyakorlati megvalósíthatósága. Az ilyen feltételek közé tartozhat különösen annak előírása, hogy a tárolórendszer tulajdonosa vagy a földgáztárolásirendszer-üzemeltető ruházza át a tárolórendszer irányítását.

(5) Amennyiben a tanúsító hatóság megállapítja, hogy a földgázellátást érintő kockázatok a (4) bekezdés szerinti feltételek előírásával – ideértve annak megkövetelését is a földgáztároló-rendszer tulajdonosától vagy a földgáztárolásirendszer-üzemeltetőtől, hogy ruházza át a földgáztároló-rendszer irányítását – nem enyhíthetőek, és ezért megtagadja a tanúsítást, a hatóság köteles:

- a) megkövetelni a földgáztároló-rendszer tulajdonosától vagy a földgáztárolásirendszer-üzemeltetőtől, illetve bármely olyan személytől, aki a megítélése szerint veszélyeztetheti az energiaellátás biztonságát, illetve az Unió vagy bármely tagállam alapvető biztonsági érdekeit, hogy mondjon le a földgáztároló-rendszer tulajdoni vagy a földgáztárolásirendszer-üzemeltetés tulajdoni részesedéséről vagy jogairól, erre határidőt állapítva meg;
- b) adott esetben ideiglenes intézkedéseket elrendelni annak biztosítása érdekében, hogy az említett személyek a részesedésük vagy jogaik elidegenítéséig ne gyakorolhassanak irányítást vagy jogokat az adott földgáztároló-rendszer tulajdonosa vagy az adott földgáztárolásirendszer-üzemeltető tekintetében; valamint

c) a nemzeti joggal összhangban megfelelő kompenzációs intézkedésekről rendelkezni.

(6) A tanúsító hatóság haladéktalanul értesíti a Bizottságot tanúsítási határozattervezetéről, valamennyi releváns információval együtt.

A Bizottság a tanúsítási határozattervezetről az értesítéstől számított 25 munkanapon belül véleményt ad ki a tanúsító hatóságnak. A tanúsító hatóság a lehető legteljesebb mértékben figyelembe veszi a Bizottság véleményét.

(7) A tanúsító hatóság a Bizottság véleményének kézhezvételét követő 25 munkanapon belül közzéteszi tanúsítási határozatát.

(8) Az újonnan épített föld alatti földgáztárolók üzembe helyezését megelőzően a földgáztárolásrendszer-üzemeltetőt az (1)–(7) bekezdésnek megfelelően tanúsítani kell. A földgáztárolásrendszer-üzemeltető értesíti a tanúsító hatóságot a földgáztároló üzembe helyezésére irányuló szándékáról.

(9) A földgáztárolásrendszer-üzemeltetők értesítik a releváns tanúsító hatóságot minden olyan tervezett ügyletről, amely megkövetelné az (1)–(4) bekezdésben meghatározott tanúsítási követelményeknek való megfelelésük újraértékelését.

(10) A tanúsító hatóságok folyamatosan nyomon követik, hogy a földgáztárolásrendszer-üzemeltetők megfelelnek-e az (1)–(4) bekezdésben meghatározott tanúsítási követelményeknek. Az említett hatóságok a megfelelés újraértékelése érdekében újraindítják a tanúsítási eljárást bármely következő körülmény fennállásakor:

a) a földgáztárolásrendszer-üzemeltető (8) vagy (9) bekezdés szerinti értesítésének kézhezvételét követően;

b) saját kezdeményezésükre, amennyiben tudomásuk van arról, hogy a földgáztárolásrendszer-üzemeltető feletti jogok vagy befolyás terén tervezett valamely változtatás az (1), (2) és (3) bekezdés követelményeinek való meg nem feleléshez vezethet;

c) a Bizottság indokolt kérésére.

(11) A tagállamok minden szükséges intézkedést meghoznak annak érdekében, hogy saját területükön biztosítsák a föld alatti földgáztárolók folyamatos üzemeltetését. Az említett föld alatti földgáztárolók csak abban az esetben szüntethetik be működésüket, ha nem teljesülnek a műszaki és biztonsági követelmények, vagy ha a tanúsító hatóság az általa elvégzett értékelést követően, figyelembe véve a Földgázpiaci Szállításrendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (a továbbiakban: földgázpiaci ENTSO) véleményét, megállapítja, hogy a működés említett beszüntetése nem gyengítené a földgázellátás biztonságát sem uniós, sem nemzeti szinten.

Adott esetben, ha a működés beszüntetése nem engedélyezett, megfelelő kompenzációs intézkedéseket kell hozni.

(12) A Bizottság iránymutatást adhat e cikk alkalmazását illetően.

(13) Ez a cikk nem alkalmazandó az LNG-létesítmények tárolásra szolgáló részeire.

16. cikk

Együttműködés a szállításrendszer-üzemeltetők között

(1) Annak érdekében, hogy minimalizálják a hálózathasználóknak és más területek szállításrendszer-üzemeltetőinek nyújtott szállítási szolgáltatások megszakadását, a szállításrendszer-üzemeltetők együttműködnek más szállításrendszer- és infrastruktúra-üzemeltetőkkel saját hálózataik karbantartásának összehangolása tekintetében.

(2) A szállításrendszer-üzemeltetők együttműködnek egymással és más infrastruktúra-üzemeltetőkkel annak érdekében, hogy a betáplálási-kiadási rendszeren belül maximalizálják a műszaki kapacitást, és a lehető legkisebbre csökkentsék a földgázrendszer üzemeltetéséhez szükséges energiafelhasználást.

2. szakasz

Hálózati hozzáférés

17. cikk

A hálózati hozzáférés díjai

(1) A szabályozó hatóságok által az (EU) 2024/1788 irányelv 78. cikkének (7) bekezdése alapján jóváhagyott, a szállításirendszer-üzemeltetők által alkalmazott díjaknak, illetve a számításukhoz használt módszereknek, továbbá az irányelv 31. cikkének (1) bekezdése értelmében közzétett díjaknak átláthatóknak kell lenniük, figyelembe kell venniük a rendszeregyensúlyra és annak fejlesztésére vonatkozó szükségleteket, és a tényleges költségeket kell tükrözniük, amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony és szerkezetileg összehasonlítható hálózatüzemeltető költségeinek, valamint átláthatóak, és egyidejűleg biztosítaniuk kell a beruházások megfelelő megtérülését. A díjakat és a számításukhoz használt módszereket megkülönböztetésmentesen kell alkalmazni.

A díjakat piaci alapú intézkedések, úgymint aukciók révén is meg lehet állapítani, amennyiben ezeket az intézkedéseket és az ebből származó bevételt a szabályozó hatóság jóváhagyja.

A díjak, illetve a számításukhoz használt módszerek megkönnyítik a hatékony földgázkereskedelmet és a versenyt, miközben elkerülhetővé teszik a hálózathasználók közötti keresztfinanszírozást, továbbá ösztönzik a befektetéseket, és biztosítják a szállítóhálózatok interoperabilitásának fenntartását vagy kialakítását.

A hálózathasználókra kirótt díjak megkülönböztetésmentesek, és ezeket a szállítási rendszer minden egyes betáplálási pontjára és kiadási pontjára külön-külön kell meghatározni. A költségelosztási mechanizmusokat és a betáplálási pontokra és a kiadási pontokra vonatkozó díjiszabási módszert a szabályozó hatóságok hagyják jóvá. A szabályozó hatóságok gondoskodnak arról, hogy a hálózat használatáért szedett díjakat ne a szerződésben rögzített útvonal alapján határozzák meg.

(2) A hálózati hozzáférés díjai nem korlátozhatják a piac likviditását, és nem torzíthatják a különböző szállítási rendszerek határain keresztül történő kereskedelmet. Amennyiben az (EU) 2024/1788 irányelv 78. cikkének (7) bekezdése ellenére a díjszerkezetekben meglévő különbségek akadályoznák a szállítási rendszereken keresztül történő kereskedelmet, az egyes szállításirendszer-üzemeltetők – szoros együttműködésben a releváns nemzeti hatóságokkal – tevékenyen törekszenek a díjszerkezetek és a díjiszabási elvek közelítésére.

(3) 2025. december 31-ig a szabályozó hatóság legfeljebb 100 %-os kedvezményt alkalmazhat a kapacitásalapú szállítási és elosztási díjakra a föld alatti földgáztárolók betáplálási-kiadási pontjain, valamint az LNG-létesítmények betáplálási pontjain, kivéve, ha és amilyen mértékben az említett tároló egynél több szállító- vagy elosztóhálózathoz csatlakozik, és versenyhelyzetben van egy rendszerösszekötési ponttal.

2026. január 1-jétől a szabályozó hatóság az ellátásbiztonság növelése céljából legfeljebb 100 %-os kedvezményt alkalmazhat a kapacitásalapú szállítási és elosztási díjakra a föld alatti földgáztárolók betáplálási-kiadási pontjain, valamint az LNG-létesítmények betáplálási pontjain. A szabályozó hatóság a 71. cikk (2) bekezdése első albekezdésének d) pontja alapján elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzat alapján folytatott rendszeres konzultáció keretében minden szabályozási időszakban felülvizsgálja a díjkedvezményt és annak az ellátásbiztonsághoz való hozzájárulását.

(4) A szabályozó hatóságok egyesíthetik a szomszédos betáplálási-kiadási rendszereket annak érdekében, hogy létre lehessen hozni teljes vagy részleges regionális integrációt, ahol el lehet törölni az érintett betáplálási-kiadási rendszerek közötti rendszerösszekötési pontokra vonatkozó díjakat. A szabályozó hatóságok vagy a szállításirendszer-üzemeltetők által folytatott nyilvános konzultációkat követően a szabályozó hatóságok közös díjiszabást és a szállításirendszer-üzemeltetők közötti hatékony ellentételezési mechanizmust hagyhatnak jóvá a rendszerösszekötési pontok eltörlése miatt felmerülő költségek újraelosztására vonatkozóan.

(5) Az egynél több összekapcsolt betáplálási-kiadási rendszerrel vagy egy betáplálási-kiadási rendszeren belül egynél több hálózatüzemeltetővel rendelkező tagállamok egységes hálózati díjat alkalmazhatnak azzal a céllal, hogy egyenlő versenyfeltételeket teremtsenek a hálózathasználók számára, feltéve, hogy jóváhagytak egy hálózati tervet, és a hálózatüzemeltetők között ellentételezési mechanizmust alkalmaznak.

18. cikk

A megújuló gázokra és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokra vonatkozó díjkedvezmények

(1) A díjak kialakításakor a megújuló gázokra és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokra kedvezményt kell alkalmazni:

- a) a megújuló gázokat és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító létesítmények betáplálási pontjain;
- b) a kapacitásalapú szállítási díjak tekintetében a földgáztárolók betáplálási-kiadási pontjain, kivéve, ha a földgáztároló egynél több szállító- vagy elosztóhálózathoz csatlakozik, és versenyhelyzetben van egy rendszerösszekötési ponttal.

Az első albekezdés a) pontja szerinti kedvezményt illetően a megújuló gázok fokozott mennyiségű bevitele érdekében 100 %-os kedvezményt, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok fokozott bevitele érdekében pedig 75 %-os kedvezményt kell alkalmazni a vonatkozó kapacitásalapú díjakra.

Az első albekezdés b) pontja szerinti kedvezményt 100 %-ban kell megállapítani azokban a tagállamokban, amelyekben a megújuló gázt vagy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázt először táplálták be a rendszerbe.

(2) Az e cikk (1) bekezdésével összhangban nyújtott kedvezmények részleteit a 71. cikk (2) bekezdése első albekezdésének d) pontjában említett, a díjszerkezetre vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzatban lehet meghatározni.

(3) 2029. augusztus 5-ig és azt követően ötévente a Bizottság felülvizsgálja az (1) és (4) bekezdésben meghatározott kedvezmények szintjét. A Bizottság jelentést ad ki, amely áttekintést nyújt a kedvezmények végrehajtásáról, és értékeli, hogy a kedvezmények szintje az aktuális piaci fejlemények fényében továbbra is megfelelő-e. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 80. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek az e cikk (1) és (4) bekezdésében meghatározott kedvezményszintek kiigazításával történő módosítása érdekében.

(4) 2025. augusztus 5-től a hálózathasználók – miután a megújuló gázra vonatkozóan az (EU) 2018/2001 irányelv 29. és 30. cikke szerint megszerzett és az említett irányelv 31a. cikkében említett uniós adatbázisban nyilvántartásba vett érvényes fenntarthatósági tanúsítvány, és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázra vonatkozóan az (EU) 2024/1788 irányelv 9. cikke szerint megszerzett érvényes tanúsítvány alapján igazolják az érintett szállításirendszer-üzemeltető felé a fenntarthatósági kritériumnak való megfelelést – a szállításirendszer-üzemeltetőtől a tagállamok közötti rendszerösszekötési pontokon 100 %-os kedvezményt kapnak a kapacitásalapú díjból a megújuló gázok esetében, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok esetében pedig 75 %-os kedvezményt.

Az első albekezdésben említett kedvezmények tekintetében:

- a) a szállításirendszer-üzemeltetők a kedvezményt csak az első albekezdésben említett tanúsítvány alapján tett konkrét fenntarthatósági nyilatkozatnak az uniós adatbázisban első alkalommal való rögzítése szerinti hely és az adatbázisból való törlés helye – azaz a fogyasztás helyének minősülő hely – közötti határátlépések lehető legrövidebb útvonalára biztosítják, feltéve, hogy a kedvezmény semmilyen aukciós felárat nem fedez;
- b) a szállításirendszer-üzemeltetők tájékoztatják a releváns szabályozó hatóságot a megújuló gázok és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok tényleges és várható mennyiségéről, valamint arról, hogy a díjkedvezmény alkalmazása milyen hatással van bevételeire, és a szabályozó hatóságok pedig nyomon követik és értékelik a díjkedvezmények díjstabilitásra gyakorolt hatását;
- c) abban az esetben, ha a szállításirendszer-üzemeltető ilyen egyedi díjakból származó bevétele a kedvezmény alkalmazása következtében 10 %-kal csökken, az érintett szállításirendszer-üzemeltetőnek meg kell állapodnia az összes szomszédos szállításirendszer-üzemeltetővel egy szállításirendszer-üzemeltetők közötti ellentételezési mechanizmusról;
- d) A megújuló gázokra és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokra vonatkozó kedvezmény végrehajtásához szükséges további részleteket – például a kedvezmény hatálya alá tartozó kapacitás kiszámítását és a szükséges eljárásokat – a 71. cikk alapján kidolgozott üzemi és kereskedelmi szabályzatban kell meghatározni.

Az érintett szállításirendszer-üzemeltetők az egyedi díjakból származó bevételeiknek az e bekezdés második albekezdésének c) pontjában említett 10 %-os csökkenését követő három éven belül megállapodnak a szállításirendszer-üzemeltetők közötti ellentételezési mechanizmusról. Ha ezen az időszakon belül nem születik megállapodás, az érintett szabályozó hatóságok további két éven belül közösen határoznak a szállításirendszer-üzemeltetők közötti megfelelő ellentételezési mechanizmusról. A szabályozó hatóságok közötti megállapodás hiányában az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkét kell alkalmazni. Ha a szabályozó hatóságok két éven belül nem tudtak megállapodásra jutni, vagy ha azt közösen kérik, az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkének (10) bekezdésével összhangban az ACER egyedi határozatot fogad el.

(5) E cikk (1) és (4) bekezdésétől eltérve a szabályozó hatóságok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák a kedvezményeket, vagy hogy az e cikk (1) és (4) bekezdésében meghatározottaknál alacsonyabb kedvezményeket állapítanak meg, feltéve, hogy ez az eltérés összhangban van a 17. cikkben megállapított általános díjszábillási elvekkel, és különösen a költségorientáltság elvével, amennyiben a következő kritériumok valamelyike teljesül:

- a) az eltérésre a szállítási rendszer hatékony működése, a meglévő beruházások stabil pénzügyi keretének biztosítása, vagy az indokolatlan keresztfinanszírozások, a határokon átnyúló kereskedelem torzulása vagy a szállítási rendszer-üzemeltetők közötti nem hatékony ellentételezési mechanizmus elkerülése érdekében van szükség;
- b) a megújuló gázok és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok elterjedésének előrehaladott volta, vagy a megújuló gázok vagy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok használatának növelését célzó alternatív támogatási mechanizmusok megléte miatt az érintett tagállamban nincs szükség az (1) és a (4) bekezdésben meghatározott kedvezmények alkalmazására.

19. cikk

A szállítási rendszer-üzemeltetők bevételei

(1) 2025. augusztus 5-től a releváns szabályozó hatóság biztosítja a szállítási rendszer-üzemeltetők engedélyezett vagy célbevételeinek meghatározásához használt módszerek, paraméterek és értékek átláthatóságát. A szabályozó hatóság közlésezi az I. mellékletben említett információkat, vagy előírja az érintett szállítási rendszer-üzemeltető számára azok közzétételét, úgyelve a releváns szabályozó hatóság által üzleti szempontból érzékenynek tartott adatok védelmére. Ezeket az információkat szabadon elérhető, letölthető és csak olvasható formátumban, lehetőség szerint egy vagy több, széles körben ismert nyelven kell rendelkezésre bocsátani.

(2) A szállítási rendszer-üzemeltető költségeit a szállítási rendszer-üzemeltetők költséghatékonysága közötti összehasonlításnak kell alávetni. Ezt a hatékonyság-összehasonlítást az ACER végzi el. Az ACER 2027. augusztus 5-ig és azt követően négyévente tanulmányt tesz közzé, amelyben összehasonlítja a szállítási rendszer-üzemeltetők költséghatékonyságát, az ACER által üzleti szempontból érzékenynek tartott adatok védelmére is figyelemmel. Az illetékes szabályozó hatóságok és a szállítási rendszer-üzemeltetők az ACER rendelkezésére bocsátják a szóban forgó összehasonlításhoz szükséges valamennyi adatot. A szállítási rendszer-üzemeltetők engedélyezett vagy célbevételeinek időszakos meghatározásakor a releváns szabályozó hatóságok figyelembe veszik az összehasonlítást és a nemzeti körülményeket.

(3) A releváns szabályozó hatóságok a szállítási díjak hosszú távú alakulását az engedélyezett vagy célbevételeiknek, valamint a földgázkeresletnek a releváns szabályozási időszakon belül, és adott esetben 2050-ig rendelkezésre álló változásai alapján értékelik. Ezen értékelés elvégzéséhez a szabályozó hatóságnak figyelembe kell vennie az érintett tagállam integrált nemzeti energia- és klímatervében ismertetett stratégiára vonatkozó információkat, valamint az (EU) 2024/1788 irányelv 55. cikkével összhangban kidolgozott tízéves hálózatfejlesztési tervet alátámasztó forgatókönyveket.

3. szakasz

A szállítási rendszer, a földgáztárolási rendszer, az LNG-rendszer és a hidrogénterminal-rendszer üzemeltetése

20. cikk

A szállítási rendszer megújuló gázokkal és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokkal kapcsolatos nem megszakítható kapacitása

(1) A szállítási rendszer-üzemeltetők a hálózatukhoz csatlakoztatott, megújuló gázt és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázt előállító létesítmények hozzáférése érdekében nem megszakítható kapacitást biztosítanak. E célból a szállítási rendszer-üzemeltetők az elosztórendszer-üzemeltetőkkel együttműködve eljárásokat és intézkedéseket dolgoznak ki, beleértve az elosztóhálózatból a szállítóhálózatba irányuló kétirányú szállításra alkalmas infrastruktúrát biztosító beruházásokat is. A jelentős beruházásokat fel kell tüntetni az (EU) 2024/1788 irányelv 55. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti tízéves hálózatfejlesztési tervben.

(2) Az (1) bekezdés nem érinti a szállítási rendszer-üzemeltetők azon lehetőségét, hogy a kétirányú szállításra alkalmas infrastruktúrába való beruházás helyett olyan alternatívákat dolgozzanak ki, mint például az intelligens hálózati megoldások vagy a más üzemeltetők hálózataihoz való csatlakozás, beleértve a megújuló gázokat és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító létesítményeknek a szállítóhálózathoz történő közvetlen csatlakozását. Az infrastruktúra biztonsága és a gazdasági hatékonyság biztosítása érdekében a nem megszakítható kapacitáshoz való hozzáférés korlátozható az üzemelési korlátozások alá eső kapacitások felkínálására. A szabályozó hatóság felel a szállítási rendszer-üzemeltetők feltételes kapacitásra vonatkozó feltételeinek áttekintéséért és jóváhagyásáért, és biztosítania kell, hogy a nem megszakítható kapacitás korlátozását vagy az üzemelési korlátozásokat a szállítási rendszer-üzemeltetők átlátható és megkülönböztetésmentes eljárásokkal vezessék be, és ezek ne akadályozzák indokolatlanul a piacra jutást. Ha a termelőlétesítmény viseli a nem megszakítható kapacitás biztosításával kapcsolatos költségeket, korlátozások nem alkalmazandók.

21. cikk

A gázminőség határokon átnyúló koordinációja a földgázrendszerben

(1) A szállításrendszer-üzemeltetők együttműködnek egymással annak érdekében, hogy a tagállamok közötti rendszerösszekötési pontokon elkerüljék a határokon átnyúló áramlások gázminőségi eltérések miatti korlátozását. Az együttműködés során a szállításrendszer-üzemeltetők figyelembe veszik a végső gázfelhasználók létesítményeinek jellemzőit.

Ez a cikk nem alkalmazandó az olyan hidrogénbetáplálásra, amely esetében a földgázrendszerbe betáplált hidrogéntartalom meghaladja a 2 térfogatszázalékot.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az eltérő műszaki előírásokat – beleértve a gázminőségi paramétereket, például az oxigéntartalmat és a hidrogén földgázrendszerbe való betáplálását – ne használják fel a határokon átnyúló gázáramlás korlátozására. A tagállamok biztosítják továbbá, hogy a hidrogén földgázrendszerbe való betáplálása megfeleljen a felhasználók számára elfogadható műszaki előírásoknak.

(3) Ha az érintett szállításrendszer-üzemeltetők rendes működésük során nem tudják elkerülni a határokon átnyúló áramlások gázminőségi eltérések miatti korlátozását, erről haladéktalanul tájékoztatják az érintett szabályozó hatóságokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a szállításrendszer-üzemeltetők által már megtett bármely intézkedés ismertetésére és az annak alátámasztására vonatkozó okokra.

(4) Az érintett szabályozó hatóságok a (3) bekezdésben említett információk kézhezvételétől számított hat hónapon belül közösen megállapodnak a korlátozás elismeréséről.

(5) A határokon átnyúló áramlásnak a földgázrendszerbe való hidrogénbetáplálás eltéréseiből eredő és a (4) bekezdés szerint elismert korlátozásai tekintetében a szállításrendszer-üzemeltetők a (6)–(13) bekezdésre is figyelemmel és az ott meghatározott eljárás lefolytatását követően a földgázrendszerben a tagállamok közötti rendszerösszekötési pontokon elfogadják a hidrogéntartalmú földgázáramlásokat.

(6) Amennyiben az érintett szabályozó hatóságok elismerik a (4) bekezdés szerinti korlátozást, felkérlik az érintett szállításihálózat-üzemeltetőket, hogy az említett bekezdésben említett korlátozás elismerésétől számított 12 hónapon belül a jelzett sorrendben hajtsák végre a következő intézkedéseket:

- a) a gázminőségi előírások megváltoztatása nélkül dolgozzanak ki egymással együttműködésben műszakilag megvalósítható megoldási lehetőségeket az elismert korlátozás megszüntetésére azzal, hogy ezek a megoldási lehetőségek gázáramlásra vonatkozó kötelezettségvállalásokat és földgázkezelést is magukban foglalhatnak, és figyelembe véve az érintett szállításrendszer-üzemeltető földgázrendszeréhez közvetlenül csatlakozó végső felhasználók vagy bármely más, az eljárás által érintett érdekelt fél által szolgáltatott információkat;
- b) a gazdaságilag hatékony megoldások meghatározása érdekében végezzék el közösen a műszakilag megvalósítható lehetőségek költség-haszon elemzését, és ennek keretében a költségeket és a hasznokat az érintettek kategóriáira lebontva határozzák meg;
- c) minden egyes megoldási lehetőség tekintetében becsülik meg a megvalósításhoz szükséges időt;
- d) az azonosított megvalósítható megoldásokra vonatkozóan folytassanak nyilvános konzultációt – különösen a földgázrendszerhez csatlakoztatott érintett végső felhasználókkal –, és ennek eredményét vegyék figyelembe;
- e) az elismert korlátozás megszüntetésének megoldására irányuló, a költség-haszon elemzés és a nyilvános konzultáció eredményei alapján elkészített és a megvalósítás időkeretét is magában foglaló közös javaslatukat nyújtásuk be jóváhagyásra az érintett szabályozó hatóságoknak, valamint tájékoztatás céljából valamennyi érintett tagállam illetékes nemzeti hatóságainak.

(7) Amennyiben az érintett szállításihálózat-üzemeltetők nem tudnak a (6) bekezdés e) pontja szerinti közös javaslat benyújtásáról egyezsre jutni, mindegyik szállításihálózat-üzemeltető köteles haladéktalanul értesíteni saját szabályozó hatóságát.

(8) Az érintett szabályozó hatóságok – figyelembe véve az érintett szállításihálózat-üzemeltetők által végzett költség-haszon elemzést és az e cikk (6) bekezdésének d) pontja alapján végzett nyilvános konzultáció eredményeit – az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkének (10) bekezdésével összhangban az e cikk (7) bekezdésében említett információk kézhezvételétől számított hat hónapon belül közös összehangolt határozatot hoznak az elismert korlátozás megszüntetéséről.

(9) E cikk (8) bekezdésétől eltérve, a határokon átnyúló áramlásnak a földgázrendszerbe való hidrogénbetáplálás eltéréseiből eredő korlátozásai esetében az érintett szabályozó hatóságok közösen kinyilváníthatják, hogy nincs szükség további, ezen korlátozások megszüntetését célzó intézkedések meghozatalára. A közös koordinált határozatot az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkének (10) bekezdésével összhangban az e cikk (7) bekezdésében említett információk kézhezvételétől számított hat hónapon belül meg kell hozni, figyelembe véve a költség-haszon elemzést és az e cikk (6) bekezdésének d) pontja szerint folytatott nyilvános konzultáció eredményeit. Az érintett szabályozó hatóságok négyévente felülvizsgálják az e bekezdés szerinti elismert korlátozás fenntartására vonatkozó határozatot.

(10) Az érintett szabályozó hatóságoknak a (8) bekezdésben említett közös koordinált határozata magában foglal egy határozatot arról, hogy az elfogadott megoldás végrehajtása nyomán felmerülő beruházási költségek miként oszlanak meg az egyes szállítási rendszer-üzemeltetők között, valamint e költségek – figyelembe véve a megoldás érintett tagállamokban jelentkező gazdasági, társadalmi és környezeti költségeit és hasznait, valamint a díjakra gyakorolt hatását – szállítási rendszer-üzemeltetők engedélyezett vagy célbevételebe történő beépüléséről.

(11) Az ACER ajánlásokat adhat ki a szabályozó hatóságok számára a (10) bekezdésben említett költségfelosztási határozatok részleteire vonatkozóan.

(12) Amennyiben az érintett szabályozó hatóságok nem tudnak az e cikk (4) bekezdésében említett megállapodásra jutni, az ACER az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkének (10) bekezdésével összhangban határoz a korlátozásról. Amennyiben az ACER elismeri a korlátozást, felkéri az érintett szállítási rendszer-üzemeltetőket, hogy 12 hónapon belül a jelzett sorrendben hajtsák végre az e cikk (6) bekezdésében említett intézkedéseket.

(13) Amennyiben az érintett szabályozó hatóságok nem tudják meghozni az e cikk (8) és (10) bekezdésében említett közös koordinált határozatot, az ACER az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkének (10) bekezdésével összhangban határoz az elismert korlátozás megszüntetésére alkalmazandó megoldásról és az elfogadott megoldás végrehajtása nyomán felmerülő beruházási költségek egyes szállítási rendszer-üzemeltetők közötti felosztásáról, vagy az e cikk (9) bekezdése szerinti, arra vonatkozó kijelentés megtételéről, hogy nincs szükség további intézkedések meghozatalára. Az elismert korlátozás fenntartására vonatkozó, e bekezdés szerinti határozatot az ACER-nek négyévente felül kell vizsgálnia.

(14) Az e cikk végrehajtásához szükséges további részleteket – beleértve a költség-haszon elemzés részleteit is – a 71. cikk (2) bekezdése alapján kidolgozott üzemi és kereskedelmi szabályzatban kell meghatározni.

22. cikk

Gyakorlatok földgázra vonatkozó harmonizált szabványoknak való megfelelésének vélelmezése

Azokról a gyakorlatokról, amelyek megfelelnek olyan harmonizált szabványoknak, vagy azok egyes részeinek, amelyekre való hivatkozást már közzétettek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, vélelmezni kell, hogy megfelelnek a 71. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontja alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban meghatározott követelményeknek.

23. cikk

A biometánra vonatkozó közös előírások

(1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a nagy mennyiségű biometánnak a meglévő földgázrendszerbe – ideértve a határkeresztező rendszerösszekötési pontokat – való költséghatékony integrációját elősegítő közös előírások meghatározására, vagy ezeket az előírásokat a 71. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontja szerinti üzemi és kereskedelmi szabályzatban állapíthatja meg, amennyiben:

- a) ezekre a követelményekre nem terjednek ki az olyan harmonizált szabványok, vagy azok egyes részei, amelyek hivatkozásait közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
- b) a Bizottság az 1025/2012/EU rendelet 10. cikkének (1) bekezdése alapján felkért egy vagy több európai szabványügyi szervezetet, hogy dolgozzon ki harmonizált szabványt ezekre a követelményekre vonatkozóan, és a következő feltételek közül legalább egy teljesült:
 - i. a Bizottság felkérését egyik európai szabványügyi szervezet sem fogadta el;
 - ii. a Bizottság indokolatlan késedelmeket tapasztal a kért harmonizált szabványok elfogadását illetően;
 - iii. valamely európai szabványügyi szervezet olyan szabványt adott ki, amely nem felel meg teljes mértékben a Bizottság kérésének; vagy

- c) a Bizottság az 1025/2012/EU rendelet 11. cikkének (5) bekezdésében említett eljárással összhangban úgy döntött, hogy korlátozásokkal tartja fenn vagy visszavonja a szóban forgó követelményekre vonatkozó harmonizált szabványokra, vagy azok egyes részeire való hivatkozásokat.

Az e bekezdés első albekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat a 81. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (2) Az (1) bekezdésben említett egységes előírásokat létrehozó végrehajtási jogi aktus tervezetének korai előkészítése során a Bizottság összegyűjti a vonatkozó ágazati uniós jog alapján létrehozott releváns szervek vagy szakértői csoportok véleményét, és megfelelő konzultációt folytat valamennyi releváns érdekelt féllel. E konzultáció alapján a Bizottság elkészíti a végrehajtási jogi aktus tervezetét.

- (3) Azokról a gyakorlatokról, amelyek megfelelnek a közös előírásoknak, vagy azok egyes részeinek, vélelmezni kell, hogy megfelelnek a 71. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontja alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban meghatározott követelményeknek, amennyiben ezek a követelmények az említett közös előírások vagy azok részei hatálya alá tartoznak.

- (4) Amennyiben egy európai szabványügyi szervezet harmonizált szabványt fogad el, és azt javasolja a Bizottságnak az arra való hivatkozásnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététele céljából, a Bizottság az 1025/2012/EU rendelettel összhangban értékeli a harmonizált szabványt. Amikor egy harmonizált szabvány hivatkozását közzéteszik az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, a Bizottság hatályon kívül helyezi az e cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat vagy azok azon részeit, amelyek az e cikk (1) bekezdésében említett ugyanazon követelményekre vonatkoznak.

- (5) A közös előírások e cikk szerinti meghatározásakor a Bizottság a lehető legteljesebb mértékben figyelembe veszi a földgázrendszer biztonságos üzemeltetéséhez szükséges biztonsági követelményeket, különösen a földgáztárolók Unió-szerte történő biztonságos üzemeltetése tekintetében.

24. cikk

A földgázpiaci szállításrendszer-üzemeltetők európai hálózata

A földgáz belső piaca és a határokon átnyúló kereskedelem megteremtésének és megfelelő működésének előmozdítása és európai földgázszállító hálózat optimális irányítása, összehangolt üzemeltetése és folyamatos műszaki fejlődése érdekében a szállításrendszer-üzemeltetőknek uniós szintű együttműködést kell kialakítaniuk a földgázpiaci ENTSO révén.

25. cikk

A földgázpiaci ENTSO megszervezése

- (1) A földgázpiaci ENTSO saját kezdeményezésére, vagy a Bizottság vagy az ACER indokolt kérésére közzéteszi és benyújtja a Bizottságnak és az ACER-nek a földgázpiaci ENTSO alapszabálya, tagjegyzéke és a többi érdekelt féllel folytatandó konzultáció eljárási szabályait is tartalmazó eljárási szabályzata bármely módosításának tervezetét.

- (2) Az (1) bekezdésben említett dokumentumok kézhezvételétől számított négy hónapon belül az ACER valamennyi érdekelt fél, különösen a felhasználókat magukban foglaló rendszerhasználók képviselői szervezeteivel folytatott hivatalos konzultációt követően a földgázpiaci ENTSO alapszabálya módosításának tervezetéről, tagjegyzékről és eljárási szabályzatáról véleményt terjeszt a Bizottság elé.

- (3) A Bizottság a földgázpiaci ENTSO alapszabálya módosításának tervezetéről, a tagjegyzékéről és az eljárási szabályzatáról az ACER (2) bekezdésben említett véleményét figyelembe véve és annak kézhezvételétől számított három hónapon belül véleményt ad ki.

- (4) A Bizottság kedvező véleménye kézhezvételétől számított három hónapon belül a földgázpiaci ENTSO elfogadja és közzéteszi felülvizsgált alapszabályát, tagjegyzékét és eljárási szabályzatát.

26. cikk

A földgázpiaci ENTSO feladatai

- (1) A földgázpiaci ENTSO a Bizottság által a 71. cikk (9) bekezdésével összhangban hozzá intézett felkérésre üzemeltetési és kereskedelmi szabályzatokat dolgoz ki a 71. cikk (1) és (2) bekezdésében említett területeken.

A 71. cikk (2) bekezdése első albekezdésének d) pontjában említett üzemi és kereskedelmi szabályzatot az ENNOH-hal közösen kell kidolgozni.

(2) A 24. cikkben megállapított célkitűzések elérésének céljából a földgázpiaci ENTSO üzemi és kereskedelmi szabályzatokat dolgozhat ki a 71. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott területeken, ha ezek nem kapcsolódnak olyan területekhez, amelyekre a Bizottság által hozzá intézett felkérés kiterjed. Ezeket az üzemi és kereskedelmi szabályzatokat véleményezésre be kell nyújtani az ACER-hez. E véleményt a földgázpiaci ENTSO-nak kellő mértékben figyelembe kell vennie.

(3) A földgázpiaci ENTSO elfogadja:

- a) a hálózat rendes és rendkívüli körülmények közötti üzemeltetésének koordinálását biztosító közös hálózatüzemeltetési eszközöket – beleértve a zavarokra vonatkozóan készített közös osztályozási skálát is – és a kutatási terveket;
- b) kétévente, a 32. cikkben említett, az európai ellátás megfelelőségére vonatkozó előrejelzést is tartalmazó nem kötelező érvényű, az Unió egészére kiterjedő tízéves földgázhálózat-fejlesztési tervet (a továbbiakban: az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési terv);
- c) az ajánlásokat az uniós szállításirendszer-üzemeltetők és harmadik országok szállításirendszer-üzemeltetői közötti műszaki együttműködés koordinációjáról;
- d) az ajánlásokat a szállításirendszer-üzemeltetők számára az elosztórendszer-üzemeltetőkkel és a hidrogénhálózat-üzemeltetőkkel való műszaki együttműködésükre vonatkozóan;
- e) az éves munkaprogramot;
- f) az éves jelentést;
- g) az éves előrejelzést a nyári és téli ellátásról;
- h) 2025. január 1-ig, majd azt követően kétévente a gázminőség nyomon követésére vonatkozó jelentést, amely tartalmazza a gázminőségi paraméterek alakulását, a földgázrendszerbe betáplált hidrogén szintjének és mennyiségének alakulását, a gázminőségi paraméterek és a földgázrendszerbe betáplált hidrogén mennyiségének várható alakulására vonatkozó előrejelzéseket, a hidrogénbetáplálás határokön átnyúló áramlásokra gyakorolt hatását, valamint a gázminőségi előírások vagy a betáplálási szintekre vonatkozó előírások eltéréseivel kapcsolatos esetekre vonatkozó információkat és az ilyen esetek rendezésének módját, a különböző végső felhasználási alkalmazások minőségi követelményeinek teljesítése érdekében;
- i) az éves jelentést, amely tartalmazza a földgázhálózatba betáplált megújuló gázok és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok mennyiségét.

Amennyiben ez az elosztóhálózat szempontjából releváns, az első albekezdés h) pontjában említett, a gázminőség nyomon követésére vonatkozó jelentésnek az elosztórendszer-üzemeltetőknek az (EU) 2019/943 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁹⁾ 52. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott európai szervezete (a továbbiakban: EU DSO) által szolgáltatott információk alapján ki kell terjednie a h) pontban felsorolt területek fejlesztésére is;

(4) Az európai ellátás megfelelőségére vonatkozó, a (3) bekezdés b) pontjában említett előrejelzésben közölni kell, hogy a földgázrendszer általában véve mennyire képes megfelelni a jelenlegi, és a következő öt éves időszakra, valamint az előrejelzés időpontjától számított 5 és 10 év közötti időszakra tervezett, földgáz iránti keresletnek. Az európai ellátás megfelelőségére vonatkozó előrejelzés az egyes szállításirendszer-üzemeltetők által készített nemzeti ellátási előrejelzéseken alapul. Az európai ellátás megfelelőségére vonatkozó előrejelzésnek kifejezetten rendelkeznie kell a fenntartható biometán éves előállítás terén elért előrehaladás nyomon követéséről.

Amennyiben mind az európai ellátás megfelelőségére vonatkozó előrejelzés, mind a végleges naprakésszé tett integrált nemzeti energia- és klímatervek azt mutatják, hogy a rendelkezésre álló lehetőségekhez képest az éves termelés nem halad kellőképpen, vagy a földgázfogyasztás nem csökken kellőképpen, a Bizottság az (EU) 2018/1999 rendelet 34. cikke alapján ajánlásokat adhat ki a tagállamoknak, amennyiben ez az energiaunió célkitűzéseinek eléréséhez szükséges.

⁽³⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/943 rendelete (2019. június 5.) a villamos energia belső piacáról (HL L 158., 2019.6.14., 54. o.).

Az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési tervben ismertetni kell az integrált hálózat modelljét, beleértve a hidrogénhálózatokat, forgatókönyvek kidolgozását, az európai ellátás megfelelőségére vonatkozó előrejelzést és a rendszer rezilienciájának értékelését. A tervnek elő kell mozdítania az „első az energiahatékonyság” elvet és az energiarendszer integrációját.

(5) A (3) bekezdés e) pontjában említett éves munkaprogramban – indikatív időütemezés kíséretében – fel kell sorolni és ismertetni kell az adott év folyamán elkészítendő üzemi és kereskedelmi szabályzatokat, a hálózatüzemeltetés összehangolására vonatkozó tervet és a megvalósítandó kutatási és fejlesztési tevékenységek listáját.

(6) Az üzemi és kereskedelmi szabályzatokat a határokon átnyúló hálózati kérdésekre és a piaci integrációt érintő kérdésekre kell kidolgozni, és ez nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy olyan nemzeti üzemi és kereskedelmi szabályzatokat hozzanak létre, amelyek nem vonatkoznak a határokon átnyúló kereskedelemre.

(7) A földgázpiaci ENTSO figyelemmel kíséri és elemzi a Bizottság által a 71. cikk (13) bekezdésével vagy a 74. cikkel összhangban elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások végrehajtását, valamint a vonatkozó szabályoknak a piaci integráció elősegítését célzó összehangolására gyakorolt hatásukat. A földgázpiaci ENTSO megállapításairól jelentést tesz az ACER-nek, és az elemzés eredményeit az e cikk (3) bekezdésének f) pontjában említett éves jelentésbe is belefoglalja.

(8) A földgázpiaci ENTSO rendelkezésre bocsát minden olyan információt, amelyre az ACER-nek a 27. cikk (1) bekezdése szerinti feladatai teljesítéséhez szüksége van.

(9) Az ACER felülvizsgálja a nemzeti tízéves hálózatfejlesztési terveket, értékelve, hogy összhangban állnak-e az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési tervvel. Ha az ACER azt állapítja meg, hogy a nemzeti tízéves hálózatfejlesztési terv nem áll összhangban az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési tervvel, szükség szerint ajánlást tesz a nemzeti tízéves hálózatfejlesztési terv vagy az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési terv módosítására. Ha az ilyen nemzeti tízéves hálózatfejlesztési tervet az (EU) 2024/1788 irányelv 55. cikkével összhangban készítik el, az ACER ajánlást tesz a releváns szabályozó hatóságnak a tekintetben, hogy a nemzeti tízéves hálózatfejlesztési tervet azon irányelv 55. cikkének (5) bekezdésével összhangban módosítsa, és erről tájékoztassa a Bizottságot.

(10) A Bizottság kérésére a földgázpiaci ENTSO a 74. cikkben előírt iránymutatások elfogadását véleményezi a Bizottság számára.

(11) A földgázpiaci ENTSO együttműködik a Villamosenergia-piaci Átvitelirendszer-üzemeltetők Európai Hálózatával (a továbbiakban: villamosenergia-piaci ENTSO) és az ENNOH-hal.

27. cikk

Az ACER földgázpiaci ENTSO-ra irányuló nyomon követési tevékenysége

(1) Az ACER nyomon követi a földgázpiaci ENTSO 26. cikk (1), (2) és (3) bekezdésben említett feladatainak ellátását, és megállapításairól beszámol a Bizottságnak.

Az ACER nyomon követi a 26. cikk (2) bekezdése szerint kidolgozott üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak, valamint a 71. cikk (1)–(12) bekezdésének megfelelően létrehozott, de a Bizottság által a 71. cikk (13) bekezdése szerint nem elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak a földgázpiaci ENTSO általi végrehajtását. Ha a földgázpiaci ENTSO elmulasztotta ezen üzemi és kereskedelmi szabályzatok végrehajtását, az ACER felkéri a földgázpiaci ENTSO-t, hogy nyújtson be megfelelő indokolással ellátott magyarázatot a tekintetben, hogy azt miért mulasztotta el. Az ACER tájékoztatja a Bizottságot erről a magyarázatról, és véleményt nyilvánít róla.

Az ACER nyomon követi és elemzi a Bizottság által a 70., a 71., a 73. és a 74. cikkben meghatározottak szerint elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások végrehajtását, valamint az alkalmazandó szabályoknak a piaci és az energiarendszer-integráció elősegítését célzó összehangolására, továbbá a megkülönböztetésmentességre, a tényleges versenyre és a piac megfelelő működésére gyakorolt hatásukat, és arról beszámol a Bizottságnak.

(2) A földgázpiaci ENTSO véleményezésre megküldi az ACER-nek az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési terv tervezetét, a konzultációs folyamatra vonatkozó információkat is tartalmazó éves munkaprogram tervezetét, valamint a 26. cikk (3) bekezdésében említett egyéb dokumentumokat.

Az ACER az ezek kézhezvételének napjától számított két hónapon belül a Bizottság és a földgázpiaci ENTSO részére megfelelő indokolással ellátott véleményt, valamint ajánlásokat nyújt be, ha úgy véli, hogy a földgázpiaci ENTSO által benyújtott éves munkaprogram tervezete vagy az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési terv tervezete nem segíti elő a megkülönböztetésmentességet, a tényleges versenyt, a piac megfelelő működését, vagy a harmadik felek részére is hozzáférést biztosító, határkeresztesző rendszerösszeköttetés kellő szintjét. A földgázpiaci ENTSO-nak kellő mértékben figyelembe kell vennie az ACER véleményét és ajánlásait.

28. cikk

Szabályozó hatóságok

A szabályozó hatóságok az e rendeletben meghatározott feladataik ellátása és hatásköreik gyakorlása során biztosítják e rendelet, valamint a 70–74. cikk alapján elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások betartását.

Adott esetben ezek a hatóságok együttműködnek egymással, a Bizottsággal és az (EU) 2024/1788 irányelv V. fejezete alapján az ACER-rel.

29. cikk

A földgázpiaci ENTSO által folytatott konzultációk

(1) Az üzemi és kereskedelmi szabályzatok, az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési terv tervezete, valamint a 26. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett éves munkaprogramja kidolgozása során a földgázpiaci ENTSO széles körben, kellő időben, nyitott és átlátható módon, a 25. cikk (1) bekezdésében említett eljárási szabályzatnak megfelelően a piac valamennyi releváns szereplője, és különösen valamennyi érdekelt felet képviselő szervezetek bevonásával nyilvános konzultációs eljárást folytat. E konzultációnak ki kell terjednie a szabályozó hatóságokra és más nemzeti hatóságokra, az ellátó- és a termelővállalkozásokra, a felhasználókat is magában foglaló hálózathasználókra, valamint az elosztórendszer-üzemeltetőkre, beleértve az érintett ipari szövetségeket, műszaki testületeket és az érdekelteket tömörítő platformokat is. A földgázpiaci ENTSO az érdekelt felek számára észrevételezés céljából közzéteszi az üzemi és kereskedelmi szabályzatok, az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési terv és az éves munkaprogram tervezetét, és elegendő időt biztosít számukra a konzultációs folyamatban való hatékony részvételre. A konzultáció célja, hogy a döntéshozatali folyamat során megismerjék a releváns érdekelt felek véleményeit és javaslatait.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt konzultációkkal kapcsolatos valamennyi dokumentumot és az ülések jegyzőkönyveit nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

(3) A 26. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében előírt éves munkaprogram, valamint az üzemi és kereskedelmi szabályzatok elfogadását megelőzően a földgázpiaci ENTSO beszámol arról, hogy a konzultáció során hozzá beérkezett észrevételeket hogyan vette figyelembe. Ha az észrevételeket nem vette figyelembe, azt köteles megindokolni.

30. cikk

A földgázpiaci ENTSO költségei

A földgázpiaci ENTSO-nál az e rendelet 24., 25., 26., 70. és 71. cikkében, valamint az (EU) 2022/869 rendelet 11. cikkében említett tevékenységek elvégzésével összefüggésben felmerülő költségeket a szállítási rendszer-üzemeltetők viselik, és ezeket a költségeket a díjak kiszámítása során figyelembe kell venni. Ezeket a költségeket a szabályozó hatóságok jóváhagyják, feltéve ha azok ésszerűek és megfelelőek.

31. cikk

A szállítási rendszer-üzemeltetők regionális együttműködése

(1) A szállítási rendszer-üzemeltetők a földgázpiaci ENTSO-n belül, a 26. cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett feladatok elvégzése céljából regionális együttműködést alakítanak ki.

(2) A szállítási rendszer-üzemeltetők a hálózat optimális üzemeltetése érdekében elősegítik operatív megegyezők létrehozását, továbbá elősegítik az energiatőzsdék kialakítását, a határkeresztes kapacitások megkülönböztetésmentes, piaci alapú megoldások révén történő, összehangolt felosztását – kellő figyelemmel az implicit aukciós eljárások konkrét előnyeire rövid távú allokáció esetén –, valamint az egyensúlyozó mechanizmusok integrálását.

(3) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében megállapított célkitűzések elérése érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 80. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy a meglévő regionális együttműködési struktúrák figyelembevételével az egyes regionális együttműködési struktúrák által lefedett földrajzi terület meghatározása révén kiegészítse ezt a rendeletet. Minden tagállamnak meg kell engedni, hogy az együttműködést egynél több földrajzi területen is előmozdítsa.

Az első albekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok kidolgozása céljából a Bizottság konzultációt folytat az ACER-rel és a földgázpiaci ENTSO-val.

32. cikk

Az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési terv

A földgázpiaci ENTSO kétévente az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési tervet fogad el és tesz közzé. Az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési tervben ismertetni kell az integrált hálózat modelljét, forgatókönyvek kidolgozását, az európai ellátás megfelelőségére vonatkozó előrejelzést és a rendszer rezilienciájának értékelését, beleértve a leszerelendő infrastruktúrát is.

Az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési terv különösen:

- a) alapul veszi a nemzeti beruházási terveket és az (EU) 2022/869 rendelet IV. fejezetét;
- b) a határkeresztesző összeköttetéseket illetően a különféle hálózathasználók észszerű igényeire épít, és a tervbe belefoglalja az (EU) 2024/1788 irányelv 55. cikkének (7) bekezdésében említett hosszú távú beruházói kötelezettségvállalásokat is; valamint
- c) azonosítja a beruházási hiányterületeket, különösen a határkeresztesző kapacitások tekintetében.

A második bekezdés c) pontja vonatkozásában az Unió egészére kiterjedő földgázhálózat-fejlesztési tervhez mellékelni lehet a határkeresztesző kapacitásbővítés azon akadályainak áttekintését, amelyek az eltérő jóváhagyási eljárásokból vagy gyakorlatokból adódnak.

33. cikk

A szállításirendszer-üzemeltetőkre vonatkozó átláthatósági követelmények

- (1) A szállításirendszer-üzemeltető részletes tájékoztatást tesz közzé az általa nyújtott kapacitásról, szolgáltatásokról és a vonatkozó feltételekről, a hálózathasználók tényleges hálózati hozzáférésehez szükséges műszaki információkkal együtt.
- (2) Az átlátható, objektív és megkülönböztetésmentes díjak biztosítása, valamint a földgázhálózat hatékony kihasználásának elősegítése érdekében a szállításirendszer-üzemeltetők vagy a releváns szabályozó hatóságok a díj kialakításáról, annak módszertanáról és struktúrájáról észszerűen és kellően részletezett tájékoztatást tesznek közzé.
- (3) A nyújtott szolgáltatásokhoz minden szállításirendszer-üzemeltető rendszeresen és görgetett adatok formájában, az I. mellékletben megállapított iránymutatásoknak megfelelően felhasználóbarát és szabványosított módon számadatokat tesz közzé a műszaki, szerződéses és szabad kapacitásról minden releváns pontra, beleértve a betáplálási-kiadási pontokat is.
- (4) A szállítási rendszer lényeges pontjait – amelyekről az információt közzé kell tenni – a hálózathasználókkal folytatott konzultációt követően az illetékes hatóságoknak jóvá kell hagyniuk.
- (5) A szállításirendszer-üzemeltető az e rendeletben előírt információkat köteles minden esetben érthetően, nyilvánvalóan világosan értelmezhetően, könnyen hozzáférhetően, valamint megkülönböztetésmentes módon közzétenni.
- (6) A szállításirendszer-üzemeltető előzetesen és utólagosan – a nominálásokról, az allokációkról, az előrejelzésekről, valamint a rendszerbe ténylegesen belépő és az onnan ténylegesen kilépő mennyiségek alapján – információkat tesz közzé a kínálatra és a keresletre vonatkozóan. A szabályozó hatóság biztosítja az ilyen információk közzétételét. A közzétett információk részletességének a szállításirendszer-üzemeltető rendelkezésére álló információkhoz kell igazodnia.

A szállításirendszer-üzemeltető közzéteszi a rendszer kiegyensúlyozása érdekében hozott intézkedéseit, valamint az ezzel kapcsolatban felmerült költségeket és a keletkezett bevételt.

Az érintett piaci szereplők kötelesek az e cikkben említett adatokat a szállításirendszer-üzemeltetők rendelkezésére bocsátani.

- (7) A szállításirendszer-üzemeltetők az (EU) 2015/703 rendelet 16. és 17. cikke alapján közzéteszik a hálózataikon szállított földgáz minőségére vonatkozó azon részletes információkat, amelyek hatással lehetnek a hálózathasználókra.

34. cikk

A földgáztárolókra, a hidrogéntároló létesítményekre, az LNG-létesítményekre és a hidrogénterminálókra vonatkozó átláthatósági követelmények

(1) Az LNG-létesítmény-rendszerüzemeltetők, a földgáztárolásirendszer-üzemeltetők, a hidrogénterminál-üzemeltetők és a hidrogéntároló-üzemeltetők részletes tájékoztatást tesznek közzé az általuk kínált összes szolgáltatásról és az ezekre vonatkozó feltételekről, továbbá közzéteszik azokat a műszaki információkat, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az LNG-létesítmények, a földgáztárolók, a hidrogéntárolók és a hidrogénterminálok használói tényleges hozzáférést szerezzenek az LNG-létesítményekhez, a földgáztárolókhoz, a hidrogéntárolókhoz és a hidrogénterminálokhoz. A szabályozó hatóságok felkérhetik ezeket az üzemeltetőket, hogy a rendszerhasználók számára további releváns információkat hozzanak nyilvánosságra.

(2) Az LNG-létesítmény-rendszerüzemeltetők kötelesek felhasználóbarát eszközöket közreadni az igénybe vehető szolgáltatások díjainak kiszámítására.

(3) Az általuk nyújtott szolgáltatások tekintetében az LNG-létesítmény-rendszerüzemeltetők, a földgáztárolásirendszer-üzemeltetők, a hidrogénterminál-üzemeltetők és a hidrogéntároló-üzemeltetők – rendszeresen és görgetett adatok formájában, felhasználóbarát, szabványosított módon – számadatokat tesznek közzé az LNG-létesítmény, a földgáztároló, a hidrogéntároló létesítmény, valamint a hidrogénterminál szerződéses és szabad kapacitásáról.

(4) Az LNG-létesítmény-rendszerüzemeltetők, a földgáztárolásirendszer-üzemeltetők, a hidrogénterminál-üzemeltetők és a hidrogéntároló-üzemeltetők az e rendeletben előírt információkat kötelesek érthetően, mennyiségileg világosan értelmezhető, könnyen hozzáférhető, valamint megkülönböztetésmentes módon közzétenni.

(5) Az LNG-létesítmény-rendszerüzemeltetők, a földgáztárolásirendszer-üzemeltetők, a hidrogénterminál-üzemeltetők és a hidrogéntároló-üzemeltetők közzéteszik az egyes LNG-létesítményekben, földgáztárolókban, hidrogéntároló létesítményekben és hidrogénterminálokban, vagy – ha a rendszerhasználóknak biztosított hozzáférési módnak ez felel meg – a gáztárolók csoportjaiban lévő földgáz- vagy hidrogénmennyiségeket, az azokba belépő és az azokból kilépő mennyiségeket, valamint az LNG-létesítményekben, a földgáztárolókban, a hidrogéntároló létesítményekben és a hidrogénterminálokban rendelkezésre álló szabad kapacitást, többek között azon létesítményekre vonatkozóan is, amelyek mentességet élveznek a harmadik felek részére nyújtandó hozzáférési szolgáltatások kötelezettsége alól. Ezt az információt át kell adni a szállítási rendszer-üzemeltetőnek vagy a hidrogéntárolók és a hidrogénterminálok hidrogénhálózat-üzemeltetőjének is, amely köteles azt a rendszer vagy a releváns pontok által meghatározott alrendszer szintjén összesítve közzétenni. Az adatokat legalább naponta frissíteni kell.

Ha egy földgáztároló vagy hidrogéntároló létesítmény használója a földgáztároló vagy hidrogéntároló létesítmény egyedüli használója, a földgáz- vagy hidrogéntárolási rendszer használója az első albekezdésben említett adatok bizalmas kezelése iránti, indoklással ellátott kérelmet nyújthat be a szabályozó hatósághoz. Ha a szabályozó hatóság arra a következtetésre jut, hogy a kérelem megalapozott – figyelembe véve különösen azt, hogy szükséges egyensúlyt teremteni azon üzleti titkok törvényes védelmének érdeke, melyek közzététele negatívan hatna a tárolási rendszer használójának átfogó kereskedelmi stratégiájára, és azon célkitűzés között, mely versenyképes belső földgáz- és hidrogénpiac kialakítására irányul –, engedélyezheti a földgáztárolásirendszer-üzemeltetőnek vagy a hidrogéntároló-üzemeltetőnek, hogy az első albekezdésben említett adatokat legfeljebb egy éven keresztül ne hozza nyilvánosságra.

A második albekezdés az első albekezdésben említett kötelezettségek sérelme nélkül alkalmazandó, kivéve, ha az összesített adatok megegyeznek azon egyéni földgáz- vagy hidrogéntárolásirendszer-adatokkal, melyek bizalmas kezelését a szabályozó hatóság jóváhagyta.

(6) Az átlátható, objektív és megkülönböztetésmentes díjak biztosítása, valamint az infrastruktúra hatékony hasznosításának megkönnyítése érdekében az LNG-létesítmény-rendszerüzemeltetők, a földgáztárolásirendszer-üzemeltetők, a hidrogénterminál-üzemeltetők és a hidrogéntároló-üzemeltetők vagy a releváns szabályozó hatóságok a harmadik felek részére nyújtandó hozzáférésre irányadó szabályok hatálya alá tartozó infrastruktúra díjának kialakításáról, annak módszertanáról és struktúrájáról kellően részletezett információt tesznek közzé. Azok az LNG-létesítmények, amelyek e rendelet 78. cikke, a 2003/55/EK irányelv 22. cikke és a 2009/73/EK irányelv 36. cikke alapján mentességet kaptak, valamint a harmadik felek hozzáféréseire vonatkozó tárgyalásos rendszer hatálya alá tartozó földgáztárolásirendszer-üzemeltetők a megfelelő mértékű átláthatóság biztosítása érdekében közzéteszik az infrastruktúrára vonatkozó díjaikat.

Az LNG-létesítmény-rendszerüzemeltetők és a földgáztárolásirendszer-üzemeltetők átlátható, folyamatos és felhasználóbarát módon közzéteszik az e cikk szerint előírt információkat egy egységes európai platformon, amelyet az említett üzemeltetők tartanak fenn.

35. cikk

A rendszerüzemeltetők nyilvántartási kötelezettsége

A szállításirendszer-üzemeltetők, a földgázátvitel-rendszer-üzemeltetők és az LNG-létesítmény-rendszerüzemeltetők öt évre visszamenőleg folyamatosan hozzáférhetővé teszik a nemzeti hatóságok, többek között a szabályozó hatóságok, a nemzeti versenyhatóságok és a Bizottság számára a 33. cikkben, a 34. cikkben és az I. melléklet 3. pontjában említett valamennyi információt.

4. szakasz

Elosztórendszer-üzemeltetés

36. cikk

Az elosztórendszer megújuló gázokkal és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokkal kapcsolatos nem megszakítható kapacitása

(1) Az elosztórendszer-üzemeltetők a hálózataikhoz csatlakoztatott, megújuló gázt és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázt előállító létesítmények hozzáférése érdekében nem megszakítható kapacitást biztosítanak. E célból az elosztórendszer-üzemeltetők egymással és a szállításirendszer-üzemeltetőkkel együttműködve eljárásokat és intézkedéseket dolgoznak ki, beleértve a beruházásokat is, hogy biztosítsák az elosztóhálózathoz a szállítóhálózatba irányuló kétirányú szállításra alkalmas infrastruktúrát. A földgázszállító hálózatban az elosztóhálózat további kapacitásának szükségességéből eredő jelentős beruházásokat fel kell tüntetni az (EU) 2024/1788 irányelv 55. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti tízéves hálózatfejlesztési tervben.

(2) Az (1) bekezdés nem érinti az elosztórendszer-üzemeltetők azon lehetőségét, hogy a kétirányú szállításra alkalmas infrastruktúrába való beruházások helyett olyan alternatívákat dolgozzanak ki, mint például az intelligens hálózati megoldások vagy a más üzemeltetők hálózataihoz való csatlakozás. Az infrastruktúra biztonsága és a gazdasági hatékonyság biztosítása érdekében a nem megszakítható kapacitáshoz való hozzáférés korlátozható az üzemelési korlátozások alá eső kapacitások felkínálására. A szabályozó hatóságnak biztosítania kell, hogy a nem megszakítható kapacitás korlátozását vagy az üzemelési korlátozásokat az elosztórendszer-üzemeltetők átlátható és megkülönböztetésmentes eljárások alapján vezessék be, és ezek ne akadályozzák indokolatlanul a piacra jutást. Ha a termelőlétesítmény viseli a nem megszakítható kapacitás biztosításával kapcsolatos költségeket, korlátozások nem alkalmazandók.

37. cikk

Az elosztórendszer-üzemeltetők és a szállításirendszer-üzemeltetők közötti együttműködés

A rendszeregyensúly biztosítása, valamint a kapacitás maximalizálása és a fűtőgáz-felhasználás minimalizálása érdekében az elosztórendszer-üzemeltetőknek a karbantartás, a rendszerfejlesztés, az új csatlakozások, a leszerelés és a rendszerüzemeltetés összehangolása tekintetében együtt kell működniük más elosztórendszer-üzemeltetőkkel és a szállításirendszer-üzemeltetőkkel.

38. cikk

Az elosztórendszer-üzemeltetőkre vonatkozó átláthatósági követelmények

Ha a hálózaton az elosztórendszer-üzemeltetők felelnek a gázminőség ellenőrzéséért, az (EU) 2015/703 rendelet 16. és 17. cikke alapján közzéteszik a hálózataikon szállított földgáz minőségére vonatkozó azon részletes információkat, amelyek hatással lehetnek a hálózathasználókra.

39. cikk

Az elosztórendszer-üzemeltetők európai szervezete

A földgázrendszert üzemeltető elosztórendszer-üzemeltetők uniós szinten együttműködnek, és a hidrogénhálózatot üzemeltető hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetők uniós szinten együttműködhetnek az EU DSO-n keresztül annak érdekében, hogy előmozdítsák a földgáz belső piacának teljes körű megvalósítását és megfelelő működését, együttműködjenek a hidrogénpiac fejlesztése során, valamint előmozdítsák az elosztó- és szállítási rendszerek optimális irányítását és koordinált üzemeltetését.

A nyilvántartásba vett tagok az EU DSO-ban részt vehetnek közvetlenül, vagy képviselheti őket a tagállam által kijelölt nemzeti szövetség vagy egy uniós szintű szövetség.

Az EU DSO tevékenységével összefüggésben felmerülő költségeket a szervezetben nyilvántartásba vett tagsági jogviszonnyal rendelkező elosztórendszer-üzemeltetők és hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetők viselik, és ezeket a költségeket a díjak kiszámítása során figyelembe kell venni. Ezeket a költségeket a szabályozó hatóságok jóváhagyják, feltéve ha azok észszerűek és arányosak, és a jóváhagyás megtagadása esetén indokolást adnak.

40. cikk

Az EU DSO-ra vonatkozó fő szabályok és eljárások módosításai

(1) Az (EU) 2019/943 rendelet 54. cikke szerinti, az EU DSO-ra vonatkozó fő szabályokat és eljárásokat a földgázrendszert üzemeltető elosztórendszer-üzemeltetőkre és a hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetőkre is alkalmazni kell.

(2) Az (EU) 2019/943 rendelet 54. cikke (2) bekezdésének f) pontja szerinti stratégiai tanácsadó csoportnak a földgázrendszert üzemeltető európai elosztórendszer-üzemeltetőket vagy az európai hidrogénhálózatot üzemeltető hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetőket képviselő szövetségek képviselői is tagjai.

(3) Az EU DSO 2025. augusztus 5-ig benyújtja a Bizottságnak és az ACER-nek a magatartási kódexet is magában foglaló frissített alapszabályának tervezetét, nyilvántartásba vett tagjainak jegyzékét, frissített eljárási szabályzatának tervezetét, beleértve a villamosenergia-piaci ENTSO-val, a földgázpiaci ENTSO-val és más érdekelt felekkel folytatandó konzultáció eljárási szabályait, valamint a frissített finanszírozási szabályok tervezetét.

Az EU DSO frissített eljárási szabályzatának tervezete biztosítja az összes részt vevő elosztórendszer-üzemeltető tisztességes és kiegyensúlyozott képviseletét, köztük azokét is, amelyek földgázrendszerek tulajdonosai vagy üzemeltetői, valamint a hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetőket.

(4) Az ACER az összes érdekelt felet, és különösen az elosztórendszer-használókat, köztük a felhasználókat tömörítő képviseleti szervezetekkel folytatott konzultációt követően a (3) bekezdés alapján benyújtott dokumentumok kézhezvételétől számított négy hónapon belül véleményt terjeszt a Bizottság elé.

(5) A Bizottság a (3) bekezdés alapján benyújtott dokumentumokról az ACER (4) bekezdésben említett véleményét figyelembe véve, az annak kézhezvételétől számított három hónapon belül véleményt ad ki.

(6) Az elosztórendszer-üzemeltetők a Bizottság kedvező véleményének kézhezvételétől számított három hónapon belül elfogadják és közzéteszik az EU DSO naprakésszé tett alapszabályát, a naprakésszé tett eljárási szabályzatát és a naprakésszé tett pénzügyi szabályait.

(7) Amennyiben a (3) bekezdésben említett dokumentumok tekintetében változások történnek, vagy a Bizottság vagy az ACER indokolt kérésére a szóban forgó dokumentumokat be kell nyújtani a Bizottságnak és az ACER-nek. A Bizottság és az ACER a (3), a (4) és az (5) bekezdésben meghatározott eljárással összhangban véleményt adhat ki.

41. cikk

Az EU DSO további feladatai

(1) Az EU DSO ellátja az (EU) 2019/943 rendelet 55. cikke (1) bekezdésének a)–e) pontjában felsorolt feladatokat, és a földgázra vonatkozó elosztórendszerek, illetve a hidrogénelosztó hálózatok tekintetében is elvégzi az említett rendelet 55. cikke (2) bekezdésének c), d) és e) pontjában felsorolt tevékenységeket.

(2) Az (EU) 2019/943 rendelet 55. cikkének (1) bekezdésében felsorolt feladatokon túlmenően az EU DSO részt vesz az elosztóhálózatok üzemeltetése és tervezése, valamint a szállítóhálózatok és az elosztóhálózatok e rendelet szerinti összehangolt üzemeltetése szempontjából releváns üzemi és kereskedelmi szabályzatok kidolgozásában, és hozzájárul a földgázrendszer illékony metánkibocsátásának mérsékléséhez.

Az e rendelet 71. cikke szerinti új üzemi és kereskedelmi szabályzatok kidolgozásában való részvétel során az EU DSO-nak meg kell felelnie az (EU) 2019/943 rendelet 56. cikkében meghatározott konzultációs követelményeknek.

(3) Az (EU) 2019/943 rendelet 55. cikkének (2) bekezdésében felsorolt tevékenységeken túlmenően az EU DSO:

a) együttműködik a földgázpiaci ENTSO-val és az ENNOH-hal az e rendelet alapján elfogadott, a földgázra és a hidrogénre vonatkozó elosztóhálózatok üzemeltetése és tervezése, valamint a szállítóhálózatok és az elosztóhálózatok összehangolt üzemeltetése, továbbá a hidrogénszállítási hálózatok és a hidrogénelosztó hálózatok szempontjából releváns üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások végrehajtásának nyomon követésében;

- b) együttműködik a földgázpiaci ENTSO-val és az ENNOH-hal, és meghatározza a szállító- és az elosztórendszerek, valamint a hidrogén szállítási és -elosztóhálózatok összehangolt üzemeltetésével és tervezésével, ezen belül az üzemeltetők közötti adatcserével és az elosztott energiaforrások összehangolásával kapcsolatos bevált módszereket;
- c) azonosítja az (EU) 2018/2001 irányelv 23. cikkének (1b) bekezdése és az (EU) 2023/1791 irányelv 25. cikke szerinti értékelések eredményeinek végrehajtásával, valamint a villamosenergia-elosztó rendszerek, a földgázelosztó rendszerek, a hidrogénelosztó hálózatok és a távfűtési és távhűtési rendszerek üzemeltetői közötti együttműködéssel kapcsolatos bevált módszereket, többek között az (EU) 2018/2001 irányelv 24. cikkének (8) bekezdése szerinti értékelés céljából, beleértve az elektrolizátorok megfelelő elhelyezésére vonatkozó ajánlásokat a hulladékhő távfűtési hálózatokban való felhasználásának biztosítása érdekében.
- (4) Az EU DSO adatokat szolgáltat a földgázpiaci ENTSO-nak a 26. cikk (3) bekezdésében említettek szerinti, gázminőségre vonatkozó jelentéséhez azon elosztórendszerek tekintetében, amelyekben az elosztórendszer-üzemeltetők felelősek a gázminőség ellenőrzéséért.
- (5) Az EU DSO adatokat szolgáltat az ENNOH-nak az e rendelet 59. cikke (1) bekezdésének j) pontja alapján elfogadandó, hidrogénminőség-ellenőrzésre vonatkozó jelentéséhez azon hidrogénelosztó hálózatok tekintetében, amelyekben a hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetők felelősek a hidrogénminőség ellenőrzéséért az (EU) 2024/1788 irányelv 50. cikke alapján.

5. szakasz

A földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusra, továbbá a hidrogénpiac fejlesztését támogató mechanizmusra vonatkozó intézkedések

42. cikk

Földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmus

A Bizottság létrehozza a 43–49. cikk szerinti önkéntes földgázkereslet-összesítésre és a közös földgázbeszerzésre vonatkozó mechanizmust.

43. cikk

Szerződés a szolgáltatóval

- (1) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 176. cikkétől eltérve, a Bizottság az e rendelet 42. cikkében meghatározott célkitűzés teljesítése érdekében az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet szerinti releváns közbeszerzési eljárás keretében szerződést köthet egy vagy több, az Unióban letelepedett szervezet által nyújtott szükséges szolgáltatásokról.
- (2) Amennyiben a Bizottság szolgáltatót választ ki, ezt olyan kritériumok alapján teszi, amelyek biztosítják a belső piac integritását, a versenyt és az ellátás biztonságát, és amelyek megfelelnek a 44. cikknek. A Bizottságnak a releváns kiírási feltételekben meg kell határoznia a szolgáltató feladataira vonatkozó követelményeket.

44. cikk

A szolgáltató kiválasztásának kritériumai

- (1) A szolgáltatót a Bizottság a következő kiválasztási kritériumoknak megfelelő szervezetek közül választja ki:
- a) a szolgáltatónak valamely tagállam területén letelepedett és operatív székhellyel rendelkező jogalanynak kell lennie;
- b) a szolgáltató és alvállalkozói:
- i. nem tartozhatnak az EUSZ 29. cikke vagy az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott olyan uniós korlátozó intézkedések hatálya alá, amelyek megtiltják pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak a részükre való közvetlen vagy közvetett rendelkezésre bocsátását vagy átadását, vagy finanszírozásnak vagy pénzügyi támogatásnak a részükre való közvetlen vagy közvetett nyújtását, sem olyan uniós korlátozó intézkedések hatálya alá, amelyek vagyoni eszközök befagyasztását írják elő; és

- ii. nem állhatnak közvetlenül vagy közvetve ilyen uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt, és nem járhatnak el azok nevében vagy irányítása szerint.

(2) A kellő gondosságra vonatkozó egyéb kötelezettségek sérelme nélkül a Bizottság és a szolgáltató között szerződéses kötelezettségeket kell bevezetni annak biztosítása érdekében, hogy a szolgáltató a 45. cikk szerinti feladatainak ellátása során közvetlenül vagy közvetve ne bocsásson pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat olyan természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek rendelkezésére vagy javára, amelyek:

- a) az EUSZ 29. cikke vagy az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott olyan uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak, amelyek megtiltják pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak a részükre való közvetlen vagy közvetett rendelkezésre bocsátását vagy átadását, vagy finanszírozásnak vagy pénzügyi támogatásnak a részükre való közvetlen vagy közvetett nyújtását, vagy olyan uniós korlátozó intézkedés hatálya alá tartoznak, amelyek vagyoni eszközök befagyasztását írják elő; vagy
- b) közvetlenül vagy közvetve ilyen uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy azok nevében vagy irányítása szerint járnak el.

(3) A szolgáltató nem lehet vertikálisan integrált vállalkozás része, kivéve ha az (EU) 2024/1788 irányelv IX. fejezetével összhangban szétválasztott szervezetről van szó.

45. cikk

A szolgáltató feladatai

(1) A szolgáltatónak meg kell szerveznie a földgázkereslet-összesítési és a közös földgázbeszerzési feladatokat. A szolgáltató különösen, de nem kizárólag a következő elemeket hajthatja végre:

- a) a földgázipari vállalkozások és a földgázfogyasztó vállalkozások értékelése és földgázkeresletük összesítése;
- b) a földgázszállítók vagy -termelők ajánlatainak összegyűjtése annak érdekében, hogy az ilyen ajánlatokat megfeleltessék az összesített keresletnek;
- c) az ellátási ajánlatok elosztása a keresletösszesítésben részt vevők között, figyelembe véve a kisebb és nagyobb résztvevők közötti arányos elosztást a benyújtott kereslet mennyiségétől függően;
- d) kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások nyújtása, beleértve a földgázvásárlási szerződések megkötését könnyítő szolgáltatásokat is.

46. cikk

A földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban való részvétel

(1) A földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban való részvétel megkülönböztetésmentes alapon nyitva áll az Unióban letelepedett földgázipari vállalkozások és földgázfogyasztó vállalkozások előtt. Az ilyen vállalkozások nem vehetnek részt szállítóként, termelőként és vásárlóként, amennyiben:

- a) az EUSZ 29. cikke vagy az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott olyan uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak, amelyek megtiltják pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak a részükre való közvetlen vagy közvetett rendelkezésre bocsátását vagy átadását, vagy finanszírozásnak vagy pénzügyi támogatásnak a részükre való közvetlen vagy közvetett nyújtását, vagy olyan uniós korlátozó intézkedés hatálya alá tartoznak, amelyek vagyoni eszközök befagyasztását írják elő; vagy
- b) közvetlenül vagy közvetve ilyen uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy azok nevében vagy irányítása szerint járnak el.

(2) Szerződéses kötelezettségeket kell megállapítani annak biztosítására, hogy se közvetlenül, se közvetetten ne bocsásson rendelkezésre pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat olyan természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek részére vagy javára, akik vagy amelyek:

a) az EUSZ 29. cikke vagy az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott olyan uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak, amelyek megtiltják pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak a részükre való közvetlen vagy közvetett rendelkezésre bocsátását vagy átadását, vagy finanszírozásnak vagy pénzügyi támogatásnak a részükre való közvetlen vagy közvetett nyújtását, vagy olyan uniós korlátozó intézkedés hatálya alá tartoznak, amelyek vagyoni eszközök befagyasztását írják elő; vagy

b) közvetlenül vagy közvetve ilyen uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy azok nevében vagy irányítása szerint járnak el.

(3) Az Energiaközösség szerződő feleinek területén letelepedett földgázipari vállalkozások és földgázfogyasztó vállalkozások részt vehetnek a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban, feltéve, hogy rendelkezésre állnak a szükséges intézkedések vagy megállapodások, amelyek lehetővé teszik az e szakasz szerinti földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban való részvételüket.

(4) A földgázipari vállalkozások és a keresletösszesítésben részt vevő földgázfogyasztó vállalkozások átlátható módon koordinálhatják a beszerzési szerződés feltételeinek elemeit, vagy közös beszerzési szerződéseket alkalmazhatnak annak érdekében, hogy jobb feltételeket érjenek el beszállítóiknál, feltéve, hogy megfelelnek az uniós jognak, többek között az uniós versenyjognak, különösen az EUMSZ 101. és 102. cikkének.

(5) A földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban részt vevőknek jelenteniük kell a Bizottságnak vagy adott esetben az érintett szolgáltatóknak a megkötött szerződések következő elemeit:

a) mennyiség;

b) partnerek;

c) időtartam.

(6) A földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban részt vevők jelenthetik a Bizottságnak vagy adott esetben az érintett szolgáltatóknak, ha az egyeztetés és a pályáztatás nem vezetett ellátási szerződés megkötéséhez.

(7) Az (5) és (6) bekezdés szerint bejelentett információk címzettje biztosítja, hogy a bizalmas információkhoz szigorúan csak azon szolgáltatók és bizottsági szolgálatok férhessenek hozzá, amelyek számára ezek az információk elengedhetetlenül szükségesek. Ezen információkat kellőképpen bizalmasan kell kezelni.

47. cikk

A földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban való részvétel ideiglenes korlátozása

(1) Az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekeinek, valamint az ellátás biztonságának védelme érdekében az Oroszországi Föderációból vagy Belarusból származó földgázszállítások és az Oroszországi Föderációban vagy Belarusban található LNG-létesítményekből származó LNG-szállítások 2025. december 31-ig nem kínálhatók fel a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmuson keresztül.

(2) Az (1) bekezdésben említett kizárás az Oroszországi Föderációban vagy Belarusban található bármely LNG-létesítményből származó valamennyi LNG-ellátásra, valamint a tagállamokba vagy az Energiaközösség szerződő feleihez a következő betáplálási pontokon keresztül érkező földgázellátásra vonatkozik:

a) Greifswald;

b) Lubmin II;

c) Imatra;

d) Narva;

e) Värskä;

f) Luhamaa;

- g) Šakiai;
- h) Kotlovka;
- i) Kondratki;
- j) Wysokoje;
- k) Tieterowka;
- l) Mazir;
- m) Kobryń;
- n) Szudzsa (RU)/(UA);
- o) Belgorod (RU)/(UA);
- p) Valujki (RU)/(UA);
- q) Szerebrjanka (RU)/(UA);
- r) Piszarevka (RU)/(UA);
- s) Szohranovka (RU)/(UA);
- t) Prohorovka (RU)/(UA);
- u) Platovo (RU)/(UA);
- v) Sztrandzsa 2 (BG)/Malkoclar (TR).

48. cikk

A földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban való részvétel korlátozásának lehetősége

(1) 2026. január 1-jétől a Bizottság végrehajtási határozat útján dönthet úgy, hogy ideiglenesen kizárja az Oroszországi Föderációból vagy Belaruszból származó földgázt, vagy az Oroszországi Föderációban vagy Belaruszban található LNG-létesítményekből származó LNG-ellátást a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban való részvételtől, amennyiben ez az Unió vagy valamely tagállam alapvető biztonsági érdekeinek vagy ellátásbiztonságának védelméhez szükséges, feltéve, hogy ezek az intézkedések:

- a) nem zavarják meg indokolatlanul a földgáz belső piacának és a földgáz tagállamok közötti, határokon átnyúló áramlásának a megfelelő működését, és nem ássák alá az Unió vagy valamely tagállam ellátásbiztonságát;
- b) tiszteletben tartják az energiaszolidaritás elvét;
- c) meghozataluk az Unió vagy a tagállamok harmadik országokkal szembeni jogaival és kötelezettségeivel összhangban történik.

(2) A Bizottság a 2026. évi első pályázati forduló előtt kellő időben értékeli, hogy az (1) bekezdésben meghatározott valamennyi feltétel teljesül-e, hogy dönthessen az ott említett intézkedésekről. Az ilyen határozatok legfeljebb egy évig érvényesek, és indokolt esetben megújíthatók.

A Bizottság folyamatosan értékeli, hogy az (1) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülnek-e, és értékeléseiről – beleértve az e bekezdés első albekezdésében említett értékelést is – megfelelően tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(3) Figyelembe véve az Unió ellátásbiztonsága biztosításának szükségességét, a Bizottság által az (1) bekezdés alapján hozott intézkedések irányulhatnak a földgáz- vagy LNG-ellátás diverzifikálására az orosz földgáztól való függőség csökkentése érdekében, amennyiben bizonyítható, hogy az ilyen intézkedések szükségesek az Unió és a tagállamok alapvető biztonsági érdekeinek védelméhez.

(4) Az (1) bekezdésben említett határozatok tartalmazzák az alábbiak jegyzékét:

a) az Oroszországi Föderáció vagy Belarusz vagy más, tranzitországgként működő harmadik országok valamennyi betáplálási pontja, amelyek nem használhatók a keresletösszesítés és a közös beszerzés tárgyát képező földgázellátás szállítására; valamint

b) az Oroszországi Föderációban vagy Belaruszban található valamennyi LNG-létesítmény.

A földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban részt vevő földgázszolgáltatóknak vagy -termelőknek biztosítékot kell nyújtaniuk a 47. cikknek és az e cikk (1) bekezdése alapján elfogadott határozatoknak való megfelelésre vonatkozóan.

(5) A Bizottság megteszi a megfelelő intézkedéseket e cikk és a 47. cikk hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében, és a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban részt vevő földgázszállítótól vagy -termelőktől az e feladat elvégzéséhez szükséges minden információt bekérhet, beleértve a releváns szállítási okmányoknak a vásárlók részére történő benyújtását a földgázellátás teljesítésekor, amennyiben ez műszakilag megvalósítható.

49. cikk

Irányítóbizottság

(1) A földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmussal kapcsolatos koordináció és információcsere megkönnyítése érdekében a Bizottságot egy irányítóbizottság segíti.

(2) Az irányítóbizottság a tagállamok képviselőiből és a Bizottság egy képviselőjéből áll. A tagállamok részvétele önkéntes, és különösen az irányítóbizottsági ülések napirendjétől függhet. Az Energiaközösség szerződő feleinek képviselői a Bizottság meghívására részt vehetnek az irányítóbizottság kölcsönös érdeklődésre számot tartó ügyekben tartott ülésein. Az irányítóbizottság elnöki tisztét a Bizottság tölti be.

50. cikk

Garanciák

A tagállamok a területükön letelepedett résztvevők vagy más releváns érdekelt felek tekintetében, adott esetben az állami támogatási szabályokkal összhangban, likviditási támogatást – többek között garanciákat – nyújthatnak a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmus résztvevői számára, különösen, ha az érintett tagállam illetékes hatósága kihirdette az (EU) 2017/1938 rendelet 11. cikkének (1) bekezdésében említett válságsszintek egyikét.

51. cikk

Jelentéstétel

A Bizottság rendszeres időközönként jelentést tesz az irányítóbizottságnak, és éves jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmus működéséről.

A jelentésben nyújtott tájékoztatásnak ki kell terjednie legalább a következőkre:

a) a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmusban részt vevő földgázipari vállalkozások számára és földgázmenyiségére vonatkozó információk;

b) a megkötött szerződések számára és az ebből eredő, szerződés szerinti és az Unióba leszállított földgáz mennyiségére vonatkozó információk;

- c) a keresletösszesítés résztvevőire és a földgázszállítókra vagy -termelőkre vonatkozó pályázati fordulókban alkalmazandó szabályok leírása;
- d) a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmus teljes költségének áttekintése, beleértve a szolgáltatónál felmerült költségeket is;
- e) a földgázkereslet-összesítési és közös földgázbeszerzési mechanizmus működésének bármely jelentős fejleménye.

52. cikk

A hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmus

(1) A Bizottság létrehozhat egy, a (2) bekezdésben meghatározott elemeket tartalmazó, a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmust, amelyet az Európai Hidrogénbank tevékenységeinek keretében kell végrehajtani. Ez az önkéntes mechanizmus 2029. december 31-ig alkalmazható.

(2) A Bizottság a 43. és 44. cikkben meghatározott eljárást analógia útján alkalmazva szerződést köthet a releváns szolgáltatóval különösen, de nem kizárólagosan a következő elemek végrehajtására:

- a) piaci adatok gyűjtése és feldolgozása például az infrastruktúra rendelkezésre állására vagy a hidrogénáramlások és -árak fejlesztésére vonatkozóan, a hidrogénpiac fejlesztésének átláthatóbbá tétele érdekében;
- b) vételezők általi kereslet összegyűjtése és értékelése;
- c) a hidrogénre vonatkozó ajánlatok összegyűjtése a szállítótól;
- d) az e bekezdés alapján összegyűjtött releváns és szükséges információkhoz való hozzáférés a szállítók és a vételezők számára, azok hozzájárulásával és az uniós versenyszabályok szerint.

(3) Az e rendeletben meghatározott dekarbonizációs célkitűzésekhez való hozzájárulás érdekében a tagállamok az Európai Hidrogénbank tevékenységei keretében és adott esetben az állami támogatási szabályokkal összhangban likviditási támogatást, többek között garanciákat biztosíthatnak a hidrogénhez.

(4) Az (1) bekezdésben említett mechanizmussal kapcsolatos koordinációt és információcserét a földgázzal foglalkozó szakértői csoportoktól elkülönülő megfelelő koordinációs csoport segítheti elő.

Hidrogén esetében ilyen koordinációs csoportot kell létrehozni, és az az Európai Hidrogénbank tevékenységei keretében végzi tevékenységét.

(5) Az (1) bekezdésben említett mechanizmus lejártá előtt a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a mechanizmus teljesítményének értékelésével. A Bizottság különösen azt értékeli, hogy az említett mechanizmus mennyiben járul hozzá a hidrogén uniós piacának fejlesztéséhez.

Az értékelést adott esetben jogalkotási javaslat kísérheti az önkéntes hidrogénkereslet-összesítési és közös hidrogénbeszerzési mechanizmus kidolgozására.

53. cikk

A hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmusban való részvétel

(1) A hidrogénkereslet-összesítési és közös hidrogénbeszerzési mechanizmusban való részvétel megkülönböztetésmentes alapon nyitva áll az Unióban letelepedett hidrogénipari vállalkozások és hidrogénfogyasztó vállalkozások előtt. Az ilyen vállalkozások nem vehetnek részt szolgáltatóként és vételezőként, amennyiben:

- a) az EUSZ 29. cikke vagy az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott olyan uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak, amelyek megtiltják pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak a részükre való közvetlen vagy közvetett rendelkezésre bocsátását vagy átadását, vagy finanszírozásnak vagy pénzügyi támogatásnak a részükre való közvetlen vagy közvetett nyújtását, vagy olyan uniós korlátozó intézkedések hatálya alá, amelyek vagyoni eszközök befagyasztását írják elő; vagy

b) közvetlenül vagy közvetve ilyen uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy azok nevében vagy irányítása szerint járnak el.

(2) Szerződéses kötelezettségeket kell megállapítani annak biztosítására, hogy se közvetlenül, se közvetetten ne bocsássanak rendelkezésre pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat olyan természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek részére vagy javára, akik vagy amelyek:

a) az EUSZ 29. cikke vagy az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott olyan uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak, amelyek megtiltják pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak a részükre való közvetlen vagy közvetett rendelkezésre bocsátását vagy átadását, vagy finanszírozásnak vagy pénzügyi támogatásnak a részükre való közvetlen vagy közvetett nyújtását, vagy olyan uniós korlátozó intézkedések hatálya alá, amelyek vagyoni eszközök befagyasztását írják elő; vagy

b) közvetlenül vagy közvetve ilyen uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy azok nevében vagy irányítása szerint járnak el.

(3) Az Energiaközösség szerződő feleinek területén letelepedett hidrogénipari vállalkozások és hidrogénfogyasztó vállalkozások részt vehetnek a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmusban, feltéve, hogy rendelkezésre állnak az ahhoz szükséges intézkedések vagy megállapodások, hogy az e cikk, valamint az 52. és 54. cikk szerint részt vehessenek a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmusban.

54. cikk

A hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmusban való részvétel korlátozásának lehetősége

(1) A Bizottság végrehajtási aktus útján dönthet úgy, hogy ideiglenesen kizárja az Oroszországi Föderációból vagy Belarusból származó hidrogénellátási ajánlatokat a hidrogén piacának fejlesztését támogató mechanizmuson keresztül történő összegyűjtéséből, amennyiben ez az Unió vagy valamely tagállam alapvető biztonsági érdekeinek vagy ellátásbiztonságának védelméhez szükséges, feltéve, hogy ezek az intézkedések:

a) nem zavarják meg indokolatlanul a belső hidrogénpiac megfelelő működését, és nem ássák alá az Unió vagy valamely tagállam ellátásbiztonságát;

b) tiszteletben tartják az energiaszolidaritás elvét;

c) meghozataluk az Unió vagy a tagállamok harmadik országokkal szembeni jogaival és kötelezettségeivel összhangban történik.

(2) A Bizottság az ajánlatok első összegyűjtése előtt kellő időben értékeli, hogy az (1) bekezdésben meghatározott valamennyi feltétel teljesül-e, hogy dönthessen az ott említett intézkedésekről. Az ilyen határozatok legfeljebb egy évig érvényesek, és indokolt esetben megújíthatók.

A Bizottság folyamatosan értékeli, hogy az (1) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülnek-e, és értékeléseiről – beleértve az e bekezdés első albekezdésében említett értékelést is – megfelelően tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(3) A Bizottság megteszi a megfelelő intézkedéseket e cikk hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében.

III. FEJEZET

A HIDROGÉNHÁLÓZATOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

55. cikk

A hidrogénminőség tekintetében történő határokon átnyúló koordináció

(1) A hidrogénszállításihálózat-üzemeltetők együttműködnek annak érdekében, hogy a különböző végső felhasználási alkalmazások minőségi előírásainak az alkalmazandó hidrogénminőségi szabványoknak megfelelő teljesítése céljából elkerüljék a határokon átnyúló hidrogénáramlások hidrogénminőségi eltérések miatti korlátozását.

(2) Ha az érintett hidrogénzállításihálózat-üzemeltetők rendes működésük során nem tudják elkerülni a határokon átnyúló áramlások hidrogénminőségi eltérések miatti korlátozását, erről haladéktalanul tájékoztatják az érintett szabályozó hatóságokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a hidrogénzállításihálózat-üzemeltetők által már megtett bármely intézkedés ismertetésére és az annak alátámasztására vonatkozó okokra.

(3) Az érintett szabályozó hatóságok a (2) bekezdésben említett információk kézhezvételétől számított hat hónapon belül közösen megállapodnak a korlátozás elismeréséről.

(4) Amennyiben az érintett szabályozó hatóságok elismerik a (3) bekezdés szerinti korlátozást, felkérlik az érintett hidrogénzállításihálózat-üzemeltetőket, hogy az említett bekezdésben említett korlátozás elismeréstől számított 12 hónapon belül a jelzett sorrendben hajtsák végre a következő intézkedéseket:

- a) dolgozzanak ki egymással együttműködésben műszakilag megvalósítható megoldási lehetőségeket az elismert korlátozás megszüntetésére;
- b) a gazdaságilag hatékony megoldások meghatározása érdekében végezzék el közösen a műszakilag megvalósítható lehetőségek költség-haszon elemzését, és ennek keretében a költségeket és a hasznokat az érintettek kategóriáira lebontva határozzák meg;
- c) minden egyes megoldási lehetőség tekintetében becsülik meg a megvalósításhoz szükséges időt;
- d) az azonosított megvalósítható megoldásokra vonatkozóan folytassanak nyilvános konzultációt, és ennek eredményét vegyék figyelembe;
- e) az elismert korlátozás megszüntetésének megoldására irányuló, a költség-haszon elemzés és a nyilvános konzultáció eredményei alapján elkészített és a megvalósítása időkeretét is magában foglaló közös javaslatukat nyújtásuk be jóváhagyására az érintett szabályozó hatóságaiknak, valamint tájékoztatás céljából valamennyi érintett tagállam illetékes nemzeti hatóságainak.

(5) Amennyiben az érintett hidrogénzállításihálózat-üzemeltetők nem tudnak a (4) bekezdés e) pontja szerinti közös javaslat benyújtásáról egyezsére jutni, mindegyik hidrogénzállításihálózat-üzemeltető köteles haladéktalanul értesíteni saját szabályozó hatóságát.

(6) Az érintett szabályozó hatóságok – figyelembe véve az érintett hidrogénzállításihálózat-üzemeltetők által végzett költség-haszon elemzést és az e cikk (4) bekezdésének d) pontja alapján végzett nyilvános konzultáció eredményeit – az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkének (10) bekezdésével összhangban az e cikk (5) bekezdésében említett információk kézhezvételétől számított hat hónapon belül közös összehangolt határozatot hoznak az elismert korlátozás megszüntetéséről.

(7) Az érintett szabályozó hatóságoknak a (6) bekezdésben említett közös koordinált határozata magában foglal egy határozatot arról, hogy az elfogadott megoldás végrehajtása nyomán felmerülő beruházási költségek miként oszlanak meg az egyes hidrogénzállításihálózat-üzemeltetők között, valamint e költségek – figyelembe véve a megoldás érintett tagállamokban jelentkező gazdasági, társadalmi és környezeti költségeit és hasznait – 2033. január 1. utáni díjakba történő beépüléséről.

(8) Az ACER ajánlásokat adhat ki a szabályozó hatóságok számára a (7) bekezdésben említett költségfelosztási határozatok részleteire vonatkozóan.

(9) Amennyiben az érintett szabályozó hatóságok nem tudnak az e cikk (3) bekezdésében említett megállapodásra jutni, az ACER az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkének (10) bekezdésével összhangban határoz a korlátozásról. Amennyiben az ACER elismeri a korlátozást, felkéri az érintett hidrogénzállításihálózat-üzemeltetőket, hogy 12 hónapon belül a jelzett sorrendben hajtsák végre az e cikk (4) bekezdésében említett intézkedéseket.

(10) Amennyiben az érintett szabályozó hatóságok nem tudják meghozni az e cikk (6) és (7) bekezdésében említett közös koordinált határozatot, az ACER az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkének (10) bekezdésével összhangban határoz az elismert korlátozás megszüntetésére alkalmazandó megoldásról és az elfogadott megoldás végrehajtása nyomán felmerülő beruházási költségek egyes hidrogénzállításihálózat-üzemeltetők közötti felosztásáról.

(11) Az e cikk végrehajtásához szükséges további részleteket, többek között a határkeresztesz hidrogén-rendszerösszeköttökre vonatkozó, kötelező érvényű közös hidrogénminőségi előírások részleteit, a határokon átnyúló áramlások hidrogénminőségi eltérések miatti korlátozásainak megszüntetését célzó költség-haszon elemzést, a határokon átnyúló hidrogéninfrastruktúrára vonatkozó interoperabilitási szabályokat, beleértve az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásokra, a mértékegységekre, az adatcserére, valamint a releváns piaci szereplők közötti kommunikációra és információszolgáltatásra vonatkozó szabályokat is, az 72. cikk (1) bekezdésének b) pontja alapján meghatározott üzemi és kereskedelmi szabályzatban kell meghatározni.

56. cikk

A hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetők és a hidrogénzállításihálózat-üzemeltetők közötti együttműködés

A hidrogénrendszer-egyensúly biztosítása, valamint a kapacitás maximalizálása és a hidrogénrendszer működtetéséhez szükséges energiafogyasztás minimalizálása érdekében a hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetőknek a karbantartás, a hidrogénhálózat-fejlesztés, az új csatlakozások, a leszerelés és a hidrogénrendszer-üzemeltetés összehangolása tekintetében együtt kell működniük más hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetőkkel és hidrogénzállításihálózat-üzemeltetőkkel.

57. cikk

A Hidrogénhálózat-üzemeltetők Európai Hálózata

(1) A hidrogén belső piaca és a határokon átnyúló kereskedelem megvalósulásának és megfelelő működésének előmozdítása és az európai hidrogénzállítási hálózat optimális irányítása, összehangolt üzemeltetése és folyamatos műszaki fejlődése érdekében a hidrogénzállításihálózat-üzemeltetőknek uniós szinten együtt kell működniük az ENNOH révén.

(2) Az ENNOH szorosan együttműködik a villamosenergia-piaci ENTSO-val és a földgázpiaci ENTSO-val a szinergiák azonosítása és az energiahordozók közötti rendszerintegráció előmozdítása terén az energiarendszer általános hatékonyságának elősegítése érdekében.

(3) Az ENNOH az (EU) 2024/1788 irányelv 71. cikke szerint tanúsított hidrogénzállításihálózat-üzemeltetők közül áll.

A hidrogénzállításihálózat-üzemeltetők a szabályozó hatóság által lefolytatott tanúsítási eljárás kezdetétől jogosultak az ENNOH tagjává válni, feltéve, hogy:

- a) az ENNOH tagjává válástól számított 24 hónapon belül az e rendelet 14. cikke és az (EU) 2024/1788 irányelv 71. cikke szerinti további pozitív tanúsítást kapnak; valamint
- b) az ENNOH tagjává válástól számított négy éven belül sor kerül legalább olyan hidrogéninfrastruktúra-projektek kidolgozására, amelyekre vonatkozóan végleges beruházási határozatot hoztak.

Amennyiben a második albekezdés a) pontjában említett végleges tanúsítási határozat meghozatalára nem került sor az ENNOH tagjává válástól számított 24 hónapon belül, vagy ha a második albekezdés b) pontjában említett végleges beruházási határozat meghozatalára nem került sor az ENNOH tagjává válástól számított négy éven belül, a hidrogénzállításihálózat-üzemeltetőnek az ENNOH-ban való tagsága megszűnik.

(4) E cikk (3) bekezdésétől eltérve az (EU) 2024/1788 irányelv 68. cikkétől eltérést élvező hidrogénzállításihálózat-üzemeltető jogosult az ENNOH tagjává válni, feltéve ha olyan tagállamban telepedett le, ahol e cikk (3) bekezdése értelmében egyetlen más hidrogénzállításihálózat-üzemeltető sem tagja az ENNOH-nak. Az ilyen hidrogénzállításihálózat-üzemeltetőt a tagállamok jelölhetik, és minden ilyen jelölést benyújtanak az ENNOH-nak, a Bizottságnak és az ACER-nek. A tagállamok bármikor visszavonhatják az ilyen jelölést. Amennyiben a hidrogénzállításihálózat-üzemeltető az ENNOH tagjává válástól számított négy éven belül nem hozott végleges beruházási határozatot a hidrogéninfrastruktúra-projekt tekintetében, ezen üzemeltető ENNOH-ban való tagsága megszűnik.

(5) Azok a tagállamok, amelyek nem jelöltek ki hidrogénzállításihálózat-üzemeltetőt, de amelyek az integrált nemzeti energia- és klímaterveikkel összhangban hidrogénzállítási hálózat fejlesztését tervezik, jelölhetnek egy szervezetet az ENNOH-on belüli társult partnernek. Az érintett tagállam az e bekezdés szerinti jelölést benyújtja az ENNOH-nak, a Bizottságnak és az ACER-nek. Az érintett tagállam bármikor visszavonhatja az ilyen jelölést. A jelölés akkor szűnik meg, amikor az érintett tagállamban letelepedett hidrogénzállításihálózat-üzemeltető az ENNOH tagjává válik.

(6) Az uniós jog szerinti feladatainak ellátása során az ENNOH a hidrogén megfelelően működő és hatékony belső piacának létrehozása érdekében végzi tevékenységét, és köteles hozzájárulni az éghajlat- és energiapolitikai keretben meghatározott célok hatékony és fenntartható teljesítéséhez, különösen azáltal, hogy a hidrogénrendszer-biztonság fenntartása mellett elősegíti a megújuló energiaforrásokból előállított hidrogén hatékony integrálását és az energiahatékonyság növelését. Az ENNOH-nak megfelelő emberi és pénzügyi erőforrásokkal kell rendelkeznie feladatai ellátásához.

(7) A hidrogénzállításihálózat-üzemeltetők 2024. szeptember 1-jéig benyújtják a Bizottságnak és az ACER-nek a létrehozandó ENNOH alapszabályának tervezetét, tagjegyzékét és az érdekelt felekkel folytatandó konzultáció eljárási szabályait is tartalmazó eljárási szabályzatának tervezetét.

(8) A hidrogénszállításihálózat-üzemeltetők benyújtják a Bizottságnak és az ACER-nek az ENNOH alapszabályának, tagjegyzékének és eljárási szabályzatának bármely módosítástervezetét.

(9) Az ACER valamennyi érdekelt fél, különösen a hidrogénrendszer-használók, köztük a felhasználók képviselői szervezeteivel folytatott konzultációt követően a (7) bekezdésben említett tervezetekről vagy az alapszabály, a tagjegyzék vagy az eljárási szabályzat (8) bekezdésben említett módosítástervezetéről véleményt terjeszt a Bizottság elé e tervezetek vagy az alapszabály, a tagjegyzék vagy az eljárási szabályzat módosítástervezetének kézhezvételétől számított négy hónapon belül.

(10) A Bizottság a tervezetekről és az alapszabály, a tagjegyzék és az eljárási szabályzat módosítástervezetéről az ACER (9) bekezdésben említett véleményét figyelembe véve, a vélemény kézhezvételének napjától számított három hónapon belül véleményt ad ki.

(11) A hidrogénszállításihálózat-üzemeltetőknek a Bizottság által kiadott kedvező vélemény kézhezvételétől számított három hónapon belül el kell fogadniuk és közzé kell tenniük az ENNOH alapszabályát, tagjegyzékét és eljárási szabályzatát.

(12) Amennyiben a (7) bekezdésben említett dokumentumok tekintetében változások történnek, vagy a Bizottság vagy az ACER indokolt kérésére a szóban forgó dokumentumokat be kell nyújtani a Bizottságnak és az ACER-nek. A Bizottság és az ACER az (9), a (10) és a (11) bekezdésnek megfelelően kiadják véleményüket.

58. cikk

Áttérés az ENNOH-ra

Az ENNOH létrehozáság a földgázpiaci ENTSO felelős az Unió egészére kiterjedő, a 32. és 60. cikkben említett, a földgázra és a hidrogénre vonatkozó hálózatfejlesztési tervek kidolgozásáért. E feladat ellátása során a földgázpiaci ENTSO biztosítja valamennyi piaci szereplő, köztük a hidrogénpiaci szereplők bevonását és a velük folytatott hatékony konzultációt.

59. cikk

Az ENNOH feladatai

(1) Az ENNOH a következő feladatokat látja el:

- a) az 57. cikkben megállapított célkitűzések elérése céljából üzemi és kereskedelmi szabályzatokat dolgoz ki a 72. cikkben felsorolt területeken;
- b) a földgázpiaci ENTSO-val közösen kidolgozza a 72. cikk (1) bekezdésének f) pontjában említett üzemi és kereskedelmi szabályzatokat;
- c) két évente az ellátás megfelelőségére vonatkozó európai előrejelzést is tartalmazó nem kötelező erejű, az Unió egészére kiterjedő, a 60. cikkben említett, tízéves, hidrogénre vonatkozó hálózatfejlesztési tervet (a továbbiakban: az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési terv) fogad el és tesz közzé;
- d) együttműködik a villamosenergia-piaci ENTSO-val, a földgázpiaci ENTSO-val és az EU DSO-val;
- e) ajánlásokat dolgoz ki a hidrogénszállításihálózat-üzemeltetők számára a hidrogénelosztóhálózat-üzemeltetőkkel, a szállítási rendszer-üzemeltetőkkel és az elosztórendszer-üzemeltetőkkel az Unión belüli műszaki együttműködésükre vonatkozóan;
- f) ajánlásokat dolgoz ki az uniós és a harmadik országbeli hidrogénhálózat-üzemeltetők közötti műszaki együttműködés koordinációjáról;
- g) elfogad egy éves munkaprogramot;
- h) elfogad egy éves jelentést;
- i) elfogadja a hidrogénellátásra vonatkozó éves előrejelzést, amely kiterjed azokra a tagállamokra, amelyekben a hidrogént a villamosenergia-termelésben használják;

- j) 2026. május 15-ig, majd azt követően kétévente elfogadja a hidrogénminőség nyomon követésére vonatkozó jelentést, amely tartalmazza a hidrogénminőségi paraméterek várható alakulásával kapcsolatos fejleményeket és előrejelzéseket, valamint a hidrogénminőségi előírások közötti eltérésekkel kapcsolatos esetekre vonatkozó információkat és az ilyen esetek rendezésének módját;
- k) előmozdítja a kiberbiztonságot és az adatvédelmet, együttműködve a releváns hatóságokkal és a szabályozott szervezetekkel;
- l) bevált módszereket dolgoz ki és mozdít elő a hidrogénszivárgás észlelése, nyomon követése és csökkentése terén.

(2) Az ENNOH nyomon követi és elemzi a Bizottság által a 72., 73. és 74. cikkel összhangban elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások végrehajtását, valamint a vonatkozó szabályoknak a hidrogénpiac fejlesztését és integrációját elősegítő összehangolására gyakorolt hatását. A földgázpiaci ENNOH megállapításairól jelentést tesz az ACER-nek, és az elemzés eredményeit az e cikk (1) bekezdésének h) pontjában említett éves jelentésbe is belefoglalja.

(3) Az ENNOH közvélemény-kutatásait, valamint igazgatósági és bizottsági üléseinek jegyzőkönyvét, és rendszeresen tájékoztatja a nyilvánosságot döntéshozatali folyamatáról és tevékenységeiről.

(4) Az (1) bekezdés g) pontjában említett éves munkaprogramban – indikatív időütemezés kíséretében – fel kell sorolni és ismertetni kell az adott év folyamán elkészítendő üzemi és kereskedelmi szabályzatokat, a hidrogénhálózat-üzemeltetés összehangolására vonatkozó tervet és a kutatási és fejlesztési tevékenységek listáját.

(5) Az ENNOH az ACER rendelkezésére bocsát minden olyan információt, amelyre az ACER-nek a 64. cikk szerinti feladatai teljesítéséhez szüksége van. Annak érdekében, hogy az ENNOH teljesíteni tudja e követelményt, a hidrogén-szállítási hálózat-üzemeltetők az ENNOH rendelkezésére bocsátják a szükséges információt.

(6) A Bizottság kérésére az ENNOH a 74. cikkben foglalt iránymutatások elfogadásáról véleményt nyilvánít a Bizottság számára.

60. cikk

Az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési terv

(1) Az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési terv tartalmazza az integrált hidrogénhálózat modelljét, forgatókönyvek kidolgozását, az európai ellátás megfelelőségére vonatkozó előrejelzést és a rendszer rezilienciájának értékelését.

Az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési terv különösen:

- a) alapul veszi az (EU) 2024/1788 irányelv 55. cikkében meghatározott, a hidrogénszállítási hálózat fejlesztésére vonatkozó nemzeti terveket és az (EU) 2022/869 rendelet IV. fejezetét;
- b) a határkereszteszű összeköttetéseket illetően a különféle hálózathasználók észszerű igényeire épít, és a tervbe belefoglalja az (EU) 2024/1788 irányelv 55. cikkének (7) bekezdésében említett hosszú távú beruházói kötelezettségvállalásokat is; valamint
- c) meghatározza, hogy hol nincs beruházási hajlandóság, különösen az (EU) 2022/869 rendelet I. mellékletének 3. pontjában említett, a kiemelt jelentőségű hidrogén- és elektrolizátorfolyosók megvalósításához szükséges határkereszteszű kapacitások tekintetében.

A második albekezdés c) pontja vonatkozásában az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési tervhez mellékelni lehet a határkereszteszű kapacitásbővítés azon akadályainak áttekintését, amelyek az eltérő jóváhagyási eljárásokból vagy gyakorlatokból adódnak. Az ilyen felülvizsgálatot adott esetben az ilyen akadályok felszámolására, valamint a kiemelt jelentőségű hidrogén- és elektrolizátorfolyosók megvalósításának felgyorsítására irányuló átfogó terv kísérheti.

(2) Az ACER véleményt nyilvánít a nemzeti tízéves hidrogénszállítási hálózat-fejlesztési tervekről, értékelve, hogy azok összhangban állnak-e az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési tervvel. Ha az ACER azt állapítja meg, hogy a nemzeti tízéves hidrogénszállítási hálózat-fejlesztési terv nem áll összhangban az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési tervvel, szükség szerint ajánlást kell tennie a nemzeti hidrogénszállítási hálózat-fejlesztési terv vagy az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési terv módosítására.

(3) Az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési terv kidolgozása során az ENNOH együttműködik a villamosenergia-piaci ENTSO-val és a földgázpiaci ENTSO-val, különösen az (EU) 2022/869 rendelet 11. cikkében említett, az energiarendszer egészére kiterjedő költség-haszon elemzés és a villamosenergia-, földgáz- és hidrogénszállítási infrastruktúrára, a földgáztárolásra, a hidrogéntárolásra, az LNG-terminálokra, a hidrogénterminálókra és az elektrolizátorokra kiterjedő összekapcsolt energia- és hálózati modell kidolgozásában, az említett rendelet 12. cikkében említett, a tízéves hálózatfejlesztési tervek forgatókönyvei tekintetében kialakításában, valamint az ugyanazon rendelet 13. cikkében említett infrastrukturális hiányosságok azonosításában.

61. cikk

Unió szintű integrált hálózattervezés

(1) A 2027. január 1-jéig tartó átmeneti időszakban a földgázpiaci ENTSO a hidrogénszállítási hálózat-üzemeltetők teljes körű bevonásával, és amint létrejön, az ENNOH-hal közösen kidolgozza az Unió egészére kiterjedő 2026-os hidrogénhálózat-fejlesztési tervet. Az Unió egészére kiterjedő 2026-os hidrogénhálózat-fejlesztési terv két külön fejezetből áll: egy a hidrogénre, egy pedig a földgázra vonatkozik. A földgázpiaci ENTSO 2027. január 1-jéig haladéktalanul átadja az ENNOH-nak az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési tervek elkészítése során összegyűjtött összes információt, beleértve az adatokat és az elemzéseket is.

(2) Az ENNOH e cikk és a 60. cikk alapján kidolgozza az Unió egészére kiterjedő 2028-as hidrogénhálózat-fejlesztési tervet.

(3) Az ENNOH szorosan együttműködik a villamosenergia-piaci ENTSO-val és a földgázpiaci ENTSO-val az e rendelet 32. és 60. cikke, illetve az (EU) 2019/943 rendelet 30. cikke szerinti uniós szintű integrált hálózatfejlesztési tervek kidolgozása érdekében. Ez az együttműködés különösen a következőket foglalja magában:

- a) az ENNOH a villamosenergia-piaci ENTSO-val és a földgázpiaci ENTSO-val együtt egységes közös forgatókönyveket dolgoz ki az (EU) 2022/869 rendelet 12. cikke szerinti tízéves hálózatfejlesztési tervek vonatkozásán;
- b) az ENNOH, a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO – egymással együttműködésben az (EU) 2022/869 rendelet 13. cikke szerint az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési tervek keretében kidolgozza az infrastrukturális hiányosságokról szóló saját koordinált jelentéseit;
- c) az ENNOH a közös forgatókönyvekről szóló jelentésnek az (EU) 2022/869 rendelet 12. cikkének (6) bekezdése szerinti jóváhagyásától számított hat hónapon belül, majd azt követően két évente közzéteszi az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési tervek keretében kidolgozott, az infrastrukturális hiányosságokról szóló jelentéseket;
- d) az ENNOH az (EU) 2022/869 rendelet 11. cikke szerint a villamosenergia-piaci ENTSO-val és a földgázpiaci ENTSO-val közösen kidolgozza az energiarendszer egészére kiterjedő, a hidrogénre irányuló költség-haszon elemzésre vonatkozó egységes ágazatimódszertan-tervezetet, valamint egy konzisztens és fokozatosan integrált modellt, amelynek összhangban kell lennie mind a villamosenergia-piaci ENTSO, mind a földgázpiaci ENTSO által az (EU) 2022/869 rendelet 11. cikke szerint kidolgozott módszertannal, és átláthatóságot kell biztosítania a legköltséghatékonyabb megoldások tekintetében az energiahordozók között, beleértve a nem infrastrukturális megoldásokat is;
- e) az e bekezdés d) pontjában említett módszertanokat kell alkalmazni az ENNOH által e rendelet 60. cikke szerint kidolgozott minden további, az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési terv elkészítéséhez;
- f) az ENNOH az (EU) 2022/869 rendelet 11., 12. és 13. cikkével összhangban kidolgozza a közös forgatókönyveket, az infrastrukturális hiányosságokról szóló jelentéseket, az egységes ágazatimódszertan-tervezetet és az integrált modellt;
- g) amennyiben döntéseket kell hozni az (EU) 2023/1791 irányelv 2. cikkének 4. pontjában meghatározott rendszerhatékonyság biztosítása érdekében az energiahordozók körében, a Bizottság biztosítja, hogy a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH szorosan együttműködjenek;
- h) az ENNOH, a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO hatékony, inkluzív és átlátható módon együttműködik, elősegíti a konszenzusos döntéshozatalt, és kidolgozza az ilyen együttműködés lehetővé tételéhez és tisztességes képviseletük biztosításához szükséges munkamegállapodásokat.

Az ENNOH a villamosenergia-piaci ENTSO-val és a földgázpiaci ENTSO-val együtt munkacsoportokat hozhat létre az első albekezdés a), b) és d) pontja szerinti kötelezettségeinek teljesítésére, és biztosítania kell a hidrogén-, villamosenergia- és gázágazat méltányos és egyenlő képviseletét a munkacsoportokban.

62. cikk

Az ENNOH költségei

Az ENNOH e rendelet 59. cikkében említett tevékenységeinek elvégzésével összefüggésben felmerülő költségeket a hidrogénszállításihálózat-üzemeltetők viselik, és ezeket a költségeket a díjak kiszámítása során figyelembe kell venni. Ezeket a költségeket a szabályozó hatóságok jóváhagyják, feltéve ha azok észszerűek és megfelelőek.

63. cikk

Az ENNOH által folytatott konzultációk

(1) Az 59. cikkben említett feladatokhoz kapcsolódó javaslatok kidolgozása során az ENNOH széles körben, kellő időben, nyitott és átlátható módon, az 57. cikkben említett eljárási szabályzatnak megfelelően a piac valamennyi releváns szereplője, és különösen valamennyi érdekelt felet képviselő szervezetek bevonásával nyilvános konzultációs eljárást folytat. Abból a célból, hogy a döntéshozatali folyamat során az összes releváns érdekelt fél véleményét és javaslatait meg lehessen ismerni, a konzultációs eljárást oly módon kell kialakítani, hogy az érdekelt felek észrevételeit a javaslat végleges elfogadása előtt be lehessen építeni. E konzultációnak ki kell terjednie a szabályozó hatóságokra és más nemzeti hatóságokra, a termelőkre, a felhasználókat is magában foglaló hálózathasználókra, a műszaki testületekre és az érdekelt feleket tömörítő platformokra is.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt konzultációkkal kapcsolatos valamennyi dokumentumot és az ülések jegyzőkönyveit nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

(3) Az 59. cikkben említett javaslatok elfogadását megelőzően az ENNOH beszámol arról, hogy a konzultáció során hozzá beérkezett észrevételeket hogyan vette figyelembe. Ha az észrevételeket nem vette figyelembe, azt köteles megindokolni.

64. cikk

Az ACER ENNOH-ra irányuló nyomon követési tevékenysége

(1) Az ACER nyomon követi az ENNOH 59. cikkben említett feladatainak a végrehajtását, és megállapításairól beszámol a Bizottságnak.

(2) Az ACER nyomon követi a Bizottság által az 72., 73. és 74. cikknek megfelelően elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások ENNOH általi végrehajtását. Ha az ENNOH elmulasztotta ezen üzemi és kereskedelmi szabályzatok végrehajtását, az ACER felkéri az ENNOH-t, hogy nyújtson be megfelelő indokolással ellátott magyarázatot a tekintetben, hogy azt miért mulasztotta el. Az ACER tájékoztatja a Bizottságot erről a magyarázatról, és véleményt nyilvánít róla.

(3) Az ENNOH véleményezésre megküldi az ACER-nek az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési terv tervezetét, a konzultációs folyamatra vonatkozó információkat is tartalmazó éves munkaprogram tervezetét, valamint az 59. cikkben említett egyéb dokumentumokat.

Az ACER az ezek kézhezvételének napjától számított két hónapon belül a Bizottság és az ENNOH részére megfelelő indokolással ellátott véleményt, valamint ajánlásokat nyújt be, ha úgy véli, hogy az ENNOH által benyújtott éves munkaprogram tervezete vagy az Unió egészére kiterjedő hidrogénhálózat-fejlesztési terv tervezete nem segíti elő a megkülönböztetésmentességet, a tényleges versenyt, a piac megfelelő működését, vagy a határkeresztező rendszerösszeköttetés kellő szintjét. Az ENNOH-nak kellő mértékben figyelembe kell vennie az ACER véleményét és ajánlásait.

65. cikk

A hidrogénszállításihálózat-üzemeltetők regionális együttműködése

(1) A hidrogénszállításihálózat-üzemeltetők az ENNOH-on belül, az 59. cikkben említett feladatok elvégzése céljából regionális együttműködést alakítanak ki.

(2) A hidrogénszállításihálózat-üzemeltetők a hálózat optimális üzemeltetése érdekében elősegítik operatív megegyezések létrehozását, továbbá a szomszédos hidrogénszállításihálózat-üzemeltetők közötti, a kereskedelem és az üzemeltetés terén folytatott együttműködés előmozdítása érdekében biztosítják az összekapcsolt uniós hidrogénrendszer interoperabilitását.

66. cikk

A hidrogénhálózat-üzemeltetőkre vonatkozó átláthatósági követelmények

- (1) A hidrogénhálózat-üzemeltető részletes tájékoztatást tesz közzé az általa nyújtott szolgáltatásokról és a vonatkozó feltételekről, a hidrogénhálózat hálózathasználóinak tényleges hálózati hozzáférésehez szükséges műszaki információkkal együtt.
- (2) Az átlátható, objektív és megkülönböztetésmentes díjak biztosítása, valamint a hidrogénhálózat hatékony kihasználásának elősegítése érdekében a hidrogénhálózat-üzemeltető vagy a releváns szabályozó hatóságok 2031. január 1-jétől teljeskörű tájékoztatást tesznek közzé a díj kialakításáról, annak módszertanáról és struktúrájáról.
- (3) A hidrogénhálózat-üzemeltetők közzéteszik a hálózataikon továbbított hidrogén minőségére vonatkozó azon részletes információkat, amelyek hatással lehetnek a hálózathasználókra.
- (4) A hidrogénhálózat releváns pontjait – amelyekről az információt közzé kell tenni – a hidrogénhálózat hálózathasználóival folytatott konzultációt követően az illetékes hatóságoknak jóvá kell hagyniuk.
- (5) A hidrogénhálózat-üzemeltetők az e rendeletben előírt információkat kötelesek minden esetben érthetően, megnyitószerűen világosan értelmezhetően, könnyen hozzáférhetően, valamint megkülönböztetésmentes módon közzétenni.
- (6) A hidrogénhálózat-üzemeltetők előzetesen és utólagosan információkat tesznek közzé a kínálatra és a keresletre vonatkozóan, beleértve az időszakos előrejelzést és a nyilvántartásba vett információkat. A szabályozó hatóság biztosítja az ilyen információk közzétételét. A közzétett információk részletességének a hidrogénhálózat-üzemeltető rendelkezésére álló információkhoz kell igazodnia.
- (7) Az érintett piaci szereplők kötelesek az e cikkben említett adatokat a hidrogénhálózat-üzemeltetők rendelkezésére bocsátani.
- (8) A hidrogénhálózat-üzemeltetőkre vonatkozó átláthatósági követelmények végrehajtásához szükséges további részleteket, beleértve a hidrogénhálózat-üzemeltetők által végzett információszolgáltatás tartalmára, gyakoriságára és formájára vonatkozó további részleteket az e rendelet 72. cikkének (2) bekezdésével összhangban meghatározott üzemi és kereskedelmi szabályzatban kell meghatározni.

67. cikk

Nyilvántartási kötelezettség a hidrogénrendszer tekintetében

A hidrogénhálózat-üzemeltetők, a hidrogéntároló-üzemeltetők és a hidrogénterminál-üzemeltetők öt évre visszamenőleg folyamatosan hozzáférhetővé teszik a nemzeti hatóságok, többek között a szabályozó hatóságok, a nemzeti versenyhatóságok és a Bizottság számára a 34. cikkben, a 66. cikkben és az I. melléklet 4. pontjában említett valamennyi információt.

68. cikk

Gyakorlatok hidrogénre vonatkozó harmonizált szabványoknak való megfelelésének vélelmezése

Azokról a gyakorlatokról, amelyek megfelelnek olyan harmonizált szabványoknak, vagy azok egyes részeinek, amelyekre való hivatkozást már közzétettek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, vélelmezni kell, hogy megfelelnek az e rendelet 72. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott követelményeknek.

69. cikk

A hidrogénre vonatkozó közös előírások

(1) A Bizottság e rendelet 72. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján egy üzemi és kereskedelmi szabályzatban közös előírásokat állapíthat meg, vagy végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az (EU) 2024/1788 irányelv 50. cikkében meghatározott követelményekre vonatkozó közös előírások meghatározására, amennyiben:

- a) ezekre a követelményekre nem terjednek ki az olyan harmonizált szabványok, vagy azok egyes részei, amelyek hivatkozásait közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;

- b) a Bizottság az 1025/2012/EU rendelet 10. cikkének (1) bekezdése alapján felkért egy vagy több európai szabványügyi szervezetet, hogy dolgozzon ki harmonizált szabványt ezekre a követelményekre vonatkozóan, és a következő feltételek közül legalább egy teljesült:
- i. a Bizottság felkérését egyik európai szabványügyi szervezet sem fogadta el;
 - ii. a Bizottság indokolatlan késedelmeket tapasztal a kért harmonizált szabványok elfogadását illetően;
 - iii. valamely európai szabványügyi szervezet olyan szabványt adott ki, amely nem felel meg teljes mértékben a Bizottság kérésének; vagy
- c) a Bizottság az 1025/2012/EU rendelet 11. cikkének (5) bekezdésében említett eljárással összhangban úgy döntött, hogy korlátozásokkal tartja fenn vagy visszavonja a szóban forgó követelményekre vonatkozó harmonizált szabványokra, vagy azok egyes részeire való hivatkozásokat.

Az e bekezdés első albekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat a 81. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(2) Az (1) bekezdésben említett egységes előírásokat létrehozó végrehajtási jogi aktus tervezetének korai előkészítése során a Bizottság összegyűjti a vonatkozó ágazati uniós jog alapján létrehozott releváns szervek vagy szakértői csoportok véleményét, és megfelelő konzultációt folytat valamennyi releváns érdekelt féllel. E konzultáció alapján a Bizottság elkészíti a végrehajtási jogi aktus tervezetét.

(3) Azokról a gyakorlatokról, amelyek megfelelnek a közös előírásoknak, vagy azok egyes részeinek, vélelmezni kell, hogy megfelelnek a 72. cikk (1) bekezdésének b) pontja alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott követelményeknek, amennyiben ezek a követelmények az említett közös előírások vagy azok részei hatálya alá tartoznak.

(4) Amennyiben egy európai szabványügyi szervezet harmonizált szabványt fogad el, és azt javasolja a Bizottságnak az arra való hivatkozásnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététele céljából, a Bizottság az 1025/2012/EU rendelettel összhangban értékeli a harmonizált szabványt. Amikor egy harmonizált szabvány hivatkozását közzéteszik az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, a Bizottság hatályon kívül helyezi az e cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat vagy azok azon részeit, amelyek az e cikk (1) bekezdésében említett ugyanazon követelményekre vonatkoznak.

IV. FEJEZET

ÜZEMI ÉS KERESKEDELMİ SZABÁLYZATOK, VALAMINT IRÁNYMUTATÁSOK

70. cikk

Üzemi és kereskedelmi szabályzatok, valamint iránymutatások elfogadása

(1) A 71–74. cikkben meghatározott felhatalmazásokra is figyelemmel a Bizottság felhatalmazáson alapuló vagy végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el. Ezeket a jogi aktusokat a Bizottság kétféle formában fogadhatja el: vagy a 71., 72. és 73. cikk szerinti eljárással, olyan üzemi és kereskedelmi szabályzatok formájában, amelyek a földgázpiaci ENTSO vagy az ENNOH vagy – amennyiben a 71. cikk (3) bekezdése szerint felállított prioritási lista ekként rendelkezik – az EU DSO által, adott esetben a földgázpiaci ENTSO, az ENNOH és az ACER együttműködésével kidolgozott szövegjavaslatokon alapulnak, vagy pedig a 74. cikk szerinti eljárással, iránymutatások formájában.

(2) Az üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak, valamint az iránymutatásoknak teljesíteniük kell a következő követelményeket:

- a) biztosítaniuk kell az e rendelet célkitűzéseinek megvalósításához szükséges minimális szintű harmonizációt;
- b) adott esetben figyelembe kell venniük a regionális sajátosságokat;
- c) nem lépik túl az a) pont céljainak eléréséhez szükséges mértéket; valamint
- d) az Unión belüli valamennyi rendszerösszekötési pontra, valamint a harmadik országok betáplálási-kiadási pontjaira egyaránt alkalmazandók 2026. augusztus 5-től.

(3) 2026. február 5-ig a szabályozó hatóságok kérelmet nyújthatnak be a Bizottsághoz az (1) bekezdésben említett üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak és iránymutatásoknak a harmadik országok betáplálási-kiadási pontjain történő, a (2) bekezdés d) pontja szerinti alkalmazásától való eltérés iránt. Az eltérés iránti kérelmet egyidejűleg kell benyújtani a Bizottsághoz és az ACER-hez. Az ACER az eltérés iránti kérelem kézhezvételétől számított három hónapon belül indokolással ellátott véleményt nyújt be a Bizottságnak.

A Bizottság határozatot fogad el az eltérés iránti kérelemről, figyelembe véve az ACER indokolással ellátott véleményét, és miután értékelte, hogy a szabályozó hatóság:

- a) igazolta, hogy egy üzemi és kereskedelmi szabályzatot vagy iránymutatást, illetve e jogi aktusok konkrét elemét nem lehet hatékonyan végrehajtani a harmadik országok betáplálási-kiadási pontjain; az olyan harmadik országokkal közös rendszerösszekötési pontok esetében, amelyek az Unió és az említett harmadik országok között létrejött megállapodás értelmében kötelesek alkalmazkodni az uniós energiaügyi vívmányokhoz, beleértve e rendeletet is, de az alkalmazás vagy a végrehajtás nem fejeződött be, az eltérés iránti kérelemben meg kell határozni, hogy e rendelet mely rendelkezéseit nem alkalmazták vagy hajtották végre hatékonyan az érintett harmadik országban, illetve a harmadik országban mely műszaki szabályok vagy műszaki szabályok hiánya akadályozza a releváns üzemi és kereskedelmi szabályzat vagy iránymutatás konkrét rendelkezéseinek alkalmazását;
- b) kifejtette, hogy milyen intézkedéseket hoztak a releváns üzemi és kereskedelmi szabályzat vagy iránymutatás konkrét rendelkezéseinek alkalmazása előtt álló akadályok enyhítésére;
- c) igazolta, hogy az eltérés nincs hátrányos hatással a belső földgázpiac megfelelő működésére, vagy az Unió vagy valamely tagállam ellátásbiztonságára.

Az eltérés azokra a konkrét rendelkezésekre korlátozódik, amelyeket nem lehet hatékonyan végrehajtani, és azt korlátozott időtartamra kell megadni.

71. cikk

Üzemi és kereskedelmi szabályzatok kidolgozása a földgázra vonatkozóan

(1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 80. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek a következő területekre kiterjedő üzemi és kereskedelmi szabályzatok létrehozása révén történő kiegészítése céljából:

- a) hálózatbiztonsági és megbízhatósági szabályok, beleértve a hálózati üzembiztonságot szolgáló szabályokat, valamint a hálózati szolgáltatás minőségét biztosító megbízhatósági szabályokat;
- b) a hálózathoz csatlakozás szabályai, beleértve a megújuló gázt és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázt előállító létesítmények kapcsolódására, valamint a kapcsolódási kérelmekkel kapcsolatos eljárásokra vonatkozó szabályokat;
- c) üzemeltetési vészhelyzeti eljárások, beleértve a következőket: rendszervédelmi tervek, helyreállítási tervek, piaci interakciók, információcsere- és kommunikációs eszközök és létesítmények;
- d) hálózathozzáférési szolgáltatások műszaki és operatív biztosításával és a rendszeregyensúlyozással kapcsolatos kereskedelmi szabályok;
- e) a földgázhálózatok és a rendszerelemek energiahatékonysága, a hálózattervezés energiahatékonysági szempontjai, valamint a rendszerszempontból leginkább energiahatékony megoldást lehetővé tevő beruházás;
- f) a határokon átnyúló földgázáramlások kiberbiztonsági szempontjai, beleértve a közös minimumkövetelményekre, a tervezésre, a nyomon követésre, a jelentéstételre és a válságkezelésre vonatkozó szabályokat.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el üzemi és kereskedelmi szabályzatok kidolgozása céljából a következő területekre kiterjedően:

- a) a földgázrendszer interoperabilitása tekintetében az e rendelet 21. cikkét, valamint az (EU) 2024/1788 irányelv 10., 39. és 44. cikkét végrehajtó szabályok, beleértve az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásokra, az áramlász-szabályozásra, a földgázminőségek és a gázminőség mérésének elveire, az allokációra és az egyeztetésre, a közös mértékegységekre, az adatcserére, a gázminőségre vonatkozó szabályokat, köztük a gázminőség, a szagosítási gyakorlatok vagy a földgázrendszerbe betáplált hidrogénmennyiség eltérései miatti határokon átnyúló korlátozások kezelésére szolgáló szabályokat, a határokon átnyúló korlátozások megszüntetését alátámasztó költség-haszon elemzéseket, a Wobbe-szám szerinti osztályozást, a kockázatsökkentő intézkedéseket, a biometán határokon átnyúló akadálytalan áramlásának biztosítása szempontjából releváns gázminőségi paraméterek, például az oxigéntartalom minimális elfogadási szintjeit, a gázminőség rövid és hosszú távú nyomon követését, a tájékoztatást és a releváns piaci szereplők közötti együttműködést, a gázminőségre vonatkozó jelentéstételt, az átláthatóságot és többek között a rendkívüli körülmények esetén alkalmazott kommunikációs eljárásokat;

- b) a kapacitásallokációs és szűkületkezelési szabályok tekintetében az e rendelet 8–11. cikkét, valamint az (EU) 2024/1788 irányelv 31. cikkét végrehajtó szabályok, beleértve a kapacitásallokációt érintő karbantartási eljárásokkal kapcsolatos együttműködésre és kapacitásszámításra, a kapacitástermékek és a mértékegységek szabványosítására – ezen belül a kapacitás-összekapcsolásra –, az allokációs módszertanra, ezen belül az aukciós algoritmusokra, a meglévő bővített, nem megszakítható és megszakítható kapacitásra vonatkozó sorrendre és eljárásra, a kapacitáslekötési platformokra, a túljegyzési-visszavásárlási rendszerekre, a rövid és hosszú távú „használd vagy elveszíted” rendszerekre, vagy bármely más, kapacitásfelhalmozást megakadályozó szűkületkezelési rendszerre vonatkozó szabályokat;
- c) az egyensúlyozási szabályok tekintetében az e rendelet 8–11. cikkét, valamint az (EU) 2024/1788 irányelv 39. cikkének (5) bekezdését végrehajtó, a hálózatokra vonatkozó nominálási eljárások szabályait, az egyensúlyozási díjak számítására vonatkozó szabályokat, a napi kiegyensúlyozási díjhoz kapcsolódó elszámolási folyamatokat és a szállításirendszer-üzemeltetők rendszerei közötti operatív egyensúlyozás szabályait is;
- d) az összehangolt szállítási díjszerkezetek tekintetében az e rendelet 17. és 18. cikkét, valamint az (EU) 2024/1788 irányelv 78. cikkének (7) bekezdését végrehajtó szabályok, beleértve a referenciaár-módszertan alkalmazására, a – többek között az engedélyezett vagy a célbevételre vonatkozó – kapcsolódó konzultációs és közzétételi követelményekre, valamint a szabványos kapacitástermékek kikiáltási árának a kiszámítására vonatkozó szabályokat az LNG-terminálnak és a tárolásnak nyújtott kedvezményekre, a megújuló gázra és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázra alkalmazott kedvezményeket végrehajtó eljárásokra, beleértve adott esetben a szállításirendszer-üzemeltetők közötti ellentételezési mechanizmusok közös elveire vonatkozó szabályokat e rendelet 17. cikkének (4) bekezdése és 18. cikke szerint;
- e) az átruházott eszközök értékének megállapítására és a külön díjtétel meghatározására vonatkozó szabályok.

Az e bekezdés első albekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat a 81. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A Bizottság az ACER-rel, a földgázpiaci ENTSO-val, az ENNOH-hal, az EU DSO-val és az egyéb releváns érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően háromévente prioritási listát állít fel, amelyben az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott területek közül kijelöli azokat, amelyekre vonatkozóan üzemi és kereskedelmi szabályzatokat kell kidolgozni.

Amennyiben az üzemi és kereskedelmi szabályzat tárgya közvetlenül az elosztóhálózat üzemeltetéséhez kapcsolódik, és nem kifejezetten releváns a szállítási rendszer szempontjából, a Bizottság felkérheti az EU DSO-t, hogy a földgázpiaci ENTSO-val együttműködve hozzon létre egy szövegező bizottságot és nyújtson be az ACER-nek egy üzemi és kereskedelmi szabályzatra irányuló javaslatot.

(4) A Bizottság felkéri az ACER-t arra, hogy a Bizottság kérelmének kézhezvételét követő, hat hónapot meg nem haladó, észszerű határidőn belül nyújtson be nem kötelező erejű, keret jellegű iránymutatásokat, amelyekben meghatározza a prioritási listán meghatározott területekkel kapcsolatos egyes üzemi és kereskedelmi szabályzatok kialakítására vonatkozó egyértelmű és objektív elveket. A Bizottság kérése tartalmazhat olyan feltételeket, amelyekre a keret jellegű iránymutatásoknak figyelemmel kell lenniük. E keret jellegű iránymutatásoknak a megkülönböztetésmentességet, a piaci integrációt, a tényleges versenyt és a piac megfelelő működését kell előmozdítaniuk. Az ACER indokolt kérésére a keret jellegű iránymutatások benyújtására vonatkozó határidőt a Bizottság meghosszabbíthatja.

(5) Az ACER-nek a keret jellegű iránymutatásokra vonatkozóan legalább két hónapos időszakon keresztül nyílt és átlátható módon konzultációt kell folytatnia a földgázpiaci ENTSO-val, az ENNOH-hal, az EU DSO-val és az egyéb releváns érdekelt felekkel.

(6) Az ACER keret jellegű iránymutatásokat nyújt be a Bizottságnak, ha erre a (4) bekezdés értelmében felkérést kap.

(7) Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a keret jellegű iránymutatások nem járulnak hozzá a piaci integrációhoz, a megkülönböztetésmentességhez, a tényleges versenyhez és a piac megfelelő működéséhez, felkérheti az ACER-t, hogy észszerű határidőn belül vizsgálja felül a keret jellegű iránymutatásokat, és nyújtsa be újra a Bizottságnak.

(8) Ha az ACER a Bizottság által a (4) vagy a (7) bekezdés alapján megállapított időszakon belül nem nyújtja be vagy nem nyújtja be újra az érintett keret jellegű iránymutatásokat, azokat a Bizottság dolgozza ki.

(9) A Bizottság felkéri a földgázpiaci ENTSO-t vagy – amennyiben a (3) bekezdés szerinti prioritási lista ekként rendelkezik – az EU DSO-t, hogy a földgázpiaci ENTSO-val együttműködve, a Bizottság kérelmének beérkezését követően 12 hónapot meg nem haladó, észszerű határidőn belül, nyújtson be az ACER-nek egy olyan üzemi és kereskedelmi szabályzatra irányuló javaslatot, amely összhangban van a vonatkozó keret jellegű iránymutatásokkal.

(10) A földgázpiaci ENTSO vagy – amennyiben a (3) bekezdésben említett prioritási lista ekként rendelkezik – az EU DSO a földgázpiaci ENTSO-val együttműködve összehív egy szövegező bizottságot, hogy az segítse az üzemi és kereskedelmi szabályzat kidolgozása során. A szövegező bizottságnak az ACER, a földgázpiaci ENTSO, az ENNOH, adott esetben az EU DSO, valamint korlátozott számban a leginkább érintett érdekelt felek képviselőiből kell állnia. A földgázpiaci ENTSO-nak vagy – amennyiben a (3) bekezdésben említett prioritási lista ekként rendelkezik – az EU DSO-nak a földgázpiaci ENTSO-val együttműködésben a Bizottság által a (9) bekezdés szerint hozzá intézett felkérésre üzemi és kereskedelmi szabályzatokra irányuló javaslatokat kell kidolgoznia az (1) és a (2) bekezdésben említett területeken.

(11) Az ACER felülvizsgálja az üzemi és kereskedelmi szabályzatra irányuló javaslatot és biztosítja, hogy az összhangban legyen a releváns keret jellegű iránymutatásokkal és hozzájáruljon a piaci integrációhoz, a megkülönböztetésmentességhez, a tényleges versenyhez és a piac megfelelő működéséhez, majd a felülvizsgált üzemi és kereskedelmi szabályzatot a javaslat kézhezvételétől számított hat hónapon belül benyújtja a Bizottságnak. A Bizottságnak benyújtott javaslatban az ACER figyelembe veszi az üzemi és kereskedelmi szabályzatra irányuló javaslatnak a földgázpiaci ENTSO vagy az EU DSO által vezetett szövegezése során valamennyi bevont féltől beérkezett véleményeket, és konzultációt folytat a releváns érdekelt felekkel az üzemi és kereskedelmi szabályzatra irányuló felülvizsgált javaslat Bizottságnak benyújtandó változatáról.

(12) Amennyiben a földgázpiaci ENTSO vagy az EU DSO nem dolgozott ki üzemi és kereskedelmi szabályzatot a Bizottság által a (9) bekezdés alapján szabott határidőn belül, akkor a Bizottság felkérheti az ACER-t, hogy a vonatkozó keret jellegű iránymutatások alapján készítse el az üzemi és kereskedelmi szabályzat tervezetét. Az ACER további konzultációt kezdeményezhet az üzemi és kereskedelmi szabályzat tervezetének e bekezdés alapján történő elkészítése céljából. Az ACER benyújtja az üzemi és kereskedelmi szabályzat e bekezdés alapján készített tervezetét a Bizottságnak, és javasolhatja annak elfogadását.

(13) A Bizottság saját kezdeményezésére – ha a földgázpiaci ENTSO vagy az EU DSO nem dolgozott ki üzemi és kereskedelmi szabályzatot, vagy ha az ACER nem dolgozta ki az üzemi és kereskedelmi szabályzat tervezetét a (12) bekezdésben említettek szerint – vagy az ACER (11) bekezdés szerinti javaslatára egy vagy több üzemi és kereskedelmi szabályzatot fogadhat el az (1) és a (2) bekezdésben felsorolt területeken.

(14) Ha a Bizottság a (13) bekezdésben említettek szerint saját kezdeményezésére javasolja egy üzemi és kereskedelmi szabályzat elfogadását, akkor az üzemi és kereskedelmi szabályzat tervezetéről legalább két hónapon keresztül konzultál az ACER-rel, a földgázpiaci ENTSO-val és valamennyi releváns érdekelt féllel.

(15) Ez a cikk nem érinti a Bizottság arra vonatkozó jogát, hogy a 74. cikkel összhangban iránymutatásokat fogadjon el, valamint módosítson. Nem érinti továbbá a földgázpiaci ENTSO azon lehetőségét, hogy nem kötelező erejű iránymutatást dolgozzon ki az e cikk (1) és a (2) bekezdésében meghatározott területeken, amennyiben az iránymutatás nem kapcsolódik olyan területekhez, amelyekre a Bizottság által a földgázpiaci ENTSO-hoz intézett valamely felkérés kiterjed. A földgázpiaci ENTSO bármely ilyen iránymutatást benyújt véleményezésre az ACER-hez, és e véleményt kellő mértékben figyelembe veszi.

72. cikk

Üzemi és kereskedelmi szabályzatok kidolgozása a hidrogénre vonatkozóan

(1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 80. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek a következő területekre kiterjedő üzemi és kereskedelmi szabályzatok létrehozása révén történő kiegészítése céljából:

- a) a hidrogénhálózatok és a rendszerelemek energiahatékonysága, a hálózattervezés energiahatékonysági szempontjai, valamint a rendszerszempontból leginkább energiahatékony megoldást lehetővé tevő beruházások;
- b) a hidrogénhálózatra vonatkozó interoperabilitási szabályok, beleértve az összekapcsolási és üzemeltetési megállapodásokat, a mértékegységeket, az adatcserét, az átláthatóságot, a kommunikációt, a releváns piaci szereplők közötti információszolgáltatást és együttműködést, valamint a hidrogénminőséget, beleértve a rendszerösszekötési pontokra vonatkozó egységes előírásokat és a szabványosítást, a szagosítást, a határokon átnyúló áramlások hidrogénminőségi eltérések miatti korlátozásainak megszüntetését célzó költség-haszon elemzéseket, valamint a hidrogén minőségére vonatkozó jelentéstételt;
- c) az (EU) 2024/1788 irányelv 59. cikkében említett, a határokon átnyúló hidrogéninfrastruktúrára alkalmazott pénzügyi ellentételezési rendszerre vonatkozó szabályok;
- d) kapacitásallokációs és szűkületkezelési szabályok, beleértve a kapacitásallokációt érintő karbantartási eljárásokkal kapcsolatos együttműködésre, és kapacitásszámításra, a kapacitástermékek és a mértékegységek szabványosítására – ezen belül a kapacitás-összekapcsolásra –, az allokációs módszertanra, ezen belül az aukciós algoritmusokra, a meglévő bővített, nem megszakítható és megszakítható kapacitásra vonatkozó sorrendre és eljárásra, a kapacitáslekötési platformokra, a túljegyzési-visszavásárlási rendszerekre, a rövid és hosszú távú „használd vagy elveszíted” rendszerekre, vagy bármely más, kapacitásfelhalmozást megakadályozó szűkületkezelési rendszerre vonatkozó szabályokat;

- e) a hidrogénhálózat-hozzáférés összehangolt díjszerkezeteire vonatkozó szabályok, beleértve a rendszerösszekötési pontokon alkalmazott díjakra vonatkozóan a 7. cikk (8) bekezdésében említetteknek megfelelően, a referenciaár-módszertan alkalmazására, a – többek között az engedélyezett vagy a célbevételre vonatkozó – kapcsolódó konzultációs és közzétételi követelményekre, valamint a szabványos kapacitástermékek kikiáltási árának és az engedélyezett bevételnek a kiszámítására vonatkozó szabályokat;
- f) az átruházott eszközök értékének megállapítására és a külön díjtétel meghatározására vonatkozó szabályok;
- g) az időbeli költségelosztás meghatározására vonatkozó szabályok;
- h) egyensúlyozási szabályok, beleértve a hálózatokra vonatkozó nominálási eljárásra, az egyensúlyozási díjakra, a hidrogénhálózat-üzemeltetők hálózatai közötti operatív egyensúlyozásra vonatkozó szabályokat, az egyensúlyozási díjakkal, a napi kiegyensúlyozási díjhoz kapcsolódó elszámolási folyamatokkal és a hidrogénhálózat-üzemeltetők hálózatai közötti operatív egyensúlyozással kapcsolatos szabályokat;
- i) a határokon átnyúló hidrogénáramlások kiberbiztonsági szempontjai, ideértve a közös minimumkövetelményekre, a tervezésre, a nyomon követésre, a jelentéstételre és a válságkezelésre vonatkozó szabályokat.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el a 66. cikket végrehajtó átláthatósági szabályok területén, a hidrogénhálózat-üzemeltetők által végzett információszolgáltatás tartalmára, gyakoriságára és formájára vonatkozó további részletekre is kiterjedő üzemi és kereskedelmi szabályzatok kidolgozásával, valamint az I. melléklet 4. pontját végrehajtó, a hálózathasználók számára a hálózathoz való tényleges hozzáféréshez szükséges információk formátumára és tartalmára vonatkozó részletekre, a releváns pontokon közzeendő információkra, és az információk közzétételének időbeli ütemezésére is kiterjedő üzemi és kereskedelmi szabályzatok kidolgozásával.

Az e bekezdés első albekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat a 81. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A Bizottság az ACER-rel, az ENNOH-hal, adott esetben a földgázpiaci ENTSO-val vagy az EU DSO-val, és az egyéb releváns érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően háromévente prioritási listát állít fel, amelyben azonosítja az e cikk (1) és a (2) bekezdésében meghatározott azon területeket, amelyekre vonatkozóan üzemi és kereskedelmi szabályzatokat kell kidolgozni. A Bizottság az ENNOH létrehozását követő egy éven belül az e rendelet 57. cikkében meghatározottak szerint összeállítja a hidrogénre vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzatok kidolgozásához szükséges első prioritási listát.

(4) A Bizottság felkéri az ACER-t arra, hogy a Bizottság kérelmének kézhezvételét követő, hat hónapot meg nem haladó, észszerű határidőn belül nyújtson be nem kötelező erejű, keret jellegű iránymutatásokat, amelyekben meghatározza prioritási listán meghatározott területekkel kapcsolatos egyes üzemi és kereskedelmi szabályzatok kialakítására vonatkozó egyértelmű és objektív elveket. A Bizottság kérése tartalmazhat olyan feltételeket, amelyekre a keret jellegű iránymutatásoknak figyelemmel kell lenniük. E keret jellegű iránymutatásoknak a megkülönböztetésmentességet, a piaci integrációt, a tényleges versenyt és a piac megfelelő működését kell előmozdítaniuk. Az ACER indokolt kérésére a keret jellegű iránymutatások benyújtására vonatkozó határidőt a Bizottság meghosszabbíthatja.

(5) Az ACER a keret jellegű iránymutatásokra vonatkozóan legalább két hónapos időszakon keresztül nyílt és átlátható módon konzultációt folytat az ENNOH-hal, adott esetben a földgázpiaci ENTSO-val, valamint az egyéb releváns érdekelt felekkel.

(6) Az ACER keret jellegű iránymutatásokat nyújt be a Bizottságnak, ha erre a (4) bekezdés értelmében felkérést kap.

(7) Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a keret jellegű iránymutatások nem járulnak hozzá a piaci integrációhoz, a megkülönböztetésmentességhez, a tényleges versenyhez és a piac megfelelő működéséhez, felkérheti az ACER-t, hogy észszerű határidőn belül vizsgálja felül a keret jellegű iránymutatásokat, és nyújtsa be újra a Bizottságnak.

(8) Ha az ACER a Bizottság által a (4) vagy a (7) bekezdés alapján megállapított időszakon belül nem nyújtja be vagy nem nyújtja be újra az érintett keret jellegű iránymutatásokat, azokat a Bizottság dolgozza ki.

(9) A Bizottság felkéri az ENNOH-t, hogy a Bizottság kérésének beérkezését követően 12 hónapot meg nem haladó, észszerű határidőn belül nyújtson be az ACER-nek egy olyan üzemi és kereskedelmi szabályzatra irányuló javaslatot, amely összhangban van a releváns keret jellegű iránymutatásokkal.

(10) Az ENNOH összehív egy szövegező bizottságot, hogy az segítse az üzemi és kereskedelmi szabályzat kidolgozása során. A szövegező bizottságnak az ACER, a földgázpiaci ENTSO, a villamosenergia-piaci ENTSO, adott esetben az EU DSO, valamint korlátozott számban a leginkább érintett érdekelt felek képviselőiből kell állnia. Az ENNOH üzemi és kereskedelmi szabályzatokra vonatkozó javaslatokat dolgoz ki az (1) és (2) bekezdésben említett területeken, amennyiben a Bizottság a (9) bekezdés alapján erre felkéri.

(11) Az ACER felülvizsgálja az üzemi és kereskedelmi szabályzatra irányuló javaslatot és biztosítja, hogy az összhangban legyen a releváns keret jellegű iránymutatásokkal és hozzájáruljon a piaci integrációhoz, a megkülönböztetésmentességhez, a tényleges versenyhez és a piac megfelelő működéséhez, és a felülvizsgált üzemi és kereskedelmi szabályzatot a javaslat kézhezvételétől számított hat hónapon belül benyújtja a Bizottságnak. A Bizottságnak benyújtott javaslatban az ACER figyelembe veszi az üzemi és kereskedelmi szabályzatra irányuló javaslatnak az ENNOH által vezetett szövegezése során valamennyi bevont félől beérkezett véleményeket, és konzultációt folytat a releváns érdekelt felekkel a Bizottságnak benyújtandó, az üzemi és kereskedelmi szabályzatra irányuló javaslat felülvizsgált változatáról.

(12) Ha az ENNOH nem dolgozott ki üzemi és kereskedelmi szabályzatot a Bizottság által a (9) bekezdés alapján megállapított időszakon belül, akkor a Bizottság felkérheti az ACER-t, hogy a releváns keret jellegű iránymutatások alapján készítse el az üzemi és kereskedelmi szabályzat tervezetét. Az ACER további konzultációt kezdeményezhet az üzemi és kereskedelmi szabályzat tervezetének e bekezdés alapján történő elkészítése céljából. Az ACER benyújtja az üzemi és kereskedelmi szabályzat e bekezdés alapján készített tervezetét a Bizottságnak, és javasolhatja annak elfogadását.

(13) A Bizottság saját kezdeményezésére – ha az ENNOH nem dolgozott ki üzemi és kereskedelmi szabályzatot, vagy ha az ACER nem dolgozta ki az üzemi és kereskedelmi szabályzat tervezetét a (12) bekezdésben említettek szerint – vagy az ACER (11) bekezdés szerinti javaslatára egy vagy több üzemi és kereskedelmi szabályzatot fogadhat el az (1) és a (2) bekezdésben felsorolt területeken.

(14) Ha a Bizottság a (13) bekezdésben említettek szerint saját kezdeményezésére javasolja egy üzemi és kereskedelmi szabályzat elfogadását, akkor az üzemi és kereskedelmi szabályzat tervezetéről legalább két hónapon keresztül konzultál az ACER-rel, az ENNOH-hal, a földgázpiaci ENTSO-val és valamennyi releváns érdekelt féllel.

(15) Ez a cikk nem érinti a Bizottság arra vonatkozó jogát, hogy a 74. cikkkel összhangban iránymutatásokat fogadjon el, valamint módosítson. Nem érinti továbbá az ENNOH azon lehetőségét, hogy nem kötelező erejű iránymutatást dolgozzon ki az e cikk (1) és a (2) bekezdésében meghatározott területeken, amennyiben az iránymutatás nem kapcsolódik olyan területekhez, amelyekre a Bizottság által az ENNOH-hoz intézett valamely felkérés kiterjed. Az ENNOH bármely ilyen iránymutatást benyújt véleményezésre az ACER-hez, és e véleményt kellő mértékben figyelembe veszi.

73. cikk

Az üzemi és kereskedelmi szabályzatok módosítása

(1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 71. cikk (1) és (2) bekezdésében, valamint a 72. cikk (1) és (2) bekezdésében felsorolt területeken, az ugyanazon cikkben meghatározott releváns eljárással összhangban módosítsa az üzemi és kereskedelmi szabályzatokat.

(2) Az 70., a 71., a 72. és az e cikk szerint elfogadott valamely üzemi és kereskedelmi szabályzat által valószínűleg érintett személyek – beleértve a földgázpiaci ENTSO-t, az ENNOH-ot, az EU DSO-t, a szabályozó hatóságokat, a szállásrendszer-üzemeltetőket, az elosztórendszer-üzemeltetőket, a rendszerhasználókat és fogyasztókat – tervezet formájában az említett szabályzat módosítását javasolhatják az ACER-nek. Az ACER saját kezdeményezésére is javasolhat módosításokat.

(3) Az ACER indokolással ellátott módosítási javaslatokat tehet a Bizottságnak, amelyekben kifejti, hogy az ilyen javaslat milyen módon van összhangban az üzemi és kereskedelmi szabályzat e rendelet 70. cikkében meghatározott célkitűzéseivel. Amennyiben az ACER megítélése szerint valamely módosítási javaslat indokolt, valamint saját kezdeményezésű módosítási javaslatok esetén az ACER az (EU) 2019/942 rendelet 14. cikkével összhangban valamennyi releváns érdekelt féllel konzultációt folytat.

74. cikk

Iránymutatások

(1) A Bizottság felhatalmazást kap kötelező érvényű iránymutatások elfogadására az e cikkben felsorolt területeken.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy iránymutatásokat fogadjon el azokon a területeken, amelyeken ilyen jogi aktusok a 71. és a 72. cikk szerinti, az üzemi és kereskedelmi szabályzatokra vonatkozó eljárás keretében is kidolgozhatók lennének. Ezen iránymutatásokat felhatalmazáson alapuló jogi aktus vagy végrehajtási jogi aktus formájában kell elfogadni, az e rendeletben foglalt, irányadó felhatalmazástól függően.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 80. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek a következő területekre vonatkozó iránymutatások megállapítása révén történő kiegészítése céljából:

- a) a harmadik felek részére biztosított hozzáférési szolgáltatások részletes meghatározásáról, ideértve e szolgáltatások jellegét, időtartamát és a velük szemben támasztott egyéb követelményeket is, összhangban a 6., 7. és 8. cikkel;
- b) a kapacitásallokációs mechanizmusok és a szerződéses szűkület esetén alkalmazandó szűkületkezelési eljárások elveinek részletes meghatározásáról, összhangban a 10. és 11. cikkel;

- c) az információs szolgáltatás részletes meghatározásáról, azon műszaki információk pontos körülírásáról, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a hálózathasználók tényleges hozzáférést szerezzenek a rendszerhez, valamint az átláthatósági követelmények teljesítése szempontjából releváns valamennyi pont meghatározásáról, ideértve az egyes releváns pontokban közzéteendő információ és ezen információ közzététele időütemezésének meghatározását is, összhangban a 33. és 34. cikkel;
- d) a földgáz határokon átnyúló kereskedelmével kapcsolatos részletes díjszámítási módszertanról, összhangban a 17. és 18. cikkel;
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 80. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. mellékletében meghatározott iránymutatások módosításáról azzal a céllal, hogy meghatározza:
- a) a szállításrendszer-üzemeltető szabályozott bevételeinek megállapításához alkalmazott módszerrel kapcsolatban közzéteendő információk részleteit a 33. és a 34. cikkel összhangban;
- b) a 10. és 11. cikk végrehajtása keretében kapacitásallokációs mechanizmusok és szűkületkezelési eljárások elveinek részleteire vonatkozó információkat;
- c) a 33. cikk (1) bekezdésének végrehajtása keretében a hálózathasználók számára a földgázrendszerhez való tényleges hozzáféréshez szükséges műszaki információk részleteire vonatkozó információkat;
- d) a 33. cikk végrehajtása keretében az átláthatósági követelmények szempontjából releváns valamennyi pont, közzéteendő információ és időütemezés meghatározásának részleteit;
- e) a 66. cikk végrehajtása keretében hidrogénhálózat-üzemeltetők által közzéteendő, a hálózathoz való hozzáférésre vonatkozó műszaki információk formátumára és tartalmára vonatkozó részleteket.
- (5) Az iránymutatások módosítása alkalmával a Bizottság konzultál:
- a) az ACER-rel, a földgázpiaci ENTSO-val, az EU DSO-val, valamint adott esetben más érdekelt felekkel a földgázra vonatkozó iránymutatásokat illetően;
- b) az ACER-rel, az ENNOH-hal és az EU DSO-val, valamint adott esetben más érdekelt felekkel a földgázra vonatkozó iránymutatásokat illetően;

75. cikk

A tagállamok joga további részletes intézkedésekről történő rendelkezésre

Ez a rendelet nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy az e rendeletben, a 74. cikkben említett iránymutatásokban vagy a 70–73. cikkben említett üzemi és kereskedelmi szabályzatokban meghatározott rendelkezéseknél részletesebb rendelkezéseket tartalmazó intézkedéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be, feltéve, hogy a szóban forgó intézkedések megfelelnek az uniós jognak.

76. cikk

Tájékoztatás nyújtása és titoktartás

- (1) A tagállamok és a szabályozó hatóságok kérésre megadják a Bizottság részére az e rendelet – ezen belül az e rendelet értelmében elfogadott iránymutatások és üzemi és kereskedelmi szabályzatok – érvényesítéséhez szükséges valamennyi információt.
- (2) A szükséges információk összetettségének és sürgősségének figyelembevételével a Bizottság észszerű határidőt tűz ki, amelyen belül az információt meg kell adni.
- (3) Ha az érintett tagállam vagy szabályozó hatóság nem adja meg az információt a Bizottság által meghatározott határidőn belül, a Bizottság az érintett vállalkozásoktól közvetlenül is kérheti az e rendelet érvényesítéséhez szükséges összes információt.

Amikor egy vállalkozást a Bizottság információ szolgáltatására kér, a kérelem másolatát egyidejűleg megküldi azon tagállam vagy annak érintett szabályozó hatósága részére is, amelynek területén a vállalkozás székhelye található.

(4) A Bizottság az információs szolgáltatásra vonatkozó kérelemben meghatározza a kérelem jogalapját, az információ megküldésének határidejét, a kérelem célját, továbbá a 77. cikk (2) bekezdésében előírt azon szankciókat, amelyeket pontatlan, hiányos vagy félrevezető információk szolgáltatása esetén kell alkalmazni.

(5) A vállalkozások tulajdonosai vagy azok képviselői, valamint jogi személyek esetén a jogszabály vagy az alapító okirat alapján a vállalkozás képviselőjére jogosult személyek megadják a kért információkat. Amennyiben az ügyvédek meghatalmazással bírnak arra, hogy megbízóik nevében megadják a szóban forgó információkat, ez esetben is teljes mértékben a megbízó felel azért, ha a szolgáltatott információ hiányos, pontatlan vagy félrevezető.

(6) Ha egy vállalkozás nem adja meg a kért információt a Bizottság által meghatározott határidőn belül, vagy hiányos információt szolgáltat, a Bizottság határozat útján kérheti az információ megadását. Az említett határozat megállapítja, hogy milyen információkat kell megadni, és erre észszerű határidőt határoz meg. Megjelöli a 77. cikk (2) bekezdésében előírt szankciókat. Jelzi azon jogot is, hogy kérni lehet a határozat felülvizsgálatát az Európai Unió Bíróságától.

A Bizottság ezzel egyidejűleg a határozat másolatát elküldi vagy azon tagállam részére, amelynek területén az illető személy lakóhelye, vagy a vállalkozás székhelye található, vagy az említett tagállam szabályozó hatósága részére.

(7) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett információ csak e rendelet érvényesítése céljára használható fel.

A Bizottság nem fedheti fel az e rendelet értelmében szerzett információkat, amennyiben azokra szakmai titoktartási kötelezettség vonatkozik.

77. cikk

Szankciók

(1) A tagállamok megállapítják az e rendelet, a 70–74. cikk értelmében elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások, valamint az e rendelet I. mellékletében meghatározott iránymutatások megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést ezek végrehajtására. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok e szabályokról és intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot, és haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az e szabályokat és intézkedéseket érintő minden későbbi módosításról.

(2) A Bizottság határozat útján a megelőző üzleti év teljes árbevételének 1 %-át meg nem haladó pénzbírságot róhat ki azon vállalkozásokra, amelyek szándékosan vagy gondatlanságból pontatlan, hiányos vagy félrevezető információt szolgáltatnak a 76. cikk (4) bekezdése szerinti, információs szolgáltatásra vonatkozó kérelemre, vagy nem adják meg a kért információt a 76. cikk (6) bekezdésének első albekezdése alapján hozott határozatban megállapított határidőn belül. A pénzbírság összegének megállapításakor a Bizottságnak figyelembe kell vennie, hogy a 70–74. cikk alapján elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatokat és iránymutatásokat, valamint az I. mellékletben megállapított iránymutatásokat a vállalkozás milyen mértékben nem tartotta be.

(3) Az (1) bekezdés szerint meghatározott szankciók, valamint a (2) bekezdés alapján hozott határozatok nem büntetőjogi természetűek.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

78. cikk

Új földgáz- és hidrogéninfrastruktúra

(1) A jelentősebb új földgáz-infrastruktúra, nevezetesen a rendszerösszekötők, az LNG-létesítmények és a földgáz tárolók kérelem alapján meghatározott ideig mentesülhetnek e rendelet rendelkezéseinek – kivéve a 34. cikk (5) és (6) bekezdését – alkalmazása alól, valamint az (EU) 2024/1788 irányelv 31. cikke (1) bekezdésének, 32. cikkének, 33. cikkének, 60. cikkének, 78. cikke (7) és (9) bekezdésének, valamint 79. cikke (1) bekezdésének alkalmazása alól.

A jelentősebb új hidrogéninfrastruktúra, nevezetesen a rendszerösszekötők, a hidrogén terminálok és a föld alatti hidrogén tárolók kérelem alapján meghatározott ideig mentesülhetnek e rendelet rendelkezéseinek – kivéve a 34. cikk (5) és (6) bekezdését – alkalmazása alól, valamint az (EU) 2024/1788 irányelv 35., 36., 37. és 68. cikkének alkalmazása alól.

Minden ilyen mentesítés a következő feltételek mindegyikének teljesülésétől függ:

a) a beruházás növeli a földgázellátás vagy a hidrogénellátás terén kialakuló versenyt és az ellátásbiztonságot;

- b) a beruházás hozzájárul a dekarbonizációhoz, valamint az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljainak eléréséhez, és erről az „első az energiahatékonyság” elv alkalmazásával döntöttek;
- c) a beruházás kockázata akkora, hogy a beruházás nem valósulna meg a mentesség nélkül;
- d) az infrastruktúra tulajdonosa olyan természetes vagy jogi személy, aki/amely legalább társasági formáját tekintve különül azoktól a rendszerüzemeltetőktől, akiknek a rendszerébe ezen infrastruktúra beépül;
- e) az infrastruktúra használóira díjat vetnek ki;
- f) a mentesség nincs hátrányos hatással a versenyre azokon a releváns piacokon, amelyeket a beruházás valószínűsíthetően érint, sem a földgáz vagy a hidrogén integrált belső piacának megfelelő működésére, az érintett szabályozott rendszerek hatékony működésére, a dekarbonizációra, vagy az Unión belüli ellátásbiztonságra.
- g) az infrastruktúra a kivitelezéshez nem részesült az (EU) 2021/1153 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁰⁾ szerinti uniós pénzügyi támogatásban;

A harmadik albekezdésben említett feltételeket az energiaszolidaritás elvének figyelembevételével kell értékelni. Az illetékes nemzeti hatóságoknak figyelembe kell venniük a más érintett tagállamokban fennálló helyzetet, és egyensúlyt kell teremteniük a lehetséges negatív hatások és az adott tagállam területén jelentkező kedvező hatások között.

(2) Az (1) bekezdésben említett mentességet kell alkalmazni a meglévő infrastruktúra kapacitásának jelentős mértékű bővítésére és olyan jellegű módosítására is, amely lehetővé teszi a megújuló gáz és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázellátás új forrásainak fejlesztését.

(3) A szabályozó hatóság – eseti elbírálás alapján – dönthet az (1) és a (2) bekezdésben említett mentességről.

A mentességről szóló határozat elfogadása előtt a szabályozó hatóságnak, vagy adott esetben az érintett tagállam egy másik illetékes hatóságának konzultálnia kell az alábbiakkal:

- a) azon tagállamok nemzeti szabályozó hatóságai, amelyek piacait az új infrastruktúra valószínűsíthetően érinti; valamint
- b) a harmadik országok megfelelő hatóságai, amennyiben az érintett infrastruktúra egy tagállam joghatósága alatt csatlakozik az uniós hálózatra és egy vagy több harmadik országból indul ki vagy ott ér véget.

Amennyiben az egyeztetésre felkért harmadik országbeli hatóságok észszerű időn vagy egy legfeljebb három hónapos, megadott határidőn belül nem válaszolnak a megkeresésre, az érintett szabályozó hatóság elfogadhatja a szükséges határozatot.

(4) Amennyiben az érintett infrastruktúra egynél több tagállam területén található, az ACER tanácsadói véleményt nyújthat be az érintett tagállamok szabályozó hatóságaihoz a mentességre irányuló kérelemnek az utolsó érintett szabályozó hatóság általi kézhezvételének napjától számított két hónapon belül. Egy ilyen tanácsadói vélemény a szabályozó hatóságok határozata alapjául szolgálhat.

Amennyiben a mentességre irányuló kérelemnek az utolsó szabályozó hatóság általi kézhezvételétől számított hat hónapon belül valamennyi érintett szabályozó hatóság megállapodásra jutott, e határozatukról tájékoztatják az ACER-t. Amennyiben a szóban forgó infrastruktúra egy tagállam és egy harmadik ország közötti szállítóvezeték, azon tagállam szabályozó hatósága, vagy adott esetben egy másik illetékes hatósága, amelynek területén a rendszerösszekötési pont először csatlakozik a tagállamok hálózatához, a mentességről szóló határozat elfogadása előtt konzultálhat ezen harmadik ország releváns hatóságával annak érdekében, hogy a szóban forgó infrastruktúra tekintetében a tagállam területén és adott esetben e tagállam parti tengerén ezt a rendeletet következetesen alkalmazzák. Amennyiben az egyeztetésre felkért harmadik országbeli hatóság észszerű időn vagy egy legfeljebb három hónapos, megadott határidőn belül nem válaszol a megkeresésre, az érintett szabályozó hatóság elfogadhatja a szükséges határozatot.

⁽⁴⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1153 rendelete (2021. július 7.) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 249., 2021.7.14., 38. o.).

Az ACER az (EU) 2019/942 rendelet 10. cikkével összhangban gyakorolja az e cikk szerint a tagállamok szabályozó hatóságaira ruházott feladatköröket:

a) amennyiben az összes érintett szabályozó hatóság nem tudott megállapodásra jutni attól az időponttól számított hat hónapos időszakon belül, amikor a mentességre vonatkozó kérelmet a szabályozó hatóságok közül az utolsóhoz benyújtották; vagy

b) az érintett szabályozó hatóságok közös kérésére.

Valamennyi érintett szabályozó hatóság együttesen kérelmezheti, hogy a harmadik albekezdés a) pontjában említett időszakot legfeljebb három hónappal hosszabbítsák meg.

(5) A határozat elfogadása előtt az ACER konzultál a releváns szabályozó hatóságokkal és a kérelmezőkkel.

(6) A mentesség az új infrastruktúra vagy a már meglévő, de jelentős mértékben bővített kapacitású infrastruktúra teljes kapacitására vagy annak egy részére vonatkozhat.

A mentesség megadásával kapcsolatos döntés meghozatalakor eseti alapon megfontolás tárgyává kell tenni, hogy nincs-e szükség a mentesség időtartamára és az infrastruktúrához való megkülönböztetésmentes hozzáférésre vonatkozó feltételek kikötésére. Az említett feltételekre vonatkozó döntéskor különösen a megépítendő új kapacitásokat vagy a meglévő kapacitások módosítását, a projekt várható időtartamát és a nemzeti sajátosságokat kell figyelembe venni.

A mentesség megadása előtt a szabályozó hatóságnak el kell döntenie, hogy milyen szabályok és mechanizmusok legyenek érvényesek a kapacitással való gazdálkodásra és a kapacitásallokációra. A szabályokat úgy kell kialakítani, hogy az infrastruktúra valamennyi potenciális használójának még az új infrastruktúra – akár saját felhasználásra történő – kapacitásallokációja előtt jeleznie kelljen a kapacitások lekötése iránti igényét. A szabályozó hatóságnak elő kell írnia, hogy a szűkületkezelési szabályok rendelkezzenek a fel nem használt kapacitás piaci felkínálásáról, valamint arról, hogy az infrastruktúra használói jogosultak legyenek szerződéses kapacitásaiknak a másodlagos piacon történő forgalmazására. Az (1) bekezdés a), c) és f) pontjában említett kritériumok értékelésekor a szabályozó hatóságnak figyelembe kell vennie a kapacitásallokációs eljárás eredményeit.

A mentesség megadásáról szóló határozatot – ideértve a második albekezdésben említett feltételek esetleges alkalmazását is – kellően meg kell indokolni, és közzé kell tenni.

(7) Annak elemzésekor, hogy egy jelentős új infrastruktúra az e cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében várhatóan javítja-e az ellátásbiztonságot, az illetékes hatóság mérlegeli, hogy az új infrastruktúra várhatóan milyen mértékben fogja javítani a tagállamok (EU) 2017/1938 rendelet szerinti kötelezettségeknek való megfelelést, regionális és nemzeti szinten egyaránt.

(8) Amennyiben a szabályozó hatóságtól eltérő hatóság rendelkezik hatáskörrel a mentességről szóló határozatok elfogadására, a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy szabályozó hatóságuknak vagy adott esetben az ACER-nek a hivatalos mentesítő határozat elfogadása előtt a mentesség iránti kérelemről véleményt kell benyújtania az érintett tagállam említett illetékes hatósága elé. E véleményt a határozattal együtt közzé kell tenni.

(9) Az illetékes hatóság a mentesség iránti kérelem kézhezvételét követően haladéktalanul eljuttatja annak másolatát a Bizottsághoz. Az illetékes hatóság késedelem nélkül tájékoztatja a Bizottságot a mentességről szóló határozatról, minden egyéb lényeges információval együtt. Ez az információ, amely összesítve is megküldhető a Bizottságnak oly módon, hogy a Bizottság értékelhesse a mentességről szóló határozatot, különösen a következőket tartalmazza:

a) azok a részletes indokok, amelyek alapján a szabályozó hatóság vagy a tagállam megadta vagy megtagadta a mentességet, hivatkozva az (1) bekezdés azon feltételeket meghatározó pontjára vagy pontjaira, amelyen vagy amelyeken az említett döntés alapul, beleértve a mentességet igazoló pénzügyi információkat;

b) a mentesség megadása következtében a versenyre és a belső piac megfelelő működésére gyakorolt várható hatás elemzése;

c) a mentesség időtartamának megindokolása és az infrastruktúra összes kapacitásán belül azon rész amelyre a mentességet megadják;

d) a rendszerösszekötővel kapcsolatos mentesség esetén az érintett szabályozó hatóságokkal folytatott konzultáció eredménye;

e) az infrastruktúrának az ellátás diverzifikációjára gyakorolt hatása.

(10) A (9) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételét követő naptól számított 50 munkanapon belül a Bizottság határozatot fogadhat el, melyben felkéri az értesítő szerveket a mentességről szóló határozat módosítására vagy visszavonására. A mentességről szóló határozat elfogadása előtt a Bizottság kikérheti a 401/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴¹⁾ 10a. cikke értelmében létrehozott, éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület véleményét arról, hogy a mentesség hozzájárul-e az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljainak eléréséhez. Az 50 munkanapos határidő további 50 munkanappal meghosszabbítható, ha a Bizottság további információt kér. Ez a meghosszabbított határidő a hiánytalan információk kézhezvételét követő napon kezdődik. A kezdeti időszak a Bizottság és az értesítő szervek együttes hozzájárulásával is meghosszabbítható.

Ha a kért információkat a kérdésben meghatározott határidőn belül nem küldik meg, az értesítést visszavontnak kell tekinteni, kivéve ha a szóban forgó határidőt annak lejártá előtt a Bizottság és a szabályozó hatóság hozzájárulásával meghosszabbították, vagy ha a szabályozó hatóság kellő indoklással ellátott nyilatkozatban arról tájékoztatja a Bizottságot, hogy az értesítést hiánytalanak tekinti.

A szabályozó hatóság egy hónapon belül végrehajtja a Bizottságnak a mentességről szóló határozat módosítására vagy visszavonására vonatkozó határozatát, és erről tájékoztatja a Bizottságot.

A Bizottság megőrzi az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát.

Ha a Bizottság jóváhagy egy mentességet megadó határozatot, a jóváhagyás hatályát veszti:

- a) az elfogadását követő két év elteltével, ha az infrastruktúra megépítése eddig az időpontig nem kezdődött meg;
- b) az elfogadását követő öt év elteltével, ha az infrastruktúra eddig az időpontig nem lépett működésbe, kivéve ha a Bizottság úgy határoz, hogy a késedelem a mentességet kapott személyen kívül álló jelentős akadályok következménye.

(11) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 80. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azzal a céllal, hogy kiegészítse e rendeletet az e cikk (1) bekezdésében foglalt feltételek alkalmazására, valamint az e cikk (3), (6), (8) és (9) bekezdésének alkalmazása céljából követendő eljárásra vonatkozó iránymutatások meghatározása révén.

79. cikk

Eltérések

Ez a rendelet nem alkalmazandó a tagállamok földgázszállító rendszereire az (EU) 2024/1788 irányelv 86. cikke alapján adott eltérések időtartama alatt.

80. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 14. cikk (5) bekezdésében, a 18. cikk (3) bekezdésében, a 31. cikk (3) bekezdésében, a 71. cikk (1) bekezdésében, a 72. cikk (1) bekezdésében, a 74. cikk (3) és (4) bekezdésében és a 78. cikk (11) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól 2024. augusztus 4-től kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 14. cikk (5) bekezdésében, a 18. cikk (3) bekezdésében, a 31. cikk (3) bekezdésében, a 71. cikk (1) bekezdésében, a 72. cikk (1) bekezdésében, a 74. cikk (3) és (4) bekezdésében és a 78. cikk (11) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

⁽⁴¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 401/2009/EK rendelete (2009. április 23.) az Európai Környezetvédelmi Ügynökségről és az európai környezeti információs és megfigyelőhálózatról (HL L 126., 2009.5.21., 13. o.).

(6) A 14. cikk (5) bekezdése, a 18. cikk (3) bekezdése, a 31. cikk (3) bekezdése, a 71. cikk (1) bekezdése, a 72. cikk (1) bekezdése, a 74. cikk (3) vagy (4) bekezdése, vagy a 78. cikk (11) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

81. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot az (EU) 2024/1788 irányelv 91. cikkével létrehozott bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

82. cikk

Felülvizsgálat és jelentéstétel

(1) A Bizottság 2030. december 31-ig felülvizsgálja ezt a rendeletet és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyet adott esetben jogalkotási javaslatok kísérnek.

(2) 2029. augusztus 5-ig a Bizottság jelentést készíthet arról, hogy miként lehetne lehetővé tenni a szorosabb rendszerintegrációt és további szinergiák kiaknázását a hidrogén-, a villamosenergia- és a földgázágazatban, beleértve a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH közötti fokozott együttműködés vagy integráció lehetőségének vizsgálatát. A Bizottság az említett jelentéshez adott esetben jogalkotási javaslatokat csatol.

83. cikk

Az 1227/2011/EU rendelet módosításai

Az 1227/2011/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk 1. pontjának b) alpontjában és a 4. és 5. pontjában, a 3. cikk (3) bekezdésében és (4) bekezdésének c) pontjában, a 4. cikk (1) bekezdésében és a 8. cikk (5) bekezdésében a „villamos energia vagy földgáz” kifejezés helyébe a „villamos energia, hidrogén vagy földgáz” kifejezés lép.
2. A 6. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontjában a „villamosenergia- és gázpiacok” kifejezés helyébe a „villamosenergia-, hidrogén- és földgázpiacok” kifejezés lép.

84. cikk

Az (EU) 2017/1938 rendelet módosításai

Az (EU) 2017/1938 rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„1. cikk

Tárgy

E rendelet olyan rendelkezéseket állapít meg, amelyek célja az Unió gázellátása biztonságának annak révén történő megőrzése, hogy egyrészt biztosítják a gáz belső piacának megfelelő és folyamatos működését, másrészt olyan rendkívüli intézkedések bevezetését teszik lehetővé, amelyek akkor alkalmazandók, ha a piac már nem képes a gáz iránti szükségletek kielégítésére, ideértve az utolsó lehetőségként alkalmazott szolidaritási intézkedéseket is, harmadrészt pedig mind a megelőző intézkedések, mind pedig az egyedi gázellátási zavarokra adott válaszok tekintetében egyértelműen meghatározzák és elhatárolják egymástól a földgázipari vállalkozások, a tagállamok és az Unió feladatait. E rendelet továbbá – a szolidaritás szellemében – átlátható mechanizmusokat állapít meg a nemzeti, a regionális és az uniós szinten jelentkező vészhelyzetekre való felkészülés és reakció összehangolására vonatkozóan.”

2. A 2. cikk a következőképpen módosul:

- a) az 1. pontot el kell hagyni;
- b) a cikk a következő ponttal egészül ki:

„32. »gáz«: az (EU) 2024/1788 irányelv (*) 2. cikkének 1. pontjában meghatározott földgáz.

(*) Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2024/1788 irányelve (2024. június 13.) a megújuló gáz és a földgáz, valamint a hidrogén belső piacára vonatkozó közös szabályokról, az (EU) 2023/1791 irányelv módosításáról és a 2009/73/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1788, 2024.7.15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).”

3. A 7. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az ENTSG 2026. november 1-jéig az egész Unióra kiterjedő szimulációt végez a gázellátási zavarokat és a gázinfrastruktúra működésének zavarait leíró forgatókönyvek alapján, többek között olyan forgatókönyvek alapján is, amelyek egy egyedüli ellátási forrás tartós zavarát írják le. A szimulációnak a vészhelyzeti gázellátási folyosók azonosítását és értékelését is magában kell foglalnia és meg kell állapítania, hogy mely tagállamok tudják kezelni az azonosított – többek között a gáztárolásra és az LNG-re vonatkozó – kockázatokat, emellett olyan forgatókönyveket is, amelyek megvizsgálják a gázkereslet energiamegtakarítási vagy energiahatékonysági intézkedések révén történő csökkentésének hatását. A gázellátási zavarokat és az infrastruktúra működésének zavarait leíró forgatókönyveket és a szimuláció módszertanát az ENTSG határozza meg a GCG-vel együttműködésben. Az ENTSG-nak megfelelő szintű átláthatóságot kell biztosítani, továbbá hozzáférést kell nyújtania az általa a forgatókönyvek elkészítésekor használt modellezési feltételezésekhez. A gázellátási zavarokat és az infrastruktúra működésének zavarait leíró forgatókönyvek egész Unióra kiterjedő szimulációját négyévente meg kell ismételni addig, amíg a körülmények ennél gyakoribb naprakésszé tételt nem tesznek szükségessé.”;

- b) a (4) bekezdés e) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„e) figyelembe véve a gázellátás biztonsága szempontjából releváns infrastruktúra ellenőrzésével kapcsolatos kockázatokat, amennyiben ezek a kockázatok egyebek mellett az elégtelen szintű beruházások, a diverzifikáció veszélyeztetésének, a meglévő infrastruktúra nem megfelelő használatának – köztük a tárolókapacitások felhalmozásának – vagy az uniós jog megsértésének kockázatát is magukban foglalhatják.”;

4. A 8. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdést el kell hagyni;
- b) a (3) bekezdés harmadik albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„A regionális fejezeteknek olyan megfelelő és hatékony, határokon átnyúló intézkedéseket kell tartalmazniuk, többek között a gáztárolásra és az LNG-re vonatkozóan is, amelyek elfogadásához az intézkedés által a 7. cikk (1) bekezdésében említett szimuláció és a közös kockázateértékelés alapján érintett ugyanazon vagy különböző kockázati csoportokba tartozó, az intézkedést végrehajtó tagállamok egyetértése szükséges.”

5. A szöveg az alábbi cikkel egészül ki:

„8a. cikk

Kiberbiztonsági intézkedések

(1) A megelőzési cselekvési tervek és a vészhelyzeti tervek kidolgozásakor a tagállamok mérlegelik a kiberbiztonsággal kapcsolatos megfelelő intézkedéseket.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 19. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek a határokon átnyúló gázáramlások kiberbiztonsági szempontjaira vonatkozó gázágazat-specifikus szabályok megállapítása révén történő kiegészítése céljából, beleértve a közös minimumkövetelményekre, a tervezésre, a nyomon követésre, a jelentéstételre és a válságkezelésre vonatkozó szabályokat is.

(3) Az e cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok megszövegezése céljából a Bizottság szorosan együttműködik az Ügynökséggel, az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökséggel (ENISA), az ENTSOG-gal és korlátozott számban a leginkább érintett érdekelt felekkel, valamint a megbízatásuk részeként meglévő kiberbiztonsági kompetenciákkal rendelkező szervezetekkel, például a szabályozott jogalanyok tekintetében releváns kiberbiztonsági műveleti központokkal (SOC-ok) és az (EU) 2022/2555 európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) 10. cikkében említett számítógép-biztonsági eseményekre reagáló csoportokkal (CSIRT-ek).

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2555 irányelve (2022. december 14.) az Unió egész területén egységesen magas szintű kiberbiztonságot biztosító intézkedésekről, valamint a 910/2014/EU rendelet és az (EU) 2018/1972 irányelv módosításáról és az (EU) 2016/1148 irányelv hatályon kívül helyezéséről (NIS 2 irányelv) (HL L 333., 2022.12.27., 80. o.).”

6. A 9. cikk (1) bekezdése a következőképpen módosul:

a) az e) pont helyébe a következő szöveg lép:

„e) a kockázattértékelés keretében azonosított kockázatok kezelésére szolgáló egyéb megelőző intézkedéseket, köztük a szomszédos tagállamok közötti összeköttetések javítása, az energiahatékonyság további javítása, a kapacitásfelhalmozás megelőzése és a gázkereslet csökkentése iránti igényhez, valamint a gázellátási útvonalak és gázellátási források diverzifikálásának lehetőségeihez, továbbá adott esetben a meglévő tároló- és LNG-kapacitások regionális használatához kapcsolódó intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a gázellátás szükség esetén a lehető leghosszabb ideig minden felhasználó számára fenntartható legyen;”

b) a szöveg a következő ponttal egészül ki:

„l. a 8a. cikkben említett kiberbiztonsági intézkedésekre vonatkozó információkat.”

7. A 11. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(7a) A 6. cikk (1), (2) és (3) bekezdésétől, a 6b. cikk (1) bekezdése harmadik albekezdésének a) pontjától, a 6c. cikk (2) bekezdése második albekezdésének b) pontjától és a 10. cikk (1) bekezdésének l) pontjától eltérve a tagállamok kivételesen átmeneti intézkedéseket hozhatnak a védett felhasználók nem alapvető gázfogyasztásának csökkentése érdekében, különösen az e cikk (1) bekezdése szerinti válságsszintek egyike vagy a 12. cikk szerinti regionális vagy uniós riasztás kihirdetése esetén. Az ilyen ideiglenes intézkedéseknek a nem alapvető fontosságú gázfogyasztásra kell korlátozódniuk, és figyelembe kell venniük a következő elemeket:

a) az ellátási zavar hatása a társadalom számára kritikus ellátási láncokra;

b) a más tagállamokban jelentkező lehetséges negatív hatások, különösen a társadalom számára kritikus fontosságú downstream ágazatok ellátási láncaira;

c) az ipari létesítményekben keletkező, potenciálisan tartós károokra;

d) a fogyasztás csökkentésének és a termékek helyettesítésének lehetőségei az Unióban.

Ilyen rendkívüli intézkedések csak azt követően hozhatók meg, hogy az illetékes hatóságok elvégezték az említett nem alapvető fontosságú gázmennyiség meghatározására vonatkozó feltételek értékelését.

Az e bekezdés első albekezdésében említett intézkedések eredményeként el kell kerülni a tagállamok által az (EU) 2024/1788 irányelv 26. cikkével összhangban meghatározott kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók nem alapvető fontosságú gázfogyasztásának csökkentését.”

8. A 12. cikk (6) bekezdése második albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállam vagy a hatáskörrel rendelkező hatóság a Bizottság felkérésre vonatkozó értesítésétől számított három napon belül módosítja intézkedését, és erről értesíti a Bizottságot, vagy tájékoztatja a Bizottságot azokról az indokokról, amelyek miatt nem ért egyet a felkéréssel. Ez utóbbi esetben a Bizottság az információ kézhezvételétől számított három napon belül módosíthatja vagy visszavonhatja a felkérést, vagy a kérdés megfontolása céljából

egyeztetést kezdeményezhet a tagállammal vagy a hatáskörrel rendelkező hatósággal, és amennyiben szükségesnek tartja, a GCG-vel. A Bizottság részletesen megindokolja az intézkedés módosítására irányuló kérését. A tagállam vagy a hatáskörrel rendelkező hatóság módosítja intézkedését vagy intézkedést hoz az (5) bekezdésnek való megfelelés biztosítása érdekében, amennyire az a gázrendszer integritása szempontjából műszaki és biztonsági szempontból lehetséges. A tagállam vagy a hatáskörrel rendelkező hatóság tájékoztatja a Bizottságot az elfogadott intézkedésekről.”

9. A 13. cikk a következőképpen módosul:

a) a (3), a (4) és az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A szolidaritási intézkedést utolsó lehetőségként lehet meghozni, és az abban az esetben alkalmazható, ha a kérelmező tagállam:

a) a 11. cikk értelmében vészhelyzetet hirdetett ki;

b) a 11. cikk (3) bekezdésében említett intézkedés alkalmazása ellenére nem volt képes fedezni a szolidaritási alapon védett felhasználók gázellátásában fellépő hiányt, vagy – ha az adott tagállam a 11. cikk (7a) bekezdésével összhangban ideiglenes intézkedéseket hozott a védett felhasználók nem alapvető fontosságú gázfogyasztásának csökkentése érdekében – a szolidaritási alapon védett felhasználói számára biztosítandó alapvető fontosságú gázfogyasztási mennyiségeket;

c) kimerített minden piaci alapú intézkedést (önkéntes intézkedések), minden nem piaci alapú intézkedést (kötelező intézkedések) és minden, a vészhelyzeti tervében szereplő egyéb intézkedést;

d) kifejezett kéréssel fordult a Bizottsághoz és a vele közvetlen vagy – a (2) bekezdésben foglaltak szerint – harmadik országon keresztül összeköttetésben lévő valamennyi tagállam illetékes hatóságához, és a kéréshez mellékelte az e bekezdés c) pontjában említett, végrehajtott intézkedések ismertetését.

(3a) Az (1) bekezdés értelmében szolidaritás nyújtására köteles tagállamok a szolidaritási ajánlatból jogosultak levonni a szolidaritási alapon védett felhasználóiknak nyújtott gázellátást, vagy – ha az adott tagállam a 11. cikk (7a) bekezdésével összhangban ideiglenes intézkedéseket hozott a védett felhasználók nem alapvető fontosságú gázfogyasztásának csökkentése érdekében – a szolidaritási alapon védett felhasználók számára biztosított alapvető fontosságú gázfogyasztási mennyiségeket.

(4) Azok a tagállamok, amelyekhez szolidaritási intézkedés iránti kérelmet címeznek, – amennyiben és ameddig lehetséges – önkéntes keresletoldali intézkedések alapján tesznek ajánlatokat, mielőtt nem piaci alapú intézkedésekhez folyamodnának.

Amennyiben a szolidaritást nyújtó tagállam számára a piaci alapú intézkedések elégtelennek bizonyulnak a kérelmező tagállamban a szolidaritási alapon védett felhasználók gázellátásában fellépő hiány fedezéséhez, a szolidaritást nyújtó tagállam nem piaci alapú intézkedéseket vezethet be az (1) és (2) bekezdésben megállapított kötelezettségek teljesítése érdekében.

(5) Amennyiben több tagállam is tudna szolidaritást nyújtani a kérelmező tagállam számára, a kérelmező tagállam – miután minden, szolidaritás nyújtására kötelezett tagállammal konzultált – a költségek, a szállítás sebessége, valamint a gázellátás megbízhatósága és diverzifikáltsága alapján kiválasztja a legelőnyösebb ajánlatot. Amennyiben a rendelkezésre álló piaci alapú ajánlatok nem bizonyulnak elegendőnek a kérelmező tagállamban a szolidaritási alapon védett felhasználók gázellátásában fellépő hiány fedezéséhez, vagy – amennyiben a kérelmező tagállam a 11. cikk (7a) bekezdésével összhangban ideiglenes intézkedéseket hozott a védett felhasználók nem alapvető fontosságú gázfogyasztásának csökkentése érdekében – a szolidaritási alapon védett felhasználók alapvető fontosságú gázfogyasztási mennyiségekkel való gázellátásában fellépő hiány fedezéséhez, a szolidaritás nyújtására kötelezett tagállamok kötelesek nem piaci alapú intézkedéseket fogantatosítani.”;

b) a (8) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az első albekezdés bevezető szövegének helyébe a következő szöveg lép:

„Az e rendelet szerinti szolidaritást ellentételezés alapján kell nyújtani. A szolidaritást kérő tagállam köteles a szolidaritást nyújtó tagállamnak haladéktalanul méltányos ellentételezést fizetni vagy a méltányos ellentételezés haladéktalan megfizetését biztosítani.

Amennyiben két tagállam a (10) bekezdés alapján megkötötte a szükséges műszaki és jogi megállapodásokat (szolidaritási megállapodás), az ilyen méltányos ellentételezésnek legalább a következőkre kell kiterjednie:”;

ii. a második és harmadik albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az első és második albekezdés szerinti méltányos ellentételezésnek ki kell terjednie többek között minden olyan észszerű költségre, amely a szolidaritást nyújtó tagállamban e cikk végrehajtása során az uniós jog által garantált alapvető jogok és az alkalmazandó nemzetközi kötelezettségek értelmében az ellentételezés fizetésére vonatkozó kötelezettség miatt merül fel, továbbá a nemzeti ellentételezési szabályok szerinti ellentételezés megfizetése révén felmerülő további észszerű költségekre.

A tagállamoknak e bekezdés első, második és harmadik albekezdésének végrehajtása érdekében el kell fogadniuk a szükséges intézkedéseket, különösen a (10) bekezdés szerinti műszaki, jogi és pénzügyi megállapodásokat. Ezek az intézkedések rendelkezhetnek a haladéktalan kifizetésre vonatkozó gyakorlati szabályokról.”;

c) a szöveg a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(8a) Amennyiben két tagállam nem kötötte meg – szolidaritási megállapodás útján – a (10) bekezdés szerinti szükséges műszaki, jogi és pénzügyi megállapodásokat, az (1) bekezdésben foglalt kötelezettség szerinti gázszállításra vészhelyzet esetén az e bekezdésben meghatározott feltételek vonatkoznak.

A szolidaritási intézkedés ellentételezésének mértéke nem haladhatja meg az észszerű költségeket. A szolidaritást kérő tagállam és a szolidaritást nyújtó tagállam eltérő megállapodásának hiányában az ellentételezés a következőket tartalmazza:

- a) a szolidaritást nyújtó tagállamban érvényes gázár;
- b) a tárolási és szállítási költségek;
- c) a szolidaritást nyújtó tagállamot érintő, kapcsolódó bírósági vagy választottbírósági eljárás perkölségei;
- d) a gázárból nem fedezett egyéb közvetett költségek, így például a szolidaritás nyújtásával kapcsolatos, a folyamatos terhelés felhasználóoldali kötelező csökkentésének elrendeléséből eredő pénzügyi vagy egyéb károk megtérítése.

Amennyiben a szolidaritást kérő tagállam és a szolidaritást nyújtó tagállam nem állapodik meg másik árban, a szolidaritást kérő tagállamnak szállított gáz árának meg kell felelnie a szolidaritási kérelmet megelőző napon a szolidaritást nyújtó tagállamban érvényes másnapi piaci árnak, vagy a szolidaritási kérelem benyújtását megelőző napon a legközelebbi elérhető tőzsdén, a legközelebbi elérhető virtuális kereskedelmi ponton vagy egy megállapodás szerinti gázelosztó központban érvényes, megfelelő másnapi piaci árnak. A szolidaritási kérelem keretében szállított gáz mennyiségekért járó ellentételezést a szolidaritást kérő tagállam közvetlenül fizeti ki a szolidaritást nyújtó tagállamnak vagy a két tagállam által a szolidaritási kérelemre adott válaszukban, valamint a kézhezvétel és az átvett mennyiség visszaigazolásában megjelölt szervezetnek.

Az a tagállam, amelyhez a szolidaritási intézkedés iránti kérelmet intézték, a lehető leghamarabb, de legkésőbb a kérelemre vonatkozóan megadott szállítási időpontig meghozza a szolidaritási intézkedést. Egy tagállam megtagadhatja a szolidaritást kérő tagállamtól a szolidaritás nyújtását, ha a megkeresett tagállam bizonyítja, hogy:

- a) nem rendelkezik elegendő gázzal a szolidaritási alapon védett felhasználóknak szállítandó mennyiségek biztosításához; vagy
- b) nem rendelkezik elegendő, a 13. cikk (7) bekezdésében meghatározottak szerinti rendszerösszekötő kapacitással, vagy a gázáramlást egy harmadik ország korlátozza.

A szolidaritás megtagadását szigorúan a negyedik albekezdésben említett egyik vagy mindkét korlátozás által érintett gáz mennyiségekre kell korlátozni.

A tagállamok az e bekezdésben előírt alapértelmezett szabályokon túlmenően is megállapodhatnak a szolidaritás nyújtásának műszaki szabályairól és koordinálásáról. E bekezdés nem érinti a gázrendszer biztonságos és megbízható üzemeltetésére vonatkozó meglévő szabályokat.

(8b) Amennyiben két tagállam nem kötötte meg – szolidaritási megállapodás útján – a (10) bekezdés szerinti szükséges műszaki, jogi és pénzügyi megállapodásokat, a szolidaritási intézkedések alkalmazását kérő tagállam szolidaritási kérelmet intéz egy másik tagállamhoz, amelyben feltünteteti legalább a következő információkat:

- a) a tagállam illetékes hatóságának elérhetőségei;
- b) adott esetben a tagállam releváns szállításirendszer-üzemeltetőinek elérhetőségei;
- c) adott esetben a tagállam nevében eljáró harmadik fél elérhetőségei;
- d) teljesítési időszak, beleértve az esetleges első teljesítés időpontját és a teljesítések várható időtartamát;
- e) a szállítási és rendszerösszekötési pontok;
- f) gázmennyiség kWh-ban az egyes rendszerösszekötési pontokra vonatkozóan;
- g) a gáz minősége.

A szolidaritási kérelmet egyidejűleg kell megküldeni a szolidaritási intézkedések meghozatalára potenciálisan képes tagállamoknak, a Bizottságnak és a 10. cikk (1) bekezdésének g) pontja alapján kijelölt válságkezelőknek.

A szolidaritási kérelmet fogadó tagállamok választ küldenek, amelyben feltüntetik az első albekezdés a), b) és c) pontjában említett elérhetőségeket, valamint azon mennyiséget és minőséget, amelyet az első albekezdés d)–g) pontjában említettek szerint a rendszerösszekötési pontokra a kért időpontban le lehet szállítani. Ha az önkéntes intézkedésekkel biztosítható mennyiség nem elegendő, a válaszban fel kell tüntetni az esetleges korlátozásból, a stratégiai készletek felszabadításából vagy más intézkedések alkalmazásából származó mennyiséget.

A szolidaritási kérelmeket legalább 48 órával a megadott gázszállítási időpont előtt kell benyújtani.

A szolidaritási kérelmekre 18 órán belül válaszolni kell. A szolidaritást kérő tagállam által átveendő mennyiséget a szolidaritási ajánlat kézhezvételétől számított hat órán belül és a megadott gázszállítási időpont előtt legalább 24 órával kell visszaigazolni. A kérelmet egynapos vagy többnapos időtartamra vonatkozóan lehet benyújtani, és a válasznak meg kell felelnie a kért időtartamnak. Amennyiben több tagállam nyújt szolidaritást, és közülük egy vagy több tagállammal kétoldalú szolidaritási megállapodások vannak érvényben, a kétoldalú megállapodást kötött tagállamok között ezek a megállapodások az irányadók. Az e bekezdés szerinti alapértelmezett szabályok csak a többi szolidaritást nyújtó tagállam tekintetében alkalmazandók.

A Bizottság elősegítheti a szolidaritási megállapodások végrehajtását, különösen egy, a kérelmek és ajánlatok valós idejű továbbítását lehetővé tevő, biztonságos online platformon elérhető sablon segítségével.

(8c) Amennyiben az (1) és (2) bekezdéssel összhangban szolidaritási intézkedésre kerül sor, a kérelmező tagállam által fizetett méltányos ellentételezés végleges összegét a szolidaritást nyújtó tagállam és a szolidaritást kérő tagállam nemzeti szabályozó hatóságai a vészhelyzet megszűnését követő három hónapon belül utólagos ellenőrzésnek vetik alá.

Amennyiben a nemzeti szabályozó hatóságok nem jutottak megállapodásra a méltányos ellentételezés végleges összegének kiszámítását illetően, erről haladéktalanul tájékoztatják az érintett illetékes hatóságokat, a Bizottságot és az Ügynökséget. Ebben az esetben vagy a nemzeti szabályozó hatóságok közös kérésére az Ügynökség kiszámítja a szolidaritás nyújtása következtében felmerült közvetett költségek méltányos ellentételezésének megfelelő mértékét, és tényszerű véleményt nyilvánít az ügy hozzá történő továbbítását követő három hónapon belül. Az Ügynökség az ilyen tényszerű vélemény kiadása előtt konzultál a nemzeti szabályozó hatóságokkal és a releváns illetékes hatóságokkal.

A második albekezdésben említett három hónapos időszak további két hónappal meghosszabbítható, ha az Ügynökség további információkat kér. Ez a további időszak a hiánytalan információk kézhezvételét követő napon kezdődik. A szolidaritást kérő tagállammal konzultálni kell, és e tagállamnak véleményt kell nyilvánítania az utólagos ellenőrzés következtetéseiről. A szolidaritást kérő tagállammal folytatott konzultációt követően az említett utólagos ellenőrzést végző hatóság a szolidaritást kérő tagállam véleményét figyelembe véve jogosult az ellentételezés összegének helyesbítését kérni. Ezen utólagos ellenőrzés következtetéseit továbbítani kell a Bizottságnak, amely azokat figyelembe veszi a 14. cikk (3) bekezdése szerinti vészhelyzetről szóló jelentésében.”;

d) a (10) és (11) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(10) A tagállamok elfogadják a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a kérelmező tagállamban a szolidaritási alapon védett felhasználók gázellátása biztosított legyen az (1) és (2) bekezdéssel összhangban, és minden tőlük telhetőt megtesznek annak érdekében, hogy műszaki, jogi és pénzügyi megállapodásokat kössenek. Az egymással közvetlen vagy a (2) bekezdésnek megfelelően harmadik országon keresztül összeköttetésben lévő tagállamoknak ilyen műszaki, jogi és pénzügyi megállapodásokat kell kötniük, és ismertetniük kell ezeket saját vészhelyzeti terveikben. Az említett megállapodások többek között a következő elemekre terjedhetnek ki:

- a) a hálózatok működési biztonsága;
- b) az alkalmazandó gázárak és az azok megállapítására szolgáló módszertan, figyelemmel a piac működésére gyakorolt hatásokra;
- c) rendszerösszekötők alkalmazása, ideértve a kétirányú szállítást lehetővé tevő kapacitásokat és a föld alatti gáztárolást is;
- d) a gázmennyiségek vagy az azok megállapítására szolgáló módszertan;
- e) a költségek azon kategóriái, amelyekre ki kell terjednie a méltányos és haladéktalan ellentételezésnek, amely magában foglalhatja a korlátozott ipari tevékenység miatti károk ellentételezését is;
- f) a méltányos ellentételezés kiszámítási módjának megjelölése.

A tagállamok között a szolidaritás kérését megelőzően létrejött pénzügyi megállapodásnak olyan rendelkezéseket kell tartalmaznia, amelyek lehetővé teszik, hogy a méltányos ellentételezés kiszámításakor legalább a szolidaritás nyújtása során felmerült összes releváns és észszerű költséget figyelembe vegyék, továbbá rendelkeznie kell az ellentételezés megfizetésének kötelezettségéről.

Az ellentételezési mechanizmusnak ösztönöznie kell az olyan piaci alapú megoldásokban való részvételt, mint az árverések és a keresletoldali válaszmechanismusok. Emellett nem írhat elő olyan nemkívánatos ösztönzőket – többek között pénzügyi feltételeket –, amelyek miatt a piaci szereplők addig halogatják a fellépést, amíg nem piaci alapú intézkedések alkalmazására kerül sor. A vészhelyzeti terveknek tartalmazniuk kell minden ellentételezési mechanizmust vagy legalább azok összefoglalását.

Amennyiben az utólagos ellenőrzés lezárását követően a (8) bekezdés második albekezdésének c) pontja szerinti bírósági eljárás eredményeként a méltányos ellentételezésbe beszámítandó új és jelentős észszerű költségek merülnek fel, a szolidaritást nyújtó tagállam erről haladéktalanul tájékoztatja a szolidaritást kérő tagállamot. A nemzeti szabályozó hatóságok és adott esetben az Ügynökség a (8c) bekezdés alapján új utólagos ellenőrzést végez. Ezen új utólagos ellenőrzés eredménye nem érinti a szolgáltatást nyújtó tagállam azon kötelezettségét, hogy a nemzeti jog alapján kártérítést nyújtson a felhasználókat ért károkért, valamint a felhasználók méltányos kártérítéshez való jogát.

(11) Mindaddig, amíg egy tagállam a szolidaritási alapon védett felhasználóinak gázfogyasztását saját termelésből képes fedezni, nem szükséges műszaki, jogi és pénzügyi megállapodásokat kötnie a vele közvetlen vagy a (2) bekezdésnek megfelelően harmadik országon keresztül összeköttetésben lévő tagállamokkal szolidaritás kérése céljából. Ez nem érinti a releváns tagállam azon kötelezettségét, hogy e cikk értelmében szolidaritást nyújtson más tagállamok számára.”;

e) a (12), (13) és (14) bekezdést el kell hagyni;

f) a (15) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(15) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében megállapított kötelezettségek azonnal megszűnnek azt követően, hogy a vészhelyzet megszűnése kihirdetésre került, vagy amennyiben a Bizottság a 11. cikk (8) bekezdése első albekezdésének megfelelően megállapítja, hogy a vészhelyzet kihirdetése nem vagy már nem indokolt.”

10. A szöveg az alábbi cikkel egészül ki:

„13a. cikk

Közvetett összeköttetésben lévő tagállamok közötti együttműködés piaci alapú intézkedések (önkéntes intézkedések) alkalmazásával

(1) Az energiapolitikai szolidaritás elvének sérelme nélkül ezt a cikket akkor kell alkalmazni, ha azok a tagállamok, amelyek egy másik tagállamon keresztül közvetett összeköttetésben állnak és amelyekhez e cikk (2) bekezdése alapján önkéntes hozzájárulás iránti kérelmet nyújtottak be, hozzájárulnak a 13. cikk (1) vagy (2) bekezdése szerint kért gázmennyiségek biztosításához a 13. cikk (3) bekezdésének c) pontjában említett önkéntes intézkedések alkalmazásával.

(2) A 13. cikk alapján szolidaritást kérő tagállam piaci alapú intézkedéseken alapuló önkéntes hozzájárulás iránti kérelmet intézhet egyidejűleg egy vagy több másik, vele közvetett összeköttetésben álló tagállamhoz, hogy kiválassza a legelőnyösebb ajánlatot vagy az ajánlatok legelőnyösebb kombinációját a gázellátás költségei, a szállítás sebessége, valamint a gázellátás megbízhatósága és diverzifikáltsága alapján a 13. cikk (4) bekezdése szerint.

Az e cikk első albekezdése szerinti kérelmeket az önkéntes intézkedések alapján a gázmennyiséget potenciálisan biztosítani képes, közvetett összeköttetésben álló tagállamokhoz, a Bizottsághoz és a 10. cikk (1) bekezdésének g) pontja alapján kijelölt válságkezelőkhöz kell benyújtani legalább 48 órával a megadott gázszállítási időpont előtt. E kérelmeknek legalább a 13. cikk (8b) bekezdésének első albekezdésében említett információkat kell tartalmazniuk.

Azok a tagállamok, amelyekhez e cikk első albekezdése alapján kérelmet intéznek, 18 órán belül válaszolnak a kérelmező tagállamnak és tájékoztatják a Bizottságot és a 10. cikk (1) bekezdésének g) pontja alapján kijelölt válságkezelőket arról, hogy önkéntes intézkedések alapján képesek-e biztosítani a gázmennyiséget. A válasznak legalább a 13. cikk (8a) bekezdésében említett információkat kell tartalmaznia. A tagállamok válaszukban jelezhetik, hogy nem képesek piaci alapú intézkedések útján hozzájárulást nyújtani.

(3) Amennyiben a 13. cikk (1) és (2) bekezdése szerinti ajánlatokból és az e cikk szerinti ajánlatokból származó gázmennyiségek összege nem éri el a kért mennyiséget, automatikusan az e cikk szerinti ajánlatokat kell választani.

Amennyiben a 13. cikk (1) és (2) bekezdése szerinti ajánlatokból és az e cikk szerinti ajánlatokból származó gázmennyiségek összege meghaladja a kért mennyiséget, az e cikk szerinti ajánlatokat figyelembe kell venni az ajánlatok 13. cikk (4) bekezdése szerinti kiválasztása során, és a kérelmező tagállam az összes érintett tagállammal folytatott konzultációt követően az ajánlatok közül kiválasztja a legelőnyösebb ajánlatot vagy ajánlatok kombinációját a 13. cikknek vagy e cikknek megfelelően a költségek, a szállítás sebessége, a megbízhatóság és a diverzifikáltság alapján. Amennyiben a kérelmező tagállam az e cikk szerinti hozzájárulásokat választja, a 13. cikk (1) és (2) bekezdése szerinti kérelmet ennek megfelelően csökkenteni kell.

A kérelmező tagállam az ajánlat kézhezvételétől számított hat órán belül és a megadott gázszállítási időpont előtt legalább 24 órával tájékoztatja az érintett tagállamokat az általa kiválasztott mennyiségekről.

(4) Amennyiben egy közvetett összeköttetésben álló tagállam e cikk (1) és (2) bekezdése alapján piaci alapú intézkedések útján önkéntes hozzájárulást nyújt a kérelmező tagállamnak, a méltányos ellentételezés nem haladhatja meg az észszerű költségeket, és magában foglalhatja a 13. cikk (8a) bekezdésének második albekezdésében említett költségeket. A méltányos ellentételezés végleges összegét a 13. cikk (8c) bekezdésében ismertetett utólagos ellenőrzési mechanizmusnak kell alávetni.

(5) Az érintett tagállamok szállításirendszer-üzemeltetői együttműködnek és információt cserélnek az ENTSOG által a 3. cikk (6) bekezdése szerint létrehozott Regionális Gáz-koordinációs Rendszeren keresztül annak érdekében, hogy egy tagállam vagy a Bizottság kérésétől számított hat órán belül megállapítsák a rendelkezésre álló rendszerösszekötő kapacitásokat. Az ENTSOG ennek megfelelően tájékoztatja a Bizottságot és az érintett tagállamok illetékes hatóságait.”

11. A 14. cikk (3) bekezdése első albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„A vészhelyzetet követően az (1) bekezdésben említett illetékes hatóságnak a lehető legkorábban, de legkésőbb a vészhelyzet megszűnése után hat héttel a Bizottság rendelkezésére kell bocsátania a vészhelyzet és a végrehajtott intézkedések eredményességének részletes értékelését, beleértve a vészhelyzet gazdasági hatásainak, a villamos-energia-ágazatra gyakorolt hatásoknak, valamint az Unió és tagállamai részére nyújtott vagy tőlük kapott segítségnek

az értékelését is. Adott esetben ezen értékelésnek tartalmaznia kell azon körülmények részletes ismertetését, amelyek a 13. cikkben említett mechanizmus aktiválásához vezettek, valamint a hiányzó gázmennyiség nyújtásának feltételeit, beleértve az árat és a kifizetett pénzügyi ellentételezést, valamint adott esetben annak okait, hogy miért nem fogadták el a szolidaritási ajánlatokat vagy miért nem szállították a gázt. Ezt az értékelést a GCG rendelkezésére kell bocsátani, és be kell építeni a megelőzési cselekvési tervek és a vészhelyzeti tervek naprakésszé tett változataiba.”

12. A 17a. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(2) A Bizottság által 2025. február 28-ig benyújtandó jelentésnek tartalmaznia kell a 6a–6d. cikk, a 7. cikk (1) bekezdése és (4) bekezdésének g) pontja, a 13. cikk, a 13a. cikk, a 16. cikk (3) bekezdése, a 17a. cikk, a 18a. cikk, a 20. cikk (4) bekezdése, valamint az Ia. és Ib. melléklet alkalmazásának általános értékelését is. A jelentést adott esetben az e rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatnak kell kísérnie.”

13. A 19. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdésben az első mondat után a szöveg a következő mondatral egészül ki:

„A Bizottságnak a 8a. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása öt éves időtartamra szól 2024. augusztus 4-től kezdődő hatállyal.”;

b) a (3) bekezdésben az első mondat helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3. cikk (8) bekezdésében, a 7. cikk (5) bekezdésében, a 8. cikk (5) bekezdésében és a 8a. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazást.”;

c) a (6) bekezdésben az első mondat helyébe a következő szöveg lép:

„(6) A 3. cikk (8) bekezdése, a 7. cikk (5) bekezdése, a 8. cikk (5) bekezdése vagy a 8a. cikk (2) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, vagy ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni.”

14. A VI. melléklet a következőképpen módosul:

a) az 5. szakasz első albekezdése a) pontjának második albekezdése az „a gázszállítási útvonalak és az ellátási források diverzifikálásra irányuló intézkedések,” második franciabekezdés után a következő franciabekezdéssel egészül ki:

„— a kapacitásfelhalmozás megelőzésére irányuló intézkedések,”;

b) a 11.3. szakasz első albekezdése a) pontjának második albekezdése az „a gázszállítási útvonalak és az ellátási források diverzifikálásra irányuló intézkedések,” második franciabekezdés után a következő franciabekezdéssel egészül ki:

„— a kapacitásfelhalmozás megelőzésére irányuló intézkedések,”.

85. cikk

Az (EU) 2019/942 rendelet módosítása

Az (EU) 2019/942 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikkben az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) a szállítási rendszer-üzemeltetőknek, a villamosenergia-piaci ENTSO-nak, a földgázpiaci ENTSO-nak, a Hidrogénhálózat-üzemeltetők Európai Hálózatának (ENNOH), az EU DSO-nak, a regionális koordinációs központoknak, a kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltetőknek, valamint a földgázszállítási rendszer-üzemeltetők, az LNG-létesítmény-rendszer-üzemeltetők, a földgáz tárolási rendszer-üzemeltetők, a hidrogéntároló-üzemeltetők vagy a hidrogénhálózat-üzemeltetők által létrehozott szervezeteknek címzett véleményeket és ajánlásokat bocsát ki;”

2. A 3. cikk (2) bekezdésében az első albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az ACER kérésére a szabályozó hatóságok, a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, az ENNOH, a regionális koordinációs központok, az EU DSO, a földgázszállítási rendszer-üzemeltetők, a hidrogénhálózat-üzemeltetők, a kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltetők, valamint a földgázszállítási rendszer-üzemeltetők, az LNG-létesítmény-üzemeltetők, a földgázátviteli rendszer-üzemeltetők, a hidrogénátviteli rendszer-üzemeltetők vagy a hidrogénterminal-üzemeltetők által létrehozott szervezetek az ACER rendelkezésére bocsátják az ACER e rendelet szerinti feladatainak ellátásához szükséges mértékben részletezett információkat, kivéve, ha az ilyen információkat az ACER már korábban kérte és megkapta.”

3. A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1), a (2) és a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az ACER véleményt terjeszt a Bizottság elé az alapszabály tervezetéről, a tagjegyzékről és az eljárási szabályzat tervezetéről a villamosenergia-piaci ENTSO tekintetében az (EU) 2019/943 rendelet 29. cikkének (2) bekezdésével összhangban, a földgázpiaci ENTSO tekintetében az (EU) 2024/1789 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 25. cikkének (2) bekezdésével összhangban, az ENNOH tekintetében az (EU) 2024/1789 rendelet 57. cikkének (9) bekezdésével összhangban és az EU DSO tekintetében az (EU) 2019/943 rendelet 53. cikkének (3) bekezdésével és az (EU) 2024/1789 rendelet 40. cikkének (4) bekezdésével összhangban.

(2) Az ACER nyomon követi az (EU) 2019/943 rendelet 32. cikkével összhangban a villamosenergia-piaci ENTSO, az (EU) 2024/1789 rendelet 27. cikkével összhangban a földgázpiaci ENTSO, az (EU) 2024/1789 rendelet 64. cikkével összhangban az ENNOH, valamint az (EU) 2019/943 rendelet 55. cikkében és az (EU) 2024/1789 rendelet 41. cikkében meghatározottak szerint az EU DSO feladatainak végrehajtását.

(3) Az ACER véleményt terjeszthet:

a) a villamosenergia-piaci ENTSO elé az (EU) 2019/943 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban, a földgázpiaci ENTSO elé az (EU) 2024/1789 rendelet 26. cikkének (2) bekezdésével összhangban, valamint az ENNOH elé az említett rendelet 59. cikkének (1) bekezdésével összhangban az üzemi és kereskedelmi szabályzatról;

b) a villamosenergia-piaci ENTSO elé az (EU) 2019/943 rendelet 32. cikkének (2) bekezdésével összhangban, a földgázpiaci ENTSO elé az (EU) 2024/1789 rendelet 26. cikkének (2) bekezdésével összhangban, valamint az ENNOH elé az (EU) 2024/1789 rendelet 60. cikkének (2) bekezdésével összhangban az Unió egészére kiterjedő hálózati fejlesztési terv tervezetéről és az (EU) 2019/943 rendelet 30. cikkének (1) bekezdésében, valamint az (EU) 2024/1789 rendelet 26. cikkének (3) bekezdésében és 59. cikkének (1) bekezdésében említett egyéb vonatkozó dokumentumokról, figyelembe véve a megkülönböztetésmentességre, a tényleges versenyre, valamint a villamos energia, a hidrogén és a földgáz belső piacának megfelelő és biztonságos működésére irányuló célkitűzéseket;

c) az EU DSO elé az éves munkaprogram tervezetéről, valamint az (EU) 2019/943 rendelet 55. cikkének (2) bekezdésében és az (EU) 2024/1789 rendelet 41. cikkének (3) bekezdésében említett egyéb vonatkozó dokumentumokról, figyelembe véve a megkülönböztetésmentességre, a tényleges versenyre, valamint a villamos energia, a hidrogén és a földgáz belső piacának megfelelő és biztonságos működésére irányuló célkitűzéseket.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1789 rendelete (2024. június 13.) a megújuló gáz, a földgáz és a hidrogén belső piacairól, az 1227/2011/EU, az (EU) 2017/1938, az (EU) 2019/942 és az (EU) 2022/869 rendelet és az (EU) 2017/684 határozat módosításáról, valamint a 715/2009/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1789, 2024.7.15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>).”;

b) a (6), a (7) és a (8) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(6) A releváns szabályozó hatóságok együttműködnek egymással annak érdekében, hogy közösen megállapítsák, hogy a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, az ENNOH, az EU DSO vagy a regionális koordinációs központok megfelelnek-e az uniós jog szerinti kötelezettségeiknek, és az (EU) 2019/944 irányelv 59. cikke (1) bekezdésének c) pontjával és 62. cikke (1) bekezdésének f) pontjával vagy az (EU) 2024/1788 európai parlamenti és tanácsi irányelv (**) 78. cikke (1) bekezdésének e) pontjával összhangban meghozzák a megfelelő intézkedéseket.

Az ACER egy vagy több szabályozó hatóság kérésére vagy saját kezdeményezésére indokolással ellátott véleményt, valamint ajánlást bocsát ki a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, az ENNOH, az EU DSO vagy a regionális koordinációs központok számára a kötelezettségeiknek való megfelelés tekintetében.

(7) Amennyiben az ACER indokolással ellátott véleményének megállapítása szerint a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, az ENNOH, az EU DSO vagy valamely regionális koordinációs központ potenciálisan nem felel meg kötelezettségeinek, az érintett szabályozó hatóságok egyhangúlag összehangolt határozatot hoznak annak megállapítására, hogy a vonatkozó kötelezettségek tekintetében fennáll-e a meg nem felelés, és adott esetben annak meghatározására, hogy a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, az ENNOH, az EU DSO vagy a regionális koordinációs központ milyen intézkedéseket hozzon az említett meg nem felelés orvoslása érdekében. Amennyiben a szabályozó hatóságok az ACER indokolással ellátott véleménye kézhezvételének napjától számított négy hónapon belül nem hozzák meg egyhangúlag ezen összehangolt határozatokat, az ügyet a 6. cikk (10) bekezdése értelmében határozathozatal céljából az ACER elé kell terjeszteni.

(8) Amennyiben a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, az ENNOH, az EU DSO vagy a regionális koordinációs központ e cikk (6) vagy (7) bekezdése értelmében azonosított meg nem felelést három hónapon belül nem orvosolja, vagy amennyiben az adott jogalany székhelye szerinti tagállam szabályozó hatósága nem hozott intézkedést a megfelelés biztosítására, az ACER ajánlást bocsát ki a szabályozó hatóság részére abból a célból, hogy az hozzon intézkedést az (EU) 2019/944 irányelv 59. cikke (1) bekezdésének c) pontjával és 62. cikke (1) bekezdésének f) pontjával vagy az (EU) 2024/1788 irányelv 78. cikke (1) bekezdésének f) pontjával összhangban annak biztosítására, hogy a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, az ENNOH, az EU DSO vagy a regionális koordinációs központ teljesítse kötelezettségeit, és erről tájékoztatja a Bizottságot.

(**) Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2024/1788 irányelve (2024. június 13.) a megújuló gáz, a földgáz és a hidrogén belső piacaira vonatkozó közös szabályokról, az (EU) 2023/1791 irányelv módosításáról és a 2009/73/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1788, 2024.7.15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>)."

4. Az 5. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az ACER részt vesz az (EU) 2019/943 rendelet 59. cikkével és az (EU) 2024/1789 rendelet 71. és 72. cikkével összhangban az üzemi és kereskedelmi szabályzatok, valamint az (EU) 2019/943 rendelet 61. cikkének (6) bekezdésével és az (EU) 2024/1789 rendelet 74. cikkének (5) bekezdésével összhangban az iránymutatások kidolgozásában. Az ACER különösen:

- a) nem kötelező erejű, keret jellegű iránymutatásokat nyújt be a Bizottságnak, ha erre az (EU) 2019/943 rendelet 59. cikkének (4) bekezdése vagy az (EU) 2024/1789 rendelet 71. cikkének (4) bekezdése vagy 72. cikkének (4) bekezdése értelmében felkérést kap. Az ACER felülvizsgálja a keret jellegű iránymutatásokat, majd azokat újra benyújtja a Bizottságnak, ha erre az (EU) 2019/943 rendelet 59. cikkének (7) bekezdése vagy az (EU) 2024/1789 rendelet 71. cikkének (7) bekezdése vagy 72. cikkének (7) bekezdése értelmében felkérést kap;
- b) felülvizsgálja az üzemi és kereskedelmi szabályzatot az (EU) 2019/943 rendelet 59. cikkének (11) bekezdésével vagy az (EU) 2024/1789 rendelet 71. cikkének (11) bekezdésével vagy 72. cikkének (11) bekezdésével összhangban. Felülvizsgálatában az ACER figyelembe veszi az említett felülvizsgált üzemi és kereskedelmi szabályzatnak a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, az ENNOH vagy az EU DSO által irányított kidolgozásában részt vevő felek álláspontját, és konzultál az érintett érdekelt felekkel a Bizottságnak benyújtandó változatról. E célból az ACER adott esetben igénybe veheti az üzemi és kereskedelmi szabályzat értelmében létrehozott szövegező bizottságot. Az ACER jelentést tesz a Bizottságnak a konzultációk eredményéről. Ezt követően az ACER az (EU) 2019/943 rendelet 59. cikkének (11) bekezdésével vagy az (EU) 2024/1789 rendelet 71. cikkének (11) bekezdésével vagy 72. cikkének (11) bekezdésével összhangban benyújtja a Bizottságnak a felülvizsgált üzemi és kereskedelmi szabályzatot. Ha a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, az ENNOH vagy az EU DSO nem tudott üzemi és kereskedelmi szabályzatot kidolgozni, az ACER elkészíti és benyújtja a Bizottsághoz az üzemi és kereskedelmi szabályzat tervezetét, ha erre az (EU) 2019/943 rendelet 59. cikkének (12) bekezdése vagy az (EU) 2024/1789 rendelet 71. cikkének (12) bekezdése vagy 72. cikkének (12) bekezdése értelmében felkérést kap;
- c) az (EU) 2019/943 rendelet 32. cikkének (1) bekezdésével vagy az (EU) 2024/1789 rendelet 27. cikkének (1) bekezdésével vagy 64. cikkének (2) bekezdésével összhangban kellő indokolással ellátott véleményt terjeszt a Bizottság elé, amennyiben a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, az ENNOH vagy az EU DSO nem hajtotta végre az (EU) 2019/943 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének a) pontja vagy az (EU) 2024/1789 rendelet 26. cikkének (1) bekezdése vagy 59. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint kidolgozott üzemi és kereskedelmi szabályzatot, vagy egy olyan üzemi és kereskedelmi szabályzatot, amelyet az (EU) 2019/943 rendelet 59. cikkének (3)–(12) bekezdésével vagy az (EU) 2024/1789 rendelet 71. cikkének (3)–(12) bekezdésével vagy 72. cikkének (3)–(12) bekezdésével összhangban dolgoztak ki, de amelyet a Bizottság az (EU) 2019/943 rendelet 59. cikke (13) bekezdésének vagy az (EU) 2024/1789 rendelet 71. cikke (13) bekezdésének vagy 72. cikke (13) bekezdésének értelmében nem fogadott el;
- d) nyomon követi és elemzi a Bizottság által az (EU) 2019/943 rendelet 59. cikkével és az (EU) 2024/1789 rendelet 71. és 72. cikkével összhangban elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok, valamint az (EU) 2019/943 rendelet 61. cikkével és az (EU) 2024/1789 rendelet 74. cikkével összhangban elfogadott iránymutatások végrehajtását és azoknak a piaci integráció elősegítését célzó alkalmazandó szabályok harmonizációjára, valamint a megkülönböztetésmentességre, a tényleges versenyre és a piac megfelelő működésére gyakorolt hatását, és erről jelentést tesz a Bizottságnak.”

5. A 6. cikk a következőképpen módosul:

a) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A Bizottság 2022. július 5-ig és azt követően négyévente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a szabályozó hatóságok függetlenségéről az (EU) 2019/944 irányelv 57. cikkének (7) bekezdése és az (EU) 2024/1788 irányelv 76. cikkének (6) bekezdése értelmében.”;

b) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) Az ACER – egy vagy több szabályozó hatóság vagy a Bizottság kérésére – tényeken alapuló véleményt bocsát ki arról, hogy egy szabályozó hatóság által hozott határozat megfelel-e az (EU) 2019/943 rendeletben, az (EU) 2024/1789 rendeletben, az (EU) 2019/944 irányelvben vagy az (EU) 2024/1788 irányelvben említett üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak és iránymutatásoknak vagy az említett rendeletek vagy irányelvek egyéb vonatkozó rendelkezéseinek vagy az (EU) 2017/1938 rendelet 13. cikkének.”;

c) a szöveg a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(9a) Az ACER az (EU) 2024/1789 rendelet 5. cikke (6) bekezdésének első albekezdése alapján ajánlásokat bocsát ki a szállítási rendszer-üzemeltetők, az elosztórendszer-üzemeltetők, a hidrogénhálózat-üzemeltetők és a szabályozó hatóságok részére az időbeli költségfelosztás meghatározására szolgáló módszertanok tekintetében.

Az ACER az (EU) 2024/1789 rendelet 5. cikke (6) bekezdésének harmadik albekezdése alapján ajánlásokat bocsáthat ki a szállítási rendszer-üzemeltetők, az elosztórendszer-üzemeltetők, a hidrogénhálózat-üzemeltetők és a szabályozó hatóságok részére a szabályozói eszközalapok tekintetében.

(9b) Az ACER az (EU) 2024/1789 rendelet 21. cikkének (11) bekezdése alapján ajánlásokat bocsáthat ki a szabályozó hatóságok részére a határokon átnyúló áramlások gázminőségi eltérések miatti korlátozását megszüntető megoldások költségeinek felosztásáról.

(9c) Az ACER az (EU) 2024/1789 rendelet 55. cikkének (8) bekezdése alapján ajánlásokat bocsáthat ki a szabályozó hatóságok részére a határokon átnyúló áramlások hidrogénminőségi eltérések miatti korlátozását megszüntető megoldások költségeinek felosztásáról.

(9d) Az ACER az (EU) 2024/1789 rendelet I. melléklete 2.2.1. szakaszának 2. pontja alapján nyomonkövetési jelentéseket tesz közzé a rendszerösszekötési pontokon kialakuló szűkületekről.”;

d) a (10) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az első albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az ACER a határokon átnyúló kereskedelemre vagy a határokon átnyúló rendszerbiztonságra hatással lévő szabályozási kérdések vonatkozásában hatáskörrel rendelkezik olyan egyedi határozatok elfogadására, amelyekhez legalább két szabályozó hatóság közös határozata szükséges, amennyiben a szabályozó hatóságokra erre vonatkozó hatásköröket ruháztak a következő jogi aktusok valamelyike formájában:

a) rendes jogalkotási eljárással elfogadott uniós jogalkotási aktus;

b) az (EU) 2019/943 rendelet 59., 60. és 61. cikkében említett, 2019. július 4. előtt elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok, iránymutatások és ezek későbbi módosításai;

c) az (EU) 2019/943 rendelet 59., 60. és 61. cikkében említett, a 182/2011/EU rendelet 5. cikke értelmében végrehajtási jogi aktus formájában elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások;

d) az (EU) 2024/1789 rendelet I. melléklete szerinti iránymutatások; vagy

e) az (EU) 2024/1789 rendelet 71–74. cikkében említett üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások.”;

ii. a második albekezdésben az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) a hatáskörrel rendelkező szabályozó hatóságok nem tudtak megállapodásra jutni azon időponttól számított hat hónapon belül, amikor a kérdést a szabályozó hatóságok közül az utolsóhoz beterjesztették, vagy az e rendelet 4. cikkének (7) bekezdése vagy az (EU) 2019/944 irányelv 59. cikke (1) bekezdésének c) pontja vagy 62. cikke (1) bekezdésének f) pontja vagy az (EU) 2024/1788 irányelv 78. cikke (1) bekezdésének f) pontja szerinti esetek tekintetében négy hónapon belül;”

iii. a harmadik és negyedik albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A hatáskörrel rendelkező szabályozó hatóságok az e rendelet 4. cikkének (7) bekezdése vagy az (EU) 2019/944 irányelv 59. cikke (1) bekezdésének c) pontja vagy 62. cikke (1) bekezdésének f) pontja vagy az (EU) 2024/1788 irányelv 78. cikke (1) bekezdésének f) pontja szerinti esetek kivételével közösen kérhetik az e bekezdés második albekezdésének a) pontjában említett időszak legfeljebb hat hónappal történő meghosszabbítását.

Amennyiben az e bekezdés első albekezdésében említett, határokon átnyúló kérdésekkel kapcsolatos határozathozatali hatásköröket 2019. július 4-ét követően felhatalmazáson alapuló jogi aktus formájában elfogadott, az (EU) 2019/943 rendelet 59., 60. és 61. cikkében említett új üzemi és kereskedelmi szabályzatokban vagy iránymutatásokban a szabályozó hatóságokra ruházták, az e bekezdés második albekezdése b) pontjának értelmében az ACER csak önkéntességen alapuló hatáskörrel rendelkezik, a hatáskörrel rendelkező szabályozó hatóságok legalább 60 %-os többségének kérésére. Amennyiben az úgy csak két szabályozó hatóságot érint, bármelyikük az ACER elé terjesztheti az ügyet.”

e) a (12) bekezdésben az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) az előterjesztés napjától számított hat hónapon belül, vagy az e rendelet 4. cikkének (7) bekezdése vagy az (EU) 2019/944 irányelv 59. cikke (1) bekezdésének c) pontja vagy 62. cikke (1) bekezdésének f) pontja vagy az (EU) 2024/1788 irányelv 78. cikke (1) bekezdésének f) pontja szerinti esetekben az előterjesztés napjától számított négy hónapon belül meghozza határozatát; és”.

6. A 14. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Feladatainak végrehajtása során – különösen az (EU) 2019/943 rendelet 59. cikke vagy az (EU) 2024/1789 rendelet 71. és 72. cikke szerinti keret jellegű iránymutatások kidolgozása, valamint az (EU) 2019/943 rendelet 60. cikke vagy az (EU) 2024/1789 rendelet 73. cikke szerinti üzemi és kereskedelmi szabályzatok módosításaira vonatkozó javaslattevési eljárás során – az ACER átfogó konzultációt folytat korai fázisban a piaci szereplőkkel, a szállításirendszerezemeltetőkkel, a hidrogénzállításihálózat-üzemeltetőkkel, a fogyasztókkal, a végső felhasználókkal és adott esetben a versenyhatóságokkal, azok hatáskörének sérelme nélkül, nyílt és átlátható módon, különösen, ha feladatai a szállításirendszerezemeltetőket és a hidrogénzállításihálózat-üzemeltetőket érintik.”

7. A 15. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az ACER szoros együttműködésben a Bizottsággal, a tagállamokkal és az illetékes nemzeti hatóságokkal, beleértve a szabályozó hatóságokat is, és a versenyhatóságok hatáskörének sérelme nélkül nyomon követi a villamos energia és a földgáz nagy- és kiskereskedelmi piacát, különösen a kis- és nagykereskedelmi árak szintjét és képzését – megkönnyítve az illetékes hatóságok számára, hogy megállapíthassák a piaci szereplők által alkalmazott lehetséges versenyellenes, tisztességtelen vagy átláthatatlan magatartást –, az (EU) 2019/944 irányelvben és az (EU) 2024/1788 irányelvben megállapított fogyasztói jogokkal kapcsolatos előírások teljesülését, a piaci fejleményeknek a lakossági felhasználókra gyakorolt hatását, a hálózati hozzáférést, beleértve a megújuló forrásokból előállított villamos energiához való hozzáférést, a rendszerösszekötők tekintetében elért előrelépést, a határokon átnyúló kereskedelmet esetlegesen akadályozó tényezőket – beleértve a hidrogén földgázrendszerbe történő betáplálásának hatását és a biometán határokon átnyúló áramlásának korlátait –, a piacra lépő új szereplők és a kisebb piaci szereplők, köztük a helyi energiaközösségek és a megújulóenergia-közösségek előtt álló szabályozási akadályokat, azon állami beavatkozásokat, mint például az (EU) 2019/943 rendelet 10. cikkének (4) bekezdésében említettek, amelyek megakadályozzák, hogy az árak igazodjanak a kínálat tényleges szűkösségéhez, valamint a rendelet 23. cikkében említett európai erőforrás-megfelelőségi értékelés eredményei alapján a tagállamok által a villamosenergia-ellátás biztonsága terén elért teljesítményt, figyelembe véve különösen az (EU) 2019/941 rendelet 17. cikkében említett utólagos értékelést.

Az ACER szoros együttműködésben a Bizottsággal, a tagállamokkal és az illetékes nemzeti hatóságokkal, beleértve a szabályozó hatóságokat is, és a versenyhatóságok hatáskörének sérelme nélkül nyomon követi a hidrogénpiacokat, különösen a piaci fejleményeknek a hidrogénfelhasználókra gyakorolt hatását, a hidrogénhálózathoz való hozzáférést, beleértve a megújuló energiaforrásokból előállított hidrogén hálózati hozzáférését, a rendszerösszekötők tekintetében elért előrelépést, valamint a határokon átnyúló kereskedelmet esetlegesen akadályozó tényezőket.”;

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az ACER az (1) bekezdésben említett nyomon követés eredményeiről évente jelentést tesz közzé. Ebben a jelentésben azonosítja a villamos energia, a földgáz és a hidrogén belső piacának megvalósítása előtt álló akadályokat.”;

c) a szöveg a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(6) Az ACER az (EU) 2024/1789 rendelet 19. cikkének (2) bekezdése alapján tanulmányokat tesz közzé az uniós szállítási rendszer-üzemeltetők hatékonyságának összehasonlításáról.

(7) Az ACER véleményeket nyújt be, amelyekben meghatározza a hidrogénszállítási hálózatokhoz való hozzáférésre vonatkozó műszaki információk közzétételének harmonizált formátumát, és az (EU) 2024/1789 rendelet I. mellékletében megállapított iránymutatások szerint nyomonkövetési jelentést tesz közzé a rendszerösszekötési pontokon kialakuló szűkületekről.”

86. cikk

Az (EU) 2022/869 rendelet módosításai

Az (EU) 2022/869 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 11., a 12. és a 13. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„11. cikk

Az energiarendszer egészére kiterjedő költség-haszon elemzés

(1) A villamosenergia-piaci ENTSO és az (EU) 2024/1789 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 57. cikkében említett Hidrogénhálózat-üzemeltetők Európai Hálózata (ENNOH) kidolgozza az uniós listán szereplő, az e rendelet II. melléklete 1. pontjának a), b), d) és f) alpontjában és 3. pontjában meghatározott energiainfrastruktúra-kategóriákba tartozó projektekre vonatkozóan az energiarendszer egészére kiterjedő, uniós szinten harmonizált költség-haszon elemzés alapjául szolgáló egységes ágazati módszertantervezeteket, többek között az e cikk (10) bekezdésében említett energiahálózati és piaci modellt.

Az e bekezdés első albekezdésében említett módszertanokat az V. mellékletben megállapított elvekkel összhangban kell kidolgozni, azoknak a projektek összehasonlítását lehetővé tévő közös feltételezéseken kell alapulniuk és összhangban kell lenniük az Unió 2030-ra vonatkozó energia- és éghajlat-politikai céljaival és a 2050-re teljesítendő klímasemlegességi célkitűzésével, valamint a IV. mellékletben meghatározott szabályokkal és mutatókkal.

Az e bekezdés első albekezdésében említett módszertanokat kell alkalmazni az (EU) 2019/943 rendelet 30. cikke alapján a villamosenergia-piaci ENTSO, vagy az (EU) 2024/1789 rendelet 60. cikke alapján az ENNOH által kidolgozandó valamennyi későbbi, az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési tervek elkészítésére.

2023. április 24-ig a villamosenergia-piaci ENTSO közzéteszi és benyújtja a tagállamoknak, a Bizottságnak és az Ügynökségnek a vonatkozó egységes ágazati módszertantervezetét, miután az e cikk (2) bekezdésében említett konzultációs folyamat során összegyűjtötte az érintett érdekelt felek észrevételeit. A földgázpiaci ENTSO által 2024. szeptember 1-jéig kidolgozott, az energiarendszer egészére kiterjedő, hidrogénre vonatkozó költség-haszon elemzés módszertanát az e cikkben meghatározott eljárással összhangban kell jóváhagyni. 2025. december 1-jéig az ENNOH közzéteszi és benyújtja a tagállamoknak, a Bizottságnak és az Ügynökségnek a vonatkozó egységes ágazati módszertantervezetét, miután az (EU) 2024/1789 rendelet 61. cikke (3) bekezdésének d) pontjában említett konzultációs folyamat során összegyűjtötte a releváns érdekelt felek észrevételeit.

(2) A villamosenergia-piaci ENTSO és az ENNOH, mielőtt az (1) bekezdéssel összhangban benyújtana módszertantervezeteket a tagállamoknak, a Bizottságnak és az Ügynökségnek, előzetes módszertantervezeteket tesz közzé és széles körű konzultációs eljárást folytat le, továbbá ajánlásokat kér a tagállamoktól és legalább az összes releváns érdekelt felet képviselő szervezetektől, beleértve az elosztórendszer-üzemeltetőket az (EU) 2019/943 rendelet 52. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott európai szervezetét (a továbbiakban: az EU DSO), valamint a villamosenergia-, a földgáz- és a hidrogénpiacokon, a fűtési és hűtési ágazatban, a szén-dioxid-leválasztásban és -tárolásban tevékenykedő szervezeteket, a szén-dioxid-leválasztásban és -felhasználásban érdekelt feleket, a független aggregátorokat, a keresletoldali válaszingtezkedések üzemeltetőit, az energiahatékonysági megoldásokban részt vevő szervezeteket, az energiafogyasztói szövetségek, a civil társadalom képviselőit, valamint adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságokat és más nemzeti hatóságokat.

Az előzetes módszertantervezetek első albekezdés szerinti közzétételétől számított három hónapon belül az említett albekezdésben említett bármely érdekelt fél ajánlást nyújthat be.

A 401/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet(**) 10a. cikkével létrehozott, az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület saját kezdeményezésére véleményt nyújthat be a módszertantervezetekhez.

Adott esetben a tagállamok és az első albekezdésben említett érdekelt felek benyújtják és nyilvánosan hozzáférhetővé teszik ajánlásaikat, az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület pedig benyújtja véleményét az Ügynökségnek és adott esetben a villamosenergia-piaci ENTSO-nak vagy az ENNOH-nak, és azt nyilvánosan hozzáférhetővé teszi.

A konzultációs folyamatnak nyitottnak, időben lefolytatottnak és átláthatónak kell lennie. A villamosenergia-piaci ENTSO és az ENNOH kidolgoz és nyilvánosságra hoz egy jelentést a konzultációs folyamatról.

A villamosenergia-piaci ENTSO és az ENNOH megindokolja, amennyiben nem, vagy csak részben vette figyelembe a tagállamok vagy az érdekelt felek, valamint a nemzeti hatóságok ajánlásait vagy az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület véleményét.

(3) Az Ügynökség a módszertantervezetek, a konzultációs folyamat során beérkezett információk és a konzultációról szóló jelentés kézhezvételétől számított három hónapon belül véleményt készít a villamosenergia-piaci ENTSO és az ENNOH számára. Az Ügynökség véleményét előterjeszti a villamosenergia-piaci ENTSO-nak, az ENNOH-nak, a tagállamoknak és a Bizottságnak, és közzéteszi honlapján.

(4) A tagállamok a módszertantervezetek kézhezvételétől számított három hónapon belül véleményt terjeszthetnek a villamosenergia-piaci ENTSO, az ENNOH és a Bizottság elé. A konzultáció megkönnyítése érdekében a Bizottság üléseket szervezhet a csoportok számára kifejezetten a módszertantervezetek megvitatása céljából.

(5) A (3) és (4) bekezdésben említett ügynökségi és tagállami vélemények kézhezvételétől számított három hónapon belül a villamosenergia-piaci ENTSO és az ENNOH az Ügynökség és a tagállamok véleményének teljes körű figyelembevételével módosítja módszertanát, amelyet az Ügynökség véleményével együtt benyújt jóváhagyásra a Bizottsághoz. A Bizottság a módszertanoknak a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO vagy az ENNOH általi benyújtásától számított három hónapon belül meghozza határozatát.

(6) A villamosenergia-piaci ENTSO és az ENNOH a Bizottság (5) bekezdése szerinti jóváhagyásától számított két héten belül honlapjaikon közzéteszik módszertanukat. A vonatkozó beviteli adatokat és egyéb releváns hálózati, energiaáramlási és piaci adatokat kellően pontos formában, a nemzeti jog és a vonatkozó titoktartási megállapodások szerinti korlátozásokra figyelemmel teszik közzé. A Bizottság és az Ügynökség gondoskodik arról, hogy bizalmasan kezeljék az általuk vagy más olyan felek által megkapott adatokat, akik ezen adatok alapján elemzéseket végeznek számukra.

(7) A módszertanokat az (1)–(6) bekezdésben ismertetett eljárással összhangban rendszeresen naprakésszé kell tenni és fejleszteni kell. A módszertanokat módosítani kell különösen a (10) bekezdésben említett energiahálózati és piaci modell benyújtását követően. Az Ügynökség saját kezdeményezésére vagy egy nemzeti szabályozó hatóság vagy érdekelt fél megfelelően indokolt kérésére, a (2) bekezdés első albekezdésében említett, valamennyi érdekelt felet képviselő szervezetekkel és a Bizottsággal folytatott hivatalos konzultációt követően, az indokok és az időbeli ütemezés megadásával kérheti a módszertan naprakésszé tételét és fejlesztését. Az Ügynökség közzéteszi a nemzeti szabályozó hatóságoktól vagy az érdekelt felektől érkező azon kéréseket és valamennyi, üzleti szempontból nem érzékeny releváns dokumentumot, amelyek alapján a naprakésszé tételt vagy fejlesztést kérte.

(8) A II. melléklet 1. pontjának c) és e) alpontjában, valamint 2., 4. és 5. pontjában meghatározott energiainfrastruktúra-kategóriákba tartozó projektek esetében a Bizottság biztosítja módszertanok kidolgozását az energiarendszer egészére kiterjedő, uniós szinten harmonizált költség-haszon elemzéshez. E módszertanoknak a hasznok és a költségek tekintetében kompatibilisnek kell lenniük a villamosenergia-piaci ENTSO és az ENNOH által kidolgozott módszertanokkal. Az Ügynökség a nemzeti szabályozó hatóságok támogatásával előmozdítja e módszertanoknak a villamosenergia-piaci ENTSO és az ENNOH által kidolgozott módszertanokkal való összhangját. A módszertanokat átlátható módon kell kidolgozni, kiterjedt konzultációt folytatva a tagállamokkal és minden érintett érdekelt féllel.

(9) Az Ügynökség háromévente meghatározza és közzéteszi azon mutatók és az ezeknek megfelelő referenciaértékek együttesét, amelyek alapján a II. mellékletben felsorolt energiaiinfrastruktúra-kategóriákba tartozó összehasonlítható projektek fajlagos beruházási költségei összehasonlíthatók. A projektgazdáknak át kell adniuk a kért adatokat a nemzeti szabályozó hatóságoknak és az Ügynökségnek.

Az Ügynökség 2023. április 24-ig közzéteszi a II. melléklet 1., 2. és 3. pontjában meghatározott infrastruktúra-kategóriákra vonatkozó első mutatókat, amennyiben a megbízható mutatók és referenciaértékek kiszámításához rendelkezésre állnak adatok. Ezeket a referenciaértékeket a villamosenergia-piaci ENTSO és az ENNOH felhasználhatja a következő, az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési tervekhez készítendő költség-haszon elemzések során.

Az Ügynökség 2025. április 24-ig közzéteszi a II. melléklet 4. és 5. pontjában meghatározott energiaiinfrastruktúra-kategóriákra vonatkozó első mutatókat.

(10) 2025. október 31-ig a (2) bekezdés első albekezdésében említett, érdekelt felekkel folytatott széles körű konzultációt követően a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH közösen benyújtja a Bizottságnak és az Ügynökségnek egy olyan konzisztens és fokozatosan integrált modellt, amely összhangot biztosít az V. mellékletben meghatározott elveknek megfelelően kidolgozott, az I. mellékletben meghatározott, kiemelt jelentőségű energiaiinfrastruktúra-folyosókra és területekre – többek között a villamosenergia-, a földgáz- és a hidrogén szállítási infrastruktúrára, valamint a földgáztárolókra, a cseppfolyósított földgázra és az elektrolízátorokra – kiterjedő, közös feltételezéseken alapuló egységes ágazati módszertanok között.

(11) A (10) bekezdésben említett modellnek ki kell terjednie legalább az adott ágazat kapcsolódási pontjaira az infrastruktúra-tervezés minden szakaszában, konkrétan a forgatókönyvekre, a technológiákra és a térbeli felbontásra, az infrastruktúrális hiányosságok azonosítására különösen a határokon átnyúló kapacitások tekintetében, továbbá a projektek értékelésére.

(12) Miután a Bizottság az (1)–(5) bekezdésben meghatározott eljárással összhangban jóváhagyta a (10) bekezdésben említett modellt, azt bele kell foglalni az (1) bekezdésben említett módszertanokba, amelyeket ennek megfelelően módosítani kell.

(13) A modellt és az egységes ágazati költség-haszon módszertanokat a (7) bekezdésben említett eljárással összhangban a (10) bekezdés szerinti jóváhagyásuktól kezdve legalább öt évente és szükség esetén gyakrabban naprakésszé kell tenni.

(14) 2027. január 1-jéig ez a cikk az (EU) 2024/1789 rendelet 61. cikkében meghatározott átmeneti rendelkezésekre is figyelemmel alkalmazandó.

12. cikk

A tízéves hálózatfejlesztési tervek alapjául szolgáló forgatókönyvek

(1) 2023. január 24-ig az Ügynökség – a Bizottság, a tagállamok, a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, az EU DSO és legalább a villamosenergia-, a földgáz- és a hidrogénpiacokon, a fűtési és hűtési ágazatban, a szén-dioxid-leválasztásban és -tárolásban tevékenykedő szervezetek, valamint a szén-dioxid-leválasztásban és -felhasználásban érdekelt felek, a független aggregátorok, a keresletoldali válaszintézkedések üzemeltetői, az energiahatékonysági megoldásokban részt vevő szervezetek, az energiaszolgáltatói szövetségek és a civil társadalom képviselői részvételével folytatott – széles körű konzultációs folyamatot követően közzéteszi a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH által kidolgozandó közös forgatókönyvekre vonatkozó keret jellegű iránymutatásokat. E keret jellegű iránymutatásokat szükség szerint rendszeresen naprakésszé kell tenni. A keret jellegű iránymutatások naprakésszé tételére vonatkozó konzultációs folyamatba az ENNOH-ot is be kell vonni.

Az első albekezdésben említett keret jellegű iránymutatások kritériumokat határoznak meg a forgatókönyvek átlátható, megkülönböztetésmentes és megbízható kidolgozásához, figyelembe véve az infrastruktúra-értékelés és a hálózatfejlesztési tervezés terén bevált gyakorlatokat. A keret jellegű iránymutatások célja továbbá annak biztosítása, hogy a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH mögöttes forgatókönyvei teljes mértékben összhangban legyenek az »első az energiahatékonyság« elvével, valamint az Unió 2030-ra vonatkozó energia- és éghajlat-politikai céljaival és a 2050-re teljesítendő klímasemlegességi célkitűzésével, és figyelembe vegyék a rendelkezésre álló legfrissebb bizottsági forgatókönyveket, valamint adott esetben a nemzeti energia- és klímaterveket.

Az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület saját kezdeményezésére véleményt nyilváníthat arról, hogy miként biztosítható, hogy a forgatókönyvek megfeleljenek az Unió 2030-ra vonatkozó energia- és éghajlat-politikai céljainak és a 2050-re teljesítendő klímasemlegességi célkitűzésének. Az Ügynökség ezt a véleményt belefoglalja az első albekezdésben említett keret jellegű iránymutatásokba.

Az Ügynökség megindokolja, amennyiben nem, vagy csak részben vette figyelembe a tagállamok, az érdekelt felek és az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület ajánlásait.

(2) A villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési tervek elkészítéséhez használandó közös forgatókönyvek kidolgozása során követik az Ügynökség keret jellegű iránymutatásait.

A közös forgatókönyvek 2050-ig szóló hosszú távú perspektívát, valamint adott esetben köztes lépéseket is tartalmaznak.

(3) A villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH felkéri a valamennyi érdekelt felet képviselő szervezeteket, köztük az EU DSO-t, a villamosenergia-, a földgáz- és a hidrogénpiacokon, a fűtési és hűtési ágazatban, a szén-dioxid-leválasztásban és -tárolásban tevékenykedő szervezeteket, a szén-dioxid-leválasztásban és -felhasználásban érdekelt feleket, a független aggregátorokat, a keresletoldali válaszfunkciók üzemeltetőit, az energiahatékonysági megoldásokban részt vevő szervezeteket, az energiaszolgáltatói szövetségeket és a civil társadalom képviselőit, hogy vegyenek részt a forgatókönyvek kidolgozási folyamatában, különösen az olyan kulcsfontosságú elemek tekintetében, mint például a feltételezések és azok megjelenítése a forgatókönyvek adataiban.

(4) A villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH közzéteszik a közös forgatókönyvekről szóló jelentés tervezetét, és azt benyújtják véleményezésre az Ügynökség, a tagállamok és a Bizottság számára.

Az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület saját kezdeményezésére véleményt nyilváníthat a közös forgatókönyvekről szóló jelentésről.

(5) Az Ügynökség a közös forgatókönyvekről szóló jelentés tervezete, a konzultációs folyamat során kapott észrevételek és az ezek figyelembevételéről szóló jelentés kézhezvételétől számított három hónapon belül a módosításokra vonatkozó esetleges ajánlásokat is tartalmazó véleményt terjeszt a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, az ENNOH, a tagállamok és a Bizottság elé arról, hogy a forgatókönyvek megfelelnek-e az (1) bekezdés első albekezdésében említett keret jellegű iránymutatásoknak.

Ugyanezen határidőn belül az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület saját kezdeményezésére véleményt nyilváníthat arról, hogy a forgatókönyvek összeegyeztethetők-e az Unió 2030-ra vonatkozó energia- és éghajlat-politikai céljaival és a 2050-ig teljesítendő klímasemlegességi célkitűzésével.

(6) A Bizottság az (5) bekezdésben említett vélemény kézhezvételétől számított három hónapon belül, az Ügynökség és a tagállamok véleményének figyelembevételével jóváhagyja a közös forgatókönyvekről szóló jelentés tervezetét vagy felkéri a villamosenergia-piaci ENTSO-t és az ENNOH-ot, hogy módosítsák azt.

A villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH indoklást nyújtanak azzal kapcsolatban, hogy miként kezelték a Bizottság módosítás iránti esetleges kéréseit.

Amennyiben a Bizottság nem hagyja jóvá a közös forgatókönyvekről szóló jelentést, indokolással ellátott véleményt nyújt be a villamosenergia-piaci ENTSO-nak, a földgázpiaci ENTSO-nak és az ENNOH-nak.

(7) A villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH a közös forgatókönyvekről szóló jelentésnek a (6) bekezdéssel összhangban történő jóváhagyásától számított két héten belül honlapjukon közzéteszik azt. Ezenkívül közzéteszik a vonatkozó bemeneti és kimeneti adatokat is, mégpedig kellően világos és pontos formában ahhoz, hogy egy harmadik fél reprodukálhassa az eredményeket, figyelemmel a nemzeti jogra és az alkalmazandó titoktartási megállapodásokra, valamint az érzékeny információkra.

(8) 2027. január 1-jéig ez a cikk az (EU) 2024/1789 rendelet 61. cikkében meghatározott átmeneti rendelkezésekre is figyelemmel alkalmazandó.

13. cikk

Az infrastrukturális hiányosságok azonosítása

(1) A villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH a közös forgatókönyvekről szóló jelentésnek a 12. cikk (6) bekezdése szerinti jóváhagyásától számított hat hónapon belül, majd azt követően kétfévente közzéteszik az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési tervek keretében kidolgozott, az infrastrukturális hiányosságokról szóló jelentéseket.

Az infrastrukturális hiányosságok értékelése során a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH az elemzésüket a 12. cikk szerint létrehozott forgatókönyvekre alapozzák, érvényre juttatják az »első az energiahatékonyság« elvét, és mérlegelésük során elsőbbséget biztosítanak az új infrastruktúrák valamennyi releváns alternatívájának. Az infrastrukturális hiányosságok értékelése keretében az új infrastruktúrára irányuló megoldások mérlegelése során figyelembe kell venni minden releváns költséget, beleértve a hálózat megerősítésének költségeit is.

Az infrastrukturális hiányosságok értékelése során különösen azokra az infrastrukturális hiányosságokra kell összpontosítani, amelyek potenciálisan befolyásolhatják az Unió 2030-ra vonatkozó energia- és éghajlat-politikai céljainak és 2050-ig teljesítendő klímasemlegességi célkitűzésének elérését.

A vonatkozó jelentéseik közzététele előtt a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH széles körű konzultációs folyamatot folytatnak le valamennyi érintett érdekelt fél bevonásával, beleértve az EU DSO-t, a villamosenergia-, a földgáz- és a hidrogénpiacokon, a fűtési és hűtési ágazatban, a szén-dioxid-leválasztásban és -tárolásban tevékenykedő szervezeteket, a szén-dioxid-leválasztásban és -felhasználásban érdekelt feleket, a független aggregátorokat, a keresletoldali válaszingtezkedések üzemeltetőit, az energiahatékonysági megoldásokban részt vevő szervezeteket, az energiafogyasztói szövetségeket, a civil társadalom képviselőit, az Ügynökséget és valamennyi olyan tagállam képviselőit, amelyek részét képezik az I. mellékletben meghatározott releváns, kiemelt jelentőségű energiainfrastruktúra-folyosóknak.

(2) A villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH az infrastrukturális hiányosságokról szóló jelentésük tervezetét benyújtják véleményezésre az Ügynökséghez és a Bizottsághoz, valamint a tagállamokhoz.

(3) Az Ügynökség az infrastrukturális hiányosságokról szóló jelentés, a konzultációs folyamat során kapott észrevételek és az ezek figyelembevételéről szóló jelentés kézhezvételétől számított három hónapon belül véleményt terjeszt a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO vagy az ENNOH, a Bizottság, valamint a tagállamok elé, és azt nyilvánosan hozzáférhetővé teszi.

(4) Az Ügynökség (3) bekezdésben említett véleményének kézhezvételétől számított három hónapon belül és az Ügynökség véleményének, valamint a tagállamok észrevételeinek figyelembevételével a Bizottság elkészíti véleményét és benyújtja azt a villamosenergia-piaci ENTSO-nak, a földgázpiaci ENTSO-nak vagy az ENNOH-nak.

(5) A villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH az Ügynökség véleményének kellő figyelembevételével, a Bizottság és a tagállamok véleményével összhangban kiigazítják az infrastrukturális hiányosságokról szóló jelentésüket és azt nyilvánosan hozzáférhetővé teszik.

(6) 2027. január 1-jéig ez a cikk az (EU) 2024/1789 rendelet 61. cikkében meghatározott átmeneti rendelkezésekre is figyelemmel alkalmazandó.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1789 rendelete (2024. június 13.) a megújuló gáz, a földgáz és a hidrogén belső piacairól, az 1227/2011/EU, az (EU) 2017/1938, az (EU) 2019/942 és az (EU) 2022/869 rendelet és az (EU) 2017/684 határozat módosításáról, valamint a 715/2009/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1789, 2024.7.15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>).

(**) Az Európai Parlament és a Tanács 401/2009/EK rendelete (2009. április 23.) az Európai Környezetvédelmi Ügynökségről és az európai környezeti információs és megfigyelőhálózatról (HL L 126., 2009.5.21., 13. o.).

2. A 31. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(5) E rendelet mellékleteiben a 2024/1789 rendelet 61. cikke szerinti átmeneti rendelkezések alkalmazásában a »földgázpiaci ENTSO« kifejezés alatt »a földgázpiaci ENTSO és az ENNOH« értendő. 2027. január 1-jétől a »földgázpiaci ENTSO«-ra történő bármely hivatkozást »az ENNOH«-ra történő hivatkozásként kell értelmezni.”

87. cikk

Az (EU) 2017/684 határozat módosítása

Az (EU) 2017/684 határozat szerinti, földgázzal kapcsolatos kormányközi energiaügyi megállapodásokat érintő értesítési kötelezettségeket úgy kell tekinteni, hogy azok magukban foglalják a hidrogénnel – többek között a hidrogénvegyületekkel, például az ammóniával és a folyékony szerves hidrogénhordozókkal – kapcsolatos kormányközi megállapodásokat is.

88. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 715/2009/EK rendelet hatályát veszti. A hatályon kívül helyezett rendeletre való hivatkozásokat erre a rendeletre való hivatkozásnak kell tekinteni és az e rendelet III. mellékletében szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

89. cikk

Hatálybalépés

(1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendelet 2025. február 5-től kell alkalmazni.

(2) E cikk (1) bekezdésétől eltérve:

- a) a 11. cikk (3) bekezdésének b) pontját, a 34. cikk (6) bekezdését és a 84. cikket 2025. január 1-jétől kell alkalmazni;
- b) az 5. szakaszt 2025. január 1-jétől kell alkalmazni, kivéve a 42., a 43., a 44., az 52., az 53. és az 54. cikket, amelyeket 2024. augusztus 4-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2024. június 13-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

R. METSOLA

a Tanács részéről

az elnök

H. LAHBIB

I. MELLÉKLET

Iránymutatások

1. A szállítárendszer-üzemeltető szabályozott bevételeinek megállapításához alkalmazott módszerrel kapcsolatban közzeendő információkról

Az 1–5. pontban említett információkat a díjszábsi időszak kezdete előtt a szabályozó hatóságnak vagy – a szabályozó hatóság döntése szerint – a szállítárendszer-üzemeltetőnek kell közzétennie.

Ezeket az információkat külön-külön kell közzétenni azon szállítási tevékenységek vonatkozásában, amelyek esetében a szállítárendszer-üzemeltető egy nagyobb kereskedelmi szervezet vagy holding tagja.

1. A módszer egyes elemeinek kiszámításáért, megállapításáért és jóváhagyásáért felelős szervezet.
2. A módszertan leírása és ezen belül legalább az alábbiak bemutatása:
 - a) az általános módszertan, így például bevételapka, hibrid, költség-plusz vagy díjösszehasonlítás;
 - b) a szabályozói eszközalap (RAB) megállapítására szolgáló módszertan és ezen belül az alábbiak:
 - i. az eszközök kezdeti (nyitó) értékének meghatározására szolgáló módszertan a vonatkozó szabályozási időszak kezdetekor, valamint akkor, amikor új eszközök kerülnek be az RAB-be;
 - ii. az eszközök újraértékelésére szolgáló módszertan;
 - iii. az eszközök értékének változására vonatkozó magyarázatok;
 - iv. a leszerelt eszközök kezelése;
 - v. az RAB-re alkalmazott értékcsökkenési módszer, ezen belül az értékekre alkalmazott bármilyen változás.
 - c) a tőkeköltség megállapítására szolgáló módszertan;
 - d) az összes kiadás (TOTEX) vagy adott esetben a működési kiadás (OPEX) és a tőkekiadás (CAPEX) meghatározásának módszertana;
 - e) a költséghatékonyság megállapításához használt módszertan, ha van ilyen;
 - f) az infláció meghatározásához használt módszertan;
 - g) a bónuszok és ösztönzők megállapításához használt módszertan, ha van ilyen;
 - h) a nem befolyásolható költségek;
 - i) a holdingtársaság által nyújtott szolgáltatások, ha vannak ilyenek.
3. A módszertan keretében használt paraméterek értékei:
 - a) a saját tőke és az idegen tőke részét képező paraméterek részletes értékei, vagy a súlyozott átlagos tőkeköltség százalékban kifejezve;
 - b) az értékcsökkenési időszakok években kifejezve, külön a vezetékekre és külön a kompresszorokra;
 - c) az értékcsökkenési időszakot vagy az eszközökre alkalmazott előrehozott értékcsökkenést érintő változások;
 - d) hatékonysági célok százalékban kifejezve;

- e) inflációs indexek;
 - f) bónuszok és ösztönzők.
4. Az engedélyezett vagy célbevétel meghatározásához használt alábbi költségek és kiadások értéke, euróban és helyi pénznemben:
- a) az RAB eszköztípusonként, éves lebontásban részletezve a teljes értékcsökkenés eléréséig, ezen belül:
 - i. az RAB-hez adott beruházások eszköztípusonként;
 - ii. értékcsökkenés eszköztípusonként, az eszközök teljes értékcsökkenésének eléréséig;
 - b) a tőkeköltség, beleértve a saját tőke és az idegen tőke költségét;
 - c) működési kiadások;
 - d) bónuszok és ösztönzők tételenként külön részletezve.
5. A szállításirendszer-üzemeltetővel közlendő pénzügyi mutatók. Amennyiben a szállításirendszer-üzemeltető egy nagyobb holding vagy vállalkozás tagja, ezeket az értékeket külön kell közzétenni a szállításirendszer-üzemeltetőre vonatkozóan, beleértve a következőket:
- a) kamatfizetés, adózás, értékcsökkenési leírás és amortizáció előtti eredmény (EBITDA);
 - b) kamatfizetés és adózás előtti eredmény (EBIT);
 - c) eszközarányos jövedelmezőség I. (ROA) = $\text{EBITDA} / \text{RAB}$;
 - d) eszközarányos jövedelmezőség II. (ROA) = EBIT / RAB ;
 - e) tőkearányos jövedelmezőség (ROE) = $\text{nyereség} / \text{tőke}$:
 - i. a befektetett tőke megtérülése (RoCE);
 - ii. tőkeáttételi mutató;
 - iii. $\text{nettó tartozás} / (\text{nettó tartozás} + \text{tőke})$;
 - iv. $\text{nettó tartozás} / \text{EBITDA}$.
- A szabályozó hatóságnak vagy a szállításirendszer-üzemeltetőnek rendelkezésre kell bocsátania egy egyszerűsített díjmodellt, amely tartalmazza a módszertan keretében alkalmazott paraméterek és értékek szerinti bontást is, és amely lehetővé teszi a szállításirendszer-üzemeltető engedélyezett vagy célbevételére vonatkozó számítás megismétlését.
6. A szállításirendszer-üzemeltetők napi bontásban nyilvántartást vezetnek a folyó karbantartásokról és a forgalommegszakadásokról, és azt kérésre a szabályozó hatóság rendelkezésére bocsátják. Az információkat kérésre a forgalommegszakadás által érintett fogyasztókkal is közölni kell.
2. A szállításirendszer-üzemeltetőkre vonatkozó kapacitásallokációs mechanizmusok és szűkületkezelési eljárások alapelveiről és szerződéses szűkület esetén történő alkalmazásáról
- 2.1. A szállításirendszer-üzemeltetőkre vonatkozó kapacitásallokációs mechanizmusok és szűkületkezelési eljárások alapelvei
- 1. A kapacitásallokációs mechanizmusoknak és a szűkületkezelési eljárásoknak elő kell segíteniük a verseny kialakulását és a kapacitás likvid kereskedelmét, és összeegyeztethetőnek kell lenniük a piaci mechanizmusokkal, többek között az azonnali piacokkal és a kereskedelmi központokkal. Rugalmasaknak kell lenniük, és képeseknek kell lenniük alkalmazkodni a változó piaci körülményekhez.
 - 2. Ezeknek a mechanizmusoknak és eljárásoknak figyelembe kell venniük az érintett rendszer egyensúlyát, valamint az ellátás biztonságát.

3. Ezek a mechanizmusok és eljárások nem akadályozhatják új piaci szereplők piacra lépését, és nem támaszthatnak indokolatlan akadályokat a piacra lépéssel szemben. Nem akadályozhatják a piaci szereplőket – beleértve az újonnan piacra lépőket és a kis piaci részesedéssel rendelkező vállalatokat is – abban, hogy hatékonyan versenyezzenek.
4. Ezeknek a mechanizmusoknak és eljárásoknak megfelelő gazdasági jelzéseket kell nyújtaniuk a műszaki kapacitás gazdaságos és maximális kihasználásához, valamint meg kell könnyíteniük az új infrastruktúrába történő beruházást.
5. A hálózathasználókat tájékoztatni kell arról, hogy milyen típusú körülmények érinthetik a szerződéses kapacitás rendelkezésre állását. A megszakításról szóló tájékoztatásnak tükröznie kell, hogy a szállítási rendszer-üzemeltetőnek milyen szintű információk állnak rendelkezésére.
6. Amennyiben rendszeregyensúlyi okok miatt a szerződéses szállítási kötelezettségek teljesítésében nehézségek mutatkoznak, a szállítási rendszer-üzemeltetők értesítik a hálózathasználókat, és haladéktalanul megkülönböztetésmentes megoldást keresnek.

A szállítási rendszer-üzemeltetők az eljárásokról – még azok bevezetése előtt – konzultálnak a hálózathasználókkal, és egyeztetik azokat a szabályozó hatósággal.

2.2. Szűkületkezelési eljárások szerződéses szűkület esetén

2.2.1. Általános rendelkezések

1. E pontot az egymással szomszédos betáplálási-kiadási rendszereket összekötő azon rendszerösszekötési pontokra kell alkalmazni, amelyekben a rendszerhasználók kapacitásokat köthetnek le, függetlenül attól, hogy ezek a rendszerösszekötési pontok fizikaiak vagy virtuálisak, valamint hogy két vagy több tagállamot érintenek-e vagy egyazon tagállamon belül találhatók. E pont – amennyiben az érintett szabályozó hatóság úgy dönt – a harmadik országok betáplálási-kiadási pontjaira is alkalmazható. E pontot nem kell alkalmazni a végfogyasztók és az elosztóhálózatok felé való kiadási pontokra, az LNG-terminálok és a termelőlétesítmények felől való betáplálási pontokra, valamint a földgáz tárolók felől vagy felé való betáplálási-kiadási pontokra.
2. A szállítási rendszer-üzemeltetők által az e melléklet 3. pontjának megfelelően közzétett és adott esetben a szabályozó hatóságok által hitelesített információk alapján az ACER közzéteszi a rendszerösszekötési pontokban a megelőző évben értékesített nem megszakítható kapacitástermékek következtében kialakult szűkületekre vonatkozó nyomonkövetési jelentést, amelyben a lehetőségek szabta keretek között figyelembe veszi a másodlagos piacon folytatott kapacitáskereskedést és a megszakítható kapacitások felhasználását is.

A nyomonkövetési jelentést kétfévente kell közzétenni. A Bizottság indokolt kérelmére az ACER évente legfeljebb egyszer további jelentéseket is közzétehet.

3. A 2.2.2.–2.2.5. pontban ismertetett szűkületkezelési eljárások valamelyikének alkalmazása következtében hozzáférhetővé váló többletkapacitást a releváns szállítási rendszer-üzemeltető a rendes kapacitásallokációs eljárás keretében kínálja fel.

2.2.2. Kapacitásbővítés túljegyzési-visszavásárlási rendszer alkalmazásával

1. A szállítási rendszer-üzemeltetők kötelesek javaslatot előterjeszteni egy olyan ösztönzőalapú túljegyzési-visszavásárlási rendszerre, amelynek révén nem megszakítható többletkapacitások kínálhatók a rendszerben, továbbá kötelesek ezt a rendszert a szabályozó hatóság jóváhagyását követően bevezetni. A bevezetést megelőzően a szabályozó hatóság konzultál a szomszédos tagállamok szabályozó hatóságaival és figyelembe veszi azok véleményét. Többletkapacitás alatt a rendszerösszekötési pontnak a 6. cikk (1) bekezdése alapján meghatározott műszaki kapacitásán felül kínált nem megszakítható kapacitást kell érteni.
2. A túljegyzési-visszavásárlási rendszernek ösztönöznie kell a szállítási rendszer-üzemeltetőket arra, hogy – a műszaki feltételek, köztük a fűtőérték, a hőmérséklet, az érintett betáplálási-kiadási rendszerben várható fogyasztás és a szomszédos hálózatokban rendelkezésre álló kapacitások figyelembevételével – többletkapacitást bocsássonak rendelkezésre. A szállítási rendszer-üzemeltetők a betáplálási-kiadási rendszer műszaki vagy többletkapacitásának újraszámítása tekintetében kötelesek dinamikus eljárást követni.
3. A túljegyzési-visszavásárlási rendszer alapjául szolgáló ösztönzőrendszernek tükröznie kell a szállítási rendszer-üzemeltetőknek a többletkapacitás felkínálásával összefüggő kockázatait. E rendszert úgy kell kialakítani, hogy a szállítási rendszer-üzemeltetők és a hálózathasználók osztozzanak a többletkapacitás értékesítéséből származó bevételen és a visszavásárlási rendszer, valamint a 6. pont szerinti intézkedések költségein. A bevételnek és a költségeknek a szállítási rendszer-üzemeltető és a hálózathasználó közötti megosztásáról a szabályozó hatóságok határoznak.

4. A szállításirendszer-üzemeltetők bevételeinek meghatározása szempontjából úgy kell tekinteni, hogy a műszaki kapacitás, ezen belül különösen a visszaadott kapacitás és – az adott esetnek megfelelően – az egy gáznapos nem megszakítható „használd vagy elveszíted” mechanizmus és a hosszú távú „használd vagy elveszíted” mechanizmus alkalmazásából származó kapacitás allokálása előbb történt, mint az esetleges többletkapacitásé.
5. A többletkapacitás meghatározása során a szállításirendszer-üzemeltető köteles figyelembe venni a rendszerösszekötési pontokban különböző időpillanatokban meglévő, fizikailag fel nem használt kapacitások valószínű mennyiségére vonatkozó statisztikai forgatókönyveket. A szállításirendszer-üzemeltetőnek továbbá a többletkapacitás felkínálásával kapcsolatban olyan kockázati profilt kell figyelembe vennie, amelyből nem származik túlzott visszavásárlási kötelezettség. A túljegyzési-visszavásárlási rendszernek becslést kell adnia a piaci kapacitás-visszavásárlások valószínűségére és költségeire, és ezt a becslést figyelembe kell vennie a felkínálandó többletkapacitás értékében.
6. Amennyiben a rendszeregyensúly fenntartása érdekében szükséges, a szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek olyan piaci alapú visszavásárlási eljárást alkalmazni, amelynek keretében a hálózathasználók kapacitásokat kínálhatnak fel. Az alkalmazandó visszavásárlási eljárásról a hálózathasználókat tájékoztatni kell. A visszavásárlási eljárás alkalmazása nem érintheti az alkalmazandó szükséghelyzeti intézkedéseket.
7. A szállításirendszer-üzemeltetők a visszavásárlási eljárás alkalmazása előtt kötelesek ellenőrizni, hogy a rendszeregyensúly más műszaki és kereskedelmi intézkedések útján nem tartható-e fenn költséghatékonyabb módon.
8. Amikor a túljegyzési-visszavásárlási rendszerre vonatkozó javaslatokat előterjesztik, a szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek a szabályozó hatóság rendelkezésére bocsátani a rendszer értékeléséhez szükséges valamennyi vonatkozó adatot, becslést és modellt. A szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek rendszeresen beszámolni a szabályozó hatóságnak a rendszer működéséről, továbbá – a szabályozó hatóság kérésére – kötelesek átadni minden vonatkozó adatot. A szabályozó hatóság felkérheti a szállításirendszer-üzemeltetőt a rendszer felülvizsgálatára.

2.2.3. Egy gáznapos nem megszakítható „használd vagy elveszíted” mechanizmus

1. A szabályozó hatóságok megkövetelik a szállításirendszer-üzemeltetőktől, hogy a rendszerösszekötési pontokban minden hálózathasználó esetében legalább a 3. pontban előírt szabályokat alkalmazzák az eredeti nominálások módosítása kapcsán abban az esetben, ha az ACER által készített, a 2.2.1. pont 2. alpontjában említett éves nyomonkövetési jelentés alapján megállapítást nyer, hogy a rendszerösszekötési pontokban a nyomonkövetési jelentés tárgyévben végrehajtott kapacitásallokációs eljárások során – árverés alkalmazása esetén a kikiáltási áron – az adott évben vagy az azt követő két év valamelyikében felhasználható termékekkel kapcsolatban a kereslet meghaladta a kínálatot a következők szerint:
 - a) legalább három olyan nem megszakítható kapacitástermékkel kapcsolatban, amelynek időtartama egy hónap;
 - b) legalább két olyan nem megszakítható kapacitástermékkel kapcsolatban, amelynek időtartama három hónap;
 - c) legalább egy olyan nem megszakítható kapacitástermékkel kapcsolatban, amelynek időtartama egy év vagy annál hosszabb; vagy
 - d) legalább hat hónapig nem kínáltak egy hónapra vagy annál hosszabb időtartamra vonatkozó nem megszakítható kapacitásterméket.
2. Ha az ACER által készített, a 2.2.1. pont 2. alpontjában említett éves nyomonkövetési jelentés alapján megállapítást nyer, hogy – például fizikai hálózatbővítés vagy hosszú távú szerződések megszűnése következtében felszabaduló kapacitásoknak köszönhetően – az 1. pontban leírt helyzet a következő három évben várhatóan nem fog megismétlődni, akkor az érintett szabályozó hatóságok az egy gáznapos nem megszakítható „használd vagy elveszíted” mechanizmus alkalmazását megszüntethetik.
3. A nem megszakítható újránominálás nem haladhatja meg a hálózathasználó által a rendszerösszekötési pontban lekötött szerződéses kapacitás 90 %-át, és nem lehet alacsonyabb a kapacitás 10 %-ánál. Ha azonban a nominálás meghaladja a szerződéses kapacitás 80 %-át, akkor felfelé a nem nominált mennyiség fele nominálható újra. Ha a nominálás nem haladja meg a szerződéses kapacitás 20 %-át, akkor lefelé a nominált mennyiség fele nominálható újra. E pont alkalmazása nem érintheti az alkalmazandó szükséghelyzeti intézkedéseket.
4. A szerződéses kapacitás eredeti jogosultja lekötött nem megszakítható kapacitásának a korlátozással érintett részét megszakítható kapacitásként újránominálhatja.

5. A 3. pontot nem kell alkalmazni azokra a hálózathasználókra – személyekre vagy vállalkozásokra és az általuk a 139/2004/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ 3. cikke értelmében irányított vállalkozásokra –, amelyek a rendszerösszekötési pontban a megelőző évben az átlagos műszaki kapacitás kevesebb mint 10 %-át birtokolták.
6. Azokra a rendszerösszekötési pontokra vonatkozóan, amelyekben a 3. pont szerinti egy gáznapos nem megszakítható „használd vagy elveszíted” mechanizmus érvényesül, a szabályozó hatóság értékeli a 2.2.2. pont szerinti túljegyzési-visszavásárlási rendszerhez való viszonyt, és ezen értékelés alapján dönthet úgy, hogy a kérdéses rendszerösszekötési pontokban nem alkalmazza a 2.2.2. pontot. Ezt a döntést haladéktalanul be kell jelenteni az ACER-nek és a Bizottságnak.
7. A szabályozó hatóság a 3. pont szerinti egy gáznapos nem megszakítható „használd vagy elveszíted” mechanizmus alkalmazását bármely rendszerösszekötési pontban bevezetheti. Döntésének meghozatala előtt a szabályozó hatóság konzultál a szomszédos tagállamok szabályozó hatóságaival. Döntésének meghozatala során a szabályozó hatóság figyelembe veszi a szomszédos tagállamok szabályozó hatóságainak véleményét.

2.2.4. Szerződéses kapacitás visszaadása

A szállításirendszer-üzemeltetők – az egynapos és az annál rövidebb időtartamú kapacitástermékek kivételével – kötelesek elfogadni a hálózathasználó által egy adott rendszerösszekötési pontban lekötött nem megszakítható kapacitás visszaadását. A hálózathasználó a kapacitáslekötési szerződésből fakadó jogait és kötelezettségeit mindaddig és annyiban megtartja, amíg és amennyiben a szállításirendszer-üzemeltető a kapacitást újra nem allokálja. Úgy kell tekinteni, hogy a visszaadott kapacitás újraallokálása csak minden más rendelkezésre álló kapacitás allokálása után történik. A szállításirendszer-üzemeltető köteles haladéktalanul értesíteni a hálózathasználót az általa visszaadott kapacitás bármely részének újraallokálásáról. A szabályozó hatóság jóváhagyja a kapacitás visszaadására vonatkozó különös feltételeket, különösen abban az esetben, amikor több hálózathasználó is visszaadja kapacitását.

2.2.5. Hosszú távú „használd vagy elveszíted” mechanizmus

1. A szabályozó hatóságok megkövetelik a szállításirendszer-üzemeltetőktől az egy adott rendszerösszekötési pontban a hálózathasználó által lekötött és rendszeresen ki nem használt szerződéses kapacitás részleges vagy teljes visszavételét, amennyiben az adott hálózathasználó a fel nem használt kapacitását észszerű feltételek mellett nem adta el vagy kínálta fel, és más hálózathasználók nem megszakítható kapacitást igényelnek. A szerződéses kapacitás különösen abban az esetben tekinthető rendszeresen ki nem használtként, ha:
 - a) a hálózathasználó szerződése egy évnél hosszabb időtartamra vonatkozik, azonban mind április 1. és szeptember 30. között, mind október 1. és március 31. között a szerződéses kapacitásának átlagban kevesebb mint 80 %-át használja ki, és erre nem adott megfelelő indoklást; vagy
 - b) a hálózathasználó a 2.2.3. pont 3. alpontjában foglalt szabályok megkerülése érdekében szisztematikusan a szerződéses kapacitásának 100 %-a közelében nominál, majd lefelé újránominál.
 2. Az egy gáznapos nem megszakítható „használd vagy elveszíted” mechanizmus alkalmazása nem tekinthető indoknak az 1. pont alkalmazásának mellőzésére.
 3. A visszavétel következtében a hálózathasználó egy adott időszakra vagy a szerződés tárgyidőszakából még hátralévő időtartamra részlegesen vagy teljes mértékben elveszíti szerződéses kapacitását. A hálózathasználó a kapacitáslekötési szerződésből fakadó jogait és kötelezettségeit mindaddig és annyiban megtartja, amíg és amennyiben a szállításirendszer-üzemeltető a kapacitást újra nem allokálja.
 4. A szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek rendszeresen a szabályozó hatóság rendelkezésére bocsátani mindazokat az adatokat, amelyek szükségesek annak nyomon követéséhez, hogy milyen mértékben használják ki azokat a szerződéses kapacitásokat, amelyek esetében a szerződés egy évnél hosszabb időtartamra vagy legalább két évre kiterjedő, ismétlődő negyedéves időszakokra szól.
3. A hálózathasználók számára a földgázrendszerhez rendszerhez való tényleges hozzáféréshez szükséges műszaki információk meghatározása, az átláthatósági követelmények szempontjából releváns pontok meghatározása, valamint az összes releváns pontban közzéteendő információk és ezen információk közzétételének ütemezése
 - 3.1. A hálózathasználók számára a rendszerhez való tényleges hozzáféréshez szükséges műszaki információk meghatározása

⁽¹⁾ A Tanács 139/2004/EK rendelete (2004. január 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete) (HL L 24., 2004.1.29., 1. o.).

3.1.1. A közzététel módja

1. A szállításirendszer-üzemeltetők a 3.1.2. pontban, valamint a 3.3. pont 1–5. alpontjában meghatározott valamennyi információt a következő módon kötelesek közzétenni:
 - a) olyan internetes oldalon, amelyhez a nyilvánosság térítésmentesen, a szállításirendszer-üzemeltetőnél való bármiféle regisztráció vagy bejelentkezés nélkül hozzáférhet;
 - b) rendszeresen/görgetett adatok formájában; az információk frissítésének gyakoriságát a változások időpontja és a szolgáltatás időtartama alapján kell meghatározni;
 - c) felhasználóbarát módon;
 - d) érdemi, mennyiségileg egyértelmű, könnyen hozzáférhető és megkülönböztetésmentes módon;
 - e) olyan, a szállításirendszer-üzemeltetők és a szabályozó hatóságok által – az ACER-nek a harmonizált formátummal kapcsolatos véleménye alapján – közösen elfogadott letölthető formátumban, amely lehetővé teszi a mennyiségi és összehasonlító elemzéseket;
 - f) a mértékegységek következetes használatával, így különösen az energiatartalom-értékeket kWh-ban (298,15 K égési referencia-hőmérséklet feltételezésével), a térfogatértékeket m³-ben (273,15 K-re és 1,01325 barra vonatkoztatva) kifejezve. Meg kell adni az energiatartalomra való átszámításhoz szükséges konstans szorzótényezőt is. A fenti formátum mellett a közzététel más mértékegységekben is lehetséges;
 - g) a tagállam hivatalos nyelvein, valamint angol nyelven;
 - h) úgy, hogy az összes adat egyetlen, az ENTSOG által uniós szinten, költséghatékony alapon kialakított központi platformon legyen hozzáférhető.
2. A szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek a 3.1.2. pontban, valamint a 3.3. pont 1–5. pontjában említett valamennyi információ tényleges változásairól időben tájékoztatást adni, amint azokról tudomást szereznek.

3.1.2. A közzététel tartalma

1. A szállításirendszer-üzemeltetők rendszereikről és szolgáltatásaikról kötelesek közzétenni legalább a következő információkat:
 - a) a nyújtott különböző szolgáltatások és a felszámított megfelelő díjak részletes és átfogó ismertetése;
 - b) az ezekhez a szolgáltatásokhoz rendelkezésre álló szállítási szerződések különböző típusai;
 - c) az üzemi és kereskedelmi szabályzatok és/vagy a valamennyi hálózathasználó jogait és kötelezettségeit meghatározó általános feltételek, beleértve a következőket:
 - i. a harmonizált szállítási szerződések és egyéb vonatkozó dokumentumok;
 - ii. ha az a rendszerhez való hozzáférés szempontjából releváns, a 3.2. pontban meghatározott minden releváns pont tekintetében a gázminőségre vonatkozó releváns paraméterek, köztük legalább az égéshő, a Wobbe-szám és az oxigéntartalom értéke, valamint a hálózathasználókat abban az esetben terhelő átalakítási költség, ha a gáz nem felel meg az említett paramétereknek;
 - iii. ha az a rendszerhez való hozzáférés szempontjából releváns, minden releváns pont tekintetében a nyomásra vonatkozó követelmények;
 - iv. a megszakítható kapacitás megszakításakor alkalmazandó eljárás, beleértve – az adott esetnek megfelelően – a megszakítások időzítését, kiterjedését és végrehajtásának sorrendjét (például arányosan vagy érkezési sorrendben visszafelé);
 - d) a szállítási rendszer használatakor alkalmazott harmonizált eljárások, beleértve a legfontosabb szakkifejezések meghatározását is;
 - e) a kapacitásallokációra, a szűkületkezelésre, valamint a kapacitásfelhalmozás megelőzésével és az újrafelhasználással kapcsolatos eljárásokra vonatkozó rendelkezések;

- f) a másodlagos piacon folytatott kapacitáskereskedelemre a szállításrendszer-üzemeltető viszonylatában vonatkozó szabályok;
- g) az egyensúlyozásra vonatkozó szabályok és a kiegyensúlyozási díjak számításának módszertana;
- h) ha alkalmazandó, a szállítási és egyéb szolgáltatásokban külön díjfizetési kötelezettség nélkül megengedett rugalmassági és toleranciaszintek, valamint az ezeken túlmenően nyújtott esetleges rugalmassági lehetőségek és azok díjai;
- i) a szállításrendszer-üzemeltető földgázrendszere és annak a 3.2. pontban meghatározott releváns rendszerösszekötési pontjainak részletes leírása, valamint az összekötött rendszerek vagy létesítmények üzemeltetőinek megnevezése;
- j) a szállításrendszer-üzemeltető által üzemeltetett földgázrendszerhez való csatlakozásra alkalmazandó szabályok;
- k) a vészhelyzeti mechanizmusokra, így például az azon intézkedésekre vonatkozó információk, amelyek egyes felhasználói csoportok rendszerből való kizárását eredményezhetik, amennyiben ezek a mechanizmusok a szállításrendszer-üzemeltető felelősségi körébe tartoznak, valamint a szállításrendszer-üzemeltetőre alkalmazandó egyéb általános felelősségi szabályok;
- l) a szállításrendszer-üzemeltetők által a hálózathasználók érintett szállítási rendszerekhez való hozzáférése szempontjából lényeges rendszerösszekötési pontokban, a hálózat interoperabilitásával kapcsolatban kialakított egyezményes eljárások, az egyezményes nominálási és egyeztetési eljárások, valamint a szállított gázmennyiségek allokációjával és az egyensúlyozással kapcsolatos rendelkezéseket meghatározó egyéb egyezményes eljárások, beleértve az alkalmazott módszereket is;
- m) a szállításrendszer-üzemeltetők kötelesek részletes és átfogó leírást közzétenni a műszaki kapacitás kiszámításához felhasznált módszertanról és eljárásról, beleértve az alkalmazott paraméterekre és a legfontosabb feltételezésekre vonatkozó információkat is.

3.2. Az átláthatósági követelmények szempontjából releváns pontok meghatározása

1. Releváns pontnak minősül legalább:

- a) egy adott szállításrendszer-üzemeltető által üzemeltetett szállítói hálózat valamennyi betáplálási és kiadási pontja, az egyedi végső felhasználóhoz csatlakozó kiadási pontok és az Unió területén telephellyel rendelkező, egyedi termelő termelőlétesítményéhez közvetlenül kapcsolódó betáplálási pontok kivételével;
- b) a szállításrendszer-üzemeltetők különböző egyensúlytartási zónáit összekötő valamennyi betáplálási és kiadási pont;
- c) egy adott szállításrendszer-üzemeltető hálózatát LNG-terminállal, fizikai földgázelosztó központtal, tároló- vagy termelőlétesítménnyel összekötő valamennyi pont, kivéve az a) pont szerint kivételt képező termelőlétesítményeket;
- d) egy adott szállításrendszer-üzemeltető hálózatát a kiegészítő szolgáltatások nyújtásához szükséges infrastruktúrával összekötő valamennyi pont.

2. Az egyedi végső felhasználóknak és a termelőlétesítményeknek szánt olyan információkat, amelyek nem tartoznak a 3.2. pont 1. pontjának a) alpontjában ismertetett releváns pontok meghatározásának körébe, összesített formában, legalább egyensúlytartási zónák szerinti bontásban kell közzétenni. E melléklet alkalmazásában az egyedi végső felhasználókra, valamint a 3.2. pont 1. pontjának a) alpontjában ismertetett releváns pontok meghatározásából kizárt termelőlétesítményekre vonatkozó összesítés egyetlen releváns pontnak tekintendő.

3. Ha a két vagy több szállításrendszer-üzemeltető közötti pontokat kizárólag az érintett szállításrendszer-üzemeltetők kezelik, és ebben a rendszerhasználók sem szerződéses, sem operatív alapon nem vesznek részt, vagy ha a pontok a szállítási rendszert egy elosztórendszerrel kötik össze, és ezeken a pontokon szerződéses szűkület nem áll fenn, akkor e pontok vonatkozásában a szállításrendszer-üzemeltetők mentesülnek a 3.3. pont szerinti közzétételi kötelezettségek alól. A szabályozó hatóság előírhatja a szállításrendszer-üzemeltetők számára, hogy a 3.3. pont szerinti követelményeket a mentesített pontok egy csoportjára vagy azok összességére vonatkozóan tegyék közzé. Ilyenkor az információkat – amennyiben azok a szállításrendszer-üzemeltető rendelkezésére állnak – összesített formában, értelmezhető szinten, legalább egyensúlytartási zónák szerinti bontásban kell közzétenni. E melléklet alkalmazásában az e pontokra vonatkozó ilyen értelmű összesítés egyetlen releváns pontnak tekintendő.

3.3. Az összes releváns pontban közzéteendő információk és ezen információk közzétételének ütemezése

1. A szállításirendszer-üzemeltetők valamennyi releváns pontban minden nyújtott szolgáltatás és kiegészítő szolgáltatás (köztük különösen a betáplálás, a ballasztolás és az átalakítás) vonatkozásában kötelesek közzétenni a második albekezdés a)–g) pontjában felsorolt információkat. Ezeket az információkat számszerűen, a kapacitáslekötés és az újranominálás legrövidebb referencia-időszaka, valamint a kiegyensúlyozási díj számításához alapul vett legrövidebb elszámolási időszak hosszával megegyező, óránkénti vagy napi bontásban kell közzétenni. Ha a legrövidebb referencia-időszak nem egy nap, akkor a második albekezdés a)–g) pontjában felsorolt információkat napi bontásban is közzé kell tenni.

A következő információkat és azok változásait azonnal (közel valós időben) közzé kell tenni, amint azok a rendszerüzemeltető számára elérhetővé válnak:

- a) műszaki kapacitás mindkét irányú gázáram esetében;
 - b) a szerződésben lekötött összes nem megszakítható és megszakítható kapacitás mindkét irányban;
 - c) nominálás és újranominálás mindkét irányban;
 - d) a rendelkezésre álló nem megszakítható és megszakítható kapacitás mindkét irányban;
 - e) a tényleges fizikai gázáramok;
 - f) a megszakítható kapacitások tervezett és tényleges megszakításai;
 - g) a nem megszakítható szolgáltatások tervezett és nem tervezett megszakítása, valamint információk a nem megszakítható szolgáltatások helyreállításáról (különösen rendszerkarbantartás és az ahhoz kapcsolódó esetleges megszakítás várható időtartama); a tervezett megszakításról legalább 42 nappal előre tájékoztatást kell adni;
 - h) az egy hónapra vagy annál hosszabb időszakra vonatkozó nem megszakítható kapacitástermékek iránti sikertelen és jogilag érvényes igénylések előfordulásai, beleértve a sikertelen igénylések számát és az érintett mennyiségeket is;
 - i) azon esetek helye és időpontja, amikor egy árverésen egy hónapra vagy annál hosszabb időszakra vonatkozó nem megszakítható kapacitástermékek a kikiáltási árnál magasabb áron keltek el;
 - j) azon esetek helye és időpontja, amikor a rendes kapacitásallokációs eljárás keretében nem került felkínálásra egy hónapra vagy annál hosszabb időszakra vonatkozó nem megszakítható kapacitástermék;
 - k) a 2.2.2.–2.2.5. pontban előírt szűkületkezelési eljárások alkalmazása útján rendelkezésre bocsátott összkapacitás az alkalmazott szűkületkezelési eljárások szerinti bontásban.
2. A 3.3. pont 1. pontjának a), b) és d) alpontjában említett információkat valamennyi releváns pont esetében legalább 24 hónappal előre kell közzétenni.
 3. A szállításirendszer-üzemeltetők a 3.3. pont 1. pontjának a)–g) alpontja szerinti követelményekre vonatkozó múltbeli információkat valamennyi releváns pont esetében kötelesek görgetett formában a megelőző öt évre visszamenőleg közzétenni.
 4. A szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek valamennyi releváns pont esetében napi bontásban közzétenni az égéshő, a Wobbe-szám, a földgázrendszerbe betáplált hidrogéntartalom, a metántartalom és az oxigéntartalom mért értékét. Az előzetes adatokat az adott gáznapot követően legkésőbb három napon belül kell közzétenni. A végleges adatokat az adott hónap végét követően három hónapon belül kell közzétenni.
 5. A szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek valamennyi releváns pont esetében közzétenni a szabad kapacitás, valamint a lekötött és a műszaki kapacitás értékét éves bontásban minden olyan évre, amelyben lekötött kapacitással rendelkeznek, valamint még egy további évre, és legalább a következő tíz évre vonatkozóan. Ezeket az információkat legalább havonta, vagy új információk elérhetővé válása esetén gyakrabban aktualizálni kell. A közzétételnek igazodnia kell azokhoz az időszakokhoz, amelyekre vonatkozóan kapacitást kínálnak fel a piacon.

3.4. A szállítási rendszerrel kapcsolatban közzéteendő információk és ezen információk közzétételének ütemezése

1. A szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek gondoskodni a másodlagos piacon felkínált és szerződésben lekötött (tehát egyik hálózathasználó által egy másik hálózathasználónak értékesített) kapacitások összesített mennyiségének napi bontású közzétételéről és naponta történő aktualizálásáról, amennyiben az információk rendelkezésükre állnak. Ezeknek az információknak a következő részleteket kell tartalmazniuk:

- a) azon rendszerösszekötési pont megjelölése, ahol a kapacitásértékesítés történik;
- b) a kapacitás típusa, azaz betáplálási vagy kiadási, nem megszakítható vagy megszakítható;
- c) a kapacitáshasználati jogok mennyisége és időtartama;
- d) az értékesítés típusa, például átruházás vagy engedményezés;
- e) az értékesítések vagy átruházások összes száma;
- f) a szállításirendszer-üzemeltető által ismert bármely egyéb, a 3.3. pontban említett feltétel.

Amennyiben ezeket az információkat harmadik fél szolgáltatja, a szállításirendszer-üzemeltetők mentesülnek e rendelkezés alól.

2. A szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek közzétenni azokat a harmonizált feltételeket, amelyek szerint a kapacitásügyleteket, például átruházásokat és engedményezéseket elfogadják. E feltételeknek tartalmazniuk kell legalább a következőket:

- a) azon szabványosított termékek leírása, amelyek a másodlagos piacon értékesíthetők;
- b) a másodlagos értékesítések végrehajtásának, elfogadásának és nyilvántartásba vételének átfutási ideje; késedelem esetén ennek okait közzé kell tenni;
- c) az eladó vagy a 3.4. pont 1. pontjában említett harmadik fél szállításirendszer-üzemeltetőnek szóló értesítése az eladó és a vevő nevének megjelölésével és a kapacitások 3.4. pont 1. pontja szerinti meghatározásával.

Amennyiben ezeket az információkat harmadik fél szolgáltatja, a szállításirendszer-üzemeltetők mentesülnek e rendelkezés alól.

3. Rendszerének egyensúlytartásával kapcsolatos szolgáltatásai körében minden szállításirendszer-üzemeltető köteles minden hálózathasználót minden egyensúlyozási időszakra vonatkozóan legkésőbb egy hónappal az egyensúlyozási időszak végét követően tájékoztatni hálózathasználónkénti bontásban az egyensúlytól való egyedi eltérésük nagyságáról és az ezzel kapcsolatos költségekről. Az egységesített terhelési profil alapján ellátott felhasználókra vonatkozó végleges adatok legfeljebb 14 hónappal később szolgáltatathatók. Amennyiben ezeket az információkat harmadik fél szolgáltatja, a szállításirendszer-üzemeltetők mentesülnek e rendelkezés alól. Ezen információszolgáltatás során biztosítani kell az üzleti szempontból érzékeny információk bizalmas kezelését.

4. A tűréshatároktól eltérő rugalmassági szolgáltatások harmadik felek általi hozzáférés céljából történő nyújtása esetén a szállításirendszer-üzemeltető köteles egy nappal előre napi előrejelzést közzétenni a rugalmasság maximális nagyságáról, a lekötött rugalmasság nagyságáról és a rugalmasságnak a piac számára a következő gáznapon való rendelkezésre állásáról. A szállításirendszer-üzemeltető ezen túlmenően minden gáznap végén köteles utólagos információkat közzétenni minden rugalmassági szolgáltatás összesített kihasználtságáról. Amennyiben a szabályozó hatóság azt állapítja meg, hogy ezek az információk a hálózathasználók részéről potenciális visszaélésekre adhatnak lehetőséget, akkor dönthet úgy, hogy mentesíti a szállításirendszer-üzemeltetőt e kötelezettség alól.

5. A szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek egyensúlytartási zónák szerinti bontásban közzétenni az egyes gáznapok kezdetekor a szállítási rendszerben lévő gáz mennyiségét, továbbá előrejelzést adni a szállítási rendszerben az egyes gáznapok végén lévő földgáz mennyiségéről. A gáznap végén a szállítási rendszerben lévő földgáz mennyiségére vonatkozó előrejelzést a gáznap során óránként frissíteni kell. Ha a kiegyensúlyozási díjak számítása óránként történik, akkor a szállításirendszer-üzemeltető a szállítási rendszerben lévő gáz mennyiségét óránként közzétenni. A szállításirendszer-üzemeltetők ehelyett dönthetnek úgy, hogy – egyensúlytartási zónák szerinti bontásban – minden egyes egyensúlyozási időszak kezdete vonatkozásában valamennyi felhasználó egyensúlytól való eltéréseinek összesített helyzetét, továbbá minden egyes gáznap vége vonatkozásában valamennyi felhasználó egyensúlytól való eltéréseinek várható összesített helyzetét teszik közzé. Amennyiben a szabályozó hatóság azt állapítja meg, hogy ezek az információk a hálózathasználók részéről potenciális visszaélésekre adhatnak lehetőséget, akkor dönthet úgy, hogy mentesíti a szállításirendszer-üzemeltetőt e kötelezettség alól.

6. A szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek felhasználóbarát díjszámítási eszközöket biztosítani.

7. A szállításrendszer-üzemeltetők kötelesek valós nyilvántartást vezetni valamennyi kapacitáslekötési szerződésről, valamint a rendelkezésre álló kapacitások számításával és hozzáférhetővé tételével, különösen az egyes nominálásokkal és megszakításokkal kapcsolatos minden egyéb releváns információról, továbbá gondoskodni arról, hogy azok legalább öt évig az illetékes hatóságok rendelkezésére álljanak. A szállításrendszer-üzemeltetők a 3.3. pont 4. és 5. pontja szerinti valamennyi releváns információt tartalmazó dokumentumokat kötelesek legalább öt évig megőrizni és kérésre a szabályozó hatóság rendelkezésére bocsátani. Az üzleti szempontból érzékeny információkat mindkét fél köteles bizalmasan kezelni.
8. A szállításrendszer-üzemeltetők évente legalább egyszer, egy előre meghatározott időpontig kötelesek közzétenni az összes olyan tervezett karbantartási időszakot, amely érintheti a hálózathasználóknak a szállítási szerződésekből eredő jogait, az ezzel összefüggő üzemeltetési információkkal együtt, megfelelő előzetes értesítés mellett. Ez magában foglalja a tervezett karbantartási időszakok bármilyen változásának közzétételét és a nem tervezett karbantartásokról szóló értesítést is, amelyeket gyors és megkülönböztetésmentes módon kell megtenni, amint az információk a szállításrendszer-üzemeltető számára rendelkezésre állnak. A karbantartási időszakok alatt a szállításrendszer-üzemeltetők rendszeresen frissített információkat tesznek közzé a karbantartás részleteiről, várható időtartamáról és hatásáról.
4. A hálózathoz való hozzáférésre vonatkozóan az összes releváns pontban közzéteendő műszaki információk hidrogénhálózat-üzemeltetők általi közzétételének formátuma, tartalma és ütemezése
 - 4.1. A hálózathoz való hozzáférésre vonatkozó műszaki információk közzétételének formátuma
 1. A hidrogénhálózat-üzemeltetők a hálózathasználók számára a hálózathoz való tényleges hozzáférés megszerzéséhez szükséges minden, a 4.2. és 4.3. pontban meghatározott információt rendelkezésre bocsátanak az alábbiak szerint:
 - a) olyan internetes oldalon, amelyhez a nyilvánosság térítésmentesen, a hidrogénhálózat-üzemeltetőnél való bármiféle regisztráció vagy bejelentkezés nélkül hozzáférhet;
 - b) rendszeresen/görgetett adatok formájában; az információk frissítésének gyakoriságát a változások időpontja és a szolgáltatás időtartama alapján kell meghatározni;
 - c) felhasználóbarát módon;
 - d) egyértelmű, számszerűsíthető, könnyen hozzáférhető és megkülönböztetésmentes módon;
 - e) olyan, a hidrogénhálózat-üzemeltetők és a szabályozó hatóságok által – az ACER-nek a harmonizált formátummal kapcsolatos véleménye alapján – közösen elfogadott letölthető formátumban, amely lehetővé teszi a mennyiségi elemzéseket;
 - f) a mértékegységek következetes használatával, így különösen az energiatartalom-értékeket kWh-ban, a térfogatértékeket m³-ben kifejezve; meg kell adni az energiatartalomra való átszámításhoz szükséges konstans szorzótényezőt is; a fentiek mellett a közzététel más mértékegységekben is lehetséges;
 - g) a tagállam hivatalos nyelvein, valamint angol nyelven;
 - h) úgy, hogy 2026. október 1-jétől az összes adat egyetlen, az ENNOH által uniós szinten, költséghatékony alapon kialakított központi platformon legyen hozzáférhető.
 2. A hidrogénhálózat-üzemeltetők kötelesek a 4.2. és a 4.3. pontban említett valamennyi információ tényleges változásairól időben tájékoztatást adni, amint azokról tudomást szereznek.
 - 4.2. A hálózathoz való hozzáférésre vonatkozóan közzétett műszaki információk tartalma
 1. A hidrogénhálózat-üzemeltetők rendszereikről és szolgáltatásaikról kötelesek közzétenni legalább a következő információkat:
 - a) a nyújtott különböző szolgáltatások és azok díjainak részletes és átfogó ismertetése;
 - b) az ezekhez a szolgáltatásokhoz rendelkezésre álló szállítási szerződések különböző típusai;
 - c) az üzemi és kereskedelmi szabályzatok és/vagy a valamennyi hálózathasználó jogait és kötelezettségeit meghatározó általános feltételek, beleértve a következőket:

- i. a harmonizált szállítási szerződések és egyéb vonatkozó dokumentumok;
 - ii. ha az a hálózathoz való hozzáférés szempontjából releváns, minden releváns pont tekintetében a hidrogénminőségre vonatkozó releváns paraméterek, valamint a hálózathasználókat abban az esetben terhelő átalakítási költség, ha a hidrogén nem felel meg az említett paramétereknek;
 - iii. ha az a rendszerhez való hozzáférés szempontjából releváns, minden releváns pont tekintetében a nyomásra vonatkozó követelmények;
- d) a hidrogénhálózat használatakor alkalmazott harmonizált eljárások, beleértve a legfontosabb szakkifejezések meghatározását is;
- e) ha alkalmazandó, a szállítási és egyéb szolgáltatásokban külön díjfizetési kötelezettség nélkül megengedett rugalmassági és toleranciaszintek, valamint az ezeken túlmenően nyújtott esetleges rugalmassági lehetőségek és azok díjai;
- f) a hidrogénhálózat-üzemeltető hidrogénhálózata és a 2. pontban meghatározott releváns rendszerösszekötési pontok részletes leírása, valamint az összekötött hálózatok vagy létesítmények üzemeltetőinek megnevezése;
- g) a hidrogénhálózat-üzemeltető által üzemeltetett hálózathoz való csatlakozásra vonatkozó szabályok;
- h) a vészhelyzeti mechanizmusokra, így például az azon intézkedésekre vonatkozó információk, amelyek egyes felhasználói csoportok rendszerből való kizárását eredményezhetik, amennyiben ezek a mechanizmusok a hidrogénhálózat-üzemeltető felelősségi körébe tartoznak, valamint a hidrogénhálózat-üzemeltetőre alkalmazandó egyéb általános felelősségi szabályok;
- i) a hidrogénhálózat-üzemeltető által a hálózathasználók érintett hidrogénhálózathoz való hozzáférése szempontjából lényeges rendszerösszekötési pontokban, a hálózat interoperabilitásával kapcsolatban kialakított egyezményes eljárások.

2. Releváns pontnak minősül legalább:

- a) egy adott hidrogénhálózat-üzemeltető által üzemeltetett hidrogénhálózat valamennyi betáplálási és kiadási pontja, az egyedi végső felhasználóhoz csatlakozó kiadási pontok és az Unió területén telephellyel rendelkező, egyedi termelő termelőlétesítményéhez közvetlenül kapcsolódó betáplálási pontok kivételével;
- b) a hidrogénhálózat-üzemeltetők különböző hálózatait összekötő valamennyi betáplálási és kiadási pont;
- c) egy adott hidrogénhálózat-üzemeltető hálózatát LNG-terminállal, hidrogénterminállal, fizikai földgázelosztó központtal, tároló- vagy termelőlétesítménnyel összekötő valamennyi pont, kivéve az a) pont szerint kivételt képező termelőlétesítményeket;
- d) egy adott hidrogénhálózat-üzemeltető hálózatát a kiegészítő szolgáltatások nyújtásához szükséges infrastruktúrával összekötő valamennyi pont.

3. Az egyedi végső felhasználóknak és a termelőlétesítményeknek szánt olyan információkat, amelyek nem tartoznak a 2. pont a) alpontjában ismertetett releváns pontok meghatározásának körébe, összesített formában kell közzétenni, és e pontok egyetlen releváns pontnak minősülnek.

4.3. Az összes releváns pontban közzéteendő információk és az ütemezés

1. A hidrogénhálózat-üzemeltetők valamennyi releváns pontban minden szolgáltatás vonatkozásában kötelesek számszerűsítve, óránkénti vagy napi bontásban közzétenni a második albekezdés a)–g) pontjában felsorolt információkat.

A következő információkat és azok aktualizálásait közel valós időben közzé kell tenni:

- a) műszaki kapacitás mindkét irányú gázáram esetében;
- b) az összes szerződéses kapacitás mindkét irányban;
- c) nominálás és újranominálás mindkét irányban;
- d) a szabad kapacitás mindkét irányban;

- e) a tényleges fizikai gázáramok;
 - f) a kapacitások tervezett és tényleges megszakításai;
 - g) a szolgáltatások tervezett és nem tervezett megszakításai; a tervezett megszakításról legalább 42 nappal előre tájékoztatást kell adni.
2. Az 1. pont a), b) és d) alpontjában említett információkat valamennyi releváns pont esetében legalább 24 hónappal előre kell közzétenni.
 3. A hidrogénhálózat-üzemeltetők az 1. pont a)–f) alpontja szerinti követelményekre vonatkozó múltbeli információkat valamennyi releváns pont esetében kötelesek görgetett formában a megelőző öt évre visszamenőleg közzétenni.
 4. A hidrogénhálózat-üzemeltetők kötelesek valamennyi releváns pontban napi bontásban közzétenni a hidrogéntisztaság és a szennyező anyagok mért értékét. Az előzetes adatokat legkésőbb három napon belül kell közzétenni. A végleges adatokat az adott hónap végét követően három hónapon belül kell közzétenni.
 5. A 4.1., 4.2. és 4.3. pont végrehajtásához szükséges további részletek, például a hálózathasználók tényleges hálózati hozzáférésehez szükséges információk formátuma és tartalma, a releváns pontokban közzéteendő információk, valamint az ütemezéssel kapcsolatos részletek a 70. cikk alapján létrehozott üzemi és kereskedelmi szabályzatban kerülnek meghatározásra.
-

II. MELLÉKLET

A hatályon kívül helyezett rendelet és módosításai

Az Európai Parlament és a Tanács 715/2009/EK rendelete (HL L 211., 2009.8.14., 36. o.)	
A Bizottság 2010/685/EU határozata (HL L 293., 2010.11.11., 67. o.)	
A Bizottság 2012/490/EU határozata (HL L 231., 2012.8.28., 16. o.)	
Az Európai Parlament és a Tanács 347/2013/EU rendelete (HL L 115., 2013.4.25., 39. o.).	(Kizárólag a 22. cikk)
A Bizottság (EU) 2015/715 határozata (HL L 114., 2015.5.5., 9. o.)	
Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.)	(Kizárólag az 50. cikk)
Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/869 rendelete (HL L 152., 2022.6.3., 45. o.)	(Kizárólag a 25. cikk)
Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1032 rendelete (HL L 173., 2022.6.30., 17. o.)	(Kizárólag a 2. cikk)

III. MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

715/2009/EK rendelet	Ez a rendelet
1. cikk, első bekezdés, bevezető szöveg	1. cikk, első bekezdés, bevezető szöveg
1. cikk, első bekezdés, a) pont	1. cikk, első bekezdés, a) pont
1. cikk, első bekezdés, b) pont	—
1. cikk, első bekezdés, c) pont	1. cikk, első bekezdés, b) pont
1. cikk, második, harmadik és negyedik bekezdés	1. cikk, második, harmadik és negyedik bekezdés
2. cikk, (1) bekezdés, bevezető szöveg	2. cikk, (1) bekezdés, bevezető szöveg
—	2. cikk, (1) bekezdés, 1. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 1. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 2. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 2. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 3. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 3. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 4. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 4. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 5. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 5. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 6. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 6. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 7. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 7. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 8. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 8. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 9. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 9. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 10. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 10. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 11. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 11. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 12. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 12. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 13. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 13. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 14. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 14. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 15. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 15. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 16. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 16. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 17. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 17. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 18. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 18. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 19. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 19. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 20. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 20. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 21. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 21. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 22. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 22. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 23. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 23. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 24. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 24. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 25. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 25. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 26. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 26. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 27. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 27. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 28. pont
2. cikk, (1) bekezdés, 28. pont	2. cikk, (1) bekezdés, 29. pont

715/2009/EK rendelet	Ez a rendelet
—	2. cikk, (1) bekezdés, 30–83. pont
2. cikk, (2) bekezdés	2. cikk, (2) bekezdés
—	3., 4. és 5. cikk
14. cikk, (1) bekezdés	6. cikk, (1) bekezdés
—	6. cikk, (2) bekezdés
14. cikk, (2) bekezdés	6. cikk, (3) bekezdés
—	6. cikk, (4) bekezdés
14. cikk, (3) bekezdés	6. cikk, (5) bekezdés
—	6. cikk, (6) és (7) bekezdés
—	7. cikk
15. cikk, (1) és (2) bekezdés	8. cikk, (1) és (2) bekezdés
—	8. cikk, (3) bekezdés
15. cikk, (3) bekezdés	8. cikk, (4) bekezdés
15. cikk, (4) bekezdés	8. cikk, (5) bekezdés
15. cikk, (5) bekezdés	8. cikk, (6) bekezdés
—	8. cikk (7) bekezdés
—	9. cikk
16. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés	10. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés
16. cikk, (5) bekezdés	10. cikk, (4) bekezdés
16. cikk, (4) bekezdés	—
17. cikk	11. cikk
22. cikk	12. cikk
21. cikk	13. cikk
3. cikk	14. cikk
3a. cikk	15. cikk
—	16. cikk
13. cikk	17. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés
—	17. cikk, (4) és (5) bekezdés
—	18–23. cikk
4. cikk	24. cikk
5. cikk	25. cikk
8. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés	26. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés, első albekezdés, a), b), c), e), f) és g) pont
—	26. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés, d), h) és i) pont
—	26. cikk, (3) bekezdés, második albekezdés
8. cikk, (4) bekezdés	26. cikk, (4) bekezdés, első albekezdés
—	26. cikk, (4) bekezdés, második és harmadik albekezdés
8. cikk, (5), (7), (8) és (9) bekezdés	26. cikk, (5)–(8) bekezdés

715/2009/EK rendelet	Ez a rendelet
8. cikk, (11) és (12) bekezdés	26. cikk, (9) és (10) bekezdés
—	26. cikk, (11) bekezdés
9. cikk	27. cikk
24. cikk	28. cikk
10. cikk	29. cikk
11. cikk	30. cikk
12. cikk	31. cikk
8. cikk, (10) bekezdés	32. cikk
18. cikk, (1)–(6) bekezdés	33. cikk, (1)–(6) bekezdés
—	33. cikk, (7) bekezdés
19. cikk, (1) bekezdés	34. cikk, (1) bekezdés
—	34. cikk, (2) bekezdés
19. cikk, (2)–(5) bekezdés	34. cikk, (3)–(6) bekezdés, első albekezdés
—	34. cikk, (6) bekezdés, második albekezdés
20. cikk	35. cikk
—	36–70. cikk
8. cikk, (6) bekezdés, a), b), f), h) és l) pont	71. cikk, (1) bekezdés, a)–e) pont
—	71. cikk, (1) bekezdés, f) pont
8. cikk, (6) bekezdés, e), g), j) és k) pont	71. cikk, (2) bekezdés, a)–d) pont
—	71. cikk, (2) bekezdés, e) pont
8. cikk, (6) bekezdés, c), d) és i) pont	—
6. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés	71. cikk, (3), (4) és (5) bekezdés
—	71. cikk, (6) bekezdés
6. cikk, (4), (5) és (6) bekezdés	71. cikk, (7), (8) és (9) bekezdés
—	71. cikk, (10) bekezdés
6. cikk, (7) és (8) bekezdés	—
6. cikk, (9)–(12) bekezdés	71. cikk, (11)–(14) bekezdés
—	71. cikk, (15) bekezdés
—	72. cikk
7. cikk	73. cikk
23. cikk	74. cikk
26. cikk	75. cikk
25. cikk	76. cikk, (1) és (2) bekezdés
—	76. cikk, (3)–(7) bekezdés
27. cikk, (1) és (2) bekezdés	77. cikk, (1) és (3) bekezdés
—	77. cikk (2) bekezdés
—	78. cikk
30. cikk	79. cikk

715/2009/EK rendelet	Ez a rendelet
—	80. cikk
28. cikk, (1) bekezdés	81. cikk, (1) bekezdés
28. cikk, (2) bekezdés	—
—	81. cikk, (2) és (3) bekezdés
—	82–87. cikk
31. cikk	88. cikk
32. cikk	89. cikk
I. melléklet	I. melléklet
—	II. melléklet
III. melléklet	III. melléklet